

การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)

ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

สมชาย สุวรรณราช

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อวิจัย	การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
ผู้วิจัย	สมชาย สุวรรณราช
ปีการศึกษา	2559-2562
คำสำคัญ	การพัฒนาระบบ, ระบบการดูแลช่วยเหลือ, โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส, ไอเด็พส์ โมเดล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2559-2562 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 341 คน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$, S.D.=0.74)
2. ผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)” มี 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ และ (5) กิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายกรณี
3. ผลการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการทดลองใช้รอบที่ 2 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการทดลองใช้ในรอบที่ 1 ทุกตัวชี้วัด
4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้นในภาพรวม ร้อยละ 6.33 โดยผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 1 มีค่าพัฒนา ร้อยละ 83.57 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 3.57 และผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 มีค่าพัฒนา ร้อยละ 89.90 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 9.90

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความกรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา งานวิจัยเป็นอย่างดี จาก รองศาสตราจารย์ ดร. อานิส พัฒนปรีชาวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและ อารับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ นายนิത്യ พรหมประสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ดร.สุธิภรณ์ ขนอม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ดร.นियो บาสา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 นายวีรศักดิ์ บินสะมะแอ และนางสายสมร ยูวนิมิ ที่ได้ให้คำแนะนำและทำให้วิจัยเล่มนี้มีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อวง การศึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สมชาย สุวรรณราช

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญภาพ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
- วิธีการศึกษาวิจัย.....	4
- ขอบเขตของวิจัย.....	6
- ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	7
- ขอบเขตด้านตัวแปร.....	7
- ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
- นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
- กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
- บริบทของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส.....	18
- มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	20
- ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	26
- การพัฒนาระบบ.....	49
- แนวคิดพื้นฐานของการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC)	51
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	56
- การประชุมระดมสมองด้วยพลังสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC)	65
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	88
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	89
- ขอบเขตด้านขั้นตอนการดำเนินงาน.....	89
- ระยะที่ 1 คือ ระยะเตรียมการวิจัย (Pre-Research Phase).....	91
- ระยะที่ 2 คือ ระยะการศึกษาปัญหาและความต้องการ (Problem Study & Need Phase: R ₁)....	93

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
- ระยะที่ 3 คือ ระยะการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D ₁)	101
- ระยะที่ 4 คือ ระยะการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (R ₂)	102
- ระยะที่ 5 คือ ระยะการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (D ₂)	104
- ระยะที่ 6 คือ ระยะการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (R ₃)	106
- ระยะที่ 7 คือ ระยะการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (D ₃)	108
- บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	111
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	111
- ส่วนที่ 2 ผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามวัตถุประสงค์.....	117
- ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (R₁)	117
- ผลจากการศึกษาในระยะที่ 2 คือ ระยะศึกษาปัญหาและความต้องการ (Problem Study & Need Phase: R ₁)	117
- ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Studies)	117
- ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis)	119
- ผลการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยเทคนิค AIC (Appreciation Influence Control: AIC)	119
- ผลการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview)	120
- ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	122
- ผลการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire)	125
- ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	130
- ผลการศึกษาระยะที่ 3 คือ ระยะการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D ₁)	130
- ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	130
- ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map)	130
- ผลการจัดทำ Scorecard.....	133
- ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs.....	144
- ผลการกำหนดผู้รับผิดชอบหลัก.....	151
- ผลการจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Template)	153

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
- ผลการวิเคราะห์กิจกรรมและการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ.....	184
- ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	190
- ผลการศึกษาระยะที่ 4 คือ ระยะทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (R ₂)	190
- ผลการวางแผน (Plan: P)	190
- ผลการปฏิบัติตามแผน (Act: A)	193
- ผลการสังเกตการณ์ (Observe: O)	193
- ผลการสะท้อนผล (Reflect: R)	195
- ผลการศึกษาระยะที่ 5 คือ ระยะการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (D ₂)	195
- ผลการวางแผน (Plan: P)	195
- ผลการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีฟส์โมเดล (I-DEPS) ในรอบที่ 1.....	196
- ผลการวิเคราะห์ SWOT ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีฟส์โมเดล (I-DEPS Model)	196
- ผลการดำเนินการตามแผน (Act: A) ที่พัฒนาขึ้นในรอบที่ 2.....	197
- ผลการสังเกตการณ์ (Observe: O) จากการนำระบบไปทดลองใช้ในรอบที่ 2 (ระยะที่ 5).....	199
- ผลการสะท้อนผล (Reflect: R)	200
- ผลการสะท้อนกิจกรรม I (Know Students Individually): การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	200
- ผลการสะท้อนกิจกรรม D (Students Development): การพัฒนานักเรียน.....	201
- ผลการสะท้อนกิจกรรม E (Students Encouragement): การส่งเสริมนักเรียน.....	205
- ผลการสะท้อนกิจกรรม P (Students Problem Protection): การป้องกันปัญหา.....	205
- ผลการสะท้อนกิจกรรม S: (Students Solve Problem): การแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี.....	206
- ผลการศึกษาระยะที่ 6 ระยะการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (R ₃).....	207
- ผลการวางแผน (Plan: P)	207
- ผลการปฏิบัติตามแผน (Act: A)	208
- ผลการสังเกตการณ์ (Observe: O)	209
- ผลการสะท้อนผล (Reflect: R)	209

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
- ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	213
- ศึกษาาระยะที่ 7 ระยะเวลาประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (D ₃).....	213
- ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานในภาพรวม.....	213
- ผลการประเมินค่าพัฒนาที่ที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้.....	215
- ผลการประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์.....	228
- ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้.....	249
- ผลการประเมินประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)	256
- ผลการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราชิวาส.....	257
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	258
- สรุปผลการวิจัย.....	258
- อภิปรายผลการวิจัย.....	264
- ข้อเสนอแนะ.....	272
บรรณานุกรม.....	274
ภาคผนวก.....	282
- ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์.....	283
- ภาคผนวก ข หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	285
- ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)	293
- ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย การสนทนากลุ่ม (Focus Group)	299
- ภาคผนวก จ อบรมที่มวิจัยภายใน.....	304
- ภาคผนวก ฉ การประชุมระดมสมอง.....	307
- ภาคผนวก ช ผลการตรวจสอบโครงสร้างการพัฒนาระบบ คู่มือการใช้ระบบ และแบบประเมินประสิทธิผลของระบบ.....	309
- ภาคผนวก ซ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	312
- ภาคผนวก ฌ หลักฐานการเผยแพร่ผลงาน.....	328

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
- ภาคผนวก ญ รางวัลที่เกิดจากการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model).....	340
- ภาคผนวก ฎ คณะกรรมการประเมินการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูเพื่อรับรางวัลต้นแบบการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการทักษะชีวิต ประจำปี 2564 ระดับภูมิภาค ภาคใต้.....	343
- ประวัติผู้วิจัย.....	346

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1	37
ตารางที่ 2	37
ตารางที่ 3	38
ตารางที่ 4	39
ตารางที่ 5	85
ตารางที่ 6	89
ตารางที่ 7	97
ตารางที่ 8	99
ตารางที่ 9	103
ตารางที่ 10	105
ตารางที่ 11	106
ตารางที่ 12	108
ตารางที่ 13	111
ตารางที่ 14	112
ตารางที่ 15	113
ตารางที่ 16	114
ตารางที่ 17	115
ตารางที่ 18	116
ตารางที่ 19	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 20	126
สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน.....	
ตารางที่ 21	128
ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.....	
ตารางที่ 22	130
ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.....	
ตารางที่ 23	133
การจัดทำ Scorecard ตามวัตถุประสงค์กลยุทธ์ ระดับปฐมวัย.....	
ตารางที่ 24	137
การจัดทำ Scorecard ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ระดับประถมศึกษา.....	
ตารางที่ 25	145
ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอ็มเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ระดับปฐมวัย.....	
ตารางที่ 26	147
ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอ็มเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ระดับประถมศึกษา.....	
ตารางที่ 27	152
ผลการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอ็มเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.....	
ตารางที่ 28	154
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) ข้อที่ S1: พัฒนาการด้านร่างกาย.....	
ตารางที่ 29	155
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) ข้อที่ S2: พัฒนาการด้านอารมณ์.....	
ตารางที่ 30	156
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S3: พัฒนาการด้านสังคม.....	
ตารางที่ 31	157
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S4: พัฒนาการด้านสติปัญญา.....	
ตารางที่ 32	158
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S5: ความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณ.....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 33 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template S6: ความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	159
ตารางที่ 34 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S7: ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม.....	160
ตารางที่ 35 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S8: ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี.....	161
ตารางที่ 36 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S9: มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร.....	162
ตารางที่ 37 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S10: มีความรู้และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ.....	163
ตารางที่ 38 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S11: มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	164
ตารางที่ 39 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S12: มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย.....	165
ตารางที่ 40 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S13: ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย.....	166
ตารางที่ 41 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) S14: นักเรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม.....	167
ตารางที่ 42 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) I1: หลักสูตร (ระดับปฐมวัย)	168
ตารางที่ 43 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) I2: ครู (ระดับปฐมวัย)	169
ตารางที่ 44 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) I3: สภาพแวดล้อม (ระดับปฐมวัย)	170
ตารางที่ 45 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) I4: สื่อเทคโนโลยี (ระดับปฐมวัย)	172
ตารางที่ 46 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) I1: เป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ (ระดับประถมศึกษา)	173

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 47	174
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
I2: ระบบบริหารจัดการ (ระดับประถมศึกษา)	
ตารางที่ 48	175
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
I3: พัฒนาวิชาการ (ระดับประถมศึกษา).....	
ตารางที่ 49	176
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
I4: พัฒนาครู (ระดับประถมศึกษา).....	
ตารางที่ 50	177
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
I5: สภาพแวดล้อม (ระดับประถมศึกษา).....	
ตารางที่ 51	178
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
I6: จัดระบบเทคโนโลยี (ระดับประถมศึกษา).....	
ตารางที่ 52	179
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
D1: การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	
ตารางที่ 53	179
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
D2: กิจกรรมพัฒนานักเรียน.....	
ตารางที่ 54	180
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
D3: กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน.....	
ตารางที่ 55	181
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ.....	
ตารางที่ 56	182
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
D5: การแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี.....	
ตารางที่ 57	183
รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)	
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ.....	
ตารางที่ 58	184
ผลการวิเคราะห์กิจกรรมและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็น	
ที่ต้องดำเนินการ ระดับปฐมวัย	
ตารางที่ 59	187
การวิเคราะห์กิจกรรมและการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและ	
ความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ ระดับประถมศึกษา.....	
ตารางที่ 60	215
ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้	
ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 61 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับ ประถมศึกษา.....	216
ตารางที่ 62 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย.....	217
ตารางที่ 63 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา.....	218
ตารางที่ 64 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียนในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย.....	219
ตารางที่ 65 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียนในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา.....	220
ตารางที่ 66 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย.....	221
ตารางที่ 67 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอ เด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา.....	222
ตารางที่ 68 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย.....	224
ตารางที่ 69 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอ เด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับ ประถมศึกษา.....	225

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 70 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหาที่นักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย.....	227
ตารางที่ 71 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวม ระดับปฐมวัย.....	228
ตารางที่ 72 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ จำแนกเป็น รายด้านระดับปฐมวัย	229
ตารางที่ 73 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละ มุมมองภายหลังที่ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 2 (D ₃) ระดับปฐมวัย	231
ตารางที่ 74 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวม ระดับประถมศึกษา.....	237
ตารางที่ 75 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ จำแนกเป็นรายด้านระดับประถมศึกษา.....	237
ตารางที่ 76 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละ มุมมองภายหลังที่ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 2 (D ₃) ระดับประถมศึกษา.....	240
ตารางที่ 77 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่มีต่อระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาล นราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ในภาพรวม.....	249
ตารางที่ 78 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน.....	250
ตารางที่ 79 ผลการประเมินทบทวนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2.....	256
ตารางที่ 80 ผลการประเมินถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมและเป็นไปได้ในการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียน อนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.....	310

สารบัญภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม.....	9
ภาพที่ 2 กรอบความคิดในการวิจัย.....	17
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	30
ภาพที่ 4 โครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	32
ภาพที่ 5 แนวทางการบริหารตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน.....	40
ภาพที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน.....	41
ภาพที่ 7 กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	48
ภาพที่ 8 ระบบพื้นฐาน (Basis System Model)	50
ภาพที่ 9 การบริหารโรงเรียนเชิงระบบ.....	51
ภาพที่ 10 กระบวนการวิจัยแบบดั้งเดิม.....	59
ภาพที่ 11 กระบวนการวิจัยที่เป็นวงจร.....	59
ภาพที่ 12 ขั้นตอนการจัดประชุมและปฏิบัติการตามกระบวนการ AIC.....	67
ภาพที่ 13 ขั้นตอนการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1.....	110
ภาพที่ 14 กรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	118
ภาพที่ 15 เมทริกซ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส.....	129
ภาพที่ 16 ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับปฐมวัย.....	131
ภาพที่ 17 ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับประถมศึกษา.....	132
ภาพที่ 18 โครงสร้างคณะกรรมการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส “ทีมงานไอเดีพส์” (I-DEPS Team)	192
ภาพที่ 19 ผลการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model) ที่ได้พัฒนาในรอบที่ 1 ไปทดลองใช้ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน.....	193
ภาพที่ 20 ผลการสังเกตการณ์ผลการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในรอบที่ 1.....	194

สารบัญภาพ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 21 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและคนในชุมชนในการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS) ไปใช้.....	196
ภาพที่ 22 ผลการวิเคราะห์ SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model)	197
ภาพที่ 23 ผลการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ที่พัฒนาขึ้นในรอบที่ 2.....	198
ภาพที่ 24 ผลที่ได้จากการสังเกตการณ์ (Observe) เกี่ยวกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ไปทดลองใช้ในระยยะที่ 5.....	199
ภาพที่ 25 ภาพที่ 25 สภาพปัจจุบันของการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually)	200
ภาพที่ 26 ผลการสะท้อนผล (Reflect: R) จากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน.....	210
ภาพที่ 27 การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ระดับปฐมวัย.....	211
ภาพที่ 28 การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ระดับประถมศึกษา.	211

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนปฏิรูปการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้ นักเรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมยุคศตวรรษที่ 21 และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2564: 295) สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องถือว่านักเรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ในหมวด 1 มาตรา 6 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และหมวด 4 มาตรา 22 (4) และ (6) กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา คือ ให้โรงเรียนทุกแห่งจัดการศึกษาโดยใช้กระบวนการผสมผสานสาระความรู้ในแต่ละด้าน ให้ได้สัดส่วนสมดุลกันและสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (ธงชาติ วงษ์สุวรรณ, 2553: 1) สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 ที่ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพของเด็ก ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) มีพัฒนาการด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเอง 2) มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ 3) มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และ 4) มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้ ส่วนมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 2 ตัวชี้วัด คือ 1) ตัวชี้วัดด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ มี 6 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ 1.1) มีความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ 1.2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายและแก้ปัญหา 1.3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม 1.4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1.5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร และ 1.6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และ 2) ตัวชี้วัดด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน มี 4 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ 2.1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่โรงเรียนกำหนด 2.2) ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย 2.3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย 2.4) สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม (สำนักทดสอบทาง

การศึกษา, 2561: 12-30) กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพของเด็ก (ระดับปฐมวัย) และคุณภาพของผู้เรียน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ที่สะท้อนถึงความสำคัญของกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้เกิดผลลัพธ์ 2 ด้าน คือ ผลลัพธ์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและผลลัพธ์ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นั้นระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สะท้อนให้เห็นจากกระแสพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิต ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ในวันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน 2515 ความว่า

“.....เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำหรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการจะเป็นคนดี มีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำ ควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง ในฐานะหน้าที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุด เพราะท่านได้มีส่วนควบคุมดูแลอยู่ทุก ๆ ด้าน ร่องลงมาจากบิดามารดา.....” (กัลยา พรมรัตน์, 2559: 1)

จากกระแสพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ดังกล่าว สะท้อนถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในฐานะเครื่องมือในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (หัสพงส์ งานดี, 2551: 1) กระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงต้องเป็นไปเพื่อให้ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สามารถนำความรู้มาใช้ในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จได้นั้น ครูต้องมีความเชื่อพื้นฐาน 3 ประการ คือ 1) เชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความแตกต่างกัน 2) เชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และ 3) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานการณ์ (ณัฐริน เจริญเกียรติบวร, 2557: 17) และจากความสำคัญดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งต้องดำเนินการและได้กำหนดจุดเน้นเพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่พุทธศักราช 2550 จนถึงปัจจุบัน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562: 2)

ปี พ.ศ.2550 - 2552 เป็นปีแห่งการช่วยเหลือนักเรียน

ปี พ.ศ.2553 - 2554 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน

ปี พ.ศ.2555 - 2556 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พ้นภัยยาเสพติด

ปี พ.ศ.2557 - 2558 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน

ปี พ.ศ.2559 - 2561 เป็นปีแห่งการรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

ปี พ.ศ.2562 - 2564 เป็นปีแห่งการรู้จัก รัก เข้าใจ ท่วงไຍ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

โรงเรียนอนุบาลราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดนราธิวาส ประเภท โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียน 1,433 คน มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562) ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองได้เล็งเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือในทุกมิติอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายใต้พันธกิจ คือ “ร่วมกันสร้างเด็กดีศรีอนุบาล มีปัญญา มีความสุข” และได้ระบุพันธกิจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกมิติไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จำนวน 2 ข้อ คือ พันธกิจข้อที่ 2 พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะตามหลักสูตร เป็นเลิศด้านวิชาการ เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนสู่มาตรฐานสากล และพันธกิจข้อที่ 4 สร้างโอกาส ความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (โรงเรียนอนุบาลราธิวาส, 2559: 43)

ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราธิวาส ได้ขับเคลื่อนงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 จนถึงปัจจุบัน มีภารกิจครอบคลุมการดำเนินงาน 5 ขั้นตอนตามแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งจากการสำรวจสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในปีการศึกษา 2559 พบว่า โรงเรียนอนุบาลราธิวาส ประสบปัญหาด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ คือ 1) ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากครูมีภาระมากเกินไป จนไม่สามารถให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีข้อจำกัดในการเยี่ยมบ้านของนักเรียน เนื่องจากเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน คือ ทุกอำเภอของจังหวัดนราธิวาส (จำนวน 13 อำเภอ) 2) ปัญหาการคัดกรองนักเรียน เนื่องจากครูไม่สามารถนำเครื่องมือการคัดกรองไปใช้ในการจัดประเภทนักเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดทั้ง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษให้ตรงตามสภาพจริง 3) ปัญหาด้านการส่งเสริมและพัฒนา คือ ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่มีกิจกรรมรองรับ

สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มพิเศษเป็นการเฉพาะ ทำให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนกลุ่มพิเศษไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 4) ปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ ครูขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การปรับตัวเข้ากับสังคมและความประพฤติ และ 5) ปัญหาด้านการส่งต่อ คือ ครูไม่เห็นความสำคัญของการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดียมัลโมเดล (I-DEPS Model) มีเป้าหมาย คือ การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561: 6) โดยผู้วิจัยได้นำหลักการการบริหารแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ที่มีลักษณะเป็นวงจรแบบขดลวด (Spiral of Self Reflection) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นตอนการกระทำ (Action) ขั้นตอนการสังเกต (Observation) และขั้นตอนการสะท้อน (Reflection) (หทัยวรรณ วิศวกรรม วิศวกรรม, 2557: 11) ตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแทกการ์ด (Kemmis & McTaggart, 1988: 11) มาออกแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหา และ (5) กิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายกรณี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. วิธีการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแทกการ์ด (Kemmis & McTaggart, 1988: 11) กำหนดขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไว้หลายรอบ แต่รอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นตอนการกระทำ (Action) ขั้นตอนการสังเกต (Observation) และขั้นตอนการสะท้อน (Reflection)

ผู้วิจัยทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ไปใช้ในการพัฒนา โดยผู้วิจัยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Studies) การประชุมระดมพลังสมอง (Brain storming) การวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยเทคนิคกระบวนการพลังสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC) การสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การตอบแบบสอบถาม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ซึ่งมีแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) เพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจในการนำแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC) มาประยุกต์ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ระดมความคิดเห็นเพื่อวางแผนดำเนินงาน ติดตามผลการวิจัย และประเมินผลการปฏิบัติงานวิจัยที่เกิดขึ้น
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกันวางแผน (Planning) กำหนดแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาสโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ตามแนวคิดการบริหารแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC)
4. ดำเนินการตามแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนได้ร่วมกันออกแบบร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ
5. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มและการบันทึก เพื่อนำมาสู่กระบวนการวิเคราะห์ร่วมกันของทีมวิจัยภายใน
6. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการดำเนินงานในรอบต่อไป
7. ประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
8. สรุปผลการดำเนินงานและเขียนรายงานการวิจัย

4. ขอบเขตของวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) เริ่มดำเนินการวิจัยในปีการศึกษา 2559 โดยผู้วิจัยเลือกพื้นที่ศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Selection) คือ คัดเลือกโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นสนามที่ใช้ในการวิจัย มีทีมวิจัยภายในจำนวน 5 คน และมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 14 คน ได้ร่วมกันศึกษาปัญหาและความต้องการโดยใช้กระบวนการพลังสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC) ด้วยการระดมพลังสมอง (Brain Storming) เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง แสวงหาแนวทางในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ดำเนินการตามแผนที่กำหนดติดตามประเมินผลจนนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา นำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการดำเนินงาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นแล้วนำมาพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ให้ข้อมูลหลัก แล้วนำผลการประชุมมาจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) จัดทำ Scorecard จัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก (เจ้าภาพ/ผู้สนับสนุน) ในการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) วิเคราะห์กิจกรรมและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมตามแผนงาน จากนั้นนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 แล้วนำผลการทดลองใช้ระบบทั้ง 2 รอบมาเปรียบเทียบค่าพัฒนา นำผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนา วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ตัวชี้วัด (KPIs) ข้อมูลฐานก่อนวิจัย เป้าหมายที่ต้องการพัฒนาและผลที่เกิดจากการดำเนินงานหลังทดลองใช้ระบบ มากำหนดแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จากนั้นประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ในภาพรวม ประเมินประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำผลการประเมินมาทบทวนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ (2) ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน (3) ด้านความเหมาะสม (4) ด้านความถูกต้องและความน่าเชื่อถือตามหลักวิชาการ และ (5) ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนนำไปจริงในปีการศึกษา 2562

ส่วนขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยนั้น ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยตามขอบข่ายดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนา 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561: 1-22) ส่วนกระบวนการวิจัยใช้แนวคิดของเคมมิสและแม็คแท็กการ์ด (Kemmis & McTaggart, 1988: 11) โดยเน้นกระบวนการวิจัยแบบขดลวด (Spiral of Self Reflection) มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan: P) ขั้นตอนการนำแผนสู่การปฏิบัติ (Act: A) ขั้นตอนการสังเกตการณ์ (Observe: O) และขั้นตอนการสะท้อน (Reflect: R)

5. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ผู้ปกครอง จำนวน 1,433 คน และนักเรียน จำนวน 1,433 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,998 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 13 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 162 คน และนักเรียน จำนวน 163 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 341 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชี มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

6. ขอบเขตด้านตัวแปร

6.1 ตัวแปรต้น คือ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ประกอบด้วย 5 กิจกรรม ได้แก่

6.1.1 กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

6.1.2 กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน

6.1.3 กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน

6.1.4 กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหา

6.1.5 กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหาของนักเรียน

6.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 2 ระดับ คือ คุณภาพของเด็ก (ระดับปฐมวัย) และคุณภาพของผู้เรียน (ระดับประถมศึกษา) มีรายละเอียด ดังนี้

6.2.1 คุณภาพของเด็ก (ระดับปฐมวัย) มี 4 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่

- (1) เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี
- (2) เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์
- (3) เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- (4) เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน

6.2.2 คุณภาพของนักเรียน ระดับประถมศึกษา มี 2 องค์ประกอบด้วย ได้แก่

(1) องค์ประกอบด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ มี 6 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่

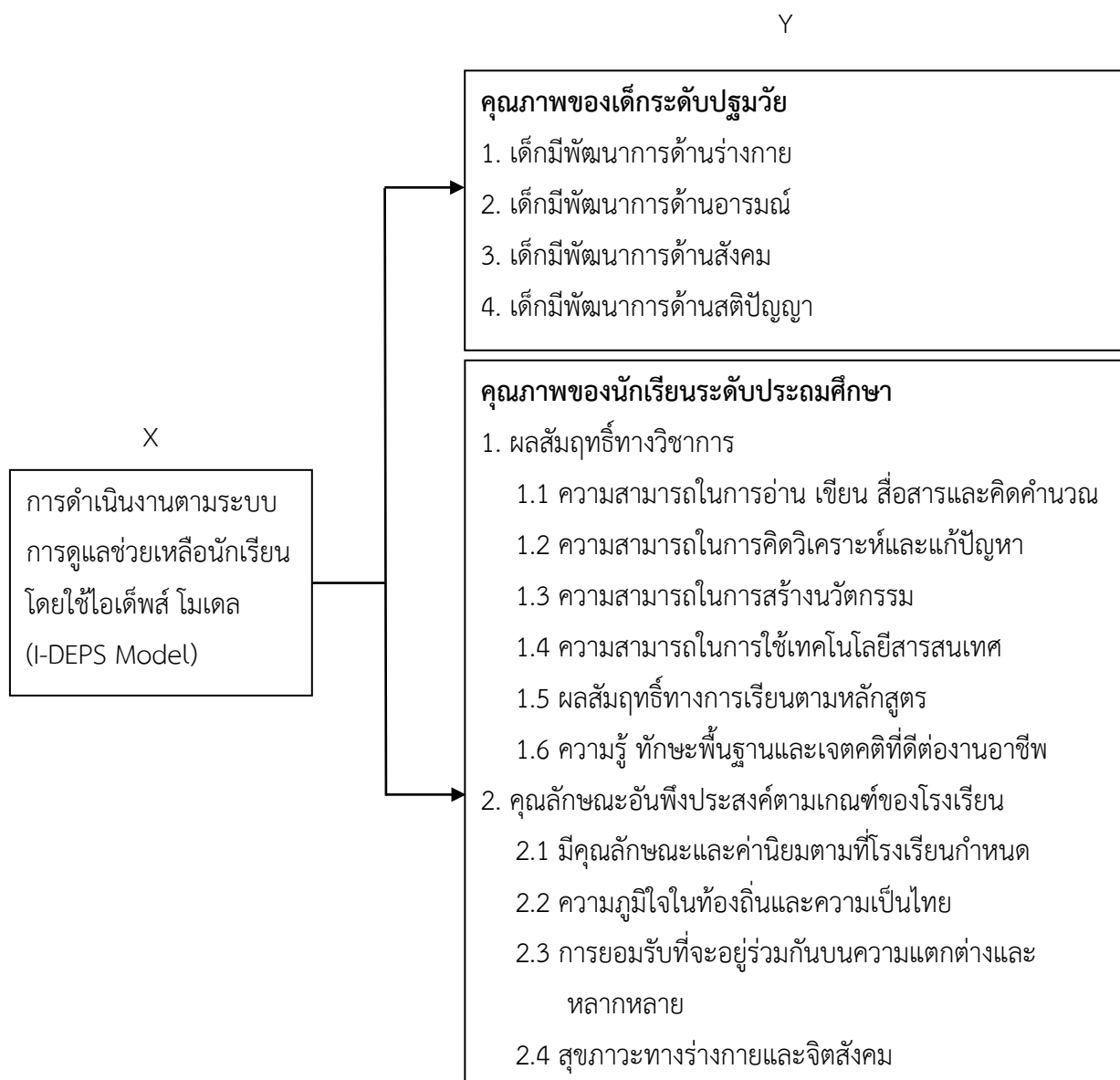
- 1.1 ความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ
- 1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา
- 1.3 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- 1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร
- 1.6 ความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

(2) องค์ประกอบด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ของโรงเรียน

มี 4 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่

- 2.1 มีคุณลักษณะและค่านิยมตามที่โรงเรียนกำหนด
- 2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 2.4 สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

ที่มา: (สมชาย สุวรรณราช, 2562: 7)

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีประโยชน์ดังนี้

7.1 นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 2 ด้าน คือ คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณภาพด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยนักเรียนทุกคนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ได้รับการดูแลช่วยเหลือให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ

สังคมและสติปัญญา ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้ ได้รับการส่งเสริมให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

7.2 ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

7.3 โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ที่สมบูรณ์ ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานการดำเนินงานที่สอบได้ สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8. นิยามศัพท์เฉพาะ

8.1 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

8.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก คือ (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ และ (5) กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายกรณี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

8.2.1 กิจกรรม I (Know Students Individually) หมายถึง ครูประจำชั้นทุกคนทำความรู้จักนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองเป็นรายบุคคล จำแนกนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ (กลุ่มวางใจ) กลุ่มเสี่ยง (กลุ่มใส่ใจ) กลุ่มมีปัญหา (กลุ่มเอาใจ) และกลุ่มพิเศษ (กลุ่มสนใจ) โดยนำเกณฑ์การประเมินจุดแข็งจุดอ่อน (The Strengths and Difficulties Questionnaire: SDQ.) ของสำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข มาใช้ในการคัดกรองนักเรียนตามสภาพจริงของนักเรียนแต่ละคน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

8.2.2 กิจกรรม D (Students Development) หมายถึง กระบวนการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 2 ระดับ คือ คุณภาพของเด็ก (ระดับปฐมวัย) มี 4 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ (1) เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี (2) เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ (3) เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (4) เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และคุณภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษา มี 2 องค์ประกอบด้วย ได้แก่ (1) องค์ประกอบด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ มี 6 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ 1.1) ความสามารถในการอ่าน เขียนสื่อสารและคิดคำนวณ 1.2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา 1.3) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม 1.4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1.5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร และ 1.6) ความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และ (2) องค์ประกอบด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ของโรงเรียน มี 4 ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ 2.1) มีคุณลักษณะตามที่โรงเรียนกำหนด 2.2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย 2.3) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย และ 2.4) มีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม จำแนกกิจกรรมพัฒนาสำหรับนักเรียน 2 ระดับ คือ

8.2.2.1 กิจกรรมพัฒนาสำหรับเด็กระดับปฐมวัย มี 4 กิจกรรม คือ (1) กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (2) กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์และจิตใจ (3) กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสังคม และ (4) กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสติปัญญา

8.2.2.1 กิจกรรมพัฒนาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มี 16 กิจกรรมหลัก คือ (1) กิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน (2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน (3) กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร (4) กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ (5) กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ (6) กิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม (7) กิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ (8) กิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที (9) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (10) กิจกรรมอาชีพ “คนดีมีงานทำ” (11) กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (12) กิจกรรม ICT นำรู้ ก้าวทันไอที (13) กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย (14) กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล (15) กิจกรรมพัฒนาพลังสร้างสรรค์ และ (16) กิจกรรมพหุวัฒนธรรม

8.2.3 กิจกรรม E (Students Encouragement) หมายถึง ครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกมิติ จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย สะอาด ถูกสุขลักษณะ มั่นคงแข็งแรง จัดให้มีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ในปริมาณเพียงพอ เน้นการมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครองมีการรับฟังความคิดเห็นและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนา

ศักยภาพอย่างเต็มที่ ครูมีแนวทางในการเสริมสร้างทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

8.2.4 กิจกรรม P (Students Problem Protection) หมายถึง ครูป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ เช่น ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดอุบัติเหตุภายในห้องเรียน ป้องกันมิให้นักเรียนถูกประทุษร้าย ทำร้ายร่างกายและจิตใจ ป้องกันมิให้มีการกระทำที่สุ่มเสี่ยงที่จะขัดขวางการเจริญเติบโตและพัฒนาการของนักเรียน โดยผู้บริหารกำหนดนโยบายให้ครูดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและไม่มีนักเรียนคนใดถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง

8.2.5 กิจกรรม S (Students Solve Problems) หมายถึง ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียนมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น 2 ลักษณะ คือ (1) การส่งต่อความช่วยเหลือภายในโรงเรียน (Internal Refer Assistance: IAR) เป็นกรณีครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นเบื้องต้นได้ เช่น ครูประจำชั้นและผู้ช่วยครูประจำชั้น ส่งต่อความช่วยเหลือไปยังครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายกิจการนักเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา และ (2) การส่งต่อความช่วยเหลือภายนอก (External Refer Assistance ERA) เป็นกรณีที่ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายกิจการนักเรียน เป็นผู้ดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาที่ยากต่อการให้ความช่วยเหลือ หรือโรงเรียนดำเนินการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแล้วแต่นักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องส่งต่อความช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็ว เช่น กรณีนักเรียนมีสมาธิสั้นและมีอาการร้ายแรงจนต้องรักษาด้วยยาและต้องได้รับคำปรึกษาแนะนำจากแพทย์อย่างใกล้ชิด หรือกรณีที่ครูพบว่านักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบและมีปัญหาต่อเนื่องยาวนานหรือมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ควรได้รับการดูแลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

8.3 คณะกรรมการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ครูและบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการโรงเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส มีชื่อเรียกว่า ทีมงานไอดีพีส์ (I-DEPS Team) ประกอบด้วยคณะกรรมการ 3 ชุด คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

8.3.1 คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) หมายถึง คณะกรรมการที่ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราธิวาสแต่งตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) รวมทั้งการกำกับ ดูแล นิเทศ

ติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการแต่ละชุดให้เป็นตามแผนงาน โดยกำหนดให้คณะกรรมการ
อำนวยการ (ทีมนำ) จัดประชุมคณะกรรมการเดือนละ 1 ครั้ง

8.3.2 คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) หมายถึง คณะกรรมการที่ผู้อำนวยการ
โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมาแต่งตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการ
อำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) หัวหน้าสายชั้น ครูประจำชั้น ผู้ช่วยครูประจำ
ชั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
จัดทำเอกสารและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติให้ผู้บริหาร ครู
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้องอื่นทราบ จัดอบรมเรื่องการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ให้ความรู้แก่ทีมงานไอดีพีส์ (I-DEPS Team) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานและ
ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

8.3.3 คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) หมายถึง คณะกรรมการที่ผู้อำนวยการ
โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมาแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้
ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน บันทึก
หลักฐานการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม
แนวทางการปฏิบัติที่โรงเรียนกำหนด

8.4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)
หมายถึง กระบวนการวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยภายนอก (ตัวผู้วิจัยเอง) ทีมวิจัยภายใน
ผู้ให้ข้อมูลหลัก และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีชื่อว่า
ทีมงานไอดีพีส์ (I-DEPS Team) ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาล
นครราชสีมาอย่างเป็นระบบ โดยปฏิบัติงานในลักษณะกระบวนการกลุ่มที่เป็นวงจรแบบขดลวด (Spiral
of Self Reflection) และมีความเป็นพลวัต (Dynamic Process) ของเกลียวปฏิสัมพันธ์ในแต่ละรอบ
(Kemmis & McTaggart, 1988: 11) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

8.4.1 การวางแผน (Planning: P) หมายถึง การวิเคราะห์แผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนา
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ คือ
นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา 2 ระดับ คือ คุณภาพของเด็กระดับปฐมวัย และ
คุณภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งมีตัวชี้วัดหลัก 2 ประการ คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8.4.2 การกระทำหรือการปฏิบัติตามแผน (Action: A) หมายถึง การนำแผนงานที่
เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้วางแผนร่วมกันลงสู่การปฏิบัติในสนามวิจัย 3 ระดับ ได้แก่
ระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน

8.4.3 การสังเกตการณ์ (Observation: O) หมายถึง การติดตามผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

8.4.4 การสะท้อน (Reflection: R) หมายถึง การนำข้อค้นพบที่ได้จากการสะท้อนผลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8.5 การบริหารแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC) หมายถึง เครื่องมือการบริหารที่ช่วยในการแปลงกลยุทธ์สู่ภาคปฏิบัติ (Strategic Implementation) โดยผู้วิจัยภายนอก (ตัวผู้วิจัยเอง) ทีมวิจัยภายใน ผู้ให้ข้อมูลหลัก และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีชื่อว่า ทีมงานไอเด็พส์ (I-DEPS Team) ร่วมกันกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ จัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) จัดทำ Scorecard จัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก (เจ้าภาพ/ผู้สนับสนุน) ในการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) วิเคราะห์กิจกรรมและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมตามแผนงาน จากนั้นนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงในสนามการวิจัย โดยผู้วิจัยทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบ ควบคุมกลยุทธ์และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ซึ่งพิจารณาจาก 4 มุมมอง ได้แก่

8.5.1 มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective: S) หมายถึง นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ คุณภาพของเด็กระดับปฐมวัย และคุณภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษา

8.5.2 มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective: I) หมายถึง โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกมิติ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย น่าอยู่ น่าเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

8.5.3 มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา (Learning and Development Perspective: L) หมายถึง ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนา ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามสภาพปัญหาของแต่ละคน

8.5.4 มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective: B) หมายถึง โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในปริมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) รวมทั้งการประสานความร่วมมือไปยังภาคีเครือข่ายที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน

8.6 ทีมวิจัย หมายถึง ทีมวิจัยภายใน ผู้ช่วยผู้วิจัย ผู้ให้ข้อมูลหลักและผู้วิจัยภายนอก

8.6.1 ทีมวิจัยภายใน หมายถึง กลุ่มบุคคล จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ตัวแทนครู จำนวน 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ทำหน้าที่ช่วยเหลือ สนับสนุน สังเกต สะท้อนผล และสรุปประเด็นที่ค้นพบจากการสังเกต

8.6.2 ผู้ช่วยผู้วิจัย หมายถึง ครูที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาเป็นผู้ช่วยผู้วิจัย จำนวน 2 คน คนที่ 1 ทำหน้าที่ บันทึกเสียงการสัมภาษณ์ บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ส่วนคนที่ 2 ทำหน้าที่จดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ พร้อมช่วยงานอื่น ๆ ตามที่ได้มอบหมาย

8.6.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก หมายถึง บุคคลที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากิจกรรมนักเรียน หัวหน้าโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูประจำชั้น ผู้ช่วยครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูอนามัย นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ) และผู้เชี่ยวชาญ (ข้าราชการบำนาญที่เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการเชี่ยวชาญด้านการบริหาร โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส)

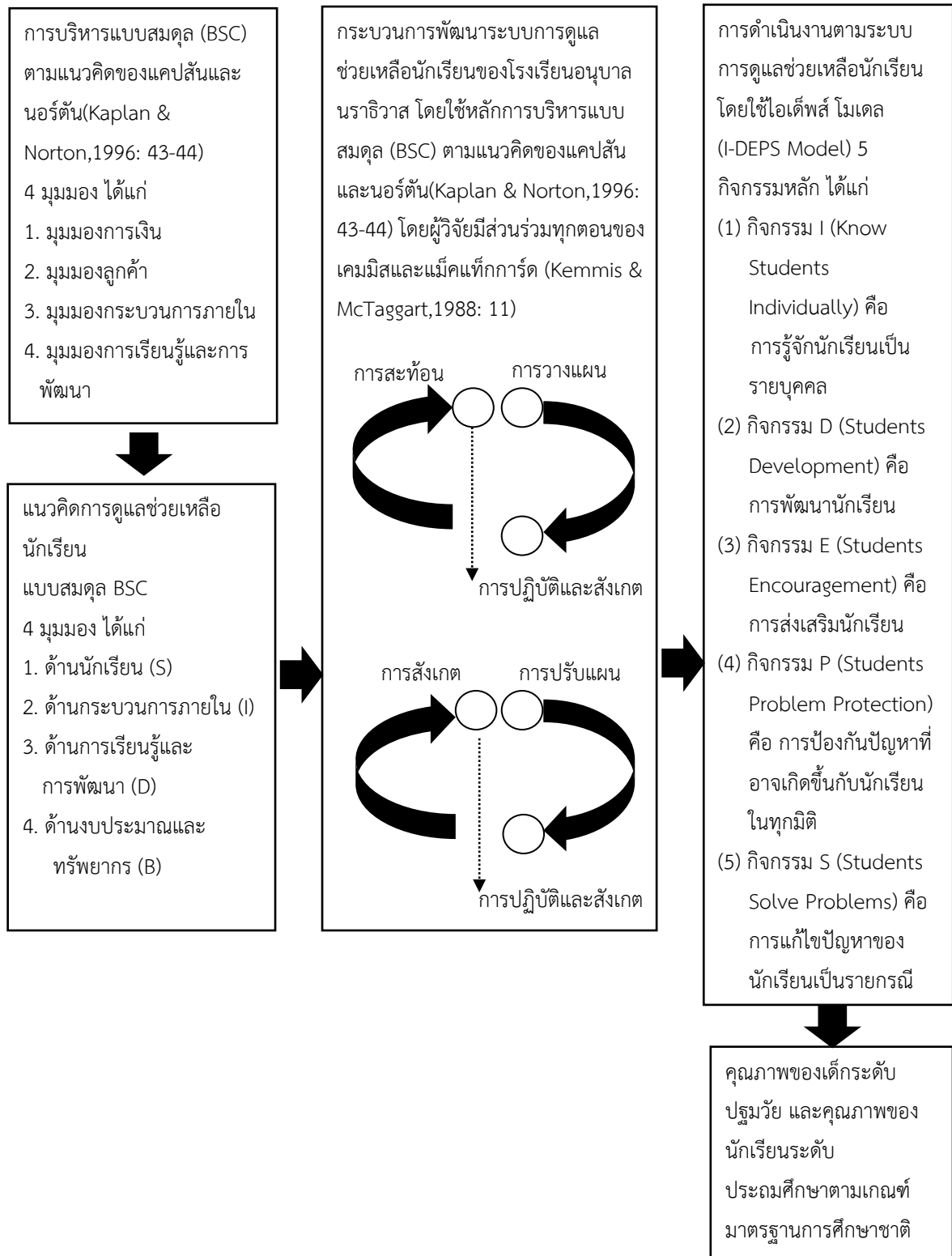
8.6.2 ผู้วิจัยภายนอก หมายถึง ตัวผู้วิจัยเอง ซึ่งได้ดำเนินการทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นนักพัฒนาและเป็นเครื่องมือสำคัญของการวิจัย

8.7 พื้นที่ศึกษาวิจัย หมายถึง โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ตั้งอยู่เลขที่ 31 ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) ตามแนวคิดของแคปแลน และนอร์ตัน (Kaplan & Norton, 1966: 43-44) มาสังเคราะห์เป็นมุมมองการวิจัย 4 มุมมอง ได้แก่ (1) มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective: S) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective: I) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Development Perspective: L) และมุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective) ส่วนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) นั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของเคมมิส และแม็คแท็กการ์ด (Kemmis & McTaggart, 1988: 11) จำนวน 4 ขั้นตอนในลักษณะวงจรแบบขดลวด (Spiral of Self Reflection) ได้แก่ ขั้นการวางแผน (Plan: P) ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Act: A) ขั้นการสังเกตการณ์ (Observe: O) และขั้นการสะท้อน (Reflect: R) ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องมาเชื่อมโยงกับหลักการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล

(I-DEPS Model) ใน 5 กิจกรรมหลัก คือ (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ และ (5) กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายกรณี โดยเริ่มตั้งแต่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Act) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อน (Reflection) โดยผู้วิจัยได้ริเริ่มพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส ในปีการศึกษา 2559 แล้วนำผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ที่พัฒนาขึ้นในรอบที่ 1 ในปีการศึกษา 2560 ไปวางแผนการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรอบที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จากนั้นนำผลการประเมินรอบที่ 2 ไปวางแผนการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรอบต่อไป จนกว่าสามารถพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์โมเดล (I-DEPS Model)” ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยสามารถนำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้จริงในปีการศึกษา 2562 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บริบทของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
2. มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. การพัฒนาระบบ
5. แนวคิดพื้นฐานของการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC)
6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)
7. การประชุมระดมสมองด้วยกระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control)
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. บริบทของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตั้งอยู่บนที่ดินของวัดบางนรา (ที่ธรณีสงฆ์) โฉนดที่ดินเลขที่ 2048 ที่ตั้งเลขที่ 31 ถนนผดุงอาราม ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส บนเนื้อที่ 6 ไร่ 1 งาน 80.7 ตารางวา มีนักเรียน จำนวน 1,433 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562) จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปิดสอนครั้งแรกในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พุทธศักราช 2407 สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอาคารเรียนของโรงเรียนสตรีนราธิวาสเป็นอาคารเรียนชั่วคราว มีนางเทียบทอง ชลายนคุปต์ ครูใหญ่โรงเรียนสตรีนราธิวาสในขณะนั้น ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูใหญ่ โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส อีกหนึ่งตำแหน่ง ต่อมาได้รับการจัดสรรงบประมาณ 250,000 บาท ก่อสร้างอาคารเรียนแบบวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์ 1 หลัง เปิดใช้เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2407 (โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส, 2562: 5-6)

ปัจจุบันบริหารโรงเรียนโดยนายสมชาย สุวรรณราช ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส บริหารโรงเรียนภายใต้วิสัยทัศน์ “โรงเรียนมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย” ประกอบด้วย 6 พันธกิจ 4 กลยุทธ์ 6 เป้าประสงค์ ดังนี้

1.1 พันธกิจของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

พันธกิจที่ 1 การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นประชาชนไทยในสังคมพหุวัฒนธรรม ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พันธกิจที่ 2 พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ สมรรถนะตามหลักสูตร เป็นเลิศด้านวิชาการและพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนสู่มาตรฐานสากล

พันธกิจที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีมาตรฐานตามวิชาชีพ

พันธกิจที่ 4 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้นักเรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

พันธกิจที่ 5 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจที่ 6 พัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

1.2 กลยุทธ์การบริหารจัดการโรงเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองไทยที่ดี รักษาความเป็นไทย

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

1.3 เป้าประสงค์ในพัฒนานักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

เป้าประสงค์ที่ 1 นักเรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รักษาความเป็นไทยและเป็นพลเมืองไทยที่ดี

เป้าประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาและมาตรฐานสากล ได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

เป้าประสงค์ที่ 3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนวัตกรรมด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ครูมีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

เป้าประสงค์ที่ 4 นักเรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

เป้าประสงค์ที่ 5 นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ที่ 6 บริหารจัดการที่มีคุณภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างสมดุลและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาขับเคลื่อนคุณภาพ

1.4 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พุทธศักราช 2555 -2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า โรงเรียนอนุบาลราธิวาส ได้รับการประเมินคุณภาพ ระดับการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับ ดีมาก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับ ดี โดยผลการประเมินด้านนักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1.4.1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาปฐมวัย เด็กมีความรู้พื้นฐาน สมวัย มีพัฒนาการในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา มีความพร้อมที่จะเรียน ต่อในชั้นสูงต่อไป ได้เรียนรู้และเล่นออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัยตามความสามารถและความสนใจ ทำให้เด็กมีความสุขในการมาโรงเรียน โรงเรียนได้พัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการด้านสติปัญญา ทักษะ ความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ทักษะการคิด สมรรถนะกลไกทางกาย ฝึกนิสัยรู้จักประหยัดและอดออม

1.4.2 ระดับประถมศึกษา นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ปลอดภัยจากปัญหา ทางเพศ ยาเสพติดและสิ่งมอมเมา มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เป็นนักเรียนที่ดีของ โรงเรียน ไม่มีปัญหาด้านการปกครอง สุขภาพ นอบน้อม โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความตั้งใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีอัตลักษณ์ “มารยาทงาม รักการอ่าน” และได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง นักเรียนประสบความสำเร็จจนได้รับรางวัล จากการแข่งขันทักษะทางภาษาและรางวัลระดับชาติ

สรุป โรงเรียนอนุบาลราธิวาส ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียน จำนวน 1,433 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน ขับเคลื่อนด้วยวิสัยทัศน์ “โรงเรียน มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย” ภายใต้ “6 พันธกิจ 4 กลยุทธ์ 6 เป้าประสงค์”

2. มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561: 12-24) ได้กล่าวถึง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1 มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561: 24) ได้กล่าวถึง มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเอง

เด็กมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เคลื่อนไหวร่างกายคล่องแคล่ว ทรงตัวได้ดี ใช้ตาและมือประสานสัมพันธ์ได้ดี ดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตนและปฏิบัติจนเป็นนิสัย ปฏิบัติตนตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัย หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค สิ่งเสพติด และระวังภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย

1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์

เด็กกล้าแฉ่งแฉ่มใส แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสม รู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความอดทนในการรอคอย ยอมรับและพอใจในความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดี มีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก ช่วยเหลือแบ่งปัน เคารพสิทธิ รู้หน้าที่ที่รับผิดชอบ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีคุณธรรม จริยธรรมตามที่โรงเรียนกำหนด ซื่อสัตย์สุจริต ชื่นชมและมีความสุขกับศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เด็กช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีวินัยในตนเอง ประหยัด พอเพียงมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ การยืมทักทาย มีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่ ยอมรับหรือเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ความคิด พฤติกรรม พื้นฐานครอบครัว เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ทำให้เด็กมีความสามารถในการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้พื้นฐาน

เด็กสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองสนใจ พยายามค้นหาคำตอบ อ่านนิทานและเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถด้านการคิดแบบรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ได้ สร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการได้

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่

2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

โรงเรียนมีหลักสูตรโรงเรียนที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของเด็กปกติและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น

2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

โรงเรียนจัดครูให้เหมาะสมกับภารกิจการเรียนการสอนหรือจัดครูที่จบการศึกษาปฐมวัยหรือผ่านการอบรมการศึกษาปฐมวัยอย่างพอเพียงกับชั้นเรียน

2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตร เพื่อให้ครูมีทักษะในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมให้ครูใช้ประสบการณ์ในการออกแบบกิจกรรม สังเกตและประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและครอบครัว

2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ

โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่คำนึงถึงความปลอดภัย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ มีมุมประสบการณ์หลากหลาย มีสื่อการเรียนรู้ เช่น ของเล่น หนังสือนิทาน สื่อจากธรรมชาติ สื่อเทคโนโลยี สื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้

2.5 ใช้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

โรงเรียนอำนวยความสะดวกและให้บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุและอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์และพัฒนาครู

2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

โรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดและดำเนินการตามแผนประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายใน ติดตามผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี (SAR) นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียน โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

ครูวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการจัดประสบการณ์จากการวิเคราะห์มาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตร จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

จัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ตอบสนองต่อวิธีการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เด็กได้เลือกเล่น เรียนรู้ และรู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

ครูจัดห้องเรียนให้สะอาด อากาศถ่ายเท ปลอดภัย มีพื้นที่แสดงผลงานเด็ก พื้นที่สำหรับมุมประสบการณ์และการจัดกิจกรรม เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ป้ายนิเทศ การดูแลต้นไม้ ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับช่วงวัย ความสนใจและวิธีการเรียนรู้ของเด็ก

3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก ครูประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรมและกิจวัตรประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ใช่แบบทดสอบในการวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการเด็ก โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และนำผลการประเมินไปพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ

สรุป มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

2.2 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561: 25-30) ได้กล่าวถึง มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วยคุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่

1.1.1 มีความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีทักษะในการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดในแต่ละระดับชั้น

1.1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหามีเหตุผล

1.1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงานและผลผลิต

1.1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พัฒนาตนเองในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

1.1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติหรือผลการทดสอบอื่น ๆ

1.1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน มี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

1.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่โรงเรียนกำหนด ตัวชี้วัด คือ นักเรียนแสดงพฤติกรรมเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่โรงเรียนกำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

1.2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย

1.2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ตัวชี้วัด คือ นักเรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี

1.2.4 สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ตัวชี้วัด คือ นักเรียนรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ สังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่

2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่โรงเรียนกำหนด ตัวชี้วัด คือ โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความต้องการของชุมชน วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียน ตัวชี้วัด คือ โรงเรียนสามารถบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

2.3 พัฒนาการที่เน้นคุณภาพนักเรียนรอบด้านตามหลักสูตรและทุกกลุ่มเป้าหมาย ตัวชี้วัด คือ โรงเรียนบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เน้นคุณภาพนักเรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบปกติหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ตัวชี้วัด คือ โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของนักเรียน

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ตัวชี้วัด คือ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนและ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความปลอดภัย

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คือ โรงเรียนจัดระบบการจัดการ การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 5 ตัวชี้วัด คือ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ตัวชี้วัด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีตัวชี้วัด คือ การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ สร้างโอกาส ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก มีตัวชี้วัด คือ ครูบริหารจัดการชั้นเรียนและสร้าง ปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้และสามารถเรียนรู้อย่างมีความสุข

3.4 ตรวจสอบและประเมินนักเรียนอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินมาพัฒนานักเรียน ตัวชี้วัด คือ ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คือ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

สรุป มาตรฐานการศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2561 มี 3 มาตรฐาน 14 ตัวชี้วัด คือ มาตรฐานที่ 1 คือ คุณภาพเด็ก มาตรฐานที่ 2 คือ กระบวนการบริหารจัดการ และ มาตรฐานที่ 3 คือ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ส่วนมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 3 มาตรฐาน 21 ตัวชี้วัด คือ มาตรฐานที่ 1 คือ คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 คือ กระบวนการบริหารจัดการ และมาตรฐานที่ 3 คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผล พรหมทอง (2555: 16) ได้นิยามความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

รัตนา นิธิรักษ์ (2555: 16) กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตทั้งหลาย

ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2559: 15) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีเครื่องมือในการทำงานที่มีมาตรฐาน มีหลักฐานการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ (2561: 13) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน มีการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นดี คนเก่ง และมีความสุข

สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561: 13-14) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่เหมาะสม มีครูประจำชั้นและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไข

สุภัทสร สุริยะ (2562: 6) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยอาศัยศักยภาพและความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครู ประสานสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน

สรุป ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเต็มศักยภาพตามธรรมชาติของนักเรียน

3.2 ความเป็นมาของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้กำหนดกรอบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

3.2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยระบุในหมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 24 กำหนดให้โรงเรียนดำเนินการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) จัดหลักสูตรเนื้อหาวิชาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมตามหลักสูตรให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้นักเรียนได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผสมผสานสาระความรู้โดยคำนึงถึงการได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ในทุกรายวิชา 5) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ 6) จัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองในการพัฒนานักเรียน และมาตรา 26 ให้โรงเรียนประเมินนักเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการ ความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ

3.2.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีเป้าหมายเพื่อสร้างหลักประกันว่าเด็กทุกคนจะได้รับการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคม โดยระบุแนวทางการปฏิบัติต่อเด็กไว้ คือ หมวด 2 มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

3.2.3 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุสาระสำคัญในมาตรา 42 กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครู

สรุป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีเป้าหมายคือ การพัฒนานักเรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3.3 ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ณัฐริน เจริญเกียรติบวร (2557: 57-58) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือ ในฐานะเครื่องมือในการดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ (2560: 1) กล่าวว่า เด็กและเยาวชนในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลายประการ เช่น ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์จนถึงขั้นหมกมุ่นและเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากเกม จนนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองและสังคม นิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาและเกิดข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท จับกลุ่มรวมตัวกันสร้างความปั่นป่วนในชุมชน ติดการพนัน หนีเรียน เกรียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ซึ่งสาเหตุที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงหลายประการ เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากครอบครัว ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนโดยตรง ผู้ปกครองบีบบังคับ กดดัน และคาดหวังในตัวของนักเรียนเกินกว่าความเป็นจริง ไม่มีบรรยากาศที่สร้างความรัก ความอบอุ่น ทำให้เด็กเติบโตในท่ามกลางความสับสน รวมทั้ง ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกประสบการณ์ด้านการสร้างของคุณงามความดี แต่โรงเรียนหลายแห่งยังขาดความพร้อมในการพัฒนาเด็ก ดังนั้น โรงเรียนจึงควรนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในฐานะเครื่องมือในการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครองและให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ (2561: 10-11) กล่าวถึง ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในฐานะเครื่องมือในการป้องกันมิให้ปัจจัยเสี่ยงที่มีอยู่ในสังคม ส่งผลกระทบต่อระดับพัฒนาการของ นักเรียนในภาพรวม ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ล้วน เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน มีผลกระทบซึ่งกันและกัน และเป็นเหตุปัจจัยสู่สภาวะวิกฤตได้ หากไม่มีระบบ การป้องกัน ส่งเสริม ขจัดเงื่อนไขที่จะส่งผลที่ไม่พึงปรารถนาต่อตัวนักเรียนและสังคมโดยรวม

สรุป ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญในฐานะเครื่องมือพัฒนานักเรียนให้ ได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและเต็มศักยภาพ เพื่อป้องกันปัญหาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับ นักเรียนในทุกรูปแบบ รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ตรงตามสภาพปัญหาของนักเรียน

3.4 หลักการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ (2561: 14-15) กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จนั้น โรงเรียนต้องกำหนดกลยุทธ์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. การบริหารเชิงระบบ เป็นการบริหารคุณภาพเชิงระบบตามแนวคิดของเดมมิ่ง (PDCA) ได้แก่ (1) การวางแผน (Plan) เพื่อวางระบบการทำงานที่ชัดเจน (2) การดำเนินงาน (Do) ของทุกคน โดยบันทึกผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน (3) การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (Check) โดยร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน และ (4) การปรับปรุงพัฒนา (Act)
2. การทำงานเป็นทีม เป็นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ “กระบวนการกลุ่ม” แบ่งทีมงาน เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ทีมนำ ได้แก่ คณะผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษา ทำหน้าที่วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน กำกับ ติดตาม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ (2) ทีมสนับสนุน เป็นทีมหลักในการสนับสนุนด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ และ (3) ทีมทำ เป็นทีมสมาชิกที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบ การทำงานโดยตรง โดยการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นวิธีการที่ทำให้ทราบจุดอ่อนในการทำงาน โดยใช้กระบวนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึที่ดี
4. การนิเทศ ติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางาน ช่วยส่งเสริม สนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ปรับปรุงงานต่อไป โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 36)

สรุป หลักการสำคัญในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 4 หลักการ คือ 1) การบริหารเชิงระบบ ได้แก่ การวางแผน (Plan) การดำเนินงาน (Do) การตรวจสอบและประเมินผล (Check) และการปรับปรุงพัฒนา (Act) 2) การทำงานเป็นทีม ประกอบด้วยทีมนำ ทีมประสานและทีมทำ 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และ 4) การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

3.5 แนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 2) ได้กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการและจุดเน้นในการดำเนินงาน โดยประกันสิทธิของนักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและกำหนดให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และ 5) การส่งต่อ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดจุดเน้นในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ปี พ.ศ.2550 – 2552 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ปี พ.ศ.2553 – 2554 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน

ปี พ.ศ.2555 – 2556 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พ้นภัยยาเสพติด

- ปี พ.ศ.2557 – 2558 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน
 ปี พ.ศ.2559 – 2561 เป็นปีแห่งการรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
 ปี พ.ศ.2562 – 2564 เป็นปีแห่งการรู้จัก รัก เข้าใจ ห่วงใย ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ผล พรหมทอง (2555: 35-50) ได้สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยนำกรอบแนวคิดของการบริหารเชิงระบบ 3 ประการ คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มาใช้เป็นแนวทางพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการและวางแผนการดำเนินงาน

ผู้บริหารกำหนดนโยบายและระบุแผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

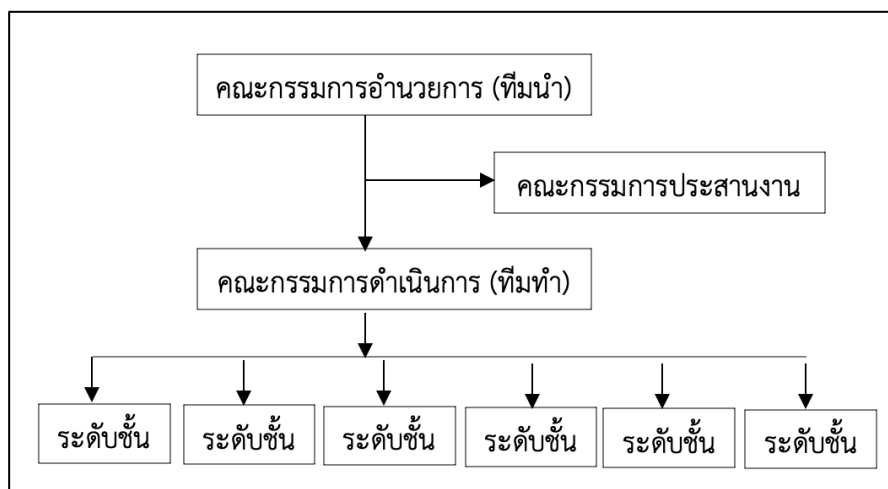
1.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการ

ผู้บริหารแต่งตั้งให้ครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนผู้บริหารและบุคลากรอื่น ทำหน้าที่สนับสนุนและเอื้ออำนวยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

1.1.1 คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) มีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธาน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานทั่วไปเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานและคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อติดตามการทำงานอย่างเป็นระบบ

1.1.2 คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) มีรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานทั่วไปเป็นประธาน มีหน้าที่เสนอแผนงาน จัดประชุม อบรมให้ความรู้แก่ครู สนับสนุนการทำงานของครูประจำชั้น รายงานผลต่อผู้บริหาร ประสานการทำงานทุกฝ่าย โดยอาจจัดประชุมร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง

1.1.3 คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) มีหัวหน้าสายชั้น เป็นประธาน มีหน้าที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติ จัดประชุมเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามผลการทำงาน ร่วมกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน โดยมีโครงสร้างดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

ภาพที่ 4 โครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มา: ผล พรหมทอง (2555: 40)

1.2. โครงสร้างคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1.2.1. คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย

1.2.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
1.2.1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียนทุกฝ่าย	กรรมการ
1.2.1.3 หัวหน้าสายชั้น	กรรมการ
1.2.1.4 หัวหน้ากลุ่มงานของโรงเรียน	กรรมการ
1.2.1.5 ผู้แทนผู้ปกครอง/ชุมชน	กรรมการ
1.2.1.6 หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
1.2.1.7 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

- (1) กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน
- (2) แต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมกรรมการ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- (3) นิเทศ ติดตาม กำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับโรงเรียน
- (4) อื่น ๆ ที่โรงเรียนกำหนดเพิ่มเติม

1.2.2. คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วย

1.2.2.1 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป	ประธานกรรมการ
1.2.2.2 หัวหน้าสายชั้นทุกชั้น	กรรมการ
1.2.2.3 หัวหน้างานพยาบาล/อนามัย	กรรมการ
1.2.2.4 ครูงานแผนงานสารสนเทศ	กรรมการ

- (3) จัดประชุมครูในสายชั้นและประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือรายการ
- (4) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานสรุปผล
- (5) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.2.5 บทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้น

(1) ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริม ป้องกันปัญหาและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว หรืออื่น ๆ

(2) ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่

- 2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2 การคัดกรองนักเรียน
- 2.3 การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น
- 2.4 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา
- 2.5 การส่งต่อ

(3) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผล

(4) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.3 การวิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียนและจัดทำแผนปฏิบัติการ

1.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียนที่อาจส่งผลต่อการช่วยเหลือนักเรียน รับฟังข้อเสนอแนะของครูและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนและกำหนดแผนงานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

2. ชั้นปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน

ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1 สร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.1 ประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

2.1.2 ฝึกอบรมบุคลากร โดยเฉพาะครูประจำชั้นให้มีความรู้ ความสามารถ มีเทคนิคหรือทักษะต่าง ๆ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น

2.1.3 ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

2.1.4 ประเมินผลการดำเนินงาน การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากร และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรต่อไป

2.2 การดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการดังนี้

2.2.1.1 จัดทำระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก

2.2.1.2 มอบหมายให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการ

2.2.2 การคัดกรองนักเรียน ดำเนินการดังนี้

2.2.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียบสะสมและสรุปผลจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ออกมาเป็นคะแนนของนักเรียนแต่ละคน

2.2.2.2 คัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหา จำแนกตามพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น พฤติกรรม ด้านการเรียน ด้านสุขภาพจิตและอารมณ์ ด้านความประพฤติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านสัมพันธ์ทางสังคม รวมทั้งคัดกรองนักเรียนที่ความสามารถพิเศษ

2.2.2.3 รายงานผลการคัดกรองต่อหัวหน้าระดับชั้นและนำเสนอต่อผู้บริหาร

2.2.2.4 ให้นักเรียนทำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.)

2.2.2.5 ครูประจำชั้นสรุปผลการคัดกรองนักเรียนและรายงานผลต่อหัวหน้าสายชั้นและนำเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน

2.2.3 การส่งเสริมนักเรียน ดำเนินการดังนี้

2.2.3.1 จัดกิจกรรมโฮมรูมทุกระดับชั้น สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

2.2.3.2 จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม

2.2.3.3 จัดประชุมอบรมนักเรียนทุกระดับชั้นสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

2.2.3.4 จัดโครงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้น มุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ให้มีการประชุมผู้ปกครอง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.2.4.1 ให้การปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีประสบปัญหา

2.2.4.2 ดำเนินการช่วยเหลือตามความเหมาะสมของสภาพปัญหา

2.2.4.3 ประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาของนักเรียน

2.2.4.4 รายงานให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทราบถึงผลการช่วยเหลือนักเรียน

2.2.4.5 จัดกิจกรรมและประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา คือ ครูประจำวิชาทำหน้าที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

2.2.5 การส่งต่อ 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

2.2.5.1 ประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน ในกรณีที่ยากต่อการแก้ไขของครูประจำชั้น

2.2.5.2 สรุปปัญหาที่พบ แจ้งให้ครูที่เกี่ยวข้องทราบและรายงานต่อผู้บริหาร

2.2.5.3 บันทึกหลักฐานการส่งต่อนักเรียน

2.2.5.4 ครูที่รับนักเรียนส่งต่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาเป็นรายกรณี

2.2.5.5 หากปัญหาของนักเรียนยากต่อการแก้ไข ให้ประสานงานไปยังหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางตามสภาพของปัญหาของนักเรียนแต่ละคน

2.2.5.6 ติดตามดูแลว่านักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นหรือไม่

2.2.6 จัดประชุมคณะกรรมการทีมประสาน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประชุมทบทวนการดำเนินงานของคณะกรรมการแต่ละคณะเป็นระยะ

3. ขั้นกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

การดำเนินงานจะเกิดประสิทธิภาพต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่

3.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินนโยบายปรัชญา เป้าหมาย ความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบการตัดสินใจ วางแผนการดำเนินโครงการให้เหมาะสม

3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ ศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย เพื่อนำข้อมูลมาแก้ไขการดำเนินงาน

3.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานหลังจากดำเนินโครงการสิ้นสุดลงแล้วว่า บรรลุผลตามวัตถุประสงค์เพียงใด เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อไป ซึ่งด้านผลผลิต เป็นการประเมินปริมาณนักเรียนในกลุ่มที่มีปัญหาว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง หลังการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสัมพันธ์กับคุณภาพนักเรียน

รัตนา นิธิรักษ์ (2555: 22-30) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียน

ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำสูงสุดในโรงเรียน มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

ตารางที่ 1 บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินการ
1. บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ	1.1 กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การดำเนินงาน 1.2 สร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าและความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1.3 กำหนดโครงสร้างและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 1.4 ประชุมวางแผนและกำหนดเกณฑ์จำแนกกลุ่มนักเรียน 1.5 ส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.1 ร่วมเป็นกรรมการและเครือข่ายในการช่วยเหลือนักเรียน 2.2 ประชุมปรึกษาหารือและขอความร่วมมือ
3. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนิน	3.1 กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน 3.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 3.3 ยกย่องชมเชย ให้รางวัล เผยแพร่ผลงานการดำเนินงาน

2. บทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ดังนี้

ตารางที่ 2 บทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินการ
1. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน 1.2 จัดเตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล 1.3 นำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูล 1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ 1.5 วิเคราะห์ข้อมูล
2. คัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน	2.1 ดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 2.2 สรุปผลการจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่ม

ตารางที่ 2 (ต่อ)

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินการ
3. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนา	3.1 จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน 3.2 จัดกิจกรรมโฮมรูม 3.3 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน 3.4 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง 3.5 จัดกิจกรรมพัฒนาให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน
4. ป้องกัน แก้ไขปัญหาและช่วยเหลือ	4.1 ให้คำปรึกษา 4.2 ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น 4.3 สร้างเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4.4 ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไข
5. ส่งต่อ	5.1 ดำเนินการส่งต่อภายในไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 5.2 การส่งต่อภายนอกไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. รายงานผล	6.1 รายงานผลระหว่างดำเนินการ 6.2 รายงานผลเมื่อสิ้นสุด

3. บทบาทหน้าที่ของครูประจำวิชา

ครูทุกคนมีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 3 บทบาทหน้าที่ของครูประจำวิชาในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินการ
1. ดูแลนักเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน	1.1 ศึกษา สังเกต ดูแล รวบรวมข้อมูล 1.2 ประสานงานกับครูประจำชั้นเพื่อป้องกันแก้ไขพฤติกรรม 1.3 จัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้

4. บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว

ครูแนะแนว มีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 4 บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทหน้าที่	แนวทางดำเนินการ
1. สนับสนุนครูประจำชั้นในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1.1 ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแก่ครูประจำชั้นในการดำเนินงาน 1.2 ให้ความมั่นใจและเสริมสร้างกำลังใจกับผู้ร่วมงาน 1.3 ให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 1.4 จัดทำการศึกษากรณีศึกษา (Case Study) 1.5 เตรียมเครื่องมือสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1.6 ให้คำปรึกษาในการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา	2.1 จัดกิจกรรมป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน 2.2 ให้นักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพแต่ละบุคคล
3. จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไขช่วยเหลือ	3.1 ให้คำปรึกษา 3.2 ให้ความช่วยเหลือ 3.3 ประสานความร่วมมือกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ส่งต่อ	4.1 การส่งต่อภายใน 4.2 การส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

5. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะเกิดประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทดังนี้

5.1 ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ

5.2 สอดส่องดูแล ให้ความช่วยเหลือเด็กทั้งด้านความปลอดภัยและการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล

5.3 ร่วมมือกับโรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

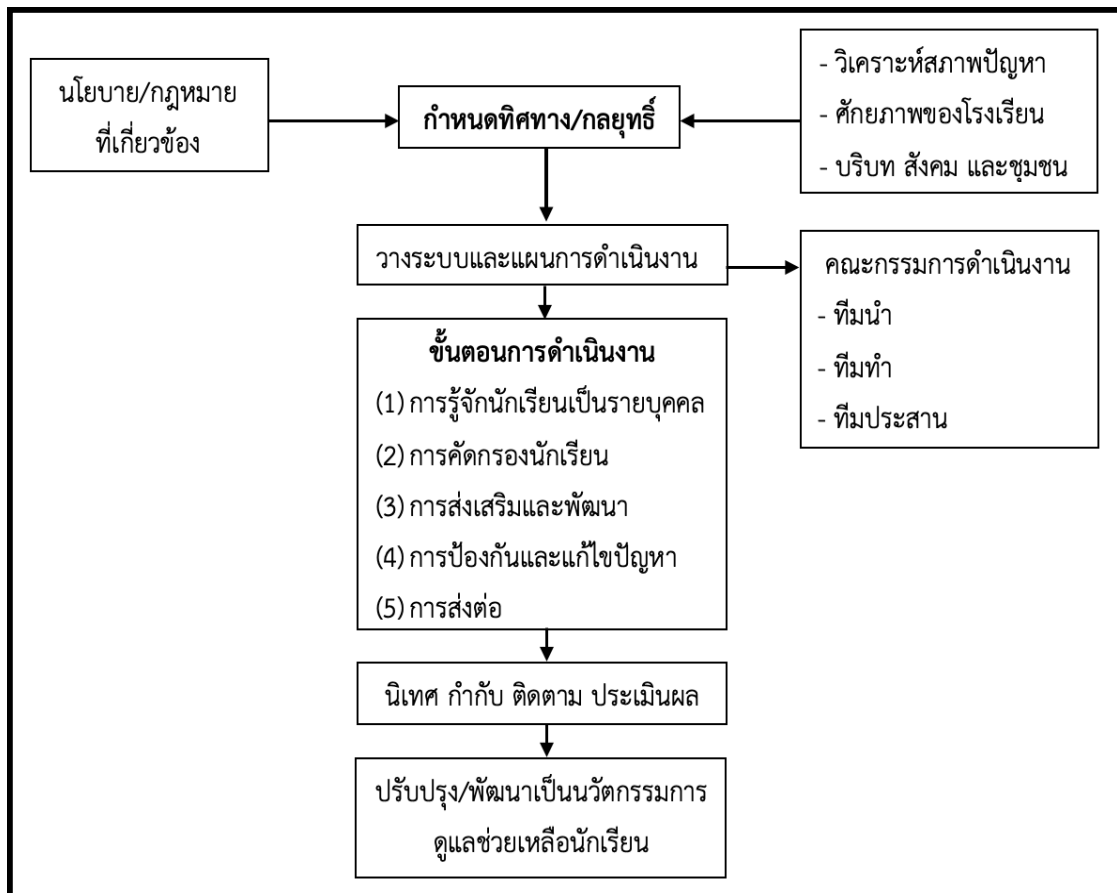
5.4 เป็นแหล่งเรียนรู้ ฝึกงานและเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียน

5.5 ติดตามผลและสะท้อนปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.6 ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

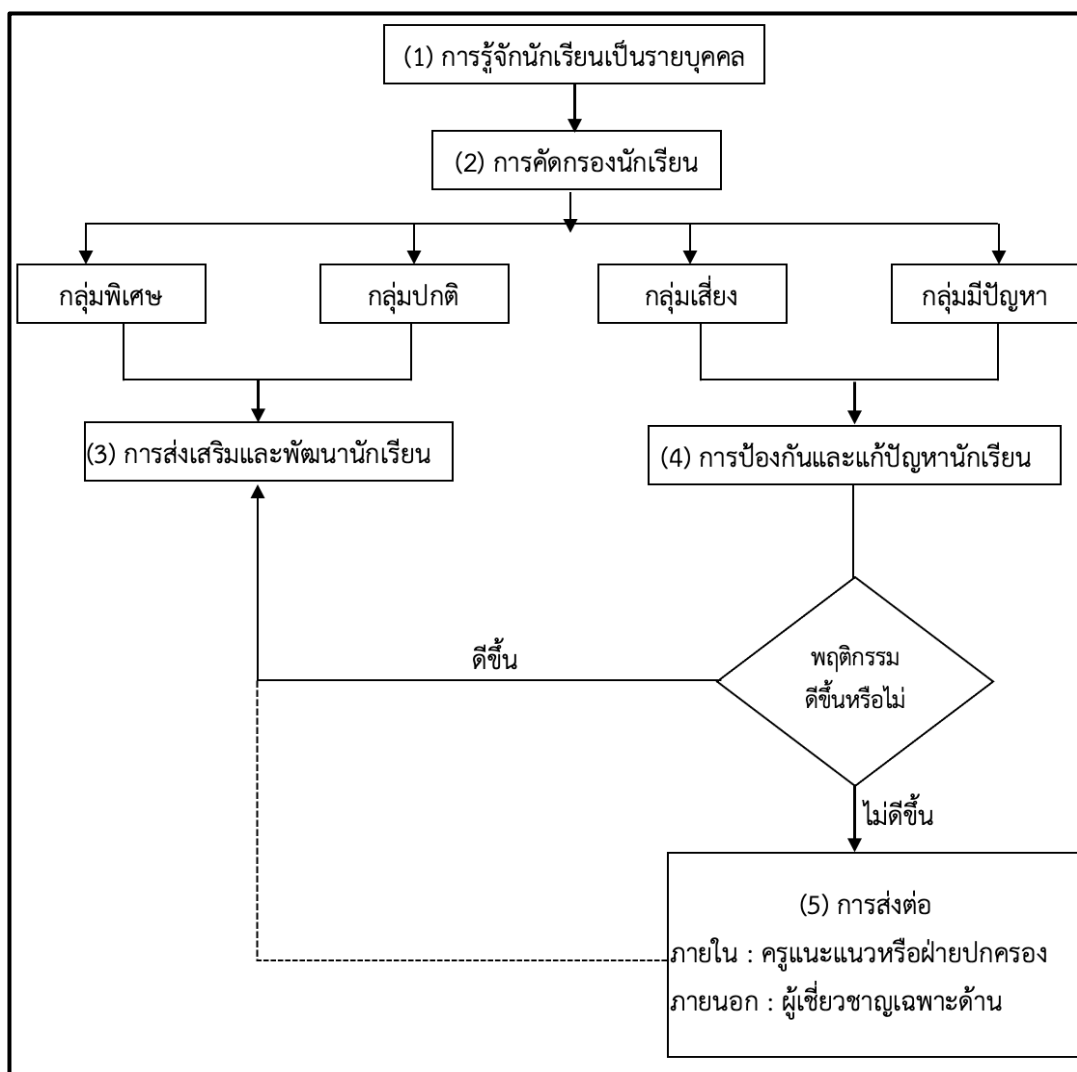
5.7 ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการพัฒนา ขยายผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 4) ได้กำหนดแนวทางการบริหารตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ดังนี้

ภาพที่ 5 แนวทางการบริหารตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 59)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 60) กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ดังนี้

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: ออนไลน์)

ณัฐริน เจริญเกียรติบวร (2557: 59-61) ได้อธิบายแนวทางดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. ผู้บริหารกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายและกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

2. การวางแผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1 พัฒนาคูให้สามารถดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 กำหนดให้การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

2.4 จัดหาสื่อ นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินงาน

2.5 รวบรวมข้อมูลและจัดทำสารสนเทศด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

3. การดำเนินงานตามแผนและการนำแผนสู่การปฏิบัติใน 2 ลักษณะ ได้แก่

3.1) การสอนตามปกติ โดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และ การพัฒนานักเรียนโดยผ่านกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้กับนักเรียนทุกคนตามปกติ ซึ่งถือเป็นบทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้น

3.2) กำหนดภารกิจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นหน้าที่ของครูทุกคนในโรงเรียน

4. การนิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ เพื่อให้การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน มีวิธีการดังนี้

4.1 นิเทศภายใน ควรดำเนินการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม

4.2 ใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย เช่น สอบถาม สัมภาษณ์ เยี่ยมชั้นเรียน ตรวจสอบเอกสาร ประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. การประเมินผล ปรับปรุงหรือพัฒนา โรงเรียนควรจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะและนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยบรรยากาศร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาอุปสรรค การสร้างขวัญและกำลังใจและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้เกิดความสำเร็จ

6. การรายงานและการประชาสัมพันธ์ คือ การดำเนินการหลังจากดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเสร็จสิ้นลง แล้วจึงทำการประชาสัมพันธ์เป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อสรุปภาพรวมของการดำเนินงานทั้งระบบให้แก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ โดยดำเนินการดังนี้

6.1 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report)

6.2 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด

ณัฐริน เจริญเกียรติบวร (2557: 61) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องต้องมีความเชื่อว่า ทุกคนต้องการความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้โอกาส นักเรียนทุกคนอยากเป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน ความสำเร็จของงานต้องอาศัยการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคน โดยผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ ดังนี้

1. ผู้บริหาร มีหน้าที่พัฒนาระบบการบริหารให้ที่ชัดเจน มีการประสานงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตาม สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจแก่ครูอย่างต่อเนื่อง

2. ครูประจำชั้น มีหน้าที่ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน จัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขช่วยเหลือ ส่งต่อและรายงานผลต่อผู้บริหาร

3. ครู มีบทบาทในการพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้ง ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน

4. ครูแนะแนว มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา

5. หัวหน้าสายชั้น มีหน้าที่ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง

6. นักเรียน เป็นผู้รับการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือกับโรงเรียน โดยให้ความร่วมมือกับโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

7. ผู้ปกครองและชุมชน เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด มีหน้าที่เอาใจใส่ดูแลนักเรียน คอยตรวจตราเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน

8. ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียน มีหน้าที่อบรมดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตของนักเรียน มอบความรัก ความเข้าใจและให้ความอบอุ่น สนับสนุนให้ความร่วมมือวางแผนร่วมกับโรงเรียนในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

9. ชุมชน เป็นสังคมที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมและพฤติกรรมของเด็ก คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนในแนวทางที่เหมาะสม

เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561: 17-18) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบ มี 2 ขั้นตอนสำคัญ คือ

1. ขั้นการวางแผน ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด เครื่องมือและวิธีการนิเทศติดตาม กำหนดแผนงาน และปฏิทินการปฏิบัติงาน

2. ขั้นการดำเนินการ ประกอบด้วย ขั้นการตรวจสอบ ขั้นตรวจสอบติดตามการดำเนินงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ จัดทำรายงานผล และขั้นการปรับปรุงและพัฒนางาน นำผลการประเมินมาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนใหม่อย่างต่อเนื่อง

สรุป การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) เตรียมการก่อนดำเนินงาน (Prepare) (2) การวางแผน (Plan) (3) ดำเนินงานตามแผน (Do) (4) ตรวจสอบประเมินผล (Check) และ (5) ปรับปรุงพัฒนา (Act)

3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ปรมาภรณ์ สนธิ (2560: 21) ได้อธิบายขั้นตอนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยความหลากหลายของนักเรียนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ได้รับการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมในหลายลักษณะทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนและนำมาใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จำเป็นสำหรับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ครูควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

1.1.1 ด้านความสามารถ แบ่งออกเป็น ความสามารถด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ

1.1.2 ด้านสุขภาพ จำแนกเป็นสุขภาพด้านร่างกาย ด้านจิตใจและด้านอารมณ์

1.1.3 ด้านพฤติกรรม จำแนกเป็นพฤติกรรมในห้องเรียน พฤติกรรมขณะอยู่ในโรงเรียน และพฤติกรรมขณะอยู่ที่บ้าน

1.1.4 ด้านครอบครัว จำแนกเป็นข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ฐานะของครอบครัว สถานภาพของผู้ปกครอง รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดู

1.1.5 ด้านสังคม

1.1.6 ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติมและมีความเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2 วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว ประกอบด้วย

1.2.1 ระเบียบสะสม (ปพ.06/ปพ.08) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูประจำชั้นนำข้อมูลมาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจกับนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูอื่น ๆ หรือเพื่อน ๆ ของนักเรียน ซึ่งระเบียบสะสมควรเป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่ต้องเก็บรักษาให้เป็นความลับ โรงเรียนควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษาหรือ 6 ปีการศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา ครูประจำชั้นควรนำระเบียบสะสมส่งต่อไปยังครูประจำชั้นคนใหม่ในปีการศึกษาถัดไป

1.2.2 แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (SDQ) เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำขึ้นโดยพัฒนามาจากแบบสอบถามที่ใช้ประกอบการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) มี 3 ชุด คือ (1) ชุดที่ครู

เป็นผู้ประเมิน (2) ชุดที่ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน และ (3) ชุดที่เด็กประเมินตนเอง โดยแบบประเมินทั้ง 3 ชุดมีเนื้อหาและจำนวนข้อ 25 ข้อ เท่ากัน

สรุป การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ข้อมูลด้านสุขภาพ ความสามารถพิเศษ มีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

2. การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน เพื่อค้นหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ โดยโรงเรียนคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนด โดยอาจนิยามกลุ่มนักเรียน ดังนี้

2.1 กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน แล้วถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

2.2 กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วถูกจัดให้อยู่เกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรอง ซึ่งควรได้รับการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน

2.3 กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วถูกจัดให้อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรอง ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

2.4 กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเทียบกับผู้มีอายุใกล้เคียงกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

สรุป การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดมาจัดประเภทนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดทำเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนให้ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แล้วนำผลที่ได้มาจัดประเภทนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะป็นนักเรียนกลุ่มปกติ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง นักเรียนที่มีปัญหาและกลุ่มความสามารถพิเศษ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถตามศักยภาพ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษ

กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป โดยวิธีการและเครื่องมือเพื่อส่งเสริมนักเรียนหลายวิธี ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของนักเรียน เช่น

3.1 กิจกรรมโฮมรูม โดยครูประจำชั้นจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ สถานที่ใช้จัดกิจกรรมอาจเป็นห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้ เหมือนบ้านที่มีครูประจำชั้นและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวและมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ

3.2 กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เป็นการพบปะกันระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียนและผู้ปกครอง

3.3 กิจกรรมเยี่ยมบ้าน เป็นกิจกรรมที่ครูไปเยี่ยมเยียนบ้านนักเรียนเพื่อพบปะกับผู้ปกครองและนักเรียนขณะอยู่ที่บ้าน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน ทำให้ครูได้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทางบ้านของนักเรียน

3.4 กิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมเพื่อสังคม เป็นต้น

สรุป การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ครูใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จต่อเมื่อครูเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนที่มีปัญหานั้น ต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือนักเรียนทั้งการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาเป็นพิเศษ ไม่ปล่อยปละละเลย นักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม โดยครูอาจให้คำปรึกษาเบื้องต้น เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนของนักเรียนในทางที่ไม่ถูกต้อง มีเป้าหมายให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น โดยโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย และสิ่งที่สำคัญ คือ การรักษาความลับ ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือที่ช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สรุป การป้องกันปัญหา เป็นกระบวนการของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ โดยอาจใช้วิธีการให้คำปรึกษา การประสานความร่วมมือไปยังผู้ปกครองในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

5. การส่งต่อนักเรียน

ในกรณีที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือหรือกรณีที่โรงเรียนได้ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนแล้ว แต่นักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น โรงเรียนควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริม พัฒนาและช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยการส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

5.1 การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 ครูประจำชั้นประสานงานครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้า

5.1.2 สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือและวิธีการที่ใช้ในการดูแลช่วยเหลือที่ผ่านมา ผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้น ให้ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือแก่นักเรียน โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

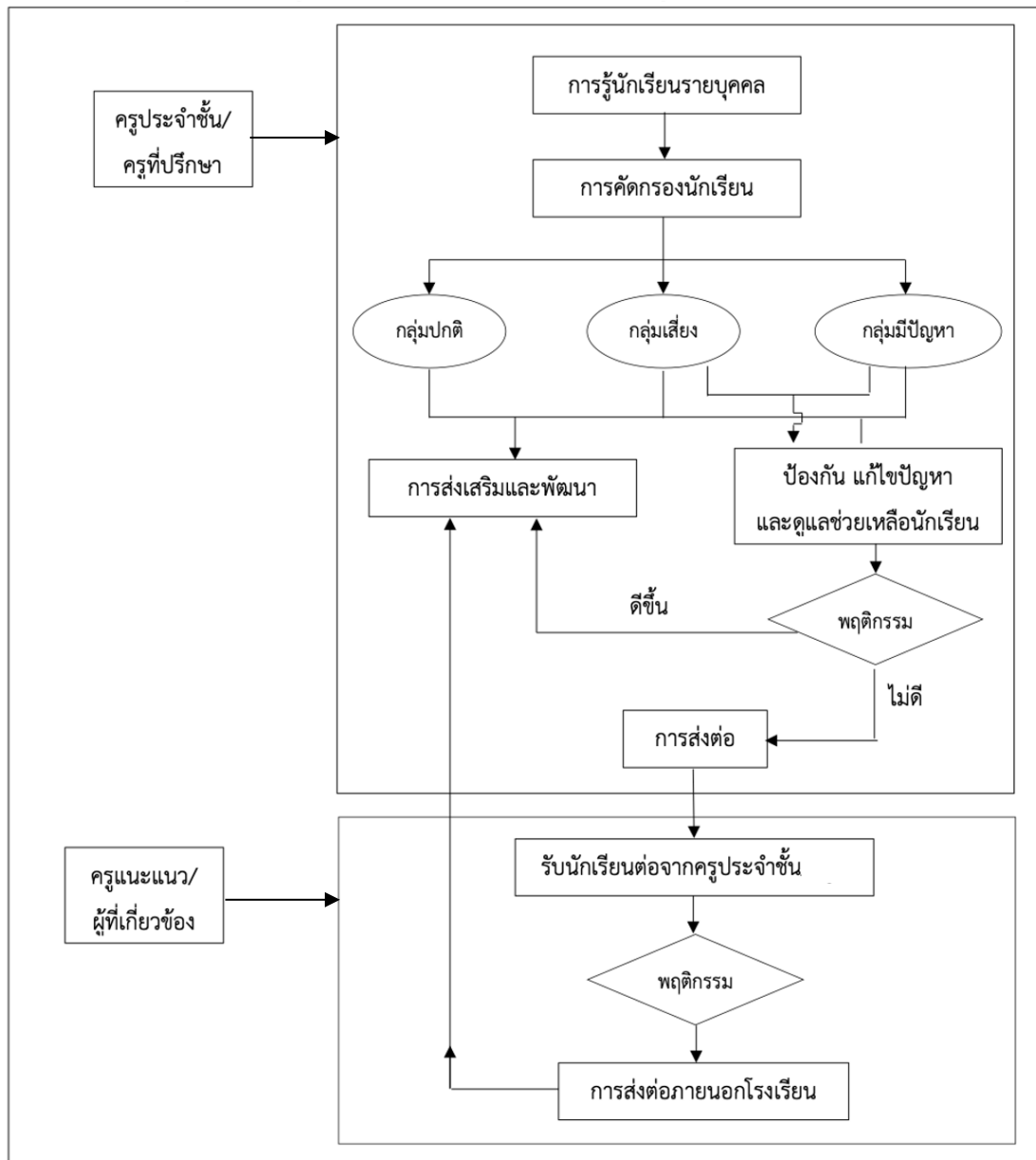
5.1.3 ครูประจำชั้น ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระมัดระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวลหรือโกรธ แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีที่ได้รับการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามกรณีที่ครูประจำชั้นพิจารณาว่าเหมาะสม

5.1.4 ครูประจำชั้นนัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบที่ครูประจำชั้นรับช่วงต่อไปช่วยเหลือและส่งต่อให้เรียบร้อย

5.2 การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายกิจการนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนได้โดยลำพัง เช่น นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้นหรือแย่ลง แม้ว่าครูประจำชั้นจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใด ๆ หรือกรณีที่นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้น เช่น ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใด ๆ ของโรงเรียน เป็นต้น หรืออาจเป็นกรณีปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่ต้องให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยา ควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

สรุป การส่งต่อ เป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยให้ครูส่งต่อไปยังบุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนได้ ประกอบด้วย การส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอก

รายละเอียดการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียน สามารถสรุปได้ ดังนี้

ภาพที่ 7 กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2559: 17)

สรุป การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมและพัฒนา (4) การป้องกันและแก้ไข และ (5) การส่งต่อ

4. การพัฒนาระบบ

4.1 ความหมายของระบบ

มีผู้นิยามความหมายของคำว่า “ระบบ” ดังนี้

ณัฐนัย ไพศาล (2558: ออนไลน์) ได้นิยามความหมายของ ระบบ (System) หมายถึง กลุ่มขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกัน เพื่อจุดประสงค์เดียวกัน เป็นการรวมของสิ่งย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ตั้งแต่หนึ่งส่วนขึ้นไปเป็นหน่วยเดียวกัน เพื่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายเดียวกัน

ราชบัณฑิตยสถาน (2562: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของระบบ (System) หมายถึง กลุ่มของสิ่งซึ่งมีลักษณะประสานเข้าเป็นสิ่งเดียวกันตามหลักแห่งความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกัน ด้วยระเบียบของธรรมชาติหรือหลักเหตุผลทางวิชาการ เช่น ระบบประสาท ระบบทางเดินอาหาร ระบบจักรวาล ระบบสังคมและระบบการบริหารประเทศ

Gagne’ และ Briggs (1974: 19) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง วิธีการใด ๆ ที่ได้รับการจัดไว้ อย่างเป็นระเบียบ เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

Semprevivo (1976: ออนไลน์) ได้นิยามความหมายของระบบ หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำงานเกี่ยวโยงสัมพันธ์กัน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการดำเนินงาน

Ossenbruggen (1994: 1) กล่าวว่า ระบบ คือ ส่วนต่าง ๆ ที่ถูกจัดรวมเข้าเป็นหน่วยเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์กร แสดงออกมาในลักษณะของระบบและองค์กรที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดการประสานงานกันตามลำดับขั้น

สรุป ระบบ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่เกิดจากการรวบรวมส่วนประกอบของระบบที่มีความสัมพันธ์กันให้ทำงานร่วมกันอย่างมีระเบียบแบบแผน โดยนำส่วนย่อยหรือระบบย่อยที่เป็นอิสระต่อกัน แต่มีความสัมพันธ์กันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันมารวมกลุ่มไว้ในโครงสร้างเดียวกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์แบบ

4.2 ส่วนประกอบของระบบ

Lunenburg และ Omstein (2001: 16) กล่าวถึง องค์ประกอบของระบบ มี 5 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Smith (1982) ดังนี้

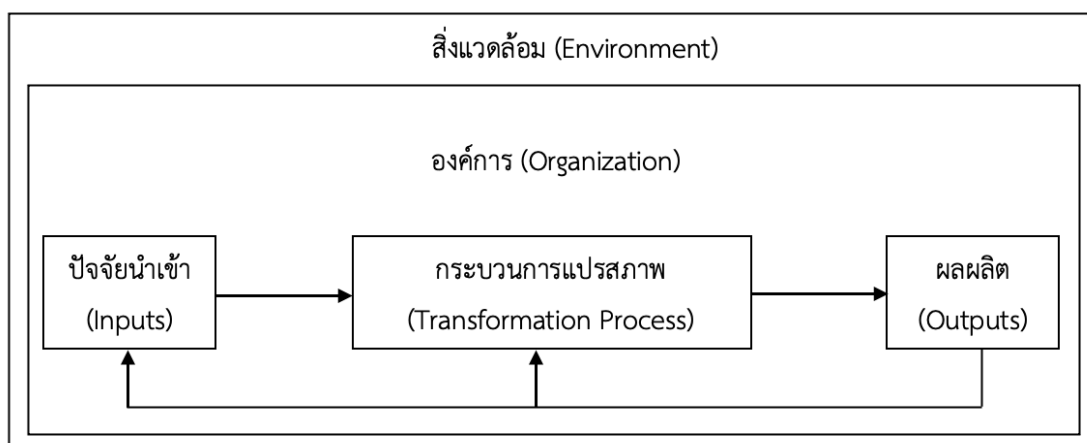
1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง องค์ประกอบของระบบในด้านของวัสดุอุปกรณ์กำลังคน ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อใช้ในการผลิต
2. กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) เป็นการนำเอาองค์ประกอบในปัจจัยนำเข้าไปดำเนินการด้วยวิธีการขั้นตอนต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของระบบนั้น ๆ

3. ผลผลิต (Output) ประกอบด้วยผลผลิตขององค์กร เช่น ผลผลิตของการศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกมา

4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นการให้ข้อมูลซึ่งเป็นผลมาจากผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้องค์กรมีการปรับปรุง พัฒนาทางด้านปัจจัยนำเข้าและกระบวนการให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. สภาพแวดล้อม (Environment) เป็นสภาพของบรรยากาศทั่วไปขององค์กรนั้น ๆ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบด้วย

Lunenburg and Ornstein (2001: 16) ได้อธิบายทฤษฎีระบบพื้นฐาน (Basic System Theory) ขององค์กร ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการแปรสภาพ ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับและสภาพแวดล้อม ดังนี้

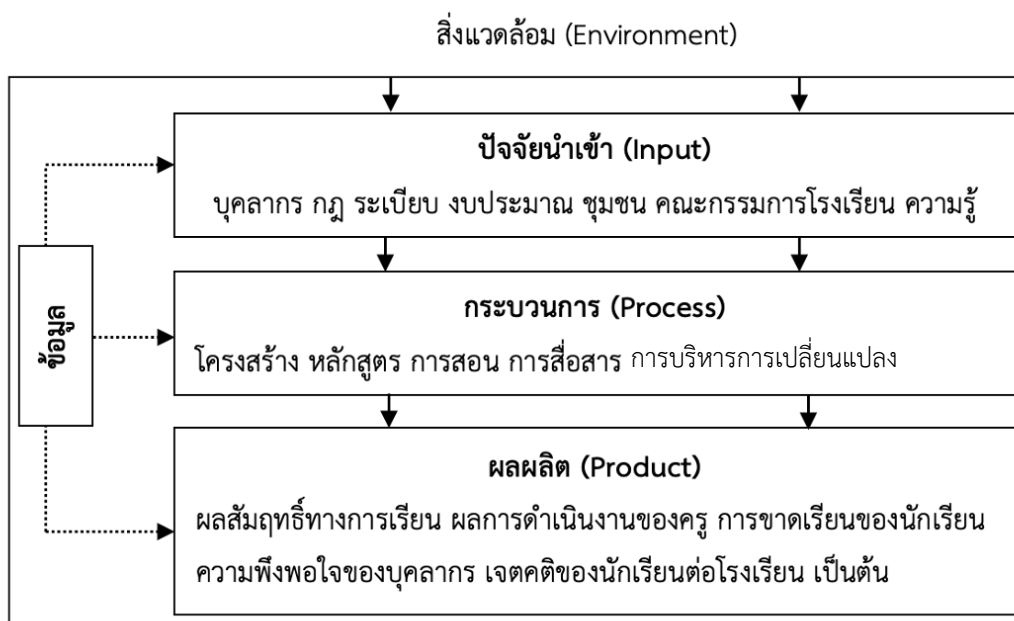
ภาพที่ 8 ระบบพื้นฐาน (Basis System Model)

ที่มา: Lunenburg and Ornstein (2001: 16)

จากภาพที่ 8 สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) คือ ทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่ใช้
2. กระบวนการแปรสภาพ (Transformation Process) คือ การบริหารปัจจัยนำเข้าไปสู่กระบวนการแปรสภาพ
3. ผลผลิต (Outputs) คือ ผลผลิตและบริการขององค์กร
4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตและกระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นตัวกำหนดปัจจัยนำเข้าในการดำเนินงานครั้งต่อไป
5. สภาพแวดล้อม (Environment) คือ แรงผลักดันทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร

สำหรับสิ่งแวดล้อมภายนอกจะมีปฏิกริยาและส่งผลต่อผลผลิตและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ระบบ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสำเร็จของโรงเรียน ข้อมูลย้อนกลับในเชิงลบสามารถจัดปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานตามแผนของโรงเรียน และส่งผลต่อผลผลิตที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของโรงเรียน แสดงดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 การบริหารโรงเรียนเชิงระบบ

ที่มา: Lunenburg and Ornstein (2001: 19)

5. แนวคิดพื้นฐานของการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC)

5.1 ความเป็นของการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC)

หทัยวรรณ วิศวกุลวานิช (2557: 31) กล่าวว่า ผู้ริเริ่มคิดค้น Balance Scorecard คือ ศาสตราจารย์ โรเบิร์ต แคปแลน (Professor Robert Kaplan) อาจารย์จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard) และ ดร.เดวิด นอร์ตัน (Dr. David Norton) ได้ริเริ่มคิดค้นและพัฒนาตั้งแต่ปี ค.ศ.1990 โดยบริษัทต่าง ๆ ในวงการธุรกิจได้นำ Balance Scorecard ในการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทใน 2 ส่วน คือ การกำหนดตารางกรอบประเมิน (Scorecard) และใช้ตารางกรอบการประเมิน โดยทั้ง 2 งานมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน ซึ่งการกำหนดรายละเอียดในตารางกรอบการประเมินนั้น คณะผู้บริหารจะเริ่มต้นด้วยการสร้างวัตถุประสงค์ (Objectives) การวัด (Measures) ทั้งสี่มุมมอง ได้แก่ การเงิน ลูกค้า กระบวนการภายใน และการเรียนรู้และการพัฒนา

ทินกร ศรีลา (2559: 9-10) กล่าวว่า การบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) เป็นแนวคิดที่ถือกำเนิดมาจาก Nolan Norton Institute ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยสาขาของ KPMG ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวัดผลงานขององค์กรในอนาคตภายใต้ความเชื่อว่า การวัดผลงานของบริษัทที่ผ่านมา โดยส่วนมากมักจะวัดผลด้านการเงิน ผลตอบแทนและกำไรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถือเป็นการวัดที่จำกัด เพราะเป็นการวัดสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือเป็นการวัดเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งไม่เกิดประโยชน์สำหรับการอยู่รอดของบริษัทในอนาคต เพราะปัจจุบันเป็นยุคของการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ดังนั้นน่าจะมียุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมมากกว่าการวัดทางการเงินเพียงอย่างเดียว โดย Norton เป็นผู้บริหารระดับสูงของสถาบันโนแลนดอร์ตัน ได้ทำการวิจัยร่วมกับศาสตราจารย์ Kaplan แห่งมหาวิทยาลัย Harvard ศึกษาการวัดผลของบริษัทและโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วโลก ในระหว่างที่ทำการศึกษานั้น ทั้งสองท่านได้พบกับบริษัทแห่งหนึ่งชื่อ Analog Device ซึ่งใช้ระบบการประเมินและไม่ได้วัดผลด้านการเงินแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ใช้วิธีการประเมินด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย โดย Norton และ Kaplan ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งผลการวิจัยเสร็จสมบูรณ์และได้ข้อสรุปว่า วิธีการประเมินผลงานที่ดีนั้น ต้องเป็นการประเมินที่รอบด้าน โดยเฉพาะการประเมินในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ (Intangible the Assets) เช่น ความรู้ (Knowledge) ชื่อเสียงหรือภาพพจน์ขององค์กร (Image) ความพึงพอใจของลูกค้า ควบคู่กับการประเมินด้านการเงิน ซึ่งจะส่งผลให้การประเมินมีความสมดุล ดังนั้น Norton และ Kaplan จึงได้ร่วมมือกันพัฒนาและนำเสนอแนวคิดใหม่ที่ชื่อว่า Balance Scorecard (BSC)

สรุป แนวคิดการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) ถือกำเนิดมาจาก Nolan Norton Institute คิดค้นโดย Norton และ Kaplan

5.2 ความหมายของการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC)

ดวงเดือน วณิชชากร (2559: 1-2) กล่าวว่า การบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) หมายถึง กระบวนการบริหารที่ประยุกต์หลักการบริหารแบบสมดุลเป็น 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านนักเรียน มุมมองด้านกระบวนการภายใน มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา และมุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร ด้านการกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ แนวทางดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ ควบคุมกลยุทธ์และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ โดยการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) เป็นเครื่องมือด้านการจัดการที่ช่วยนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยการวัดหรือการประเมินผลที่ช่วยให้องค์กรเกิดความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมุ่งเน้นในสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร

ทินกร ศรีลา (2559: 1-5) กล่าวว่า การบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) หมายถึง เครื่องมือการบริหารที่ให้ความสำคัญกับ 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการ และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา โดยผู้บริหารได้นำมุมมองทั้ง 4 ด้านมาใช้ในการแปลงวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation) กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและแนวทางการบรรลุวัตถุประสงค์ ติดตาม ตรวจสอบ ควบคุมกลยุทธ์ และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ขององค์กร ถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตาม ตรวจสอบ ควบคุมกลยุทธ์ของกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation) โดยอาศัยการประเมิน (Measurement) ซึ่งทำให้องค์กรขับเคลื่อนงานในทิศทางเดียวกัน

สมบุญ สารพัด (2560: 35-45) กล่าวว่า การบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) หมายถึง เป็นการดำเนินงานขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มุ่งเน้นการให้ความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร ประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ ด้านลูกค้า ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ทำให้องค์กรสามารถทราบสถานะและประสิทธิภาพของแต่ละส่วนภายในองค์กร สามารถปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดได้อย่างตรงจุด ซึ่งองค์กรที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบันส่วนใหญ่มักเป็นองค์กรที่มีการประเมินผลและวัดผลการดำเนินงานอยู่ประจำ

สรุป การบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) ให้ความสำคัญกับ 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการ และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา เน้นการประเมินผลการดำเนินงานเป็นประจำ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบสถานะขององค์กร

5.3 กระบวนการและขั้นตอนในการทำ Balance Scorecard

อาภรณ์ อ่อนคง (2558: 9-11) กล่าวถึง การบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) มี 8 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดทิศทางขององค์กร โดยการศึกษา ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมร่วม และจุดมุ่งหมายกลยุทธ์ด้านต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างชัดเจน
2. วิเคราะห์และกำหนดมุมมอง ว่าควรมีกี่มุมมอง แต่ละมุมมองกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังว่าเมื่อดำเนินการตามกลยุทธ์แล้วจะเกิดผลอย่างไร ใช้วิธีการระดมสมองจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเน้นความสมดุลและให้ครอบคลุมทุกด้าน
3. การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์และแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับองค์กร โดยนำวัตถุประสงค์ที่สำคัญแต่ละมุมมองมาเชื่อมโยงเป็นเหตุและผลของวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ภายใต้มุมมอง Balance Scorecard ที่สอดคล้องและสนับสนุนต่อวิสัยทัศน์และกลยุทธ์หลักขององค์กร

4. จัดทำ Scorecard ระดับองค์กร กำหนดเป้าหมายและกิจกรรมเชิงกลยุทธ์ จัดทำรายละเอียดของวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ฐานข้อมูลปัจจุบัน เป้าหมายที่ต้องการพัฒนา แผนงาน กิจกรรมหรือโครงการ (Initiatives) ที่ต้องทำ

5. จัดทำ Action Plan

6. ถ่ายทอดลงสู่ระดับปฏิบัติ

7. ติดตามประเมินผลลัพธ์ 4 มุมมอง เพื่อพัฒนาองค์กรและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

8. รายงานผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่คาดหวัง

ชุลธิชา ชุสกุลจิต (2559: 10) กล่าวถึงกระบวนการทำ Balance Scorecard มีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ขององค์กรเพื่อให้ทราบถึงสถานะพื้นฐานขององค์กร

2. กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์หลักขององค์กร (Strategic Themes)

3. วิเคราะห์และกำหนดมุมมอง (Perspective) ด้านต่าง ๆ ที่จะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน

4. จัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) เป็นการกำหนดแผนงานที่ทำ (Initiative) เพื่อสร้างความสมดุลในการดำเนินงานทั้งเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ในแต่ละมุมมอง (Perspective) สามารถตรวจสอบซึ่งกันและกันได้เหมาะสมและทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ในลักษณะเหตุและผล (Cause and Effect Relationship) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy) และวัตถุประสงค์ (Objective) ในมุมมองด้านต่าง ๆ โดยเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ของผู้บริหารทั้ง 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective) มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา (Learning and Growth Perspective) โดยมีเครื่องหมายที่ใช้วัดและประเมินผลการทำงาน คือ Balanced Scorecard และมีตัวชี้วัด คือ KPI (Key Performance Indicators) การเขียนแผนที่กลยุทธ์ขององค์กรนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Management By Objective: MBO)

5. จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ในลักษณะของเหตุและผล (Cause and Effect Relationship) เพื่อสร้างเป็นแผนที่ทางกลยุทธ์ (Strategic Map) โดยผู้บริหารประชุมร่วมกันเพื่อยืนยันและเห็นชอบแผนที่ทางกลยุทธ์ที่สร้างขึ้น

6. กำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicators) และเป้าหมาย (Target) เป็นตัววัดความก้าวหน้าของการบรรลุปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลขององค์กร โดยเทียบกับผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ตกลงกันได้ ทำให้มีความชัดเจนในสถานะของตนเอง รู้จักตนเองในปัจจุบัน เกิดแรงกระตุ้นในการพัฒนาตนเองและองค์กร

สรุป การทำ Balance Scorecard ประกอบด้วยขั้นตอนการกำหนดทิศทางขององค์กร วิเคราะห์และกำหนดมุมมอง จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ จัดทำ Balance Scorecard และนำแผนสู่ระดับปฏิบัติ ติดตามประเมินผลลัพธ์ 4 มุมมอง และประเมินผลการใช้ Balance Scorecard ที่มีต่อการพัฒนาองค์กรในภาพรวม

5.4 การนำระบบการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) มาใช้ในโรงเรียน

อาภรณ์ อ่อนคง (2558: 2) กล่าวถึงการนำระบบการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) มาใช้ในหน่วยงานราชการของรัฐ สามารถยืดหยุ่นโดยไม่ยึดติดกับแนวคิดดั้งเดิม โดยอาจปรับมุมมองที่มากกว่าหรือน้อยกว่า 4 มุมมองก็ได้ เช่น เปลี่ยนมุมมองด้านลูกค้าเป็นมุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) เปลี่ยนจากมุมมองด้านการเงิน เป็นมุมมองด้านงบประมาณ และทรัพยากร (Budget and Resource Perspective) ซึ่งโรงเรียนเริ่มต้นจากการทบทวนกลยุทธ์ โดยการนำกลยุทธ์ที่มีอยู่เดิมมาร่วมประชุมระดมพลังสมองจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาสังเคราะห์ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ณ ขณะนั้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ โดยนำกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้มากำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวัง
2. เขียนแผนที่กลยุทธ์ โดยนำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์มาจัดทำในรูปแบบแผนผัง แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของแต่ละกลยุทธ์ตามมุมมองที่กำหนดไว้เพื่อนำไปสู่การวัดความสำเร็จของกลยุทธ์ โดยการใช้ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (key Performance Indicators: KPI)
3. จัดทำและทบทวน KPI โดยนำวัตถุประสงค์กลยุทธ์ของแต่ละมุมมองในแต่ละแผนที่กลยุทธ์มากำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPI) ซึ่งต้องเป็นสิ่งที่บ่งบอกความสำเร็จได้อย่างแท้จริง
4. วิเคราะห์หน่วยงานโดยนำ KPI ที่ได้กำหนดไว้มาวิเคราะห์ว่าหน่วยงานใดควรเป็นเจ้าภาพหลักที่จะทำให้ KPI บรรลุเป้าหมายและหน่วยงานใดควรเป็นหน่วยสนับสนุน
5. การจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Template) โดยแสดงรายละเอียดของ KPI และข้อมูลบ่งชี้
6. จัดทำ Strategic Initiative เป็นขั้นตอนของการเลือกแผนงานที่คาดว่าจะทำให้ตัวชี้วัดบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้
7. กำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balance Scorecard) ด้วย 4 มุมมอง ได้แก่
 - 7.1 มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) ได้แก่
 - 7.1.1 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ รวมทั้งการมีนิสัยใฝ่เรียนรู้
 - 7.1.2 มีทักษะการดำรงชีวิต มีความมั่นใจในตนเอง และกล้าแสดงออก
 - 7.1.3 มีความเป็นไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

7.2 มุมมองด้านกระบวนการภายในโรงเรียน (Internal Perspective) ได้แก่

7.2.1 โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีบรรยากาศแบบกัลยาณมิตร ผนึกพลังสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา

7.2.2 สร้างโอกาสและให้บริการทางการศึกษาได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

7.2.3 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น

7.2.4 เพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้นและเป็นที่ยอมรับของชุมชน

7.3 มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา (Learning and Developing Perspective) ได้แก่

7.3.1 ความเป็นครูมืออาชีพ โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความสามารถและจิตวิญญาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.3.2 โรงเรียนเพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพ

7.4 มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and Resource Perspective)

7.4.1 ภาศึเครือข่าย โรงเรียนมีระบบเครือข่าย ผู้เชี่ยวชาญ พี่เลี้ยง ศึกษานิเทศก์ ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7.4.2 โรงเรียนมีทรัพยากรที่เหมาะสม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

สรุป ระบบการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) มาใช้ในโรงเรียน เป็นการนำระบบการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวัตถุประสงค์กลยุทธ์ เขียนแผนที่กลยุทธ์ จัดทำและทบทวน KPI วิเคราะห์หน่วยงานที่จะนำ KPI ไปปฏิบัติ จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Template) จัดทำ Strategic Initiative และกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้านด้วยมุมมองที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ได้แก่ มุมมองด้านนักเรียน มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา และมุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร

6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

6.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

อมาวสี อัมพันศิริรัตน์ (2560: 193) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นโดยการเปลี่ยนแปลง หัวใจสำคัญ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การสะท้อนคิด ที่นักวิจัยและผู้ร่วมวิจัย (Participant) ทำไปด้วยกันภายใต้สถานการณ์ที่ค้นพบด้วยตัวเอง วางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง ลงมือปฏิบัติตามแผน สังเกตผลจากการปฏิบัติและวางแผนซ้ำ จนสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ปฏิบัติอยู่ให้ดีขึ้น

Whyte and others (1991: 39-55) ได้นิยามความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับภาระงานที่ปฏิบัติอยู่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนางาน โดยนักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยตั้งแต่ต้นจนจบ ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดประเด็นที่จะพัฒนา วางแผนการปฏิบัติ ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลการปฏิบัติ และนำผลมาตรวจสอบเพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ไม่ใช่วิธีวิทยาของการวิจัย (Methodology) แต่เป็นแนวทางการศึกษา (Approach) ที่เข้าไปเชื่อมโยงอยู่ในกระบวนการวิจัย เพื่อให้บรรลุผลที่ต้องการในระยะยาว (Outcomes) หัวใจของการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่กระบวนการวิจัยซึ่งใช้แนวคิดแห่งความร่วมมือ (Collaborative Approach) ระหว่างนักวิจัยกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)

Koch & Kralik (2006: 25) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามีส่วนร่วมร่วมในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบในวงรอบที่ได้ตกลงร่วมกันตั้งแต่ต้นจนจบ

กล่าวโดยสรุป การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการ

6.2 ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

สุภาศินีย์ ภูทัตดวง (2558: 8) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) มีลักษณะสำคัญ ได้แก่

1. กระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ จึงเป็นกระบวนการที่เกิดจากสถานการณ์ที่เป็นจริง ในขณะที่เคลื่อนที่ไปยังสถานการณ์ที่ควรจะเป็นในอนาคต ซึ่งไม่อาจทำนายได้ กระบวนการวิจัยจึงต้องมีลักษณะยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ กำหนดเวลาอาจคลาดเคลื่อนไม่แน่นอน สภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาไม่สามารถกำหนดไว้ล่วงหน้าได้

2. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จะประสบความสำเร็จได้ต่อเมื่อนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีความเชื่อว่า ทุกคนมีศักยภาพที่จะทำงานร่วมกัน เพื่อชุมชนที่ดีขึ้น

3. เริ่มจากความรู้สึกของคนที่ประสบปัญหาหรือความต้องการของชุมชนแล้วเคลื่อนสู่การกระทำที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตนเองและชุมชนทั้งในมิติของปัญญา จิตใจและกายภาพ

4. กระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและไม่สิ้นสุดในวงจร แต่เป็นการเริ่มเพื่อนำไปสู่วงจรใหม่ ซึ่งเป็นวงจรของการแสวงหาความรู้และการกระทำ ซึ่งจะดำรงอยู่และดำเนินต่อไป ตราบเท่าที่คนในชุมชนยังมีส่วนร่วมในการวิจัย

ธงชาติ วงษ์สุวรรณค์ (2553: 47-48) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการวิจัยค้นคว้าเพื่อแสวงหาความรู้ตามหลักการของการวิจัยทั่วไป แต่สิ่งที่แตกต่างกัน คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเชื่อในความสามารถของมนุษย์ที่จะแก้ไขปัญหาของตนเอง จึงเป็นกระบวนการวิจัยที่มีการพลิกแพลงนำเอาการปฏิบัติกับการพิจารณาไตร่ตรองเพื่อการสะท้อนกลับรวมเข้าด้วยกันเพื่อไปสู่การปรับปรุงแก้ไขอย่างมีเหตุมีผล

วรภรณ์ บุญเชียง (2561: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คือ เป็นรูปแบบการวิจัยที่ประกอบไปด้วยกระบวนการค้นคว้าทางสังคม (Social Investigation) การให้การศึกษา (Education) และการกระทำหรือการปฏิบัติการ (Action) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามีส่วนร่วมในการสร้างความรู้และทำความเข้าใจกับสภาพการณ์ที่ปรากฏ รวมทั้งเปิดพื้นที่ให้ผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เรียนรู้และแก้ไขปัญหาพร้อมกัน

โกนิญฐ์ ศรีทอง (2562: ออนไลน์) กล่าวถึง ลักษณะพื้นฐานของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) มีแนวคิดสำคัญ 5 ประการ คือ

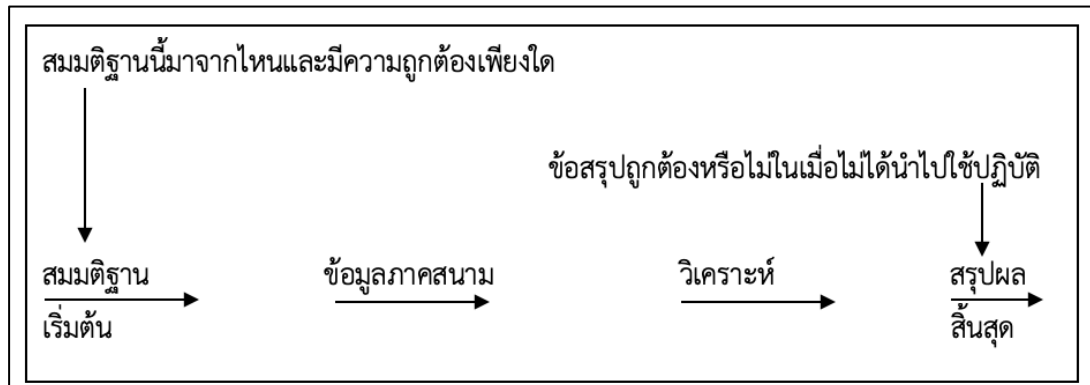
1. การวิจัยที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการแสวงหาความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มชุมชนและประชาชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีจิตสำนึกไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่แล้วนำมาพัฒนาโดยการปฏิบัติจริงของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. การวิจัยที่ต้องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่ตนเอง ครอบครัว ชุมชนของตนเอง
3. รูปแบบการวิจัยแบบใหม่ที่ประยุกต์และรวมเอาแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กับการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research)
4. การวิจัยเชิงทดลองที่ไม่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน โดยนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาหรือนำผลการวิจัยมาพัฒนา
5. งานวิจัยที่บุคคลหลายฝ่ายได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมวิจัย ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผลและสรุปรายงานการวิจัย

กล่าวโดยสรุป การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและไม่สิ้นสุดในวงจร แต่เป็นการเริ่มเพื่อนำไปสู่วงจรใหม่ ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ต้องอาศัยความร่วมมือและการทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกแบบวิธีการพัฒนาและแก้ปัญหาร่วมกัน

6.3 จุดเด่นของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ธงชาติ วงษ์สุวรรณค์ (2553: 49-50) กล่าวว่า การวิจัยแบบดั้งเดิมจะมีแบบจำลองเป็นเส้นตรง (Linear Model) โดยเริ่มจากการมีสมมติฐาน เก็บข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผล แต่ไม่ได้

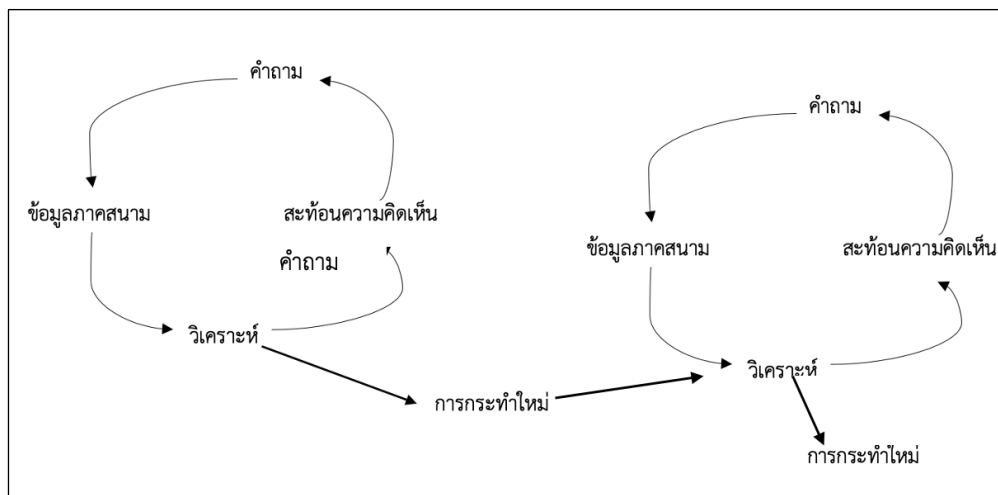
สนใจว่า สมมติฐานดังกล่าวมาจากไหนและมีความถูกต้องตรงประเด็นเพียงใด ข้อเสนอที่มีความถูกต้องเพียงใดเมื่อไม่มีการทดสอบในการปฏิบัติ ปรากฏดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 กระบวนการวิจัยแบบดั้งเดิม

ที่มา: ธงชาติ วงษ์สุวรรณ (2553: 50)

ในขณะที่การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Participation Action Research: PAR) มีแบบจำลองเป็นวงจร (Cyclical Model) พิจารณาความสำเร็จของการแสวงหาความจริง ซึ่งสมมติฐานจะต้องมีประโยชน์และตรงประเด็น

ภาพที่ 11 กระบวนการวิจัยที่เป็นวงจร

ที่มา: ธงชาติ วงษ์สุวรรณ (2553: 50)

จากแบบจำลองที่แตกต่างกัน การวิจัยในแนวทางดั้งเดิม เช่น การวิจัยเชิงปริมาณ และนักวิจัยประเภทหอคอยงาช้าง จะศึกษาในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่ศึกษาเท่านั้น แต่การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจะนำผลการศึกษาไปใช้และก่อให้เกิดผลในระยะยาว ในทางที่ดีแก่คนในสังคม ชุมชนและองค์กร ซึ่งเมื่อมีการนำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเข้ามาอยู่ในกระบวนการวิจัยจะก่อให้เกิดผลดีหลายประการ เช่น

1. ทำให้วัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อค้นพบมีความตรง (Validity) เป็นการสร้างความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาบนพื้นฐานที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันสร้างองค์ความรู้
2. ทำให้มีอาสาสมัครที่จะสร้างนวัตกรรมเพิ่มขึ้น เพราะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สะท้อนคุณค่าในเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลง
3. ทำให้มีความร่วมมือเพิ่มมากขึ้นระหว่างนักวิจัยและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย ผู้มีส่วนร่วมหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือสมาชิกในชุมชน จะมีบทบาทเป็นผู้กระทำเพื่อสร้างสังคม ในขณะที่การวิจัยแบบดั้งเดิม ผู้คนในสังคมจะไม่เกี่ยวข้องกับนักวิจัย แต่คนจะถูกพิจารณาว่าเป็นสิ่งที่ถูกศึกษา (Objects)

กล่าวโดยสรุป การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) มีจุดเด่นสำคัญ คือ การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามและประเมินผล

6.4 ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

สุภาศินีย์ ภูทัตดวง (2558: 27-28) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การพัฒนาหลักการสำคัญเพื่อการมีส่วนร่วม
 - 1.1 จัดตั้งกลุ่มทำงานโดยมีตัวแทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมให้ข้อมูล
 - 1.2 แต่งตั้งผู้ประสานงานวิจัยที่มีคุณภาพและเหมาะสม
 - 1.3 กำหนดกลุ่มคนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีศักยภาพ
 - 1.4 กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบ วางแผนและออกแบบโครงสร้างทีมงาน เพื่อให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมพัฒนาโครงการ
2. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.1 การให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมการเก็บข้อมูล
 - 2.2 กำหนดสารสนเทศใหม่ที่เป็นในการเก็บสารสนเทศ
 - 2.3 กลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียวิเคราะห์สารสนเทศและกำหนดความเข้าใจร่วมกัน

3. การประเมินผล

3.1 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนและกระทำ

3.2 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตรวจและประเมินผลการกระทำต่าง ๆ ถ้ามีความจำเป็น ต้องปรับเปลี่ยนการกระทำ ก็พร้อมจะปรับเปลี่ยนตามผลที่ได้จากการวิเคราะห์ร่วมกัน

ธงชาติ วงษ์สุวรรณ (2553: 52-53) กล่าวว่า ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วม ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การเลือกกลุ่มเป้าหมาย ต้องจัดทำให้เป็นระบบ ตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ กลุ่มเป้าหมายที่จะพิจารณาให้เข้าร่วมโครงการและกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ

2. การสร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าไปทำงานวิจัยยอมรับในตัวผู้ประสานงานวิจัยและผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกับ กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งกระทำโดยการทำให้ผู้ประสานงานวิจัยเป็นเสมือนคนในชุมชนนั้น

3. การสรุปปัญหาและแก้ไขปัญหาที่มีศักยภาพ กลุ่มเป้าหมายจะดำเนินการวิจัยในทันที ที่กิจกรรมจัดขึ้น จุดมุ่งหมาย คือ ศึกษาความต้องการความจำเป็นของชุมชน ระบุปัญหาของชุมชน ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพและหยิบยกเอาข้อจำกัดมาพิจารณาเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น

4. การวางแผนเพื่อปฏิบัติ โดยการอธิบายถึงยุทธศาสตร์ จุดประสงค์ เวลาในการทำงาน กำลังคนที่จะใช้ กิจกรรมและทรัพยากรที่ใช้

5. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินงานตามโครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดร่วมกัน นำผลการดำเนินงานมาเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้ และกระตุ้นให้ทีมงานวิจัยดำเนินงานตามแผน การจัดการด้านการเงินกระทำด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

6. การประเมินผล การสะท้อน และการส่งผลกลับ โดยกลุ่มเป้าหมายและผู้ประสานงาน วิจัยต้องจัดทำบันทึกประจำวัน บันทึกการจัดการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมดไว้ เป็นหลักฐานและช่วยบันทึกความจำ ทำให้สามารถประเมินความก้าวหน้าของโครงการร่วมกัน

7. การหมุนเกลียว การวนรอบ และการทำให้เป็นระบบ ขั้นตอนนี้เกิดขึ้นเมื่อ กลุ่มเป้าหมายเริ่มต้นลงมือแก้ปัญหาที่ยาก แต่ยังใช้ขั้นตอนการวางแผน การดำเนินงานของการวิจัย การใช้หลักฐานของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาให้ดีขึ้น

8. ขึ้นเตรียมการถอนตัวและการเผยแพร่ผลงาน เป็นขั้นตอนก่อนจะถอนตัวออกจาก ชุมชน ซึ่งจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมได้ถูกปลูกฝังเข้าเป็น กระบวนการแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายแล้ว ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มเป้าหมายสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว รายงานการวิจัยต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่และนำเสนอในการสัมมนา โดยจะเผยแพร่ได้เมื่อได้พิสูจน์แล้วว่า เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพและได้รับประสิทธิผล

วารสารณ์ บุญเชียง (2561: ออนไลน์) อธิบายระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ระยะเตรียมการวิจัย (Pre-Research Phase) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนย่อย คือ
 - 1.1) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Build-up Rapport)
 - 1.2) การสำรวจและศึกษาชุมชน (Surveying and Studying Community)
 - 1.3) การคัดเลือกชุมชน (Selecting Community)
 - 1.4) การเข้าสู่ชุมชน (Entering Community)
 - 1.5) การเตรียมคนและการให้ความร่วมมือ (Preparing and Celebrating)

2. ระยะดำเนินการวิจัย (Research Phase) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย คือ

2.1) การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน (Problem Identification and Diagnosis)

2.2) การพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการ (Project Appraisal and Identification)

2.3) การกำหนดแผนงานโครงการ (Planning Phase)

2.4) การปฏิบัติตามแผน (Implement Plan)

3. ระยะการติดตามและประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation Phase)

ศรายุทธ ้วยวุฒิ (2562: ออนไลน์) กล่าวว่า ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research: PAR) มีหลายวิธีการ ซึ่งผู้วิจัยอาจใช้วิธีการสำรวจ (Survey) การสังเกต (Observations) การสัมภาษณ์ (Interviews) การจัดกิจกรรมกลุ่ม (Focus Groups) การประชุมร่วมกับชุมชน (Community Meetings) และการศึกษาภาพถ่าย (Photovoice) โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัย 5 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 ร่วมศึกษา มิติที่ 2 ร่วมวางแผน มิติที่ 3 ร่วมดำเนินการ มิติที่ 4 ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับชอบ และมิติที่ 5 ร่วมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิจัยและผลการพัฒนาที่เกิดขึ้น โดยมีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ระยะจัดทำแผน (Planning Phase) มี 5 กิจกรรมย่อย ได้แก่

1.1) การอบรมทีมงาน

1.2) การกำหนดโครงการและกิจกรรม

1.3) การศึกษาความเป็นไปของแผนงาน

1.4) การแสวงหางบประมาณและหน่วยงานที่สนับสนุน

1.5) การวางแผนเพื่อติดตามและประเมินผล

2. ให้นำแผนไปปฏิบัติ (Implementation Phase) มี 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่

- 2.1) การกำหนดทีมงานปฏิบัติงาน/อาสาสมัคร
- 2.2) การอบรมทีมงานปฏิบัติ/อาสาสมัคร

3. ระยะเวลาติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มี 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่

- 3.1) การติดตาม
- 3.2) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

โกนิญ์ ศรีทอง (2563: ออนไลน์) อธิบายระเบียบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการเตรียมการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1.1) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป้าหมาย
- 1.2) การสำรวจและศึกษาชุมชนเป้าหมาย
- 1.3) การคัดเลือกชุมชนเป้าหมาย
- 1.4) การเตรียมคนและเครือข่าย (ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย)

2. ขั้นตอนการดำเนินการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 2.1) การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาชุมชน
- 2.2) การพิจารณาความเป็นไปได้ของการดำเนินงาน
- 2.3) การกำหนดแผนการดำเนินงานและการจัดการ
- 2.4) การปฏิบัติงานตามแผน

3. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล โดยคณะวิจัยร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตรวจสอบข้อมูลที่เป็นผลของการวิจัยว่าครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ จากนั้นนำข้อมูลมาจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 3.1) การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation: C)
- 3.2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I)
- 3.3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P)
- 3.4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)

Kermmis และ Mctaggart (1998: ออนไลน์) ได้จำแนกกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. การวางแผนงาน (Planning)
2. การลงมือปฏิบัติ (Action)
3. การสังเกตผลการปฏิบัติงาน (Observation)
4. การสะท้อนกลับการปฏิบัติงาน (Reflection)

สำหรับกระบวนการดำเนินงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Kermmis และ Mctaggart ประกอบด้วยกิจกรรมใน 4 ขั้นตอนหลัก คือ

- (1) วางแผนเพื่อไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (Planning)
- (2) ลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)
- (3) สังเกตการณ์ (Observation) กระบวนการดำเนินงานและผลการเปลี่ยนแปลง
- (4) สะท้อนกลับ (Reflection) กระบวนการดำเนินงาน ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

และปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน (Re-planning) และดำเนินการเช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการวิจัยหลักที่หมุนเคลื่อนไปเป็นวัฏจักรของกระบวนการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นเสมือนแหล่งที่ก่อให้เกิดความรู้เชิงปฏิบัติและกลไกการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้แก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผนงาน (Planning) เป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติการไว้ก่อนล่วงหน้าโดยอาศัยการคาดคะเนแนวโน้มของผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผนไว้โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของผู้วางแผนภายใต้การไตร่ตรองถึงปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยขัดขวางความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งสภาพการณ์เงื่อนไขอื่น ๆ ที่แวดล้อมปัญหาอยู่ในเวลานั้น โดยทั่วไป การวางแผนต้องคำนึงถึงความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนการทำงานให้เข้ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามเงื่อนไขหรือยากต่อการควบคุม กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่งเป็นอย่างดีและเป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม การเมืองและอื่น ๆ ที่เป็นอยู่ในสภาวะการณ์นั้น

2. การปฏิบัติการ (Action) เป็นการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างระมัดระวังและควบคุมการปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในแผน ซึ่งมีโอกาสเกิดความพลิกผันหรือแปรเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขและข้อจำกัดในสภาวะการณ์เวลานั้นได้ แผนปฏิบัติการที่ผ่านมาจึงช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนได้บางส่วน

3. การสังเกตผลการปฏิบัติงาน (Observation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ได้ลงมือกระทำลงไป รวมทั้งการสังเกตการณ์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยขัดขวางการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติตามแผน ซึ่งแผนงานต้องมีความยืดหยุ่นต่อการเก็บรายละเอียดของสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในหลายรูปแบบ นักวิจัยต้องมีความพร้อมตลอดเวลาในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้และไม่เกิดขึ้นตามแผนที่วางไว้

4. การสะท้อนกลับ (Reflection) เป็นการทวนระลึกถึงการกระทำตามที่ได้บันทึกข้อมูลไว้จากการสังเกตกระบวนการและผลการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนการไตร่ตรองเกี่ยวกับ

ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยขัดขวางการพัฒนา ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามแผนวางไว้หรือไม่ กลยุทธ์ที่จะช่วยให้การสะท้อนกลับเกิดขึ้นอย่างได้ผล ได้แก่ การอภิปรายซักถามในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์หรือประเมินผลการปฏิบัติงานระหว่างบุคคลที่มีส่วนร่วมในการวิจัยภายใต้การยึดมั่นในเป้าหมายของกลุ่มเป็นหลัก การสะท้อนกลับโดยอาศัยกระบวนการดังกล่าวจะนำไปสู่การรื้อถอน (Deconstruction)

สรุป ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติการ (Action) 3) การสังเกตผล (Observation) และ 4) การสะท้อนกลับ (Reflection)

กล่าวโดยสรุป การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้เข้าไปมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเองด้วยวิธีการที่กลุ่มของตนเองได้ร่วมกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้วยกัน

7. การประชุมระดมสมองด้วยพลังสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC)

อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์ (2560: 81-85) กล่าวว่า การประชุมระดมสมองด้วยกระบวนการ (Appreciation Influence Control: AIC) เป็นกระบวนการประชุมที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำแผน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ข้อจำกัด และศักยภาพของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมพลังสมองในการศึกษา วิเคราะห์พัฒนาทางเลือก เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจนเกิดการตัดสินใจร่วมกัน เกิดพลังของการสร้างสรรค์ และรับผิดชอบต่อการพัฒนาชุมชน มี 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความรู้ (Appreciation: A) เป็นขั้นตอนการสร้างความรู้และการเรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนแสดงความคิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิก โดยใช้การวาดรูปเป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็นและแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

A1: การวิเคราะห์สภาพของชุมชนในปัจจุบัน

A2: การกำหนดอนาคตหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์กร

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence: I) เป็นขั้นตอนการสร้างแนวทางการพัฒนาเพื่อแสวงหาวิธีการและเสนอทางเลือกในการพัฒนาที่ได้ออกแบบร่วมกัน สามารถแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่

I1: การคิดเกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภาพพึงประสงค์

I2: การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม/โครงการ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

I2.1 กิจกรรมที่คนในชุมชนสามารถทำเองได้เลย

I2.2 กิจกรรมหรือโครงการที่บางส่วนต้องการความร่วมมือหรือการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกหรือหน่วยงานที่ทำงานสนับสนุนอยู่

I2.3 กิจกรรมที่คนในชุมชนไม่สามารถดำเนินการได้เอง ต้องขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control: C) เป็นขั้นตอนการสร้างแนวทางปฏิบัติ เพื่อสร้างการยอมรับและทำงานร่วมกันโดยนำเอาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติและจัดกลุ่มผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

C1: การแบ่งความรับผิดชอบ

C2: การตกลงใจในรายละเอียดของการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติ

พระราชธรรม์ แสนภักดี (2560: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงกระบวนการนำ AIC มาใช้ในสนามวิจัยสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ประกอบด้วย 5 กิจกรรมย่อย ได้แก่

1.1 การศึกษาชุมชนเพื่อให้ทราบประวัติการพัฒนา โครงสร้างทางสังคม ปัจจัยพื้นฐาน แหล่งทรัพยากรของชุมชนที่เข้าไปวิจัย โดยผู้วิจัยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่แล้วในรายงานการสำรวจของทางราชการ การพูดคุยกับชุมชนและการสำรวจ

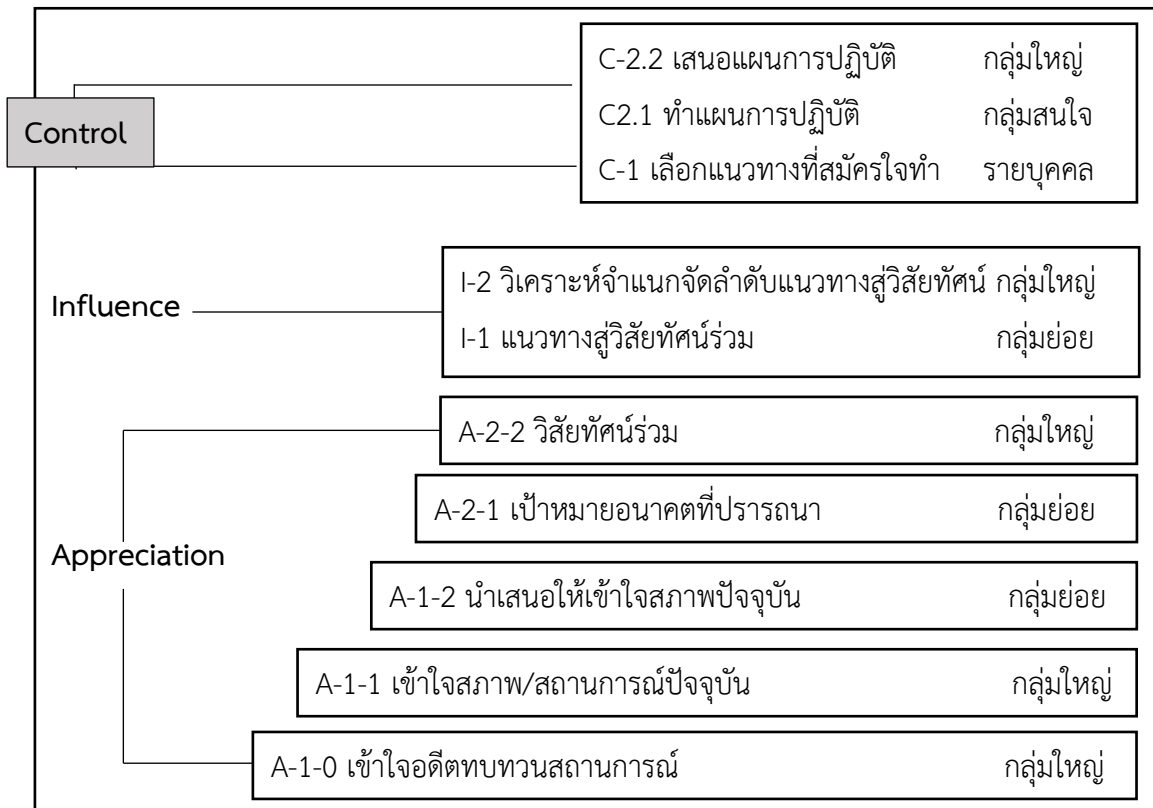
1.2 การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้ตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

1.3 การชี้แจงวัตถุประสงค์ต่อกลุ่มเป้าหมาย

1.4 การเตรียมตัวผู้นำประชุมเพื่อดำเนินการประชุมให้ราบรื่น

1.5 การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในการประชุม ได้แก่ สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องเขียน สำหรับการจดบันทึกการประชุม

2. ขั้นตอนการจัดประชุมและปฏิบัติการตามกระบวนการ AIC แสดงรายละเอียดขั้นตอนกระบวนการ AIC แสดงในภาพที่ 12

ภาพที่ 12 ขั้นตอนการจัดประชุมและปฏิบัติการตามกระบวนการ AIC

ที่มา: อภิศักดิ์ ธีระวิสิทธิ์ (2560: 83)

ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. Appreciation: A

A-1.0 ความเป็นมาจากอดีต เพื่อให้เข้าใจสภาพปัจจุบัน การทบทวนสถานการณ์ที่ผ่านมา จะช่วยให้สมาชิกมองเห็นภาพปัจจุบันและอนาคตชัดเจนขึ้น วิทยากร ผู้รู้ร่วมให้ประสบการณ์เพิ่มเติม ซึ่งกิจกรรมนี้ถือเป็นกิจกรรมอุ่นเครื่องก่อนเข้าสู่กระบวนการ A-1

A-1.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน

1.1.1 สมาชิกทุกคนในกลุ่มย่อย วาดภาพลงบนแผ่นกระดาษจากมุมมองของตนเอง กลุ่มย่อยอาจใช้กลุ่มเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้หญิง กลุ่มข้าราชการ ให้เวลาวาดภาพ 10-15 นาที

1.1.2 สมาชิกแต่ละคนเล่าภาพของตน สมาชิกคนอื่นตั้งใจฟังและสอบถามได้ แต่ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อเปิดโอกาสให้รับฟังประสบการณ์และความรู้สึกของผู้อื่นอย่างเต็มที่

1.1.3 ทุกคนนำภาพของตัวเองมารวมบนกระดาษแผ่นใหญ่และช่วยกันเติมเต็มให้เป็นภาพรวมเพียงภาพเดียวของกลุ่ม เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและยอมรับความคิดซึ่งกันและกัน วิทยากรพยายามกระตุ้นให้ทุกคนร่วมกันวาดภาพ

A.1.2 นำเสนอความเข้าใจสภาพปัจจุบัน ผู้แทนกลุ่มนำเสนอ อภิปรายความหมาย ภาพรวมของกลุ่ม สมาชิกกลุ่มอื่นจะซักถามหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติม วิทยากรควรช่วยตั้งคำถามเพื่อให้เกิดการอธิบายชัดเจนยิ่งขึ้น

A.2.1 เป้าหมายอนาคตที่ปรารถนา

2.1.1 สมาชิกทุกคนในกลุ่มย่อยวาดภาพจินตนาการถึงภาพชุมชน สภาพที่ตนเองอยากเห็นในอนาคต ให้อายุวาดภาพ 10-15 นาที (เขียนแผนที่ความคิด Mind Map)

2.1.2 แต่ละคนเล่าถึงภาพของตนแล้วจึงนำภาพของทุกคนมารวมกันเป็นภาพเดียว โดยช่วยกันต่อเติมให้เป็นภาพเดียวของกลุ่มที่สมบูรณ์

2.1.3 นำเสนอภาพรวมของแต่ละกลุ่ม โดยให้มีผู้แทนกลุ่มคนใหม่นำเสนอ

A.2.2 วิสัยทัศน์รวม

2.2.1 วิทยากรนำภาพของทุกกลุ่มมาให้กลุ่มพิจารณาเลือกภาพใดภาพหนึ่งเพื่อต่อเติมให้เป็นภาพตัวแทนของอนาคตที่ต้องการของทุก ๆ กลุ่ม

2.2.2 คัดเลือกอาสาสมัครช่วยกันเพิ่มเติมภาพ สมาชิกชวนกันบอกความต้องการเพิ่มเติม การรวมภาพของทุกกลุ่มให้เป็นภาพเดียวกัน เป็นขั้นตอนสำคัญที่จำเป็นเพื่อให้สมาชิกทุกคนได้สร้างทิศทางไปสู่อนาคต ร่วมกันเป็นภาพเดียวกัน รู้สึกเป็นเจ้าของความคิดร่วมกัน วิทยากรกระตุ้นให้แต่ละคนคิดในใจว่า ถ้าจะให้เป็นอย่างจริงตามภาพจะทำอย่างไรบ้าง

2. Influence: I

I1: แนวทางการพัฒนาสู่วิสัยทัศน์

I1.1 วิทยากรทบทวนวิสัยทัศน์ (Vision) และให้โอกาสสมาชิกปรับปรุงเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ โดยนำเสนอด้วย Mind Mapping แยกแขนงเพิ่มเติมได้

I1.2 สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มย่อยเขียนแนวทาง กิจกรรม ลักษณะโครงการบนแผ่นกระดาษ เพื่อเสนอให้กลุ่มย่อยพิจารณา ให้อายุคิด 10-15 นาที

I1.3 แต่ละคนนำเสนอแนวทาง โดยชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นและประโยชน์

I1.4 รวบรวมข้อเสนอแต่ละคนจัดเป็นหมวดหมู่ โดยต้องเป็นแนวทางที่กลุ่มเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นข้อเสนอของกลุ่ม

I1.5 ผู้แทนกลุ่มนำเสนอ สมาชิกกลุ่มซักถามให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

I2: วิเคราะห์ จำแนกและจัดลำดับพัฒนาสู่วิสัยทัศน์ร่วม

I2.1 พิจารณาแนวทาง กิจกรรมแต่ละข้อ โดยจัดลำดับความสำคัญ ความต้องการ การเกื้อหนุนจากคนและองค์กรที่เห็นความสำคัญและควรคำนึงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติ

I2.2 ผู้แทนกลุ่มคัดเลือก จัดกิจกรรมไว้เป็นประเภท โดยรวมกิจกรรมที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน และจัดประเภทกิจกรรมที่สมาชิกทำตัวเอง กิจกรรมที่ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น

12.3 เมื่อแยกประเภทแล้ว แต่ละคนพิจารณาว่าหากมีทรัพยากรจำกัด จะเลือกโครงการใดคิดว่าสำคัญที่สุด 3-5 กิจกรรม โดยเขียนลำดับบนกระดาษและรวมคะแนนกิจกรรมที่ได้คะแนนมากที่สุดให้เป็นลำดับหนึ่ง

3. Control: C

C1: เลือกแนวทาง/กิจกรรมที่จะทำ

C1.1 กิจกรรมที่สามารถทำได้เอง สมาชิกตัดสินใจเลือกที่จะทำโดยลงชื่อในกระดาษ แต่ละกิจกรรม แบ่งกลุ่มย่อยตามกิจกรรมที่สมาชิกลงชื่อไว้

C1.2 กิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับองค์กรอื่น ๆ สมาชิกร่วมกันเสนอมอบหมายให้บุคคลหรือกลุ่มดำเนินการ ติดตามหรือยื่นข้อเสนอ

C2: ทำแผนปฏิบัติการ

C2.1 จัดทำแผนปฏิบัติการที่ทำได้ โดยนำแนวทาง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จำแนกกลุ่มไว้แล้วทำแผนปฏิบัติการ โดยตอบคำถาม ดังนี้

- (1) ทำอะไร (ชื่อโครงการ)
- (2) ทำแล้วได้อะไร (ผลที่คาดว่าจะได้รับ/เกิดขึ้น)
- (3) ทำอย่างไร (กิจกรรม วิธีดำเนินการ)
- (4) ต้องใช้ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณเท่าใด
- (5) ทำที่ไหน (สถานที่ที่จะดำเนินโครงการ)
- (6) ทำเมื่อไร (วันเวลาที่จะดำเนินโครงการ)
- (7) ใครบ้างที่จะช่วยทำ
- (8) ใครรับผิดชอบ (ผู้ดูแล ประสานงาน)

C2.2 กิจกรรมที่ต้องขอความร่วมมือสนับสนุนจากองค์กรอื่น โดยตอบคำถาม ดังนี้

- (1) ทำอะไร (ชื่อโครงการ)
- (2) ทำแล้วได้อะไร (ผลที่คาดว่าจะได้รับ/เกิดขึ้น)
- (3) ประสานงานกับหน่วยงานอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
- (4) ใครเป็นผู้ประสานงาน ติดตามความก้าวหน้า

กล่าวโดยสรุป: การประชุมระดมสมองด้วยกระบวนการ (Appreciation Influence Control: AIC) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการสร้างความรู้ (Appreciation: A) ขั้นการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence: I) และขั้นการสร้างแนวปฏิบัติ (Control: C)

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดาวรุ่ง มุกดาภิจ (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองแสง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำ เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้แก่ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านการนำผลคัดกรองนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน โดยครูประจำชั้นสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายด้าน จำแนกเป็นข้อมูลด้านความสามารถ ด้าน พฤติกรรมนักเรียน ด้านครอบครัว ทำให้ครูทราบข้อมูลพื้นฐานและนำผลการคัดกรองไปพัฒนา นักเรียน 3) การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน โดยมีมติร่วมกันให้ จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหัวข้อกิจกรรม มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีความวางใจต่อ ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ปัญหาาร่วมกัน 4) การจัดกิจกรรมเพื่อ แก้ไขปัญหา โดยครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ทำให้ครูทราบข้อมูล พื้นฐานของนักเรียน ผู้ปกครองได้รับรู้ปัญหา เห็นความสำคัญและร่วมมือแก้ปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียนร่วมกัน และ 5) การประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียน ส่งต่อนักเรียนที่มี พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ระหว่างครูผู้รับผิดชอบได้รับความร่วมมือกับคณะทำงาน มีการประสานงาน ระหว่างกันอย่างต่อเนื่องรวดเร็ว ทำให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไข

สดชื่น ดวงคำน้อย (2554: 145-150) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพชนามพิทยานุกูล จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การวิจัยเชิง ปฏิบัติการ (Action Research) พบว่า จุดเด่นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน คือ ครูจัดทำระเบียบสะสมและประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคลโดยใช้เครื่องมือ SDQ นำข้อมูลนักเรียนไปพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนเพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น รายบุคคล จำแนกเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง แต่ปัญหาที่พบ คือ ครูยังไม่ให้ความสำคัญกับการให้ คำปรึกษาเบื้องต้นเท่าที่ควร ทำให้พฤติกรรมของนักเรียนยังไม่ดีขึ้น

ผล พรหมทอง (2555: 67-69) ได้ทำวิจัย เรื่อง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีจุดเด่น 5 ประการ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีวิธีการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1) วางแผนจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนรายบุคคล 1.2) บันทึก การใช้ระเบียบสะสม 1.3) ใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) แบบประเมินความสามารถทาง

อารมณ์ (E.Q.) 1.4) ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน และ 1.5) รายงานผลการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน มีวิธีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ 2.1) วางแผนคัดกรองนักเรียน 2.2) คัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา 2.3) บันทึกและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนระดับห้องเรียน 2.4) บันทึกและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นภาพรวมของโรงเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และแบบประเมินความสามารถทางอารมณ์ (E.Q.) 3) การส่งเสริมนักเรียน มีวิธีการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน คือ 3.1) กิจกรรมโฮมรูม 3.2) ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 3.3) พุดคุยให้การปรึกษาเบื้องต้น และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร 3.4) ส่งเสริมนักเรียนตามศักยภาพ 3.5) ประเมินผลการจัดกิจกรรม และ 3.6) รายงานผลการจัดกิจกรรม 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีวิธีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ 4.1) ประชุมวางแผนการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4.2) จัดกิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เราช่วยกัน 4.3) รายงานผลการป้องกันและแก้ไข และ 4.4) บันทึกการให้ความช่วยเหลือ และ 5) การส่งต่อ มีวิธีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ 5.1) ส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เกี่ยวข้อง 5.2) บันทึกการส่งต่อและช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้อง ทราบ 5.3) รายงานผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและ 5.4) ส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญ ภายนอกเมื่อโรงเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาได้

สุวรรณ แสงสุริฉาย (2556: 373-383) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบออนไลน์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า อุปสรรคในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ครูประจำชั้นขาดความกระตือรือร้น ไม่ได้ศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล ไม่มีเครื่องมือที่จำเป็นในการให้ความช่วยเหลือ ขาดการประสานงานที่ดี ขาดความต่อเนื่องในการกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่องและไม่สอดคล้องกับตามความต้องการของนักเรียน ดังนั้นโรงเรียนควรพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในฐานะเครื่องมือในการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายโดยเน้นกระบวนการทำงานร่วมกัน จัดทำและพัฒนาเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อลดภาระงานของครูประจำชั้น ผู้วิจัยได้พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นใช้โปรแกรมคัดกรองนักเรียน กรณีนักเรียนมีปัญหาควรได้รับการตรวจสอบเพิ่มเติม ผู้บริหารและครูให้คำปรึกษาและใช้เครื่องมือในการคัดกรองเฉพาะทางและใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) การคัดกรองเด็ก โดยครูประจำชั้นใช้โปรแกรมคัดกรองปัจจัยเสี่ยง 2 ส่วน คือ ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยไม่เสี่ยง แบ่ง

ออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ไม่เสี่ยง เสี่ยงเล็กน้อย เสี่ยงปานกลางและเสี่ยงมาก จัดทำข้อมูลสารสนเทศตามระดับชั้นและระดับโรงเรียน กำหนดให้ครูประจำชั้นแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา 3) การส่งเสริมและพัฒนา ครูประจำชั้นร่วมกับหัวหน้าสายชั้นและผู้บริหารวางแผนดำเนินกิจกรรมพัฒนานักเรียน เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจและมีภูมิคุ้มกันอย่างยั่งยืน 4) ขั้นตอนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โดยคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง บางกรณีต้องดำเนินการเป็นรายบุคคล เช่น ซึมเศร้า เพศสัมพันธ์ บางกรณีสามารถดำเนินการเป็นกลุ่ม เช่น กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และ 5) ขั้นตอนการส่งต่อเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น 2 กรณี คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก สำหรับเด็กที่มีปัญหาไม่สามารถแก้ไขได้โดยครูประจำชั้น จะถูกส่งต่อไปยังครูแนะแนว ดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป หากเป็นกรณีปัญหาที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ครูแนะแนวจะส่งต่อไปยังบุคคลภายนอก คือ สหวิชาชีพ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ส่วนที่ 2 พัฒนาผู้เกี่ยวข้อง มี 2 ขั้นตอน คือ 1) วางแผนพัฒนาผู้เกี่ยวข้องโดยการปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหาร และครูต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) อบรมเชิงปฏิบัติการผู้เกี่ยวข้อง มี 4 กิจกรรม คือ (1) อบรมเชิงปฏิบัติการผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง พัฒนาการความรู้ ทักษะและสร้างเจตคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2) พัฒนาครูแนะแนวด้านทักษะการให้คำปรึกษา (3) พัฒนาครูประจำชั้นด้านทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทุกคนในโรงเรียน และ (4) พัฒนาครูคอมพิวเตอร์ด้านการใช้โปรแกรมคัดกรองนักเรียนและการพัฒนาโปรแกรม

ณัฐริน เจริญเกียรติบวร (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง โมเดลการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ระบบข้อมูลนักเรียนรายบุคคล มีองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1.1) จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้รู้จักตนเอง พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก (AQ) 1.2) มีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องจากการเยี่ยมบ้านนักเรียน ทำให้ทราบพฤติกรรมนักเรียนขณะอยู่บ้านและความเป็นอยู่ภายในครอบครัว และ 1.3) จัดทำเครื่องมือที่จำเป็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล องค์ประกอบที่ 2 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 2.1) จัดกิจกรรมอื่นที่สนับสนุนนักเรียนตามความสนใจ โดยคำนึงประโยชน์นักเรียนเป็นสำคัญ 2.2) จัดทำแผนการส่งต่อนักเรียน และ 2.3) ดำเนินการร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนและพิจารณาเพื่อส่งต่อนักเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 3.1) พัฒนาความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง 3.2) จัดกิจกรรมพัฒนาตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ รวมทั้งการสนับสนุน ยกย่อง ชมเชย นักเรียนที่ประกอบคุณงามความดี และ 3.3) ส่งเสริมให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีความฉลาดทางอารมณ์ตามเกณฑ์ปกติ ไม่เสเพลสิ่งเสเพลติดและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และองค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา มีองค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 4.1) มีการแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารและครูประจำชั้น 4.2) มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกประเภท และ 4.3) มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล สาธารณสุขหรือหน่วยงานอื่น ๆ ตรวจสอบสารเสพติด ให้ความรู้เรื่องโทษของสารเสพติดและการส่งนักเรียนกลุ่มเสี่ยงไปยังผู้เชี่ยวชาญ

เอื้อพร อ่อนน้อม (2557: 237-245) ได้ทำวิจัย เรื่อง การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล งานสำคัญนอกเหนือจากการสอนที่ครูประจำชั้นต้องดำเนินการ คือ การจัดทำข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคนในทุก ๆ ด้าน เพื่อประกอบการให้ความช่วยเหลือนักเรียน อย่างถูกต้องและเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้ทราบสภาพความเป็นอยู่ทางบ้าน เจตคติของผู้ปกครอง และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ทำให้ครูสามารถเข้าใจนักเรียนมากขึ้น 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ครูควรเก็บรักษาความลับของนักเรียน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โดยกำหนดให้ครูใช้เกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนจัดทำขึ้น หลังจากครูประจำชั้นได้ศึกษาทำความเข้าใจกับนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้ว ให้ครูประจำชั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์สรุปผลเพื่อแยกนักเรียน เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งประโยชน์ของการจัดกลุ่มนักเรียน คือ ทำให้โรงเรียนสามารถดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหาได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนมากที่สุด 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา เป็นกิจกรรมที่ครูประจำชั้นและนักเรียนร่วมกัน จัดทำขึ้นอย่างเป็นกันเองเสมือนอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ฝึกให้นักเรียนรู้จักตนเองและคนอื่น ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการปรับตัว การวางแผนการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนให้สอดคล้องตามความต้องการ จัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนและนำไปปฏิบัติ 4) ด้าน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข ครูประจำชั้นพึงระลึกเสมอว่า “แม้นักเรียนมีปัญหาเหมือนกัน แต่ วิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน” ครูประจำชั้นจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและวิธีการแก้ไขปัญหา

ที่หลากหลาย เพื่อช่วยเหลือนักเรียนของตนเองมิให้กลายเป็นปัญหาของสังคม และ 5) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนต้องมีการติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ จัดทำข้อมูลสารสนเทศในการส่งต่อ นักเรียนไปยังหน่วยงานภายนอกตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน

บุปผาชาติ เข้มวิชัย (2558: 691-700) ได้ทำวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูเห็นความสำคัญของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นทราบข้อมูลทุกด้าน ทำให้สามารถแก้ปัญหานักเรียนได้ตรงจุด สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ จัดทำระเบียบสะสม บันทึกการเยี่ยมบ้าน ประเมินพฤติกรรมของนักเรียน (SDQ) และประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) โดยโรงเรียนจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ ควรลดเอกสาร ให้มีความกระชับ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน กรณีมีนักเรียนในชั้นเรียนมีนักเรียนมากกว่า 30 คน โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้มีผู้ช่วยในการเก็บข้อมูล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรแยกนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเพื่อหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ประสานงานกันภายในกลุ่มเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีปัญหาอย่างเร่งด่วน ประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน แต่ข้อที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม คือ ครูประจำชั้นควรระมัดระวังเรื่องการสื่อสารกับผู้ปกครอง ไม่ทำให้นักเรียนกลุ่มมีปัญหาและกลุ่มเสี่ยงเกิดความรู้สึกแตกต่างจากกลุ่มปกติ 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมพัฒนานักเรียน ซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เช่น มีมารยาทดี พุดจาสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ การทำผิดระเบียบลดลง กล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออกมากขึ้น แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมประชุมชั้นเรียน จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด กิจกรรมเด็กไทยหัวใจสีขาว กิจกรรมโรงเรียนสุจริต กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมที่ช่วยน้อง กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น ซึ่งหลังจากดำเนินการตามขั้นตอนแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่กลับตัวกลับใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น แต่ข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม คือ ให้คืนไม้เรียวกับครูเพื่อทำโทษนักเรียนที่พฤติกรรมไม่เหมาะสม หลังจากที่ได้ทำการตักเตือนแล้ว เพราะการลงโทษนักเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น ให้เก็บขยะวิ่งรอบสนาม ล้างห้องน้ำ ให้คัดลายมือ ทำให้นักเรียนไม่กลัวการถูกลงโทษ และ 5) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาจากหน่วยงานภายนอก

ประพิมพ์พงศ์ วัฒนรัตน์ (2558: 1-8) ได้ทำวิจัย เรื่อง การช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนโดยรูปแบบ RTI (Response to Intervention: RTI) เป็นวิธีการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรูปแบบใหม่ โดยค้นหาความบกพร่องต่อการเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือระยะเริ่มต้นแก่นักเรียนซึ่งมีความเสี่ยงต่อการมีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention) ได้ดีกว่าการสอนในรูปแบบปกติ ซึ่งหลักการสำคัญในการใช้รูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (Tier 1) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามปกติสำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้วิธีการหลากหลาย ระยะที่ 2 (Tier 2) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อนโดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และมีการประเมินนักเรียนเป็นระยะ เพื่อติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และระยะที่ 3 (Tier 3) เป็นการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยใช้เทคนิคเฉพาะด้าน

สวิตศักดิ์ สำนักวงศ์ (2558: 380-381) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูด้านการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนน้ำพองพัฒนศึกษาราชมิ่งคลาภิเษก อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมระดมสมอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเน้นการคัดกรองนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา บันทึกและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นภาพรวม

กัลยา พรมรัตน์ (2559: 125-129) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม พบว่า การแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรดำเนินงาน 7 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้ คือ 1.1) เปิดภาคเรียนปีการศึกษาใหม่ ครูประจำชั้นต้องขอเอกสารหลักฐานประจำตัวนักเรียนและสอบประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล 1.2) จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อมูลสภาพครอบครัว สภาพทั่วไป จัดทำ ปพ.6 อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ครบคลุม และมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน 1.3) ปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนโดยส่งครูผู้รับผิดชอบเข้ารับการอบรม 1.4) ครูประจำชั้นให้คำแนะนำพูดคุยกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 1.5) ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรมทั่วไปของนักเรียน การสัมภาษณ์ และการเยี่ยม

บ้านนักเรียนโดยครูประจำชั้น เพื่อให้ครูได้เห็นสภาพที่แท้จริง 1.6) การใช้แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนรายบุคคล แบบประเมิน SDQ และพฤติกรรมของนักเรียนขณะเรียนหนังสือ และ 1.7) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินพฤติกรรมของตนเองและบุคคลใกล้ชิดกับนักเรียน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรดำเนินงาน 6 ขั้นตอนตามลำดับในแต่ละปีการศึกษา ดังนี้ 2.1) เมื่อเปิดภาคเรียนในปีการศึกษาใหม่ควรจัดประชุมครู ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา นักเรียนร่วมกัน 2.2) ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน หรือ นักเรียนพิเศษ 2.3) ครูประจำชั้นแจ้งผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทุกคนทราบโดยใช้วิธีการแจ้งที่เหมาะสม เช่น การแจ้งเป็นรายบุคคลเพื่อไม่ให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าเป็นบุตรหลานของตนเอง แปรจากนักเรียนคนอื่น หรือประชุมผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจและขอความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาให้ผู้ปกครองรับทราบถึงปัญหาของนักเรียนแล้วช่วยกันแก้ปัญหาพร้อมกับครู 2.4) ครูประจำชั้นประชุมวางแผนเพื่อหาวิธีการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่มีปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูลไว้เป็นความลับที่ไม่ควรเปิดเผย 2.5) ครูทุกคนต้องคอยดูแลพฤติกรรมนักเรียนและรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง และ 2.6) พัฒนาระบบข้อมูลนักเรียนให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปกำหนดนโยบาย แผนงาน และกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน และควรมีคณะกรรมการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรดำเนินงาน 8 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้ 3.1) ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันไหว้ครู วันพ่อ วันแม่ ฯลฯ โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การประกวดทักษะทางวิชาการ การแข่งขันทักษะชีวิต การยกย่องชมเชยและมอบรางวัลเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตามศักยภาพของแต่ละคน 3.2) โรงเรียนจัดกิจกรรมโดยอาศัยความร่วมมือกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ 3.3) จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและห้องเรียนให้สะอาด ร่มรื่น และสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนหวงแหนสมบัติของโรงเรียน มีความรู้สึกที่โรงเรียนเป็นสถาบันที่ต้องรักษาและไม่ควรทำลาย 3.4) จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ 3.5) พานักเรียนไปทัศนศึกษาออกสถานที่เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง และเป็นการฝึกให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ 3.6) จัดค่ายคุณธรรมให้กับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกนั่งสมาธิเพื่อจิตใจที่มั่นคง 3.7) จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 3.8) ติดตามผลการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันปัญหา ควรดำเนินงาน 5 ขั้นตอนตามลำดับในแต่ละปีการศึกษา ดังนี้ คือ 4.1) แต่งตั้งครูรับผิดชอบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยตรง และจัดอบรม สัมมนา หรือประชุมครูเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้ มาใช้ในการจัดกิจกรรม 4.2) ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกโรงเรียน กำหนดแผนการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา นักเรียนสม่ำเสมอ 4.3) ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูรับผิดชอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้

สอดคล้องและตรงกับปัญหาของนักเรียน 4.4) ใช้เครื่องมือและวิธีการทำงานที่ชัดเจนเป็นระบบ เตรียมความพร้อมด้านเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน และ 4.5) จัดระบบการทำงานที่ชัดเจน มีหลักฐานการปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบได้ 5) ด้านการส่งต่อ ควรดำเนินงาน 5 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้ 5.1) ศึกษาประวัติและพิจารณานักเรียนเป็นรายบุคคลจาก ข้อมูลที่เก็บรวบรวม ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือและพัฒนา นักเรียน กรณีมีปัญหาเกินกว่าที่ทางโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้ให้ดำเนินการส่งต่อไปยัง ผู้เชี่ยวชาญภายนอก 5.2) แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เป็นรายกรณีเพื่อพิจารณาการส่งต่อ ภายนอก 5.3) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเกี่ยวกับแนวทางการส่งต่อนักเรียนไป ยังหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งรายงานการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาให้ผู้เชี่ยวชาญ 5.4) จัดทำบันทึก การปฏิบัติงานและรายงานความก้าวหน้าในการช่วยเหลือให้นักเรียนให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ และ 5.5) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารทราบ

จำริญ นาควโร (2559: 27-35) ได้ทำวิจัย เรื่อง การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า การบริหารงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมและบรรจุ “แผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน” ให้อยู่ใน แผนนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน จัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติงานให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน พบว่า โรงเรียนมีการจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแก่ครูและนักเรียน 3) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และ 4) ด้านการประเมินผล พบว่า โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อ ทบทวนกระบวนการดำเนินงาน จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน กำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อ ปรับปรุงแก้ไข ติดตาม รายงานผลการประเมินตนเอง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ให้สาธารณชนทราบ

นิตยา คະเนนิล (2559: 353) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบกระบวนการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเชิงระบบ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการวางแผน (Plan) เป็นการวางระบบซึ่งเป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด ที่ต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการ แต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติเป็นมาตรฐานและ บันทึกการทำงานเป็นปัจจุบัน ข้อมูลการบันทึกจะนำไปสู่การตรวจสอบและประเมินตนเอง ทำให้ผู้อื่น

ตรวจสอบได้ 2) ขั้นตอนการดำเนินงาน (Do) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกคน โดยใช้กระบวนการและบันทึกผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน 3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) เป็นการประเมินตนเอง ร่วมกันประเมินหรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินภายใน ระหว่างบุคคล ระหว่างทีมย่อยภายในโรงเรียน และ 4) ขั้นตอนการปรับปรุงพัฒนา (Act) เป็นการนำผลการประเมินในภาพรวมมาแก้ไขพัฒนางาน ซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ ปัจจัยหรือการบันทึกให้ดีขึ้นจนระบบคุณภาพหรือวงจรคุณภาพเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรอย่างยั่งยืน

ปิยะนุช นารอง (2559: 4) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูพานทอง พบว่าสภาพปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีปัญหาสำคัญ คือ ครูและนักเรียนมีภาระงานมากเกินไป ครูไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีปัญหาสำคัญ คือ ไม่มีกระบวนการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ทำให้ไม่สามารถพัฒนาและให้ความช่วยเหลือได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีปัญหาสำคัญ คือ ครูไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและการแก้ไข มีปัญหาสำคัญ คือ ครูขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ไม่เข้าใจจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อ มีปัญหาสำคัญ คือ ครูไม่เห็นความสำคัญของการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2559: 78-79) ได้ทำวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรจัดเวลาให้ครูสามารถออกเยี่ยมบ้านของนักเรียน เพื่อสอบถามข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองโดยตรง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนา โรงเรียนควรประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนควรพัฒนาครูให้มีทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน กำหนดมาตรการให้ครูประจำชั้นดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ชัดเจนโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคนในชุมชน และ 5) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้ครูประจำชั้นพยายามแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ จัดทำข้อมูลส่งต่อนักเรียนอย่างชัดเจน ก่อนดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ครูประจำชั้นต้องประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหภายในโรงเรียนก่อนดำเนินการส่งต่อนอกต่อไป

ปรมาภรณ์ สนธิ (2560: 70-72) ได้ทำวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นควรศึกษา สังเกตความสามารถพิเศษของนักเรียนขณะเรียนหรือทำกิจกรรม แล้วนำมาบันทึกข้อมูลในระเบียบสะสม ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียน บันทึกผลการเยี่ยมบ้าน สัมภาษณ์ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง เช่น ญาติ เพื่อนบ้าน เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนขณะอยู่บ้าน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียนในระดับห้องเรียนก่อนจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนในภาพรวม ครูประจำชั้นจำแนกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา หรืออาจจำแนกนักเรียนตามระดับความเก่ง คือ นักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน จากนั้นสรุปผลการคัดกรองและบันทึกข้อมูลเป็นสารสนเทศของโรงเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมความสามารถ สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม กลุ่มนักเรียนเก่งจัดให้เป็นผู้ช่วยครู จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออก เช่น โครงการคิดเป็นระบบ โครงการเปิดบ้านวิชาการ โครงการวันสำคัญ หรือจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น ประกวดการแต่งกายเลียนแบบตัวละครในวรรณคดีไทย การจัดประกวดชุดรีไซเคิลเพื่อฝึกให้นักเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ เกิดแรงบันดาลใจและสามารถค้นพบความชอบของตนเองได้ นักเรียนกลุ่มที่ ควรได้รับการพัฒนา คือ นักเรียนกลุ่มอ่อน คณะครูควรจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลเพื่อพัฒนา 4) ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยครูประจำชั้นควรพบปะนักเรียนในกิจกรรมโฮมรูม เยี่ยมบ้าน เพื่อพบปะและสอบถามข้อมูลของนักเรียนจากผู้ปกครอง ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองในการสอดส่องพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน และ 5) ด้าน การส่งต่อ เป็นกรณีส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

มยุรี สาริบุตร (2560: 289-301) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกิจกรรมสำคัญที่สามารถนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การพัฒนา การป้องกัน แก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนจะเกิด ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สุนิสา มาสุข (2560: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง พบว่า การดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ เพราะครูขาดความเข้าใจ

เรื่องการคัดกรองนักเรียน ครูไม่ให้ความสำคัญกับการให้คำปรึกษาโดยใช้หลักจิตวิทยา ดังนั้นโรงเรียนต้องให้ความสำคัญในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน จัดทำเครื่องมือการคัดกรองที่หลากหลายและครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ครูประจำชั้นได้เข้าใจนักเรียนมากขึ้น

อัญชิสยา ยอดมัน (2560: 22-29) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธรร เขต 1 พบว่า การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระดับห้องเรียนและจัดทำฐานข้อมูลของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ 2) ด้านการคัดกรองโรงเรียนควรวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์การคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน โรงเรียนควรดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข โรงเรียนควรใช้กิจกรรมลูกเสือเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนทักษะชีวิต ให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ทำผิดและนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทางเพศ อายุมข และสู่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดทุกประเภท และ 5) ด้านการส่งต่อเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อ การปรับตัวเข้ากับสังคมและการประกอบอาชีพ

ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ (2561: 97) ได้ทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้วยกิจกรรมครูคู่สัญญาของโรงเรียนศิรีราชภัฏร์พัฒนา พบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงจะประสบผลสำเร็จ โรงเรียนควรประชุมครูเพื่อสรุปจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและได้กำหนดครูคู่สัญญาดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดกิจกรรมบันทึกความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมครูคู่สัญญาระหว่างครูคู่สัญญาผู้บริหารและผู้ปกครอง กิจกรรมจัดค่ายทักษะชีวิต ให้คำปรึกษา ติดตามนักเรียน ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนในการแข่งขันทักษะวิชาการ บันทึกกิจกรรมประจำวัน ประชุมผู้ปกครองเพื่อติดตามพฤติกรรมและดำเนินการตามแผน จัดให้มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน เสนอผลการดำเนินงานโดยจัดการประชุม เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อเสนอผลความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รายงานการศึกษารายกรณี (Case Study) และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทำให้โรงเรียนได้รูปแบบการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในพัฒนา

สุธิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรเริ่มต้นด้วย 3 กิจกรรมหลักที่ทุกโรงเรียนต้องมี คือ 1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา ประกอบด้วย 3 ทีมงานหลัก คือ 1.1) ทีมนำ ควรชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนา เพื่อให้ผู้ปกครองที่ได้ทราบพฤติกรรมของนักเรียนและร่วมกันพัฒนาพฤติกรรมของบุตรหลานร่วมกับครูและผู้ปกครองท่านอื่น ๆ โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักจุดเด่น จุดด้อยและการพัฒนาปรับปรุงตนเอง 1.2) ทีมประสาน ครูประจำชั้นสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมของนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุม โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายตามความถนัดและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน 1.3) ทีมทำ ครูประจำชั้นจัดกิจกรรมแสดงความสามารถของนักเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อพัฒนาความสามารถและสร้างคุณค่าให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถ มีความภาคภูมิใจในความสามารถของตน 2) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย 3 ทีมงานหลัก คือ 2.1) ทีมนำ โรงเรียนประชุมวางแผนเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง พิจารณาความรุนแรงและความถี่ของการเกิดพฤติกรรม จัดกิจกรรมแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและจัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี 2.2) ทีมประสาน โรงเรียนควรประสานกับครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาในระดับมาก ให้ความสำคัญกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้มากกว่ากลุ่มปกติ เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องรีบแก้ไขดูแลอย่างรวดเร็วที่สุด และ 2.3) ทีมทำ ให้ครูประจำชั้นเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุดในแต่ละปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีโอกาสกลับมาเป็นกลุ่มปกติและไม่กลายเป็นกลุ่มปัญหา และ 3) ด้านการส่งต่อ ประกอบด้วย 3 ทีมงานหลัก คือ 3.1) ทีมนำ ควรชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการส่งต่อ โดยการส่งจดหมายเชิญประชุม แจ้งผลที่ได้รับจากการประชุมและอธิบายถึงความสำคัญของการส่งต่อ 3.2) ทีมประสาน มีหน้าที่ประสานงานไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองส่งต่อภายใน หากไม่ดีขึ้นควรเตรียมความพร้อมก่อนส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก และ 3.3) ทีมทำ ชี้แจงให้กับนักเรียนและผู้ปกครองทราบถึงเหตุผลของการส่งต่อนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ หรือองค์กรภายนอกให้ช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องต่อไป

พรศักดิ์ ผกากรอง (2562 : 75) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีขั้นตอนดำเนินงาน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานที่ได้วางแผนร่วมกัน ครูประจำชั้นวางแผนเพื่อศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ชัดเจน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน

การดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด ส่งเสริมให้ครูประจำชั้นทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลนักเรียนด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านยาเสพติด ด้านความปลอดภัย ด้านพฤติกรรมทางเพศ และด้านอื่น ๆ มารวบรวมและจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน สรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรกำหนดให้ครูประจำชั้นติดตามและประเมินผลนักเรียนเป็นรายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษ แจ้งผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ แล้วนำข้อมูลมาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็น 3 ระดับ คือ ระดับรายบุคคล ระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนา โดยครูประจำชั้นและบุคลากรปฏิบัติงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่ได้วางแผนร่วมกัน จัดกิจกรรมโฮมรูมตามความต้องการและสภาพปัญหาของนักเรียน ประเมินผลการจัดกิจกรรมและทำรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาเป็นระยะ 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห ควรให้ความสำคัญกับการประเมินติดตามและรายงานผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแนวทางแก้ปัญหตามลักษณะของปัญหา ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับความพร้อมและวุฒิภาวะของนักเรียนแต่ละบุคคล และ 5) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรวางแผนการส่งต่อนักเรียนเป็นรายกรณี ครูบันทึกสภาพปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างละเอียดก่อนส่งต่อให้ครูแนะแนวเพื่อดำเนินการดูแลช่วยเหลือ ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง รายงานข้อมูลที่ได้ให้ความช่วยเหลือจนประสบผลสำเร็จจากผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียนให้กับผู้ปกครองทราบ บันทึกผลการส่งต่อเพื่อรายงานต่อผู้บังคับบัญชา นำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในกรณีที่ไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ โรงเรียนควรประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ภูษณิศ ม่วงเกษม (2562: 168) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นต้องศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี (Case Study) ทุกครั้งที่นักเรียนมีปัญหา ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ สุขภาพและครอบครัว 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรจัดทำคู่มือการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ครูสามารถวิเคราะห์สภาพทั่วไปของนักเรียน ประเมิน

จุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อใช้ประกอบการแก้ปัญหาได้ตรงจุด 3) ด้านการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนานักเรียน ผู้ปกครองต้องร่วมมือกับโรงเรียนในการสำรวจความต้องการของ นักเรียนกำหนดรูปแบบกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหา ครูประจำชั้นควรให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนหรือกิจกรรมกลุ่มเพื่อนใน รูปแบบอื่น และ 5) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรประสานงานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขและ เครือข่ายภาคีอื่น ๆ เพื่อส่งต่อภายนอก ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความจำเป็นของ การส่งต่อ จัดทำระบบข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อส่งต่อนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง ภายในและภายนอก

วิไล รัตนทิพย์ (2562: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม พบว่า กลยุทธ์การบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 9 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี มาใช้ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคล กลยุทธ์ที่ 3 ปรับปรุงแก้ไขระบบการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทักษะและกระบวนการเพื่อประสานเครือข่ายติดตามนักเรียน กลยุทธ์ที่ 5 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน กลยุทธ์ที่ 6 เสริมสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา กลยุทธ์ที่ 7 การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน กลยุทธ์ที่ 8 ส่งเสริมการติดตามดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนกลุ่มมีปัญหา และกลยุทธ์ที่ 9 กำหนดนโยบายขยายขีดความสามารถในการส่งต่อนักเรียน

สุภัสสร สุริยะ (2562: 70-74) ได้ทำวิจัย เรื่องการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรจัดทำข้อมูล นักเรียนทุกคน เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการดำเนินงาน จัดทำเครื่องมือหรือแบบประเมินที่ช่วยให้ ครูเข้าใจนักเรียนมากขึ้น นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล รายงานและ ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือ 2) ด้านคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรจัดทำระบบ คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรอง นำผลการคัดกรองไปใช้ประกอบการให้ความช่วยเหลือ นักเรียน โดยใช้แบบประเมิน SDQ มาจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมี ปัญหา 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดี กับผู้อื่นและเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง กิจกรรม

ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรกำหนดวิธีการช่วยเหลือนักเรียน จัดทำรายงานและประเมินผลด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการป้องกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน เผื่อระวังป้องกันไม่ให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลายเป็นกลุ่มมีปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อเพื่อแก้ไขปัญหา โรงเรียนประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี ประสานความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น ครูประจำชั้นวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาเพื่อส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ตามความจำเป็นต้องการและสภาพปัญหาของนักเรียนรายบุคคล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

ตารางที่ 5 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิจัย	กระบวนการ	วางแผน	ปฏิบัติตามแผน	สังเกตการณ์	กำกับติดตาม	สะท้อนผล	รู้จักนักเรียนรายบุคคล	คัดกรอง	พัฒนา	ป้องกันปัญหา	ส่งต่อเพื่อแก้ไขปัญหา
ดาวรุ่ง มุกดาภิจ (2554)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
สดชื่น ดวงคำน้อย (2554)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ผล พรหมทอง (2555)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ณัฐริน เจริญเกียรติบวร (2557)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
เอื้อพร อ่อนน้อม (2557)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
บุปผาชาติ เข้มวิชัย (2558)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ประพิมพ์พงศ์ วัฒนรัตน์ (2558)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
สวิตศักดิ์ สำนักวงศ์ (2558)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
กัลยา พรหมรัตน์ (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
จำเริญ นาคอุไร (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
นิตยา คະเนนิล (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ปิยะนุช นารอง (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ปรมาภร์ สนธิ (2560)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
มยุรี สารีบุตร (2560)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

ตารางที่ 5 (ต่อ)

กระบวนการ นักวิจัย	วางแผน	ปฏิบัติตาม แผน	สังเกตการณ์	กำกับ ติดตาม	สะท้อนผล	รู้จักนักเรียน รายบุคคล	คัดกรอง	พัฒนา	ป้องกัน ปัญหา	ส่งต่อเพื่อ แก้ไขปัญหา
สุนิสา มาสุข (2560)	/	/		/	/	/	/	/	/	/
อัญชลียา ยอดมัน (2560)						/	/	/	/	/
ณัฐวดี รัตนอรุณ (2561)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
พรศักดิ์ ผกากรอง (2562)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ภุชณิศ ม่วงเกษม (2562)	/	/		/		/	/	/	/	/
วีไล รัตนทิพย์ (2562)	/	/		/		/	/	/	/	/
สุภัทสร สุริยะ (2562)	/	/		/		/	/	/	/	/

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูประจำชั้น หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ครู แนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ครูอนามัย ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน บุคลากรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งต้องดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง นักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันปัญหา การแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ซึ่งจาก การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) มีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติ 2 ด้าน คือ คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพด้านคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561: 6) โดยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน (Plan: P) การปฏิบัติตามแผน (Act: A) การตรวจสอบ (Observe: O) และการสะท้อนผล (Reflect: R) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 6 รอบ คือ R₁D₁, R₂D₂ และ R₃D₃ แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 รอบ ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส (R₁) 2) การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D₁) 3) การทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนรอบที่ 1 (R₂) 4) การประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (D₂) 5) การทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (R₃) และ 6) การประเมินและปรับปรุง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (D₃) ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้เข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ใน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Know Students Individually: I) (2) การพัฒนานักเรียน (Develop Students: D) (3) การส่งเสริมนักเรียน (Encourage Students: E) (4) การป้องกันปัญหาของนักเรียน (Prevent Student Problems: P) และ 5) การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (Solve Student Problems: S) โดยผ่านกระบวนการ ส่งต่อ 2 รูปแบบ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากยารราธิวาส เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) ตามแนวคิดของแคปแลน และนอร์ตัน (Kaplan & Norton, 1966: 43-44) มาสังเคราะห์เป็นมุมมองการวิจัย 4 มุมมอง ได้แก่ (1) มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective: S) (2) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective: I) (3) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Development Perspective: D) และ (4) มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective: B) ส่วนกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) นั้น ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดของ เคมมิสและแม็คแท็กการ์ด (Kemmis & McTaggart, 1988: 11) มี 4 ขั้นตอนในลักษณะวงจรแบบขดลวด (Spiral of Self Reflection) ได้แก่ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการกระทำ (Action) ขั้นการสังเกต (Observation) และขั้นการสะท้อน (Reflection) ซึ่งมีลักษณะเป็นพลวัต (Dynamic Process) ของเกลียวปฏิสัมพันธ์ที่มีกระบวนการย้อนกลับและนำไปสู่การพัฒนาขั้นต่อไป (Back and Forth) จากผลสะท้อนของสิ่งที่เป็นปัญหา ผู้วิจัยประเมินความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) สรุปผลในแต่ละกิจกรรม ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) นั้น ผู้วิจัยได้ใช้สูตรในการคำนวณตัวชี้วัด (KPIs) ของแต่ละตัวเป็นเกณฑ์ความสำเร็จเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด โดยผู้วิจัยได้นำกระบวนการดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับหลักดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ และ (5) กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายกรณี โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นการร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันประเมินผล และร่วมกันปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส ในรอบที่ 1 ในปีการศึกษา 2559 นำผลการประเมินจากรอบแรกไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรอบที่ 2 ในปีการศึกษา 2561 จากนั้นนำผลการประเมินรอบที่ 2 ไปวางแผนการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนไปใช้จริงในปีการศึกษา 2562 จนกระทั่งสามารถพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากยารราธิวาส เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ผู้ปกครอง จำนวน 1,433 คน และนักเรียน จำนวน 1,433 คน รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 2,998 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 13 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 162 คน และนักเรียน จำนวน 163 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชชี มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ประเภท	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง(คน)
1. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	2	1
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษา	115	13
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	2
4. ผู้ปกครอง	1,433	162
5. นักเรียน	1,433	163
รวม	2,998	341

2. ขอบเขตด้านขั้นตอนการดำเนินงาน

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 คือ ระยะเตรียมการวิจัย (Pre-Research Phase) ดังนี้

2.1.1 การเลือกพื้นที่การวิจัย

2.1.2 การเตรียมทีมวิจัย

2.1.3 การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การวิจัย

ดังนี้

2.2 ระยะที่ 2 คือ ระยะศึกษาปัญหาและความต้องการ (Problem Study & Need Phase: R₁)

2.2.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Study)

2.2.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis)

2.2.3 การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.2.4 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview)

2.2.5 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2.2.6 การตอบแบบสอบถาม (Questionnaire)

2.3 ระยะที่ 3 คือ ระยะพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D₁)

2.3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.3.2 การจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map)

2.3.3 การจัดทำ Scorecard

2.3.4 การจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs

2.3.5 การกำหนดผู้รับผิดชอบหลัก

2.3.6 การจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Template)

2.3.7 การวิเคราะห์กิจกรรมและการจัดลำดับความสำคัญของโครงการกิจกรรม

และความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ

2.4 ระยะที่ 4 คือ ระยะทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (R₂)

2.4.1 การวางแผน (Plan: P)

2.4.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Act: A)

2.4.3 การสังเกตการณ์ (Observe: O)

2.4.4 การสะท้อนผล (Reflect: R)

2.5 ระยะที่ 5 คือ ระยะประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (D₂)

2.5.1 การวางแผน (Plan: P)

2.5.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Act: A)

2.5.3 การสังเกตการณ์ (Observe: O)

2.5.4 การสะท้อนผล (Reflect: R)

2.6 ระยะที่ 6 คือ ระยะทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (R₃)

2.6.1 การวางแผน (Plan: P)

2.6.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ (Act: A)

2.6.3 การสังเกตการณ์ (Observe: O)

2.6.4 การสะท้อนผล (Reflect: R)

2.7 ระยะที่ 7 คือ ระยะประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (D₃)

2.7.1 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานในภาพรวม

2.7.2 การประเมินค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้

2.7.3 การประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

2.7.4 การประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้

2.7.5 การประเมินประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)

2.7.6 การประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 คือ ระยะเตรียมการวิจัย (Pre-Research Phase)

2.1.1 การเลือกพื้นที่การวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกพื้นที่แบบเจาะจง โดยเลือกพื้นที่ที่สามารถตอบปัญหาการวิจัยที่ต้องการได้ ความเป็นไปได้ของขนาดพื้นที่ที่จะศึกษา คือ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูงระดับประถมศึกษา มีเขตพื้นที่บริการครอบคลุมทุกอำเภอของจังหวัดนครราชสีมา มีนักเรียนจำนวน 1,433 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน และจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนในปีการศึกษา 2559 พบว่า โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา มีปัญหาด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากครูมีภาระมากเกินไป จนไม่สามารถให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึง 2) ปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียน ครูไม่สามารถจัดประเภทนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษให้ตรงตามสภาพจริง 3) ปัญหาด้านการส่งเสริมและพัฒนา ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่มีกิจกรรมรองรับสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มพิเศษเป็นการเฉพาะ ทำให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนกลุ่มพิเศษไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 4) ปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ ครูขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ไม่เข้าใจเรื่องจิตวิทยาและการพัฒนาการของนักเรียน และ 5) ปัญหาด้านการส่งต่อ คือ ครูไม่เห็นความสำคัญของการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก (โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา, 2559: 25-50)

2.1.2 การเตรียมทีมวิจัยภายใน ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน ได้เตรียมความพร้อมให้กับตนเองในฐานะที่เป็นนักวิจัยให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เลือกบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยที่เรียกว่า “ทีมวิจัยภายใน” (I-DEPS Team) คัดเลือกจากบุคคลที่มีความรู้ ความสนใจ ความสมัครใจและมีเวลาเข้ามาร่วมงานอย่างต่อเนื่อง ผลปรากฏว่า สามารถคัดเลือกบุคคลจากตัวแทนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) จำนวน 5 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ตัวแทนครู จำนวน 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน หลังจากที่ได้ “ทีมนักวิจัยภายใน” แล้วผู้วิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับ “ทีมนักวิจัยภายใน” ก่อนดำเนินงานวิจัย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ใช้เวลาในการอบรม 2 วัน คือ วันที่ 4-5 มิถุนายน 2559 โดยเชิญ ดร.นิยอ บายา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 3 เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในฐานะเครื่องมือในการส่งเสริม พัฒนา ปกป้องและแก้ไขปัญหาของนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติของกระทรวงศึกษาธิการ

2.1.3 การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การวิจัย ดำเนินการในวันที่ 6-20 มิถุนายน 2559 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยนำระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยีมาช่วยในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมไว้เพิ่มเติม ดังนี้

2.1.3.1. ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยที่เป็นบุคลากรในโรงเรียน จำนวน 2 คน คนแรกทำหน้าที่บันทึกเสียงการสัมภาษณ์ บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวในการปฏิบัติกิจกรรม ส่วนคนที่สองทำหน้าที่จัดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ พร้อมช่วยงานอื่น ๆ ตามที่ได้มอบหมาย

2.1.3.2. เครื่องบันทึกเทป เพื่อนำไปใช้บันทึกเสียงการสัมภาษณ์และประชุมทุกครั้ง

2.1.3.3. กล้องถ่ายภาพนิ่ง เพื่อใช้บันทึกภาพกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2.1.3.4. กล้องถ่ายภาพเคลื่อนไหว (VDO) เพื่อใช้บันทึกเหตุการณ์และบรรยากาศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2.1.3.5. อุปกรณ์สำหรับจัดบันทึกเหตุการณ์ เช่น สมุดบันทึก ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัดและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นที่ช่วยเสริมการทำงานให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น

2.1.3.6. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบบันทึกการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) และแบบบันทึกการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) คู่มือการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนโดยใช้ไอเดียมัล โมเดล (I-DEPS Model) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และมีความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่านได้ช่วยตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่

(1) รองศาสตราจารย์ ดร.อานิส พัฒนปรีชาวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

(2) ดร.ซารีฟ สือนิ ศึกษาธิการเชี่ยวชาญจังหวัดนราธิวาส

(3) นายนิത്യ พรหมประสิทธิ์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

(4) นางสาวสมร ยุวนิมิ ข้าราชการบำนาญ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

(5) นายวีรศักดิ์ บินสมมะแอ ข้าราชการบำนาญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

(6) ดร.สุธิภรณ์ ขนอม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

(7) ดร.นียอ บาสา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3

2.2 ระยะที่ 2 คือ ระยะการศึกษาปัญหาและความต้องการ (Problem Study & Need Phase: R₁) มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Studies) ผู้วิจัยจำแนกเอกสารที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

2.2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ แนวทางการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขอบข่ายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) คุณภาพของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประกาศกระทรวงและกฎหมายการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ

2.1.1.2 สัจเคราะห์สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งเป็นขั้นตอนการพัฒนา ระบบและองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งต้องดำเนินการ

2.2.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis) ดำเนินการในวันที่ 1 สิงหาคม 2559 โดยผู้วิจัยร่วมกับทีมวิจัยภายใน จำนวน 5 คน วิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส ซึ่งเป็นสนามที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐาน (Based Line Data) ณ เวลาก่อนที่จะทำการวิจัย ประกอบด้วย สภาพการณ์ปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้

2.2.3 การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.2.3.1 การประชุมระดมสมองด้วยเทคนิค AIC (Appreciation Influence Control) ดำเนินการในวันที่ 2-3 สิงหาคม 2559 โดยผู้วิจัยได้ร่วมกับทีมวิจัยภายในวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 14 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากิจการนักเรียน หัวหน้าโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูประจำชั้น ผู้ช่วยครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูอนามัย นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ) และผู้เชี่ยวชาญ (ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ) เพื่อประเมินศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน แล้วนำมาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยนำเทคนิค AIC มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความรู้และความต้องการ (Appreciation: A) เป็นขั้นตอนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 14 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำการประชุมและจัดกิจกรรมระดมสมอง (Brain Storming) เพื่อให้ได้สภาพปัจจุบันและภาพอนาคตที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับโรงเรียนอนุบาลราธิวาสตามแนวคิดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยแบ่งจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลัก ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มปฏิบัติ 2 กิจกรรม คือ กิจกรรม A1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียนและบริบทโดยรอบ และกิจกรรม A2 กำหนดสภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอนาคตที่ควรจะเป็นและมีความเป็นไปได้ มีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม A1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. เริ่มต้นด้วยการคิดคนเดียว แล้ววาดภาพคนเดียวตามความคิดของตนเอง
2. นำเสนอทีละคนให้กลุ่มฟังพร้อมเปิดโอกาสให้ซักถาม
3. คิดรวมกันในกลุ่มย่อยแล้วสรุปเป็นภาพรวม
4. ทุกกลุ่มย่อยนำเสนอกลุ่มใหญ่เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส เป็นโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนแสดงความคิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกัน

A2 การกำหนดสภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนในอนาคตที่ควรจะเป็นและมีความเป็นไปได้ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. เริ่มต้นด้วยการคิดคนเดียว แล้ววาดภาพคนเดียวตามความคิดของตนเอง
2. นำเสนอที่ละคนให้กลุ่มฟังพร้อมเปิดโอกาสให้ซักถาม
3. คิดรวมกันในกลุ่มย่อยแล้วสรุปเป็นภาพรวม
4. ทุกกลุ่มย่อยนำเสนอกลุ่มใหญ่เพื่อให้ได้ข้อสรุปของการดำเนินงานตาม

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอนาคตที่ทุกคนต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence: I) เป็นขั้นตอน
ค้นหาวิธีการที่จะทำให้การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาสเป็นไป
ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ละกลุ่มปฏิบัติดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ กิจกรรม I1 วิธีการสำคัญที่จะทำให้
สภาพของงานดีขึ้นในอนาคต และ กิจกรรม I2 วิเคราะห์แนวทางปฏิบัติ มีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม I1 วิธีการสำคัญที่จะทำให้สภาพของงานดีขึ้นในอนาคต
มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. คิดคนเดียว แล้วเขียนคนเดียวตามความคิดของตนเอง
2. นำเสนอที่ละคน ให้กลุ่มฟังพร้อมเปิดโอกาสให้ซักถาม
3. นำวิธีการของทุกคนมารวมกัน แล้วแยกประเภทที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน
ให้รวมเป็นกลุ่มเดียวกัน ส่วนที่ขัดแย้งกันใช้วิธีการสร้างการยอมรับด้วยเหตุผล พร้อมจัดลำดับความสำคัญ
4. ทุกกลุ่มย่อยนำเสนอกลุ่มใหญ่ แล้วใช้วิธีเดียวกับการนำเสนอในกลุ่มย่อย

กิจกรรม I2 วิเคราะห์แนวทางปฏิบัติ มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. นำวิธีการทั้งหมดมาจำแนกเป็นกลุ่มกิจกรรม และประเภทตามลักษณะที่
คล้ายกันและมีความเกี่ยวข้องกัน

2. เปิดโอกาสให้กลุ่มใหญ่อภิปราย ปรับ เพิ่ม ลด และสามารถแก้ไขได้

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวปฏิบัติ (Control: C) เป็นการนำเอากิจกรรมลง
สู่การปฏิบัติ โดยจัดกิจกรรมระดมพลังสมองเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียนตามแนวคิดของผู้ให้ข้อมูลหลัก มี 2 กิจกรรม คือ กิจกรรม C1 การเขียนแผนการดำเนินงาน
และกิจกรรม C2 การหาข้อยุติเพื่อจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

กิจกรรม C1 การเขียนแผนการดำเนินงาน มีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดให้ทุกคนเลือกกลุ่มกิจกรรมที่ตนเองถนัดคนละ 1 กิจกรรม โดย
ออกมาลงชื่อในกลุ่มกิจกรรมที่จัดเรียงไว้ให้
2. เมื่อได้กลุ่มที่มีขนาดจำนวนบุคคลเท่า ๆ กันแล้ว ให้แต่ละกลุ่มตั้งประธาน
และเลขานุการเพื่อทำหน้าที่ประสานงาน

3. ประธานกลุ่มนำกิจกรรมที่เลือกมา อธิบายถึงประเด็นและวิธีการที่ได้มา และขอความเห็นต่อกลุ่มด้วยวิธีการระดมความคิดเห็นและบันทึกลงบนกระดาษที่ทุกคนมองเห็นด้วยกัน

4. เมื่อได้กิจกรรมแล้ว ประธานกลุ่มแบ่งกิจกรรมให้สมาชิกรับผิดชอบและ เป็นผู้นำเสนอโครงการ พร้อมรวบรวมให้เลขานุการกลุ่มนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่เพื่ออภิปรายร่วมกัน

กิจกรรม C2 การหาข้อยุติเพื่อจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาร่วมกัน เป็น กระบวนการหาข้อยุติเพื่อจัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน ผู้วิจัย มอบหมายให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาว่า กิจกรรมใดที่พวกเราควรขับเคลื่อนด้วยกัน เพื่อนำไปสู่ กระบวนการจัดทำแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอนาคต

2.2.3.2 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อนุบาลราธิวาส ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย คำถามหลัก (Main Questions) และคำถามขยาย (Probe Questions) ที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับได้ตามสถานการณ์ของกลุ่มและสภาพจริงในสนามที่ศึกษา โดยประเด็นคำถามเกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องและขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้วิจัยนำแบบ สัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน พิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้อง โดยใช้ดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของตัวแปรที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.97 แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อน นำไปใช้จริง จากนั้นผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส จำนวน 14 คน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(1) ผู้วิจัยนัดหมายวันเวลาและสถานที่สัมภาษณ์ (ใช้เวลาสัมภาษณ์ คนละ 3 ชั่วโมง)

(2) สัมภาษณ์โดยขออนุญาตบันทึกเสียงไว้เพื่อนำมาถอดข้อความในการสัมภาษณ์ ภายหลัง เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

(3) ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าภายใน (Internal Triangulation) ด้านข้อมูลตาม แหล่งบุคคลในการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่ได้ โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากการตอบคำถามใน ประเด็นเดียวกันของกลุ่มที่สัมภาษณ์ต่างกัน

(4) สร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ รวบรวมได้มาหาข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปัญหาและอุปสรรค บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน องค์ประกอบและขั้นตอนการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายละเอียดแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แผนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) สภาพปัจจุบันของ
การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

วัน เดือน ปี	แหล่งข้อมูล	เวลา	เครื่องมือที่ใช้
8 สิงหาคม 2559	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
9 สิงหาคม 2559	หัวหน้ากิจการนักเรียน	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
10 สิงหาคม 2559	หัวหน้าโครงการระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
11 สิงหาคม 2559	หัวหน้าสายชั้น	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
13 สิงหาคม 2559	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
14 สิงหาคม 2559	ครูประจำชั้น	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
15 สิงหาคม 2559	ผู้ช่วยครูประจำชั้น	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
16 สิงหาคม 2559	ครูแนะแนว	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
17 สิงหาคม 2559	ครูอนามัย	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
18 สิงหาคม 2559	สภานักเรียน	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
19 สิงหาคม 2559	คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
20 สิงหาคม 2559	ผู้ปกครอง	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
21 สิงหาคม 2559	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ)	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	แหล่งข้อมูล	เวลา	เครื่องมือที่ใช้
22 สิงหาคม 2559	ผู้เชี่ยวชาญ (ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ)	13.00-16.00 น.	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structures Interview)
23-31 สิงหาคม 2559	สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)	-	แบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.2.3.4 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีเป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส โดยจัดกลุ่มสนทนากับผู้เกี่ยวข้อง 7 กลุ่ม คือ กลุ่มหัวหน้าสายชั้น จำนวน 8 คน กลุ่มหัวหน้าสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน กลุ่มครูประจำชั้น จำนวน 8 คน กลุ่มผู้ช่วยครูประจำชั้น จำนวน 8 คน กลุ่มนักเรียน จำนวน 8 คน กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน และกลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 8 คน โดยแต่ละกลุ่มมีคุณลักษณะที่เป็นตัวแทนครบทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

(1) กลุ่มหัวหน้าสายชั้น คือ หัวหน้าสายชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้วิธีการคัดเลือกแบบมีจุดประสงค์เฉพาะเจาะจง (Purposive Selection)

(2) กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้วิธีการคัดเลือกแบบมีจุดประสงค์เฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษาและพลศึกษา

(3) กลุ่มครูประจำชั้น คือ ตัวแทนครูประจำชั้นแต่ละสายชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการจับฉลาก (Lottery)

(4) กลุ่มผู้ช่วยครูประจำชั้น คือ ตัวแทนผู้ช่วยครูประจำชั้นแต่ละสายชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการจับฉลาก (Lottery)

(5) กลุ่มนักเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการจับฉลาก (Lottery)

(6) กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบมีจุดประสงค์เฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยคัดเลือกประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการที่เป็นตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนครู ตัวแทนองค์กรชุมชน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนศิษย์เก่า ตัวแทนพระภิกษุสงฆ์และตัวแทนองค์กรศาสนาอิสลาม

(7) กลุ่มผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการจับฉลาก (Lottery)

การพิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยได้พิจารณาจากความเป็นตัวแทนของคุณลักษณะแต่ละกลุ่ม คัดเลือกมาจากผู้ที่มีความรับผิดชอบโดยตรงในตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกบุคคลมาเป็นตัวแทนตามความสมัครใจ สำหรับประเด็นในการสนทนากำหนดมาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แผนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

วัน เดือน ปี	แหล่งข้อมูล	เวลา	เครื่องมือที่ใช้
2 กันยายน 2559	กลุ่มหัวหน้าสายชั้น	15.00-17.00 น.	คู่มือการสนทนากลุ่ม
3 กันยายน 2559	กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	15.00-17.00 น.	คู่มือการสนทนากลุ่ม
4 กันยายน 2559	กลุ่มครูประจำชั้น	15.00-17.00 น.	คู่มือการสนทนากลุ่ม
5 กันยายน 2559	กลุ่มผู้ช่วยครูประจำชั้น	15.00-17.00 น.	คู่มือการสนทนากลุ่ม
6 กันยายน 2559	กลุ่มนักเรียน	15.00-17.00 น.	คู่มือการสนทนากลุ่ม
7 กันยายน 2559	กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	15.00-17.00 น.	คู่มือการสนทนากลุ่ม
8 กันยายน 2559	กลุ่มผู้ปกครอง	15.00-17.00 น.	คู่มือการสนทนากลุ่ม
9-20 กันยายน 2559	ผู้วิจัยสรุปผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	-	แบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม คือ คู่มือการสนทนากลุ่ม โดยมีโครงสร้างแนวคำถามประกอบด้วยคำถามหลัก (Main Questions) และคำถามขยาย (Probe Questions) ที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับได้ตามสถานการณ์และสภาพจริงในสนามที่ศึกษา มีประเด็นคำถามเกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากนั้น ผู้วิจัยได้นำคู่มือการสนทนากลุ่มเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับการตรวจสอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์) เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของข้อคำถาม ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

1.1 นัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการสนทนากลุ่ม

1.2 จัดกลุ่มสนทนา มีการบันทึกเสียงไว้ โดยขออนุญาตกลุ่มสนทนาด่วนหน้า เพื่อนำมาถอดข้อความในการสนทนาภายหลัง ใช้เวลาในการสนทนาด่วนกลุ่ม กลุ่มละ 3 ชั่วโมง

1.3 การตรวจสอบข้อมูล ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าภายใน (Internal Triangulation) ด้านข้อมูลตามแหล่งบุคคลในการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากการตอบคำถามในประเด็นเดียวกันของแต่ละกลุ่ม

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยสรุปการวิเคราะห์เนื้อหาที่รวบรวมได้

2.2.3.5 การตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) ดำเนินการในวันที่ 21-25 กันยายน 2559 ผู้วิจัยได้สอบถามผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จำนวน 341 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 13 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 162 คน และนักเรียน จำนวน 163 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชชี มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแยกประชากรออกเป็นกลุ่มประชากรย่อย ๆ หรือแบ่งเป็นชั้นภูมิก่อน ในแต่ละชั้นภูมิจะมีลักษณะเหมือนกัน (Homogeneous) แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร มีรายละเอียดดำเนินการ ดังนี้

(1) นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้ปรับสำนวนภาษาในข้อคำถามให้ครอบคลุมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น นำคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.86-1.00

(2) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลปัตตานี โรงเรียนอนุบาลยะลา และโรงเรียนอนุบาลสงขลา จำนวน 30 ชุด โดยดำเนินการในวันที่ 26-30 กันยายน 2559

(3) นำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ซึ่งดำเนินการในวันที่ 1-5 ตุลาคม 2559 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

(4) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534: 39-42)

2.3 ระยะที่ 3 คือ ระยะการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D₁)

มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ดำเนินการในวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 14 คน ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากิจการนักเรียน หัวหน้าโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูประจำชั้น ผู้ช่วยครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูอนามัย นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ) และผู้เชี่ยวชาญ (ข้าราชการบำนาญที่เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา) โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการประชุม กำหนดจำนวนมุมมอง (Perspective) ที่เหมาะสม ตลอดจนพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละมุมมองกับขอบข่ายงาน พร้อมกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ให้ครบทุกมุมมอง

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ดำเนินการในวันที่ 12 ตุลาคม 2559 ผู้วิจัยนำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือที่กำหนดไว้ในแต่ละมุมมองมาเชื่อมโยงกันทั้งภายในมุมมองและระหว่างมุมมอง เพื่อแสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จของกลยุทธ์ โดยใช้ตัวชี้วัด (Key Performances Indicator: KPIs) เป็นเครื่องมือประเมินผลความสำเร็จของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำ Scorecard ดำเนินการในวันที่ 13 ตุลาคม 2559 ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดของแต่ละมุมมอง วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Objectives) ตัวชี้วัด (KPIs) ข้อมูลปัจจุบัน เป้าหมาย (Target) และแผนงานกิจกรรม (Initiatives) ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำและทบทวน KPIs ดำเนินการในวันที่ 14 ตุลาคม 2559 ผู้วิจัยนำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละมุมมองมาพิจารณาความสอดคล้องและความไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) ที่ระบุไว้ในแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map)

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดผู้รับผิดชอบหลัก ดำเนินการในวันที่ 15 ตุลาคม 2559 ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPIs) มาวิเคราะห์งานเพื่อมอบหมายงานไปยังบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก (Owner: O) และผู้สนับสนุน (Supporting: S) ที่จะทำให้ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPIs) บรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่ได้วางแผนร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 6 จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template) ดำเนินการในวันที่ 16 ตุลาคม 2559 ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (KPIs) มาวิเคราะห์รายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้น ประกอบด้วย ความหมายของตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด กลุ่มเป้าหมาย สูตรในการคำนวณ ข้อมูลปีที่ผ่านมา เป้าหมายที่คาดหวัง เกณฑ์ความสำเร็จ ความถี่ในการเก็บข้อมูล เจ้าภาพหลัก ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล และเครื่องมือเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 7 วิเคราะห์กิจกรรมและการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ โดยดำเนินการในวันที่ 17 ตุลาคม 2559 ผู้วิจัยและทีมวิจัยภายใน นำแผนงานทั้งหมดมาวิเคราะห์จัดอันดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

1. นำกิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนงานมาให้คะแนนความสำคัญจากน้อยไปหามาก 5 ระดับ คือ 1,2,3,4 และ 5 โดยพิจารณาจากองค์ประกอบด้านขนาด ความเป็นไปได้ ความเร่งด่วน การใช้งบประมาณ และความสนใจ แล้วบันทึกคะแนนลงในตารางที่กำหนด
2. รวมคะแนนทุกองค์ประกอบของแต่ละกิจกรรม
3. สรุปผลการวิเคราะห์ โดยตรวจสอบกิจกรรมที่มีคะแนนรวมมากที่สุดเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและความเร่งด่วนต้องปฏิบัติเป็นอันดับแรก ส่วนโครงการที่มีคะแนนรองลงไปให้นำไปสู่การปฏิบัติเป็นลำดับต่อเนื่องกันไป
4. จัดลำดับความสำคัญของแต่ละกิจกรรม
5. ดำเนินงานตามแผนงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
6. ผู้วิจัยสรุปผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D₁)

2.4 ระยะที่ 4 คือ ระยะการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (R₂)

ผู้วิจัยได้ร่วมกับผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา นำแผนงานที่ได้พัฒนาขึ้นในระยะที่ 3 คือ การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D₁) ลงสู่การปฏิบัติไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) ซึ่งเป็นขั้นตอนการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน ดำเนินการโดย “ทีมงานไอเดีฟส์” (I-DEPS Team) ซึ่งเป็นบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จำนวน 3 คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และ คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) โดยผู้วิจัยมีหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดจากการปฏิบัติตามแผนงาน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกข้อมูล การมีส่วนร่วมของทีมงานวิจัย การเข้าไปมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมในบางช่วงของแผน พร้อมติดตามผลการปฏิบัติงานด้วยวิธีการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) โดยผู้วิจัยและทีมวิจัยภายใน ได้ร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนแต่ละรอบ ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการประชุม เพื่อวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ในแต่ละช่วงเวลาของโรงเรียน รวมทั้งวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหาในรอบต่อไป ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องจนกว่ากระบวนการวิจัยครั้งนี้จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ในการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง

ส่วนการติดตามผลการดำเนินงาน (Monitoring) ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของการนำแผนงานสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้ในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน ซึ่งผู้วิจัยและทีมวิจัยภายใน ได้กำหนดให้มีการติดตาม 2 ลักษณะ คือ

1. ติดตามผลการดำเนินงานของทีมวิจัยภายในแต่ละรอบ เพื่อตรวจสอบกิจกรรมใดบ้างที่ดำเนินการแล้ว กิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ผลเป็นอย่างไร มีจุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค ความต้องการช่วยเหลือและการสนับสนุนอย่างไรบ้าง โดยนำไปวิเคราะห์ตามตารางที่กำหนด

2. ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานรอบต่อไป โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามวงจรการพัฒนาแบบ PAOR ประกอบด้วยการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan: P) การดำเนินการตามแผน (Act: A) การสังเกตการณ์ผลที่เกิดขึ้น (Observe: O) และการสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect: R) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดการดำเนินงานของเคมมิสและแม็คแทกการ์ท (Kemmis&McTaggart, 1988: 11) แสดงรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 กรอบเวลาของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ในขั้นตอนการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (R₂)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
1 พฤศจิกายน 2559	1. ประชุมวางแผน (Plan: P)	เพื่อวางแผนการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ที่ได้พัฒนาในรอบที่ 1 ไปทดลองใช้ในสนามการวิจัย	1. ประชุมชี้แจงการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน 2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในนาม “ทีมงานไอเด็พส์” (I-DEPS Team) ประกอบด้วย 3 คณะ 2.1 ทีมนำ 2.2 ทีมประสานงาน 2.3 ทีมทำ 3. มอบหมายงานตามภารกิจ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
2 พฤศจิกายน 2559 ถึง 31 มีนาคม 2560	2. ดำเนินการตาม แผน (Act: A)	เพื่อทดลองใช้ระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล	ดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ใน 2 ระดับ คือ ระดับ ห้องเรียนและระดับโรงเรียน
2 พฤศจิกายน 2559 ถึง 31 มีนาคม 2560	3. สังเกตการณ์ (Observe: O)	เพื่อสังเกตผลที่เกิดจาก การนำระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)	1. สังเกตแบบมีส่วนร่วม 2. สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม 3. ติดตามผลการดำเนินงาน 4. บันทึกสภาพปัญหาที่เกิด จากการนำระบบไปใช้
1 เมษายน 2560	4. การสะท้อนผล (Reflect: R)	เพื่อสะท้อนสภาพปัญหา และผลที่เกิดจากการนำ ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ แล้วนำมาปรับปรุง และพัฒนาให้ดีขึ้น	ถอดบทเรียนและสะท้อนผล การนำระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ (1) สภาพปัญหาที่พบ (2) ข้อค้นพบจากการนำระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไปใช้ (3) ประเด็นท้าทาย (4) อุปสรรคที่เกิดขึ้น (5) แนวทางการแก้ไขปัญหา

2.5 ระยะที่ 5 คือ การประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (D₂)

แสดงรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 กรอบเวลาของการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์
โมเดล (I-DEPS) ในรอบที่ 1 (D₂)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
1-15 พฤษภาคม 2560	1. ประชุมวางแผน (Plan: P)	เพื่อนำผลการทดลองใช้ ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ในรอบที่ 1 มาปรับปรุง และพัฒนางานให้ดีขึ้น	1. วิเคราะห์ผลการทดลองใช้ ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ในรอบที่ 1 2. วิเคราะห์ SWOT ของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2.1 จุดแข็ง (Strengths) 2.1 จุดอ่อน (Weaknesses) 2.3 โอกาส (Opportunities) 2.4 อุปสรรค (Treats)
16 พฤษภาคม ถึง 10 ตุลาคม 2560	2. ดำเนินการตาม แผน (Act: A)	เพื่อประเมินผล การนำระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ ในรอบที่ผ่านมา	ดำเนินงานตามแผน (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนา นักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น (5) กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนเป็นรายกรณี

ตารางที่ 10 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
16 พฤษภาคม ถึง 10 ตุลาคม 2560	3. สังเกตการณ์ (Observe: O)	เพื่อประเมินผลและ ติดตามผลการนำ ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้	1. สังเกตแบบมีส่วนร่วม 2. สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม 3. ติดตามผลการดำเนินงาน 4. การพูดอย่างไม่เป็นทางการ 5. บันทึกสภาพปัญหาที่เกิดจากการนำ ระบบไปใช้
11 ตุลาคม 2560	4. การสะท้อน (Reflect: R)	เพื่อสะท้อนสภาพ ปัญหาและผลที่เกิด จากการนำระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ไปใช้	1. สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 2. ถอดบทเรียนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ของการนำระบบไปใช้ 3. ถอดบทเรียนเกี่ยวกับข้อค้นพบจาก การจัดกิจกรรม 4. ถอดบทเรียนเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขใน รอบต่อไป 5. จัดทำรายงานสรุปผลการทดลองใน ระบบในรอบที่ 2

2.6 ระยะที่ 6 คือ ระยะการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (R₃)

แสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แผนปฏิบัติการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รอบที่ 2 (R₃)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
12-31 ตุลาคม 2560	1. การวางแผน (Plan: P)	เพื่อวางแผน การนำระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนไป ทดลองใช้ในรอบที่ 2	สะท้อนผลการติดตามการดำเนินงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ในรอบที่ 1 เพื่อวางแผนดำเนินงานใน รอบต่อไป (ทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
1 พฤศจิกายน 2560 ถึง 31 มีนาคม 2561	2. ดำเนินการตาม แผน (Act: A)	เพื่อทบทวน การดำเนินงานตาม ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ในรอบที่ 1	1. ทบทวนการดำเนินกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. ทบทวนการดำเนินกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน 3. ทบทวนการดำเนินกิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน 4. ทบทวนการดำเนินกิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น 5. ทบทวนการดำเนินกิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เป็นรายกรณี
1 พฤศจิกายน 2560 ถึง 31 มีนาคม 2561	3. สังเกตการณ์ (Observe: O)	เพื่อสังเกตการณ์ การนำระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ไปใช้	1. สังเกตแบบมีส่วนร่วม 2. สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม 3. บันทึกสภาพปัญหาที่เกิดจากการนำ ระบบไปใช้
1 เมษายน 2561	4. การสะท้อน (Reflect: R)	เพื่อสะท้อนสภาพ ปัญหาและผลที่เกิด จากการนำระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ไปใช้	1. สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 2. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 3. ประชุมทีมงานไอดีพีส์ (I-DEPS Team) เพื่อถอดบทเรียนที่เป็นข้อ ค้นพบจากการดำเนินงาน

2.7 ระยะที่ 7 คือ ระยะการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (D₃) แสดงรายละเอียดในตารางที่ 12

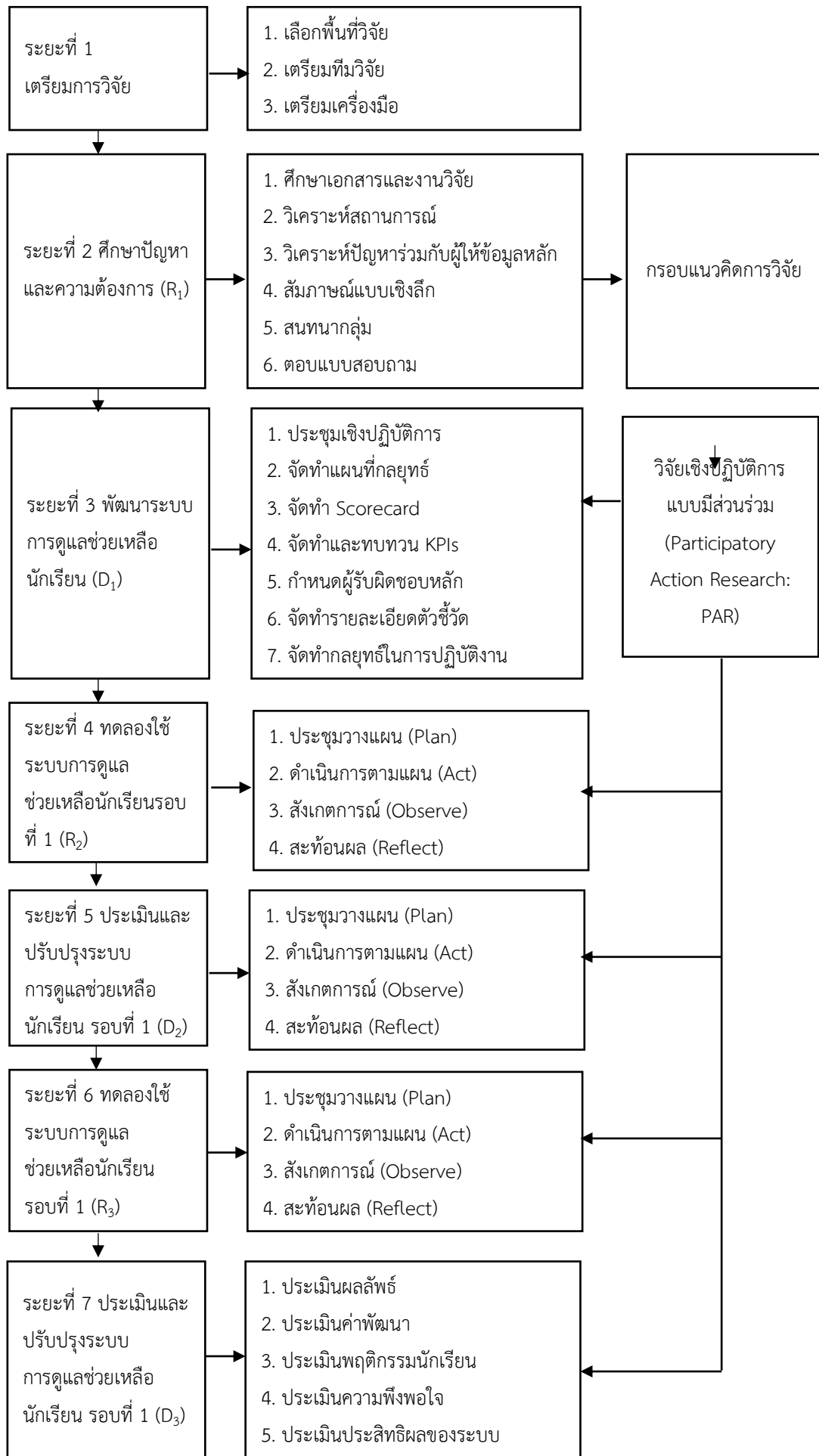
ตารางที่ 12 แผนการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (D₃)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
16 พฤษภาคม ถึง 31 ตุลาคม 2561	1. ประเมินผลลัพธ์ ในภาพรวม	เพื่อประเมินผลลัพธ์ ที่เกิดจากการนำ ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม	ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำระบบ ไปใช้
1 พฤศจิกายน 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562	2. ประเมิน ค่าพัฒนา	เพื่อเปรียบเทียบ “ค่าพัฒนา” ที่เกิด จากการนำระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ไปทดลอง ใช้ในรอบที่ 1 และ รอบที่ 2	เปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ ใน 2 ระดับ คือ 1. ระดับปฐมวัย 2. ระดับประถมศึกษา
16 พฤษภาคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562	3. ประเมินผล การดำเนินงาน	เพื่อประเมิน ผลการดำเนินงานกับ ค่าเป้าหมายตาม วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	1. ประเมินผลการดำเนินงานกับค่า เป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ระดับปฐมวัย 2. ประเมินผลการดำเนินงานกับค่า เป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ระดับประถมศึกษา
1-30 เมษายน 2562	4. ประเมิน ความพึงพอใจ	เพื่อประเมินความพึง พอใจของผู้เกี่ยวข้อง กับการนำระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ไปใช้	1. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง กับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือ ไป ใช้ โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ 2. สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ/วิธีการ
1-30 เมษายน 2562	5. ประเมิน ประสิทธิผลของ ระบบการดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน	เพื่อประเมิน ประสิทธิผลของ ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)	1. ประเมินด้านความเป็นประโยชน์ 2. ประเมินความเป็นไปได้ 3. ประเมินด้านความเหมาะสม 4. ประเมินด้านความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือ 5. ประเมินด้านผลที่เกิดขึ้นกับ ผู้เกี่ยวข้อง
1-14 พฤษภาคม 2562	6. ประเมินและ ปรับปรุงระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	เพื่อประเมินและ ปรับปรุงระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ให้ดีขึ้น	1. ประเมินด้านความเป็นประโยชน์ 2. ประเมินความเป็นไปได้ 3. ประเมินด้านความเหมาะสม 4. ประเมินด้านความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือ

ขั้นตอนการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินงาน แสดงในภาพที่ 13

ภาพที่ 13 ขั้นตอนการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยนำกรอบแนวคิดการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) ของแคปแลน และนอร์ตัน (Kaplan & Norton, 1966: 43-44) และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ตามกรอบแนวคิดของเคมมิส และแม็คแทกการ์ด (Kemmis & McTaggart, 1988: 11) มาใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2) เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ (4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แสดงข้อมูลตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภท	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (n=341)	ร้อยละ
1. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	1	0.29
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษา	13	3.81
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2	0.59
4. ผู้ปกครอง	162	47.51
5. นักเรียน	163	47.80
รวม	341	100.00

(ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562)

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29 ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.59 ผู้ปกครอง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 47.51 และ นักเรียน จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของรองผู้อำนวยการโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n=1)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	100.00
หญิง	0	0.00
รวม	1	100.00
อายุ		
อายุ 51-60 ปี	1	100.00
รวม	1	100.00
ระดับการศึกษา		
สูงกว่าปริญญาตรี	1	100.00
รวม	1	100.00

(ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562)

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 คน เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	6	46.15
หญิง	7	53.85
รวม	13	100.00
ตำแหน่ง		
ครูประจำชั้น	6	46.15
ผู้ช่วยครูประจำชั้น	6	46.15
บุคลากรสายสนับสนุนอื่น	1	7.70
รวม	13	100.00
อายุ		
อายุ 20-30 ปี	1	7.70
อายุ 31-40 ปี	6	46.15
อายุ 41-50 ปี	4	30.77
อายุ 51-60 ปี	2	15.38
รวม	13	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	8	61.54
สูงกว่าปริญญาตรี	5	38.46
รวม	13	100.00

(ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562)

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า เป็นครูประจำชั้น จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ผู้ช่วยครูประจำชั้น จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 และบุคลากรสายสนับสนุนอื่น จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ อายุ 31-40 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมา อายุ 41-50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 อายุ อายุ 51-60 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 และอายุ 20-30 จำนวน 1 คน คิดเป็น

ร้อยละ 7.70 และเมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n=2)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	50.00
หญิง	1	50.00
รวม	2	100.00
อายุ		
อายุ 20-30 ปี	0	0.00
อายุ 31-40 ปี	0	0.00
อายุ 41-50 ปี	1	50.00
อายุ 51-60 ปี	1	50.00
รวม	2	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	0	0.00
สูงกว่าปริญญาตรี	2	100.00
รวม	15	100.00

(ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562)

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ อายุ 51-60 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n=162)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	64	39.51
หญิง	98	60.49
รวม	162	100.00
อายุ		
อายุ 20-30 ปี	28	17.28
อายุ 31-40 ปี	52	32.10
อายุ 41-50 ปี	43	26.54
อายุ 51-60 ปี	39	24.08
รวม	162	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	0.62
ปริญญาตรี	112	69.14
สูงกว่าปริญญาตรี	49	30.24
รวม	162	100.00

(ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562)

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 60.49 และเพศชาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 39.51 เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ อายุ 31-40 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 รองลงมา อายุ 41-50 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 26.54 อายุ 51-60 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 24.08 และอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17.28 เมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 69.14 รองลงมา คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 30.24 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ประชากรเป้าหมาย (n=163)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	81	49.69
หญิง	82	50.31
รวม	163	100.00
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา		
ชั้นอนุบาล 2	20	12.27
ชั้นอนุบาล 3	20	12.27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	20	12.27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	20	12.27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	20	12.27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	20	12.27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	21	12.88
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	22	13.50
รวม	163	100.00

(ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562)

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 50.31 และเพศชาย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 49.69 เมื่อพิจารณาตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 รองลงมา คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 12.88 ชั้นอนุบาล 2 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ชั้นอนุบาล 3 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 แสดงดังตารางที่ 20-22

ผลจากการศึกษาในระยะที่ 2 คือ ระยะศึกษาปัญหาและความต้องการ (Problem Study & Need Phase: R₁)

1. ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Study)

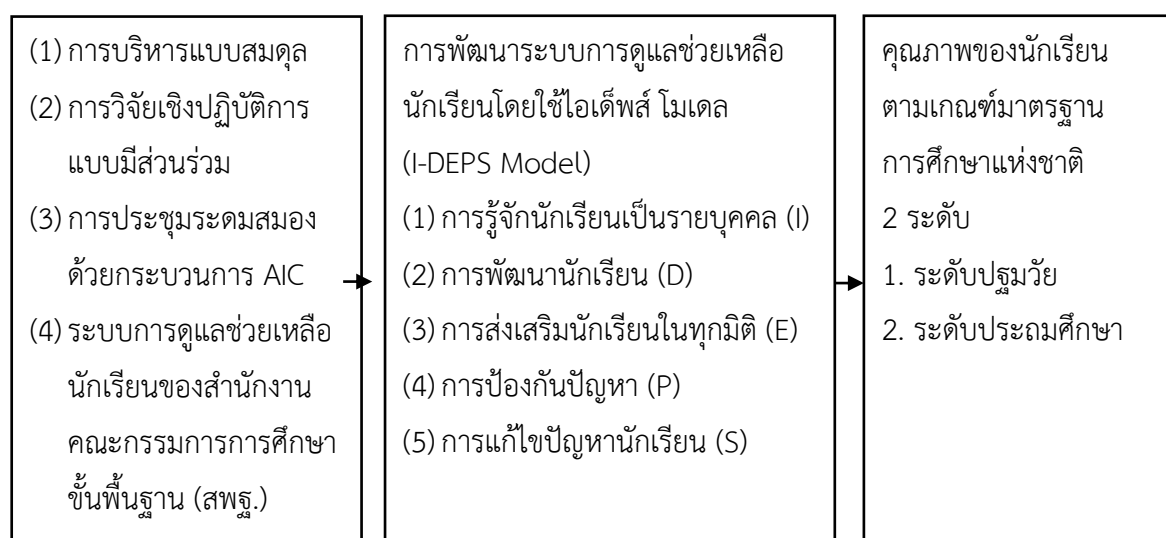
1.1 ผลการศึกษาเอกสารสารสนเทศของโรงเรียนและรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ประจำปีการศึกษา 2559 พบว่า โรงเรียนมีนักเรียน จำนวน 1,390 คน จำแนกเป็นระดับปฐมวัย จำนวน 279 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 1,111 คน มีห้องเรียน จำนวน 36 ห้อง มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครูและบุคลากร จำนวน 112 คน สัดส่วนของจำนวนนักเรียน: ครู คือ 39: 1 จำนวนครูครบชั้น ภาระงานสอนของครูโดยเฉลี่ย 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2559) และจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พุทธศักราช 2555 -2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า โรงเรียนอนุบาลนราธิวาสได้รับการประเมินคุณภาพระดับการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับ ดีมาก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับ ดี โดยผลการประเมินด้านนักเรียน มีรายละเอียด (โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ค, 2559: 21-59)

1.1.1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า เด็กมีความรู้พื้นฐานสมวัย มีพัฒนาการในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา มีความพร้อมที่จะเรียนต่อในระดับชั้นที่สูงต่อไป เด็กได้เรียนรู้และเล่นออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัยตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคน ทำให้เด็กมีความสุขและอยากมาโรงเรียน

1.1.2 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษา พบว่า นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติดและสิ่งมอมเมา มีคุณธรรม เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน ไม่มีปัญหาด้านการปกครอง สุภาพ นอบน้อม โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตั้งใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีอัตลักษณ์ “มารยาทงาม รักการอ่าน” และได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง นักเรียนประสบความสำเร็จจนได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะทางวิชาการและรางวัลระดับชาติ

1.2 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 23 เรื่อง ซึ่งเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ.2554-2562 พบว่า การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะครูประจำชั้น ผู้ช่วยครูประจำชั้น หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ครูอนามัย ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน บุคลากร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยทุกภาคส่วนได้ขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันปัญหา การแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ ผู้วิจัยส่วนใหญ่พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

1.3 ผลการสังเคราะห์สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนาระบบ การบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard: BSC) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) การประชุมระดมสมองด้วยกระบวนการ AIC (Appreciation Influence Control: AIC) งานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ตามที่ปรากฏในบทที่ 2) มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 14 กรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis)

2.1 สภาพปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ได้ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมและพัฒนา (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ (5) ปัญหาด้านการส่งต่อ

2.2 สภาพปัญหา พบว่า โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส มีปัญหาด้านการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนลงสู่การปฏิบัติ 5 ประการ ได้แก่ (1) ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากครูมีภาระมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถดูแลช่วยเหลือและเอาใจใส่นักเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีข้อจำกัดในการเยี่ยมบ้านของนักเรียน เนื่องจากเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน คือ ทุกอำเภอของจังหวัดนราธิวาส (2) ปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียน เนื่องจากครูไม่มีความรู้เรื่องการคัดกรองนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการคัดกรองตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดทั้ง 4 ประเภท คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษ (3) ปัญหาด้านการส่งเสริมและพัฒนา คือ ไม่มีกิจกรรมรองรับสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ (4) ปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา คือ ครูขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น และ (5) ปัญหาด้านการส่งต่อ คือ ครูไม่เห็นความสำคัญของการส่งต่อความช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

2.3 แนวทางการแก้ไข พบว่า ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส มีมติร่วมกันที่จะให้โรงเรียนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model)” ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้กรอบแนวทางการดำเนินงาน 5 ขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ผลการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยเทคนิค AIC (Appreciation Influence Control: AIC) สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการสร้างความรู้และความต้องการ (Appreciation: A) พบว่า สิ่งที่ครูต้องการให้โรงเรียนพัฒนาและแก้ไขให้ดีขึ้น ได้แก่ การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาในทุกมิติอย่างเหมาะสมภาคและเท่าเทียมกันโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

3.2 ผลการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence: I) พบว่า สิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลหลักมีมติร่วมกัน คือ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนต้องร่วมกันพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ภายใต้พันธกิจร่วมกัน คือ “ร่วมกัน

สร้างเด็กดีศรีอนุบาล มีปัญญา มีความสุข” โดยให้ระบุพันธกิจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส พุทธศักราช 2559-2563 จำนวน 2 ข้อ คือ พันธกิจข้อที่ 1 พัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนสู่มาตรฐานสากล และข้อที่ 2 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

3.3 ผลการสร้างแนวปฏิบัติ (Control: C) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักมีมติร่วมกัน คือ การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ต้องขับเคลื่อนงานภายใต้แผนงาน 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ กิจกรรมที่ 3 กิจกรรม E (Students Encouragement) คือการส่งเสริมให้นักเรียนในทุกด้าน กิจกรรมที่ 4 กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ และกิจกรรมที่ 5 กิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี

4. ผลการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview)

4.1 ผลการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียน สรุปใจความสำคัญ คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จ ต่อเมื่อผู้บริหารกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานทั้งระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน

4.2 ผลการสัมภาษณ์หัวหน้ากิจการนักเรียน สรุปใจความสำคัญ คือ โรงเรียนควรจัดทำคู่มือการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ค้นหาวิธีการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายบุคคลและพัฒนาวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) ในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี เช่น กรณีนักเรียนก้าวร้าว โรงเรียนควรประสานความร่วมมือไปยังผู้ปกครอง ผู้นำศาสนาหรือผู้นำชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับพฤติกรรมของนักเรียน หรือกรณีที่นักเรียนมีปัญหาสมาธิสั้น โรงเรียนควรประสานไปยังเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โรงพยาบาลจิตเวช เพื่อเข้ามาช่วยเหลือด้านสุขภาพอนามัยและการปรับตัวของนักเรียน ฯลฯ ซึ่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบความสำเร็จได้ ต่อเมื่อภารกิจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น “วาระร่วมกัน” ของบุคลากรทั้งระบบ

4.3 ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปใจความสำคัญ คือ โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในฐานะ “เครื่องมือในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของนักเรียน” ซึ่งการดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จต่อเมื่อครูรู้จักนักเรียนที่อยู่ในการดูแลของตนเองเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน จัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถของนักเรียน ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับการรับมือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย

4.4 ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าสายชั้น สรุปลใจความสำคัญ คือ การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จ ต่อเมื่อโรงเรียนมีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของ “ทีมงาน” เพราะทุกคนล้วนเป็น “กลไกและฟันเฟือง” ร่วมกัน

4.5 ผลการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สรุปลใจความสำคัญ คือ ครูทุกคนควรให้ความสำคัญกับการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล ค้นหาแนวทางการพัฒนานักเรียนด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่หลากหลาย ครูประจำวิชาต้องศึกษาตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ เพราะการรู้ตัวชี้วัดและสมรรถนะตามหลักสูตร จะทำให้ครูสามารถจัดออกแบบกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับธรรมชาติของรายวิชา ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามตัวชี้วัดที่ระบุไว้ในหลักสูตร

4.6 ผลการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น สรุปลใจความสำคัญ คือ ครูควรพัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนที่เป็นรูปธรรม จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับผู้บริหาร ครู สภานักเรียน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เพื่อให้ง่ายต่อการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละภาคส่วน

4.7 ผลการสัมภาษณ์ผู้ช่วยครูประจำชั้น สรุปลใจความสำคัญ คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จ ต่อเมื่อโรงเรียนมีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน ครูเห็นคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในฐานะเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพ รวมทั้งการค้นหาเทคนิคใหม่ ๆ ที่เป็นนวัตกรรมหรือวิธีการปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) มาใช้ในการพัฒนานักเรียน

4.8 ผลการสัมภาษณ์ครูแนะแนว สรุปลใจความสำคัญ คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรให้ความสำคัญกับการให้คำปรึกษาแก่ครูและเป็นที่พึ่งของนักเรียนในทุกด้าน ครอบคลุมทั้งการเรียน อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม

4.9 ผลการสัมภาษณ์ครูอนามัย สรุปลใจความสำคัญ คือ โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับงานอนามัยของโรงเรียน เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย งานป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรทั้งระบบ รวมทั้งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านภาวะโภชนาการ การดูแลสุขภาพ ความสะอาดของอาหาร ร้านค้าสวัสดิการในโรงเรียนและควบคุมเกี่ยวกับสุขาภิบาลในโรงเรียน

4.10 ผลการสัมภาษณ์นักเรียน สรุปลใจความสำคัญ คือ สภานักเรียนต้องเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลนักเรียน ผ่านกิจกรรม “เพื่อนช่วยเพื่อน” “พี่ช่วยน้อง” “เราช่วยกัน” เพื่อให้เกิดสายใยความห่วงใยในการดูแลช่วยเหลือเพื่อนร่วมโรงเรียนด้วยกัน เพราะทุกคนล้วนมีเพื่อน และอยากเห็นเพื่อนได้รับการพัฒนา โรงเรียนควรสร้างค่านิยมร่วมกัน คือ “เห็นเพื่อนได้ดีแล้วเราดีใจ” ดังนั้น นักเรียนทุกคน ควรเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเติมเต็มความสำเร็จของเพื่อนร่วมกัน

4.11 ผลการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปลใจความสำคัญ คือ โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับนิเทศ ติดตามและประเมินการดำเนินงานทั้งระบบ เพื่อให้ครูสามารถขับเคลื่อนงานตามขอบข่ายงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีส่วนในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ

4.12 ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง สรุปใจความสำคัญ คือ ผู้ปกครองควรเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะ “บ้าน” และ “โรงเรียน” เป็นสถาบันทางสังคมที่มีหน้าที่ในการบ่มเพาะนักเรียนให้มีคุณภาพตามความคาดหวังของโรงเรียนและผู้ปกครอง

4.13 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ) สรุปใจความสำคัญ คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จ ต่อเมื่อทุกภาคส่วนเข้าใจเป้าหมายสำคัญของงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในฐานะ “เครื่องมือในการพัฒนานักเรียน” ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีเป้าหมายสำคัญ คือ การทำให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือในทุกมิติอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

4.14 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ) สรุปใจความสำคัญ คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จได้ ต่อเมื่อทุกฝ่ายในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนานักเรียน โดยฝ่ายบริหารต้องกำหนดนโยบายและแผนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานทั้งในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร

5. ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

5.1 ผลการสนทนากลุ่มกับกลุ่มหัวหน้าสายชั้น

5.1.1 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นอนุบาล 2 พบว่า ครูยังไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ระบบการคัดกรองนักเรียนยังไม่สามารถจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มตามนโยบายของโรงเรียน นักเรียนชั้นอนุบาล 2 จำนวน 7 คน (n=136 คน) คิดเป็นร้อยละ 1.47 ร้องให้ทุกครั้งที่พ่อหรือแม่มาส่งในตอนเช้า สะท้อนให้เห็นว่า เด็กไม่ยอมมาโรงเรียนและไม่มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ครูจึงต้องช่วยเหลือนักเรียนโดยจัดกิจกรรมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม

5.1.2 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นอนุบาล 3 พบว่า ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ไม่เร่งรัดงานวิชาการมากเกินไป จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อให้เด็กได้พัฒนาฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม เล่นเป็นกลุ่ม เปิดพื้นที่ให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด และแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น พูดคุยภายในกลุ่มเล็ก ๆ เล่านิทาน แต่ปัญหาที่พบ คือ ครูต้องรับผิดชอบนักเรียนห้องเรียนละ 33-35 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากเกินไป ทำให้ครูดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง

5.1.3 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า โรงเรียนขาดระบบการนิเทศติดตามการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ดังนั้น โรงเรียนควรออกแบบวิธีการประเมินผลที่สะท้อนถึงความสำเร็จในการดำเนินงานของครู โดยอาจกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน

5.1.4 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า โรงเรียนบริหารในลักษณะ “โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่” โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้หัวหน้าสายชั้น ครู และบุคลากรทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยมีรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานทั่วไปทำหน้าที่กำกับดูแล นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามขอบข่ายงานที่โรงเรียนกำหนด แต่ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนยังไม่มีคู่มือการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นรูปธรรม

5.1.5 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ปัญหาที่พบ คือ ครูประจำชั้นยังไม่สามารถนำแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติในระดับชั้นเรียนได้ ครูบางคนไม่รู้จักนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเอง ทำให้การพัฒนาเด็กเรียนไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ดังนั้น โรงเรียนจึงควรพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ครอบคลุมแนวทางการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุน ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ประสบกับนักเรียนทุกกลุ่ม

5.1.6 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ครูไม่เข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในฐานะเครื่องมือในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลต้องการให้โรงเรียนจัดอบรมเรื่องการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

5.1.7 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของ “งานปกติประจำวัน” ครอบคลุมการดำเนินงาน 2 ลักษณะ คือ การสอนปกติ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย

5.1.8 ผลการสนทนากลุ่มหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ปัญหาของนักเรียนยังไม่ได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสังคม

5.2 ผลการสนทนากลุ่มกับกลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

5.2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ แต่ไม่สามารถบอกความหมายและสื่อสารกับคนอื่นได้

5.2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 คน (n=157) คิดเป็นร้อยละ 1.91 มีปัญหาด้านการคำนวณเศษส่วนและการหาค่าทศนิยม ไม่สามารถหาความยาวรอบรูป ปริมาตรและความจุของรูปทรงได้ ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีสมรรถนะที่จำเป็นตามที่หลักสูตรกำหนด

5.2.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน แต่ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้อย่างเต็มศักยภาพ การจัดกิจกรรมยังไม่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

5.2.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) พบว่า ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นทักษะด้านการสื่อสาร ทำให้นักเรียนร้อยละ 80 สามารถฟัง ดู อ่าน เขียน นำเสนอข้อมูลและความคิดรวบยอดตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนดในระดับดีมาก ผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ ทำให้นักเรียนร้อยละ 100 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร สามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ มีทักษะในการทำงานร่วมกับคนอื่นได้

5.2.5 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า ผลจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ในระดับห้องเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง แต่สิ่งที่โรงเรียนควรพัฒนา คือ การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลที่สามารถจัดประเภทนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มที่มีความสามารถด้านการเรียน ความสามารถด้านสมรรถนะ และความสามารถด้านทั่วไป เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

5.2.6 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบว่า ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและมีการคัดกรองนักเรียนจำแนกตามระดับความสามารถ ความถนัด รวมทั้งสภาพปัญหาของนักเรียนแต่ละคน แต่สิ่งที่ครูควรพัฒนาเพิ่มเติม คือ การออกแบบกิจกรรมสำหรับนักเรียน 5 ประเภทเป็นกรณีพิเศษ ได้แก่ เด็กเรียนช้า เด็กปัญญาเลิศ (ความอัจฉริยะ) เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

5.2.7 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี พบว่า ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เข้าใจสภาพปัญหาที่นักเรียนกำลังเผชิญและสามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนเป็นรายกรณี แต่สิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม คือ โรงเรียนควรรหาเทคนิคใหม่ ๆ ที่เป็นนวัตกรรมหรือวิธีการปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) ที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ในระดับชั้นเรียนและระดับสายชั้น

5.2.8 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา พบว่า ครูพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่ปัญหาที่พบคือ ครูประจำชั้นยังไม่สามารถคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียนทั้ง 4 ประเภท คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ ทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับถนัดและความสนใจของนักเรียน นักเรียนบางส่วนขาดทักษะชีวิตและมีปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสังคม

5.3 ผลการสนทนากลุ่มกับตัวแทนครูประจำชั้น พบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในลักษณะ “โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่” ผู้บริหารเปิดโอกาสให้หัวหน้าสายชั้นทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบกัลยาณมิตร โดยมีรองผู้อำนวยการโรงเรียนคอยให้คำปรึกษาและแนะนำเป็นรายกรณี

5.4 ผลการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้ช่วยครูประจำชั้น พบว่า ผู้ช่วยครูประจำชั้นและครูพี่เลี้ยง ได้คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน พบปะพูดคุยและประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัวและโรงเรียน แต่สิ่งที่โรงเรียนควรพัฒนาเพิ่มเติม คือ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและคนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน

5.5 ผลการสนทนากับกลุ่มนักเรียน พบว่า นักเรียนต้องการให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมเท่าทัน ICT ด้วยโค้ดดิ้ง (Coding) กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อเสริมทักษะชีวิต กิจกรรมร้องเล่นเต้นรำ กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกีฬา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความสุขและอยากมาโรงเรียน

5.6 ผลการสนทนากลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้ “การดูแลช่วยเหลือนักเรียน” เป็นวาระของโรงเรียนที่ต้องขับเคลื่อนร่วมกันทั้งระบบ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นการวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การกำกับติดตาม รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินงานร่วมกับครูในโรงเรียน

5.7 ผลการสนทนากลุ่มผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองต้องการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะการพัฒนาเด็กจะประสบความสำเร็จได้ ต่อเมื่อ “โรงเรียน” “บ้าน” และ “ชุมชน” ได้เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนงานร่วมกัน เด็กต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่เมื่ออยู่ในโรงเรียน ในขณะเดียวกัน เมื่อนักเรียนได้กลับเข้าสู่อ้อมกอดของพ่อแม่ บ้านก็จะเป็นต้องเป็น “โรงเรียนหลังที่สอง” ที่เข้ามาเติมเต็มและสานต่อภารกิจร่วมกันระหว่าง “บ้าน” และ “โรงเรียน”

6. ผลการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) แสดงดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ในภาพรวม

รายการ	ระดับการปฏิบัติ (n = 341)		การแปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.76	0.71	ปานกลาง	1
2. การคัดกรองนักเรียน	2.67	0.61	ปานกลาง	4
3. การส่งเสริมและพัฒนา	2.71	0.73	ปานกลาง	2
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	2.69	0.89	ปานกลาง	3
5. การส่งต่อ	2.47	0.76	น้อย	5
เฉลี่ย	2.66	0.74	ปานกลาง	

จากตารางที่ 19 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.47-2.76 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อที่ 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$, S.D.=0.71) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.71$, S.D.=0.73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.47$, S.D.=0.76)

ตารางที่ 20 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาล
นราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ (n = 341)		การแปล ผล
	\bar{X}	S.D.	
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล			
1.1 ครูประจำชั้นรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน	2.36	0.85	น้อย
1.2 ครูประจำชั้นประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน SDQ	2.58	0.56	ปานกลาง
1.3 ครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	2.71	0.72	ปานกลาง
1.4 ครูประจำชั้นศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายกรณี (Case Study)	2.83	0.77	ปานกลาง
1.5 ครูประจำชั้นสัมภาษณ์และพูดคุยกับนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.47	0.81	น้อย
1.6 ครูศึกษาข้อมูลนักเรียนจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)	3.33	0.74	ปานกลาง
1.7 ครูศึกษาข้อมูลสุขภาพจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพ	3.01	0.55	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.76	0.71	ปานกลาง
2. การคัดกรองนักเรียน			
2.1 ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกเป็นด้าน ความสามารถ สุขภาพ พฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.67	0.98	ปานกลาง
2.2 ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน จำแนก เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ	2.77	0.47	ปานกลาง
2.3 ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามระดับ ความสามารถ คือ ด้านการเรียน ด้านสมรรถนะ และด้านทั่วไป	2.60	0.62	ปานกลาง
2.4 ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามข้อมูล สุขภาพ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มที่มีปัญหาและกลุ่มพิเศษ	2.60	0.28	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.67	0.61	ปานกลาง
3. การส่งเสริมและพัฒนา			
3.1 จัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อพบปะกับนักเรียนวันละ 1 ชั่วโมง	2.83	0.75	ปานกลาง
3.2 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2.59	0.62	ปานกลาง
3.3 จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ความถนัดความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	2.79	0.80	ปานกลาง

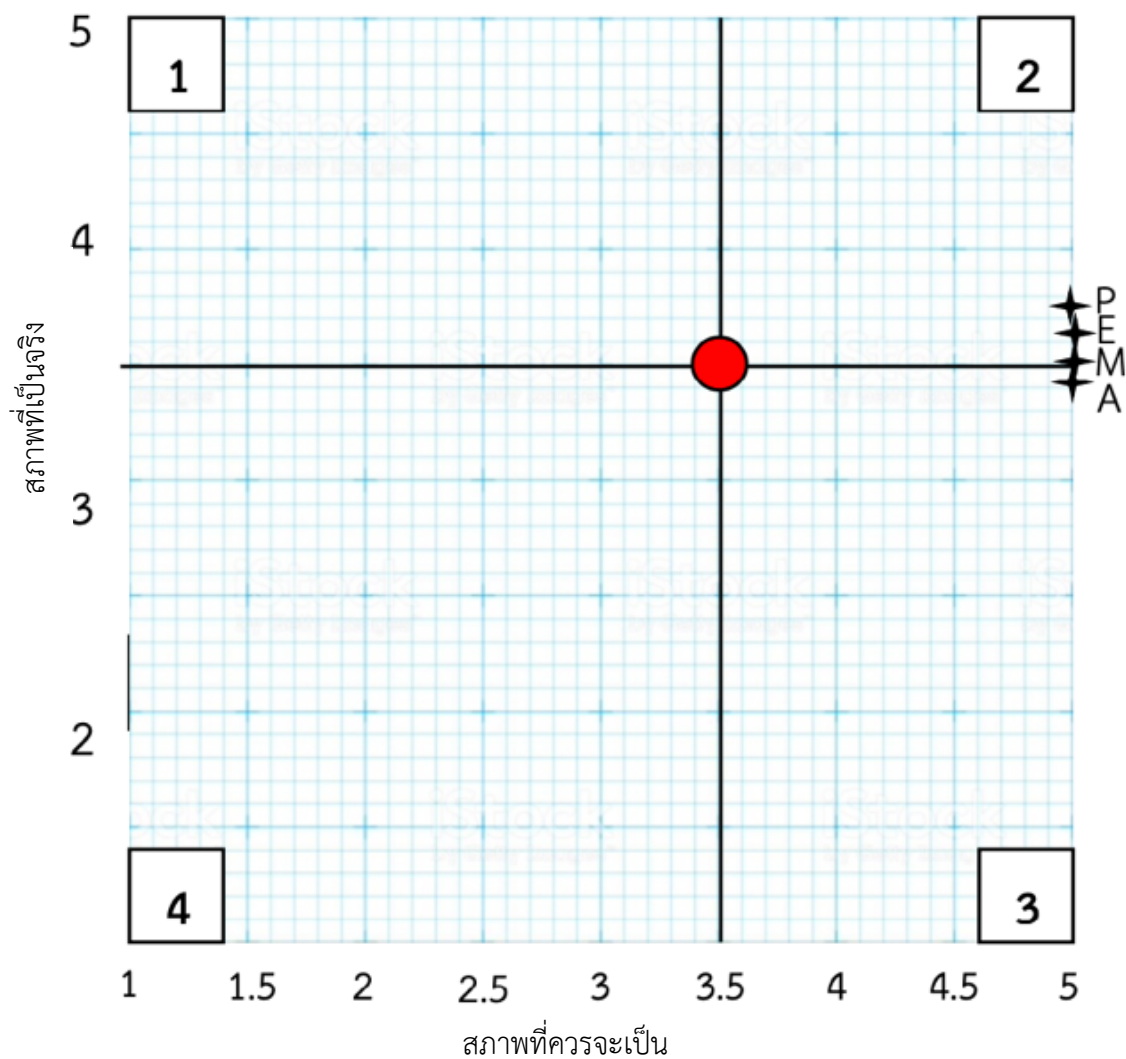
จากตารางที่ 20 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราษีไศล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราษีไศล เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.47-2.76 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ ที่ 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$, S.D.=0.71) มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ และระดับน้อย จำนวน 2 ข้อ รองลงมา คือ ข้อที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.71$, S.D.=0.73) มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ และระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ และข้อที่ 4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.89) มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ และระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.47$, S.D.=0.76) มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ และระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ

ตารางที่ 21 ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราษีไศล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราษีไศล เขต 1

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่เป็น จริง (D)	(I-D)	PNI= $\frac{I-D}{D}$	ลำดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	5.00	2.76	2.24	0.81	5
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	5.00	2.67	2.33	0.87	2
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	5.00	2.71	2.29	0.85	4
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	5.00	2.69	2.31	0.86	3
5. ด้านการส่งต่อ	5.00	2.47	2.53	1.02	1

จากตารางที่ 21 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราษีไศล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราษีไศล เขต 1 ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการส่งต่อ ลำดับที่ 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ลำดับที่ 3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ลำดับที่ 4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1.02, 0.87, 0.86, 0.85 และ 0.81 ตามลำดับ

ส่วนการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ (Matrix) ใช้เกณฑ์ 3.5 (จาก 5 ระดับ) เป็นจุดแบ่ง แสดงดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15 เมทริกซ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส

จากภาพที่ 15 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง “สภาพที่เป็นจริง” กับ “สภาพที่ควรจะเป็น” ของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส อยู่ในกลุ่มที่ 3 ทุกด้าน ซึ่งหมายถึงต้องปรับปรุง

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1

รายการ	กลุ่มที่ 1 (ดีกว่าเกณฑ์)	กลุ่มที่ 2 (ดีมาก)	กลุ่มที่ 3 (ต้องปรับปรุง)	กลุ่มที่ 4 (ควรพัฒนา)
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล			✓	
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน			✓	
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา			✓	
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา			✓	
5. ด้านการส่งต่อ			✓	

จากตารางที่ 22 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นของความต้องกรจำเป็นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในกลุ่มที่ 3 ทุกด้าน ซึ่งหมายถึงต้องปรับปรุง

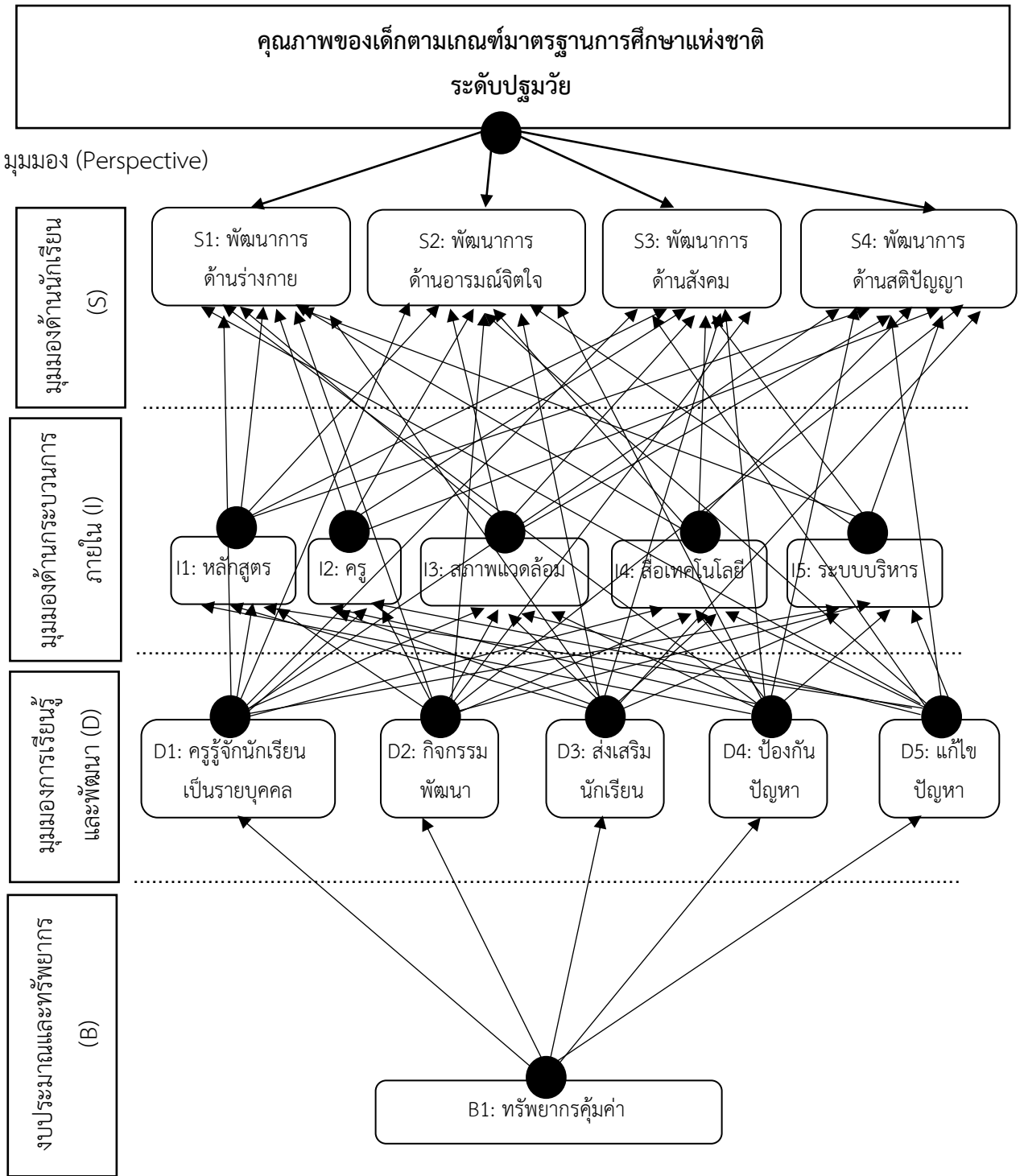
2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการศึกษาระยะที่ 3 คือ ระยะการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D₁)

1. ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักมีมติร่วมกัน คือ โรงเรียนควรพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) โดยควรเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ และเสนอแนะให้ผู้วิจัยควรนำการบริหารแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC) และวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) มาใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1

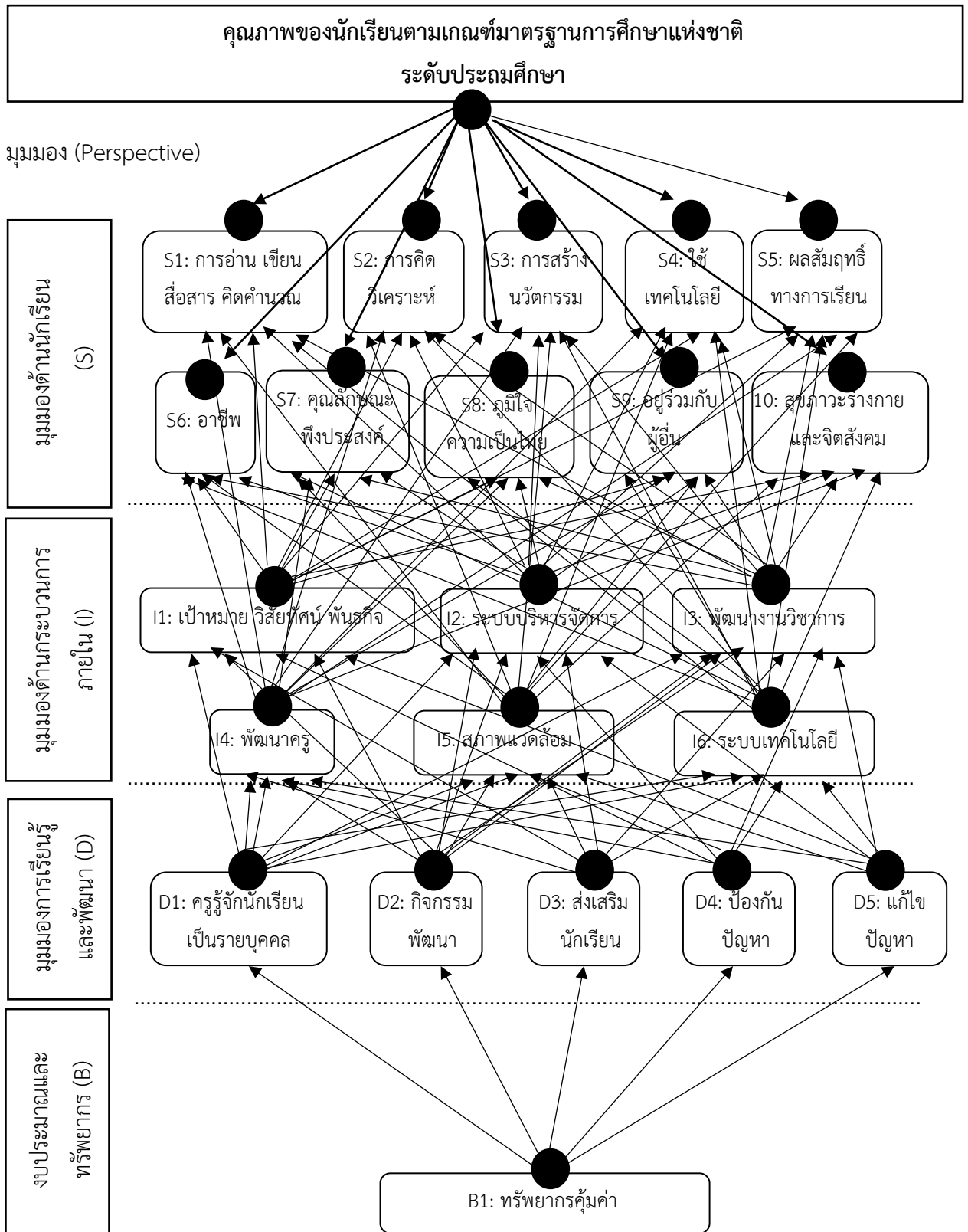
2. ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map)

2.1 ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับปฐมวัย แสดงผลในภาพที่ 16

ภาพที่ 16 ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับปฐมวัย

2.2 ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับประถมศึกษา แสดงผลในภาพที่ 17

ภาพที่ 17 ผลการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับประถมศึกษา

3. ผลการจัดทำ Scorecard แสดงผลในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การจัดทำ Scorecard ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ระดับปฐมวัย

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูล ปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)				
S1: พัฒนาการ ด้านร่างกาย	1. เด็กมีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์	75	80	หนูน้อยสุขภาพดี 1. ภาวะโภชนาการ 2. พัฒนาสมรรถภาพ 3. ส่งเสริมสุขภาพอนามัย 4. อนุบาลเกมส์ 5. ออกกำลังกายยามเช้า 6. อบรมด้านสุขภาพ
	2. เด็กทรงตัวได้ดี	75	80	
	3. เด็กใช้มือและตาประสานกัน	75	80	
	4. เด็กดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	75	80	
	5. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงได้	75	80	
	6. เด็กสามารถหลีกเลี่ยงสภาวะ ความเสี่ยงและภัยอันตราย	75	80	
S2: พัฒนาการ ด้านอารมณ์	1. เด็กร่าเริง แจ่มใส	75	80	พัฒนาอารมณ์และจิตใจ เด็กปฐมวัย 1. การแสดงวันสำคัญ 2. ดนตรีนาฏศิลป์ 3. ศิลปะสร้างสรรค์ 4. ตาวิเศษ
	2. เด็กรู้จักอดทนและรอคอย	75	80	
	3. เด็กยอมรับและพอใจใน ความสามารถของตนเองและผู้อื่น	75	80	
	4. เด็กมีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดี	75	80	
	5. เด็กมั่นใจและกล้าแสดงออก	75	80	
	6. เด็กเมตตากรุณา มีน้ำใจ	75	80	
	7. เด็กรู้หน้าที่ รับผิดชอบ	75	80	
	8. เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริต	75	80	
	9. เด็กสนใจศิลปะ/ดนตรี	75	80	
S3: พัฒนาการ ด้านสังคม	1. เด็กช่วยเหลือตนเองได้	75	80	คุณธรรมจริยธรรม 1. ค่ายคุณธรรม ยุทธศาสตร์ปฐมวัย 1. อบรมประจำสัปดาห์ 2. เด็กดีศรีอนุบาล 3. วันสำคัญ
	2. เด็กมีวินัยในตนเอง	75	80	
	3. เด็กยอมรับในความสามารถ ของตนเองและผู้อื่น	75	80	
	4. เด็กมีมารยาทและรู้กาลเทศะ	75	80	
	5. เด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	75	80	
	6. เด็กที่ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี	75	80	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูล ปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)				
S4: พัฒนาการ ด้านสติปัญญา	1. เด็กสนทนาโต้ตอบได้	75	80	พัฒนาศักยภาพเด็ก 1. ค่ายหุ่นยนต์คนเก่ง 2. นักวิทยาศาสตร์น้อย 3. สอนแบบโครงการ 4. ส่งเสริมความเป็นเลิศ 5. หนอนน้อยรักการอ่าน 6. การสอนแบบ STEM 7. พัฒนาหลักสูตร
	2. เด็กตั้งคำถามได้	75	80	
	3. เด็กอ่านและเล่านิทานได้	75	80	
	4. เด็กมีความคิดรวบยอด	75	80	
	5. เด็กคิดแก้ปัญหาได้	75	80	
	6. เด็กมีความคิดสร้างสรรค์	75	80	
	7. เด็กใช้สื่อเทคโนโลยีในการ แสวงหาความรู้	75	80	
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) ระดับปฐมวัย				
I1: หลักสูตร	1. ครอบคลุมพัฒนาการ	75	80	พัฒนาหลักสูตร 1. การจัดทำหลักสูตร 2. อบรมการนำหลักสูตรไป ใช้ในระดับห้องเรียน 3. อบรมการจัดทำแผนจัด ประสบการณ์การเรียนรู้
	2. สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย	75	80	
	3. ออกแบบการจัดประสบการณ์ ที่เน้นการเตรียมความพร้อม และไม่เร่งรัดวิชาการ	75	80	
	4. เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและ การลงมือปฏิบัติ	75	80	
	5. ตอบสนองความแตกต่างของ เด็กปกติและกลุ่มเฉพาะ	75	80	
	6. สอดคล้องกับวิถีชีวิตของ ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น	75	80	
I2: ครู	1. จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน	75	80	การบริหารอัตรากำลัง พัฒนาศักยภาพครู 1. อบรม สัมมนา 2. ศึกษาดูงาน 3. PLC
	2. ครูมีความเชี่ยวชาญ	75	80	
	3. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก	75	80	
	4. วิเคราะห์หลักสูตรได้	75	80	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูล ปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) ระดับปฐมวัย				
I3: สภาพแวดล้อม	1. ปลอดภัย	75	80	1. จัดสภาพแวดล้อมให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. Active Learning
	2. เรียนรู้เป็นรายบุคคล	75	80	
	3. เรียนรู้เป็นกลุ่ม	75	80	
	4. เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ	75	80	
	5. มีมุมประสบการณ์หลากหลาย	75	80	
	6. มีสื่อการเรียนรู้	75	80	
I4: บริการสื่อ เทคโนโลยี	1. โรงเรียนให้ให้บริการสื่อ	75	80	พัฒนาระบบ IT 1. พัฒนาระบบเทคโนโลยี 2. การใช้เทคโนโลยี 3. จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์
	2. มีเทคโนโลยีสารสนเทศ	75	80	
	3. มีวัสดุและอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้	75	80	
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)				
D1: กิจกรรม รู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	1. ข้อมูลส่วนบุคคล	75	80	1. จัดทำข้อมูลนักเรียน ส่วนบุคคลและครอบครัว 2. คัดกรองนักเรียน 3. ข้อมูลพัฒนาการ 4 ด้าน 4. ข้อมูลพฤติกรรมของ นักเรียน
	2. ความสามารถ	75	80	
	3. พฤติกรรม	75	80	
	4. ครอบครัว	75	80	
	5. สังคม	75	80	
	6. ความถนัด/สนใจ	75	80	
	7. ผลสัมฤทธิ์	75	80	
	8. คุณลักษณะ	75	80	
D2: กิจกรรม พัฒนา นักเรียน	1. จัดกิจกรรมสอดคล้องกับ ความสนใจของนักเรียน	75	80	กิจกรรมเสริมพัฒนาการ 1. ด้านร่างกาย 2. ด้านอารมณ์และจิตใจ 3. ด้านสังคม 4. ด้านสติปัญญา
	2. กิจกรรมสำหรับเด็กปกติ	75	80	
	3. กิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยง	75	80	
	4. กิจกรรมสำหรับเด็กมีปัญหา	75	80	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูล ปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)				
	5. กิจกรรมสำหรับเด็กที่มี ความสามารถพิเศษ	75	80	
D3: กิจกรรม ส่งเสริม นักเรียน	นักเรียนมีคุณลักษณะและ พฤติกรรมดีขึ้น	75	80	1. พัฒนาหลักสูตร 2. การจัดประสบการณ์ 3. จัดครูให้เพียงพอ 4. จัดสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียน 5. จัดสภาพแวดล้อม บริเวณโรงเรียน 6. บริการสื่อ เทคโนโลยี
D4: ป้องกัน ปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นกับ นักเรียน	ครูสามารถป้องกันปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	75	80	1. คัดกรองนักเรียน 2. กิจกรรมโฮมรูม 3. กิจกรรมประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน 4. ให้คำแนะนำปรึกษา ด้านการเรียน 5. ให้คำแนะนำปรึกษา ด้านความประพฤติ 6. เพื่อนช่วยเพื่อน 7. Buddy Family
D5: แก้ไข ปัญหานักเรียน	ครูแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับ นักเรียนในทุกรูปแบบ	75	80	1. ส่งต่อภายใน 2. ส่งต่อภายนอก
มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)				
B1: เสริมสร้าง ประสิทธิภาพ การบริหาร จัดการ	การบริหารคล่องตัว	75	80	พัฒนาระบบการบริหารสู่ ความเป็นเลิศ

จากตารางที่ 23 การจัดทำ Scorecard ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ระดับปฐมวัย พบว่า มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 4 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 28 ข้อ มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 6 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 26 ข้อ มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 5 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 16 ข้อ และ มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 1 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 1 ข้อ

ตารางที่ 24 การจัดทำ Scorecard ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูล ปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)				
S1: ความสามารถ ด้านการอ่าน เขียน สื่อสาร คิดคำนวณ	1. นักเรียนอ่านหนังสือได้	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
	2. นักเรียนเขียนข้อความได้	75	80	2. กิจกรรมส่งเสริมการเขียน
	3. นักเรียนสื่อสารได้	75	80	3. กิจกรรมส่งเสริมการสื่อสาร
	4. นักเรียนคิดคำนวณได้ เหมาะสมตามระดับชั้น	75	80	4. กิจกรรมส่งเสริมการคิด คำนวณ 5. กิจกรรมยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
S2: ความสามารถ ในการคิด วิเคราะห์	1. นักเรียนคิดวิเคราะห์ได้	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมทักษะ การคิดวิเคราะห์
	2. นักเรียนมีวิจารณ์ญาณ	75	80	2. กิจกรรมยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	3. นักเรียนอภิปรายได้	75	80	
	4. นักเรียนแก้ปัญหาได้	75	80	
S3: ความสามารถ ในการสร้าง นวัตกรรม	1. นักเรียนรวบรวมความรู้ได้	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมการสร้าง นวัตกรรม
	2. นักเรียนทำงานเป็นทีม	75	80	2. กิจกรรมยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. กิจกรรมพัฒนานักเรียน “พลังสร้างสรรค์”
	3. นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เป็น	75	80	
	4. นักเรียนทำโครงการ	75	80	
	5. นักเรียนผลิตชิ้นงานได้	75	80	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)				
S4: ความสามารถ ใช้เทคโนโลยี	1. นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ได้	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ 2. กิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที 3. กิจกรรมพัฒนานักเรียน “พลังสร้างสรรค์”
	2. นักเรียนค้นหาข้อมูลได้	75	80	
	3. นักเรียนพิมพ์เอกสารโดยใช้ Microsoft Word ได้	75	80	
	4. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยใช้ PowerPoint ได้	75	80	
	5. นักเรียนคำนวณ โดยใช้ Excel ได้	75	80	
S5: ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ตามหลักสูตร	1. นักเรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิม	75	80	กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	2. นักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นและมีคุณภาพ	75	80	
S6: เจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริต	1. นักเรียนมีความรู้และสนใจในอาชีพสุจริต	75	80	กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ “คนดีมีงานทำ”
	2. นักเรียนแสดงความรู้ที่ดีและสนับสนุนอาชีพสุจริต	75	80	
	3. นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ	75	80	
	4. นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของอาชีพสุจริต	75	80	
S7: คุณลักษณะที่พึงประสงค์	1.นักเรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล
	2. นักเรียนซื่อสัตย์สุจริต	75	80	
	3. นักเรียนมีวินัย	75	80	
	4. นักเรียนใฝ่เรียนรู้	75	80	
	5. นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง	75	80	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)				
S7: คุณลักษณะที่พึงประสงค์	6. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล
	7. นักเรียนรักความเป็นไทย	75	80	
	8. นักเรียนมีจิตสาธารณะ	75	80	
S8: ภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	1. นักเรียนใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล 3. กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย 4. กิจกรรมพหุวัฒนธรรม
	2. นักเรียนมีกิริยามารยาทเหมาะสมกับกาลเทศะ	75	80	
	3. นักเรียนทักทายแสดงความเคารพตามวัฒนธรรม	75	80	
	4. นักเรียนอ่อนน้อมถ่อมตน	75	80	
	5. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา ครู	75	80	
	6. นักเรียนสุขภาพเรียบร้อย	75	80	
S9: ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	1. นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้วยความสุภาพ	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล 3. กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย 4. กิจกรรมพหุวัฒนธรรม
	2. นักเรียนรับฟังผู้อื่น	75	80	
	3. นักเรียนมีมารยาท	75	80	
	4. นักเรียนเห็นประโยชน์ของวัฒนธรรมที่หลากหลาย	75	80	
S10: มีสุขภาพะทางร่างกายและจิตสังคม	1. นักเรียนรักษาสุขภาพได้	75	80	1. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพะทางร่างกาย 2. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพะทางจิตสังคม
	2. นักเรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	75	80	
	3. นักเรียนป้องกันตนเองจากการถูกล่อลวงและรังแกได้	75	80	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
	4. นักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	75	80	
	5. นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	75	80	
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)				
I1: มีเป้าหมายวิสัยทัศน์พันธกิจ	1. มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างชัดเจน	75	80	1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 3. การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของการดำเนินงาน
	2. สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	75	80	
	3. สอดคล้องความต้องการของชุมชน	75	80	
	4. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษา	75	80	
	5. สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล	75	80	
	6. สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด	75	80	
I2: ระบบบริหารจัดการ	1. วางแผนพัฒนาคุณภาพ	75	80	1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 3. แผนการนิเทศภายใน 4. แผนการบริหารอัตรากำลัง 5. แผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	2. ปฏิบัติงานตามแผน	75	80	
	3. มีระบบการติดตามประเมินผล	75	80	
	4. ปรับปรุงพัฒนางานต่อเนื่อง	75	80	
	5. บริหารอัตรากำลัง	75	80	
	6. มีระบบการนิเทศภายใน	75	80	
	7. มีระบบการดูแลนักเรียน	75	80	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูล ปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)				
I3: พัฒนา วิชาการ	1. หลักสูตร เชื่อมโยงวิถีชีวิตและ ครอบคลุมทุกกลุ่ม	75	80	1. การพัฒนาหลักสูตร 2. การจัดการกระบวนการ เรียนรู้ 3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
	2. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	75	80	
I4: พัฒนาคูรู	1. ครูเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	75	80	1. พัฒนาคูรูสู่ครูมืออาชีพ 2. PLC
	2. จัดให้มี PLC	75	80	
I5: สภาพแวดล้อม	1. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อ การเรียนรู้	75	80	ปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพ แวดล้อม ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้
	2. สภาพแวดล้อมปลอดภัย	75	80	
I6: ระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศ	1. มีระบบการจัดการ	75	80	แผนการพัฒนาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ
	2. มีบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ	75	80	
	3. บริการอินเทอร์เน็ตความเร็ว สูง	75	80	
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)				
D1: รู้จัก นักเรียนเป็น รายบุคคล	1. ข้อมูลส่วนบุคคล	75	80	1. จัดทำข้อมูลส่วนตัวของ นักเรียนและครอบครัว 2. วิเคราะห์นักเรียนเป็น รายบุคคล 3. คัดกรองนักเรียนตาม เกณฑ์ของโรงเรียน
	2. ความสามารถ	75	80	
	3. พฤติกรรม	75	80	
	4. ครอบครัว	75	80	
	5. สังคม	75	80	
	6. ความถนัด/สนใจ	75	80	
	7. ผลสัมฤทธิ์	75	80	
	8. คุณลักษณะ	75	80	
D2: พัฒนา นักเรียน	1. จัดกิจกรรมสอดคล้องกับ ความสนใจของนักเรียน	75	80	1. พัฒนาทักษะการอ่าน 2. พัฒนาทักษะการเขียน 3. พัฒนาทักษะการสื่อสาร
	2. กิจกรรมสำหรับเด็กปกติ	75	80	
	3. กิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยง	75	80	

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูล ปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
D2: พัฒนา นักเรียน	4. กิจกรรมสำหรับเด็กมีปัญหา	75	80	4. พัฒนาทักษะการคิด คำนวณ
	5. กิจกรรมสำหรับเด็กที่มี ความสามารถพิเศษ	75	80	4. พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ 5. พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ 6. พัฒนาทักษะการสร้าง นวัตกรรม 7. พัฒนาทักษะการใช้ คอมพิวเตอร์ 8. เด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที 9. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ 10. คนดีมีงานทำ 11. คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ 12. ICT นำรู้ ก้าวทันไอที 13. อนุรักษ์ความเป็นไทย 14. เด็กดีศรีอนุบาล 15. พัฒนาพลังสร้างสรรค์ 16. พหุวัฒนธรรม
D3: ส่งเสริม นักเรียน	นักเรียนมีคุณลักษณะและ พฤติกรรมดีขึ้น	75	80	1. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อ ต่อการดูแลช่วยเหลือ 2. ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้ 3. ส่งเสริมสุขภาวะทาง ร่างกาย 4. ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต สังคม 5. เสริมสร้างสมรรถนะ. ทางกาย

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน	เป้าหมาย (Target)	แผนงานกิจกรรม (Initiatives)
D3: ส่งเสริมนักเรียน	นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดีขึ้น	75	80	6. บริการตรวจสอบคุณภาพนักเรียน 7. สนุนทรีย์ภาพด้านดนตรี 8. สนุนทรีย์ภาพด้านศิลปะ 9. สนุนทรีย์ภาพด้านนาฏศิลป์
D4: ป้องกันปัญหา	ครูสามารถป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน	75	80	1. กิจกรรมโฮมรูม 2. ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 3. ให้คำแนะนำปรึกษา 4. ซ่อมเสริมทักษะพื้นฐาน 5. งานพยาบาล 6. บริการตรวจสอบคุณภาพนักเรียน 7. พัฒนาภาวะโภชนาการ 8. เฝ้าระวังโรคติดต่อในโรงเรียน 9. เพื่อนช่วยเพื่อน 10. Buddy Family
D5: แก้ไขปัญหานักเรียน	ครูแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	75	80	1. ส่งต่อภายใน 2. ส่งต่อภายนอก
มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)				
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	การบริหารคล่องตัว	75	80	พัฒนาระบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

จากตารางที่ 24 การจัดทำ Scorecard ของแต่ละวัตถุประสงค์กลยุทธ์ในแต่ละมุมมอง ระดับประถมศึกษา พบว่า มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 10 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 47 ข้อ มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 6 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 22 ข้อ มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 5 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 16 ข้อ และมุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective) มีวัตถุประสงค์กลยุทธ์ จำนวน 1 ข้อ และตัวชี้วัด KPIs จำนวน 1 ข้อ

4. ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs แสดงผลในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอสโมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 ระดับปฐมวัย

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S1: พัฒนาการด้านร่างกาย	1. เด็กมีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์	✓	
	2. เด็กทรงตัวได้ดี	✓	
	3. เด็กใช้มือและตาประสานกัน	✓	
	4. เด็กดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	✓	
	5. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงได้	✓	
	6. เด็กหลีกเลี่ยงสภาวะความเสี่ยงและภัยอันตรายได้	✓	
S2: พัฒนาการด้านอารมณ์	1. เด็กร่าเริง แจ่มใส	✓	
	2. เด็กรู้จักอดทนและรอคอย	✓	
	3. เด็กยอมรับและพอใจในความสามารถของตนเองและผู้อื่น	✓	
	4. เด็กมีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดี	✓	
	5. เด็กมั่นใจและกล้าแสดงออก	✓	
	6. เด็กเมตตากรุณา มีน้ำใจ	✓	
	7. เด็กรู้หน้าที่ รับผิดชอบ	✓	

ตารางที่ 25 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S3: พัฒนาการ ด้านสังคม	8. เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริต	✓	
	9. เด็กสนใจศิลปะ/ดนตรี	✓	
	1. เด็กช่วยเหลือตนเองได้	✓	
	2. เด็กมีวินัยในตนเอง	✓	
	3. เด็กยอมรับในความสามารถของตนเองและผู้อื่น	✓	
	4. เด็กมีมารยาทและรู้กาลเทศะ	✓	
S4: พัฒนาการ ด้านสติปัญญา	5. เด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	✓	
	6. เด็กที่ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี	✓	
	1. เด็กสนทนาโต้ตอบได้	✓	
	2. เด็กตั้งคำถามได้	✓	
	3. เด็กอ่านและเล่านิทานได้	✓	
	4. เด็กมีความคิดรวบยอด	✓	
	5. เด็กคิดแก้ปัญหาได้	✓	
6. เด็กมีความคิดสร้างสรรค์	✓		
7. เด็กใช้สื่อเทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้	✓		
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
I1: หลักสูตร	1. ครอบคลุมพัฒนาการ	✓	
	2. สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย	✓	
	3. ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ	✓	
	4. เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ	✓	
	5. ตอบสนองความแตกต่างของเด็กปกติและกลุ่มเฉพาะ	✓	
	6. สอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น	✓	

ตารางที่ 25 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
I2: ครู	1. จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน	✓	
	2. ครูมีความเชี่ยวชาญ	✓	
	3. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก	✓	
	4. วิเคราะห์หลักสูตรได้	✓	
I3: สภาพแวดล้อม	1. ปลอดภัย	✓	
	2. เรียนรู้เป็นรายบุคคล	✓	
	3. เรียนรู้เป็นกลุ่ม	✓	
	4. เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ	✓	
	5. มีมุมประสบการณ์หลากหลาย	✓	
	6. มีสื่อการเรียนรู้	✓	
I4: บริการสื่อ เทคโนโลยี	1. โรงเรียนให้ให้บริการสื่อ	✓	
	2. มีเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	
	3. มีวัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์	✓	
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D1: กิจกรรม รู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	1. ข้อมูลส่วนบุคคล	✓	
	2. ความสามารถ	✓	
	3. พฤติกรรม	✓	
	4. ครอบครัว	✓	
	5. สังคม	✓	
	6. ความถนัด/สนใจ	✓	
	7. ผลสัมฤทธิ์	✓	
	8. คุณลักษณะ	✓	
D2: กิจกรรม พัฒนา นักเรียน	1. จัดกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	✓	
	2. กิจกรรมสำหรับเด็กปกติ	✓	
	3. กิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยง	✓	
	4. กิจกรรมสำหรับเด็กมีปัญหา	✓	
	5. กิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	✓	

ตารางที่ 25 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
D3: กิจกรรมส่งเสริม	นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดีขึ้น	✓	
D4: ป้องกันปัญหา	ครูสามารถป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ	✓	
D5: แก้ไขปัญหานักเรียน	ครูแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	✓	
มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)			
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพ	การบริหารคล่องตัว	✓	

จากตารางที่ 25 ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอสโมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามราธิวาส เขต 1 ระดับปฐมวัย พบว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) ทุกข้อ

ตารางที่ 26 ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอสโมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามราธิวาส เขต 1 ระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S1: ความสามารถด้านการอ่านเขียนสื่อสารคิดคำนวณ	1. นักเรียนอ่านหนังสือได้	✓	
	2. นักเรียนเขียนข้อความได้	✓	
	3. นักเรียนสื่อสารได้	✓	
	4. นักเรียนคิดคำนวณได้เหมาะสมตามระดับชั้น	✓	

ตารางที่ 26 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S2: ความสามารถในการ การคิดวิเคราะห์	1. นักเรียนคิดวิเคราะห์ได้	✓	
	2. นักเรียนมีวิจารณญาณ	✓	
	3. นักเรียนอภิปรายได้	✓	
	4. นักเรียนแก้ปัญหาได้	✓	
S3: ความสามารถ ในการสร้าง นวัตกรรม	1. นักเรียนรวบรวมความรู้ได้	✓	
	2. นักเรียนทำงานเป็นทีม	✓	
	3. นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เป็น	✓	
	4. นักเรียนทำโครงการ	✓	
	5. นักเรียนผลิตชิ้นงานได้	✓	
S4: ความสามารถ ใช้เทคโนโลยี	1. นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ได้	✓	
	2. นักเรียนค้นหาข้อมูลได้	✓	
	3. นักเรียนพิมพ์เอกสารโดยใช้ Microsoft Word	✓	
	4. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยใช้ PowerPoint	✓	
	5. นักเรียนคำนวณ โดยใช้ Excel ได้	✓	
S5: ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ตาม หลักสูตร	1. นักเรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิม	✓	
	2. นักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นและมีคุณภาพ	✓	
S6: เจตคติที่ดีต่อ อาชีพสุจริต	1. นักเรียนมีความรู้และสนใจในอาชีพสุจริต	✓	
	2. นักเรียนมีความรู้และสนับสนุนอาชีพสุจริต	✓	
	3. นักเรียนศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ	✓	
	4. นักเรียนเห็นความสำคัญของอาชีพสุจริต	✓	
S7: คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	1. นักเรียนมีความรักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์	✓	
	2. นักเรียนซื่อสัตย์สุจริต	✓	
	3. นักเรียนมีวินัย	✓	
	4. นักเรียนใฝ่เรียนรู้	✓	
	5. นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง	✓	

ตารางที่ 26 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S7: คุณลักษณะที่พึงประสงค์	6. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน	✓	
	7. นักเรียนรักความเป็นไทย	✓	
	8. นักเรียนมีจิตสาธารณะ	✓	
S8: ภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	1. นักเรียนใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง	✓	
	2. นักเรียนมีกิจกรรมร่ายทเหมาะสมกับกาลเทศะ	✓	
	3. นักเรียนทักทายแสดงความเคารพตามวัฒนธรรม	✓	
	4. นักเรียนอ่อนน้อมถ่อมตน	✓	
	5. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา ครู	✓	
	6. นักเรียนสุภาพเรียบร้อย	✓	
S9: ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	1. นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้วยความสุภาพ	✓	
	2. นักเรียนรับฟังความเห็นของผู้อื่น	✓	
	3. นักเรียนมีมารยาท	✓	
	4. นักเรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมที่หลากหลาย	✓	
S10: มีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม	1. นักเรียนรักษาสุขภาพได้	✓	
	2. นักเรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดี	✓	
	3. นักเรียนป้องกันตนเองจากการถูกล่อลวงได้	✓	
	4. นักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	✓	
	5. นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	✓	
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
I1: มีเป้าหมายวิสัยทัศน์ พันธกิจ	1. มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และ พันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างชัดเจน	✓	
	2. สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	✓	
	3. สอดคล้องความต้องการของชุมชน	✓	
	4. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษา	✓	
	5. สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล	✓	

ตารางที่ 26 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
	6. สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด	✓	
12: ระบบบริหาร จัดการ	1. วางแผนพัฒนาคุณภาพ	✓	
	2. ปฏิบัติงานตามแผน	✓	
	3. มีระบบการติดตามประเมินผล	✓	
	4. ปรับปรุงพัฒนางานต่อเนื่อง	✓	
	5. บริหารอัตรากำลัง	✓	
	6. มีระบบการนิเทศภายใน	✓	
	7. มีระบบการดูแลนักเรียน	✓	
13: พัฒนาวិชาการ	1. หลักสูตรเชื่อมโยงวิถีชีวิตและทุกกลุ่มเป้าหมาย	✓	
	2. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	✓	
14: พัฒนาคูรู	1. ครูเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	✓	
	2. จัดให้มี PLC	✓	
15: สภาพแวดล้อม	1. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้	✓	
	2. สภาพแวดล้อมปลอดภัย	✓	
16: ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ	1. มีระบบการจัดการ	✓	
	2. มีบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	
	3. บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	✓	
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D1: รู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	1. ข้อมูลส่วนบุคคล	✓	
	2. ความสามารถ	✓	
	3. พฤติกรรม	✓	
	4. ครอบครัว	✓	
	5. สังคม	✓	
	6. ความถนัด/สนใจ	✓	
	7. ผลสัมฤทธิ์	✓	
	8. คุณลักษณะ	✓	

ตารางที่ 26 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	ตัวชี้วัด (KPIs)	ผลการทบทวน KPIs	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D2: พัฒนานักเรียน	1. จัดกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	✓	
	2. กิจกรรมสำหรับเด็กปกติ	✓	
	3. กิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยง	✓	
	4. กิจกรรมสำหรับเด็กมีปัญหา	✓	
	5. กิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	✓	
D3: ส่งเสริมนักเรียน	นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดีขึ้น	✓	
D4: ป้องกันปัญหา	ครูสามารถป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน	✓	
D5: แก้ไขปัญหานักเรียน	ครูแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	✓	
มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)			
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพ	การบริหารคล่องตัว	✓	

จากตารางที่ 26 ผลการจัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs ของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ระดับประถมศึกษา พบว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) ทุกข้อ

5. ผลการกำหนดผู้รับผิดชอบหลัก แสดงผลในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ผลการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

รายการ	ผู้รับผิดชอบหลัก (เจ้าภาพ/ผู้สนับสนุน)			
	วิชาการ	งบประมาณ	บุคลากร	บริหารทั่วไป
1. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	S	S	S	O
2. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์	O	S	S	O
3. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม	O	S	S	O
4. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา	O	S	S	S
5. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน	O	S	S	S
6. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการเขียน	O	S	S	S
7. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสาร	O	S	S	S
8. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านคิดคำนวณ	O	S	S	S
9. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์	O	S	S	S
10. กิจกรรมส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม	O	S	S	O
11. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการคอมพิวเตอร์	O	S	S	O
12. กิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที	O	S	S	O
13. กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	O	S	S	S
14. กิจกรรมอาชีพ “คนดีมีงานทำ”	S	S	S	O
15. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์	S	S	S	O
16. กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย	S	S	S	O
17. กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล	S	S	S	O
18. กิจกรรมพหุวัฒนธรรม	S	S	S	O
19. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางร่างกาย	S	S	S	O
20. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางจิตสังคม	S	S	S	O
21. กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	S	S	S	O
22. กิจกรรมพัฒนานักเรียน “พลังสร้างสรรค์”	S	S	S	O
23. กิจกรรมส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ	S	S	S	O

หมายเหตุ Owner: O หมายถึง เจ้าภาพหลัก

Supporting: S หมายถึง ผู้สนับสนุน

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการ	ผู้รับผิดชอบหลัก (เจ้าภาพ/ผู้สนับสนุน)			
	วิชาการ	งบประมาณ	บุคลากร	บริหารทั่วไป
24. กิจกรรมป้องกันความเสี่ยง	S	S	S	O
25. กิจกรรมโฮมรูม	O	S	S	O
26. กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	S	S	S	O
27. กิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น	S	S	S	O
28. กิจกรรมซ่อมเสริม	S	S	S	O
29. กิจกรรม Buddy Family	S	S	S	O
30. กิจกรรมส่งต่อภายใน	S	S	S	O
31. กิจกรรมส่งต่อภายนอก	S	S	S	O
32. กิจกรรมเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหาร ด้วย ANUBAL Model	S	O	S	S
33. กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ สร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้	S	S	S	O

หมายเหตุ Owner: O หมายถึง เจ้าภาพหลัก

Supporting: S หมายถึง ผู้สนับสนุน

6. ผลการจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Template) แสดงผลในตารางที่ 28-58

ตารางที่ 28 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

ข้อที่ S1: พัฒนาการด้านร่างกาย

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S1: พัฒนาการด้านร่างกาย
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนาเด็กระดับปฐมวัยทุกคนให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย สมบูรณ์ แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้ มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เคลื่อนไหวทางร่างกายคล่องแคล่ว ทรงตัว ได้ดี ใช้ตาและมือประสานสัมพันธ์ได้ดี ดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน และปฏิบัติตนเป็นนิสัย ปฏิบัติตนตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัย มี ทักษะในการหลีกเลี่ยงสภาวะความเสี่ยงและภัยอันตรายที่เกิดขึ้นได้
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 และอนุบาล 3
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียน ที่อยู่ในอนุบาล 2 ถึงชั้นอนุบาล 3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมายที่คาดหวัง	ร้อยละ 80.00 ของเด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 60
ระดับ 2	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 65
ระดับ 3	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 70
ระดับ 4	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 75
ระดับ 5	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. เอกสารพัฒนาการเจริญเติบโต 2. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการหนูน้อยสุขภาพดี 3. แบบบันทึก SDQ. 4. บันทึกการทดสอบสมรรถภาพด้านร่างกาย 5. บันทึกการตรวจสุขภาพอนามัยเด็ก

ตารางที่ 29 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

ข้อที่ S2: พัฒนาการด้านอารมณ์

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S2: พัฒนาการด้านอารมณ์
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนาเด็กระดับปฐมวัยทุกคนให้มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ ร่าเริงแจ่มใส แสดงอารมณ์ความรู้สึก ได้เหมาะสม รู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความอดทนในการรอคอย ยอมรับและพอใจในความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น มีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก ช่วยเหลือแบ่งปัน เคารพสิทธิ รู้หน้าที่รับผิดชอบ ซื่อซมและมีความสุขกับศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 และอนุบาล 3
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในอนุบาล 2 ถึงชั้นอนุบาล 3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของเด็กที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ ร้อยละ 60
ระดับ 2	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ ร้อยละ 65
ระดับ 3	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ ร้อยละ 70
ระดับ 4	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ ร้อยละ 75
ระดับ 5	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการพัฒนาอารมณ์และจิตใจ 2. รายงานการผลจัดกิจกรรม 3. รายงานผลพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจของนักเรียน 4. แบบบันทึก SDQ.

ตารางที่ 30 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S3: พัฒนาการด้านสังคม

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S3: พัฒนาการด้านสังคม
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนาเด็กระดับปฐมวัยทุกคนให้มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน มีวินัยในตนเอง รู้จักประหยัด พอเพียง มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ การยิ้มทักทาย และมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่ เป็นต้น ยอมรับหรือเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ความคิด พฤติกรรม พื้นฐานครอบครัว เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี เด็กมีความสามารถในการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 และอนุบาล 3
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม x 100 ÷ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในอนุบาล 2 ถึงชั้นอนุบาล 3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของเด็กมีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 60
ระดับ 2	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 65
ระดับ 3	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 70
ระดับ 4	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 75
ระดับ 5	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. บันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการตามหลักสูตร 2. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน 3. แบบบันทึก SDQ

ตารางที่ 31 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S4: พัฒนาการด้านสติปัญญา

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S4: พัฒนาการด้านสติปัญญา
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนาเด็กระดับปฐมวัยทุกคนให้มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน สามารถสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือสงสัย พยายามค้นหาคำตอบ อ่านนิทานและเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถด้านการคิดแบบรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ได้ สร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการ เช่น งานศิลปะการเคลื่อนไหว ทำทาง การเล่นอิสระ และใช้สื่อเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 และอนุบาล 3
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม x 100 ÷ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในอนุบาล 2 ถึงชั้นอนุบาล 3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของเด็ก มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้พื้นฐาน
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 60
ระดับ 2	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 65
ระดับ 3	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 70
ระดับ 4	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 75
ระดับ 5	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. บันทึกพฤติกรรมที่สะท้อนพัฒนาการด้านสติปัญญา 2. แบบบันทึก SDQ.

ตารางที่ 32 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S5: ความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณ

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S5: ความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณ
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณ ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีทักษะในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดในแต่ละระดับชั้น
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านสังคม x 100 ÷ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนมีความสามารถในการอ่าน เขียน สื่อสาร และคิดคำนวณเหมาะสมกับระดับชั้น ระดับดี
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ ร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านการอ่าน เขียน สื่อสารและคิดคำนวณ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. เอกสารคัดกรองความสามารถในการอ่าน 2. เอกสารคัดกรองความสามารถในการเขียน 3. เอกสารคัดกรองความสามารถในการสื่อสาร 4. เอกสารคัดกรองความสามารถในการคิดคำนวณ 5. รายงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย 6. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมซ่อมเสริมภาษาไทย 7. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมวันภาษาไทย 8. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านภาษาไทย

ตารางที่ 33 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S6: ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S5: ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา สามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหอย่างมีเหตุผล
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ระดับดี
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของโรงเรียน ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของโรงเรียน ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของโรงเรียน ร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของโรงเรียน ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านเกณฑ์ประเมินด้านคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของโรงเรียน ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายวิชาการร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการส่งเสริมกระบวนการคิดด้วยกระบวนการ STEM 2. รายงานการจัดกิจกรรมโครงงาน 3. รายงานการจัดกิจกรรมบูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. รายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ 5. รายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 6. รายงานผลการสอนเพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหา

ตารางที่ 34 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S7: ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S7: ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม รวบรวมความรู้ได้ด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งอาจเป็นแนวคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงานและผลผลิต
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถด้านการสร้างนวัตกรรม $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนสามารถรวบรวมความรู้ได้ด้วยตนเอง
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการสร้างนวัตกรรม ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการสร้างนวัตกรรม ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการสร้างนวัตกรรม ร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการสร้างนวัตกรรม ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการสร้างนวัตกรรม ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการการสร้างนวัตกรรมระดับห้องเรียน 2. รายงานการจัดกิจกรรมโครงงาน 3. รายงานการจัดกิจกรรมบูรณาการนวัตกรรมสู่ห้องเรียน 4. บันทึกการรวบรวมความรู้ของนักเรียนด้วยตนเอง 5. บันทึกพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน 6. บันทึกการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ของนักเรียน เช่น ผลการประดิษฐ์ 7. รายงานสรุปผลการทำโครงงานของนักเรียนรายบุคคล 8. รายงานสรุปผลการทำโครงงานของนักเรียนระดับห้องเรียน

ตารางที่ 35 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S8: ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S8: ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี สามารถใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้ ค้นหาข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น บันทึกข้อมูลใน Document พิมพ์เอกสารโดยใช้ Microsoft Word นำเสนอผลงานโดยใช้ PowerPoint และคำนวณโดยใช้ Excel ได้
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี \times 100 \div จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการใช้เทคโนโลยี ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการใช้เทคโนโลยี ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการใช้เทคโนโลยีร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการใช้เทคโนโลยี ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการใช้เทคโนโลยี ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการพัฒนาระบบ IT เพื่อการเรียนรู้ 2. รายงานสรุปผลกิจกรรมพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. รายงานความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้นของนักเรียน 4. ผลงานที่เกิดจากการใช้โปรแกรม Microsoft Word 5. ผลงานที่เกิดจากการใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint 6. ผลงานที่เกิดจากการใช้โปรแกรม Microsoft Excel

ตารางที่ 36 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S9: มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S9: มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ มีความก้าวหน้าในผลการทดสอบ ระดับชาติหรือผลการทดสอบอื่น ๆ
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่โรงเรียนกำหนด
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 60
ระดับ 2	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 65
ระดับ 3	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 70
ระดับ 4	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 75
ระดับ 5	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียน 2. รายงานโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 3. รายงานสรุปผลกิจกรรมส่งเสริมและซ่อมเสริมทุกชั้น 4. รายงานสรุปผลกิจกรรมปรับพื้นฐานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 5. รายงานสรุปผลกิจกรรมสอนเสริมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 6. รายงานสรุปผลกิจกรรมปรับพื้นฐานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 7. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศ 8. รายงานโครงการติวเข้ม O-NET ยกระดับผลสัมฤทธิ์ พิชิตโรงเรียนดัง

ตารางที่ 37 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S10: มีความรู้และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S10: มีความรู้และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรืองานอาชีพ
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนที่อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนมีทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียง 2. รายงานสรุปผลกิจกรรมนักรสหรณน้อย 3. รายงานสรุปผลกิจกรรมตลาดนัดบัวชมพู 4. รายงานสรุปผลกิจกรรมประหยัดและออม 5. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 6. รายงานสรุปผลกิจกรรมลดเวลาเรียนในสายชั้น 7. รายงานสรุปผลกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพนักเรียนด้านทักษะชีวิต

ตารางที่ 38 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S11: มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S11: มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่โรงเรียนกำหนด มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ x 100 ÷ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่โรงเรียน
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดี ซื่อสัตย์สุจริต 3. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดีมีวินัย 4. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดี ใฝ่เรียนรู้ 5. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดี อยู่อย่างพอเพียง 6. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดี มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดี รักความเป็นไทย 8. รายงานการเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดี มีจิตสาธารณะ

ตารางที่ 39 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S12: มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S12: มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัย แสดงกิจกรรมมารยาทได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ทักทายแสดงความเคารพด้วยการไหว้และสลาม อ่อนน้อม ถ่อมตน เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา ครู แสดงกิจกรรมที่สุภาพ ทั้งการนั่ง การยืน การเดิน และการรับประทานอาหาร
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ร้อยละ 60
ระดับ 2	นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ร้อยละ 65
ระดับ 3	นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ร้อยละ 70
ระดับ 4	นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ละ 75
ระดับ 5	นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย 2. รายงานสรุปผลการเข้าร่วมกิจกรรมทำขนมพื้นบ้าน 3. รายงานสรุปผลการเข้าร่วมกิจกรรมประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้าน 4. รายงานสรุปผลการเข้าร่วมกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน 5. รายงานสรุปผลการเข้าร่วมกิจกรรมมารยาทงามตามวัฒนธรรมไทย 6. บันทึกพฤติกรรมกรทักทายแสดงความเคารพด้วยการไหว้และสลาม

ตารางที่ 40 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S13: ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S13: ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจ แสดงมารยาทที่เหมาะสม และให้เกียรติซึ่งกันและกัน เช่น ไม่แสดงอาการดูหมิ่น หรือรังเกียจในสิ่งที่ตนไม่ชอบ เห็นประโยชน์ของการวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคม ร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและสังคม ท้องถิ่นและปรับตัวได้อย่างกลมกลืนทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งความสามารถในการแนะนำ โน้มน้าวให้คนอื่นเข้าใจได้
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความหลากหลาย x 100 ÷ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย 2. บันทึกพฤติกรรมกรการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม 3. บันทึกพฤติกรรมกรการยอมรับในความหลากหลายและแตกต่าง

ตารางที่ 41 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

S14: นักเรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	S14: นักเรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม รักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุขและไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
สูตรในการคำนวณ	จำนวนนักเรียนที่สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ผ่านการประเมินด้านสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ร้อยละ 60
ระดับ 2	ผ่านการประเมินด้านสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ร้อยละ 65
ระดับ 3	ผ่านการประเมินด้านสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ร้อยละ 70
ระดับ 4	ผ่านการประเมินด้านสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ร้อยละ 75
ระดับ 5	ผ่านการประเมินด้านสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 2. รายงานพัฒนาการทางร่างกายของนักเรียน 3. รายงานพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจของนักเรียน 4. รายงานพัฒนาการทางสังคมของนักเรียน 5. รายงานพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย 6. แบบประเมิน SDQ.

ตารางที่ 42 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

I1: หลักสูตร (ระดับปฐมวัย)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	I1: หลักสูตร
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนมีหลักสูตรโรงเรียนที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของเด็กปกติและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น
กลุ่มเป้าหมาย	ครูระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3
สูตรในการคำนวณ	ครูระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย $\times 100 \div$ จำนวนครูระดับชั้นอนุบาล 2-3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของครูพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ครูพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ร้อยละ 60
ระดับ 2	ครูพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ร้อยละ 65
ระดับ 3	ครูพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ร้อยละ 70
ระดับ 4	ครูพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ร้อยละ 75
ระดับ 5	ครูพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานบุคคลร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 42 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานบุคคล
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานผลการทบทวนหลักสูตร
	2. รายงานการใช้หลักสูตร
	3. รายงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการเตรียมความพร้อม
	4. รายงานผลการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น
	5. รายงานผลการจัดประสบการณ์ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ
	6. รายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตรในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน

ตารางที่ 43 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

I2: ครู (ระดับปฐมวัย)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	I2: ครู
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนจัดครูให้เหมาะสมกับภารกิจการเรียนการสอนหรือจัดครูที่จบการศึกษาปฐมวัยหรือผ่านการอบรมการศึกษาปฐมวัยอย่างพอเพียงกับชั้นเรียน มีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตร ทำให้ครูมีทักษะในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมให้ครูใช้ประสบการณ์ในการออกแบบกิจกรรม สังเกตและประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและครอบครัว
กลุ่มเป้าหมาย	ครูระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของครูได้รับการพัฒนาสู่ครูมืออาชีพ
สูตรในการคำนวณ	ครูระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาสู่ครูมืออาชีพ $\times 100 \div$ จำนวนครูระดับชั้นอนุบาล 2-3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75

ตารางที่ 43 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ครูได้รับการพัฒนาสู่ครูมืออาชีพไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี ร้อยละ 60
ระดับ 2	ครูได้รับการพัฒนาสู่ครูมืออาชีพไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี ร้อยละ 65
ระดับ 3	ครูได้รับการพัฒนาสู่ครูมืออาชีพไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี ร้อยละ 70
ระดับ 4	ครูได้รับการพัฒนาสู่ครูมืออาชีพไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี ร้อยละ 75
ระดับ 5	ครูได้รับการพัฒนาสู่ครูมืออาชีพไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานบุคคล
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานบุคคล
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานผลการบริหารอัตรากำลัง 2. รายงานผลการประเมินตนเองของครู 3. รายงานผลการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน 4. รายงานผลวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตร 5. รายงานผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักสูตร 6. รายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 44 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

I3: สภาพแวดล้อม (ระดับปฐมวัย)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	I3: สภาพแวดล้อม
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่คำนึงถึงความปลอดภัย เน้นการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ มีมุมประสบการณ์หลากหลาย มีสื่อการเรียนรู้ เช่น ของเล่น หนังสือนิทาน สื่อจากธรรมชาติ สื่อเทคโนโลยี สื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3

ตารางที่ 44 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนได้การเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ สืบเนื่องจากโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้
สูตรในการคำนวณ	นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3 ที่ได้การเรียนรู้เป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียน ระดับชั้นอนุบาล 2-3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	นักเรียนได้การเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ สืบเนื่องจากโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 60
ระดับ 2	นักเรียนได้การเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ สืบเนื่องจากโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 65
ระดับ 3	นักเรียนได้การเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ สืบเนื่องจากโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 70
ระดับ 4	นักเรียนได้การเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ สืบเนื่องจากโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 75
ระดับ 5	นักเรียนได้การเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ สืบเนื่องจากโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 44 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานผลการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน
	2. รายงานผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้รายบุคคล
	3. รายงานผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นกลุ่ม
	4. รายงานผลการเรียนรู้ที่เน้นการเล่นแบบร่วมมือร่วมใจ
	5. จำนวนมุมประสบการณ์ในห้องเรียน
	6. จำนวนสื่อการเรียนรู้ในห้องเรียน ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ
	7. จำนวนของเล่นในห้องสมุดของเล่น
	8. จำนวนหนังสือนิทานที่เด็กสามารถเข้าไปอ่านได้
	9. จำนวนสื่อจากธรรมชาติ สื่อเทคโนโลยี สื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้

ตารางที่ 45 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

I4: สื่อเทคโนโลยี (ระดับปฐมวัย)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	I4: สื่อเทคโนโลยี
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนอำนวยความสะดวกและให้บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์และพัฒนาครู
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนสามารถเข้าถึงบริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้
สูตรในการคำนวณ	นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง อนุบาล 3 ที่สามารถเข้าถึงบริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ $\times 100 \div$ จำนวนนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2-3 ทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	นักเรียนใช้บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 60
ระดับ 2	นักเรียนใช้บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 65
ระดับ 3	นักเรียนใช้บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 70

ตารางที่ 45 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ระดับ 4	นักเรียนใช้บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 75
ระดับ 5	นักเรียนใช้บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานวิชาการ
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. สถิติการใช้บริการสื่อโทรทัศน์ 2. สถิติการใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. สถิติการใช้บริการวัสดุและอุปกรณ์ที่เป็นสำหรับการเรียน

ตารางที่ 46 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

I1: เป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ (ระดับประถมศึกษา)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	I1: เป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความต้องการของชุมชน วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
กลุ่มเป้าหมาย	ครูโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สูตรในการคำนวณ	จำนวนครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน x 100 ÷ จำนวนครูทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ผ่าน	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 46 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ไม่ผ่าน	โรงเรียนไม่มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างชัดเจน
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. เป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน

ตารางที่ 47 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

I2: ระบบบริหารจัดการ (ระดับประถมศึกษา)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	I2: ระบบบริหารจัดการ
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนสามารถบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาการนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา
กลุ่มเป้าหมาย	ครูโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตาม ตรวจสอบ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สูตรในการคำนวณ	จำนวนครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA x 100 ÷ จำนวนครูทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75

ตารางที่ 47 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ผ่าน	โรงเรียนมีการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA
ไม่ผ่าน	โรงเรียนไม่มีการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. หลักฐานที่แสดงถึงการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 2. หลักฐานที่แสดงถึงการนำไปปฏิบัติ 3. หลักฐานการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงงาน 4. การบริหารอัตรากำลัง 5. การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตารางที่ 48 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

I3: พัฒนาวិชาการ (ระดับประถมศึกษา)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	I3: พัฒนาวิชาการ
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพนักเรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบปกติหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย
กลุ่มเป้าหมาย	ครูโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของครูมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ
สูตรในการคำนวณ	จำนวนครูมีส่วนร่วมในการการพัฒนางานวิชาการ x 100 ÷ จำนวนครูทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75

ตารางที่ 48 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ผ่าน	โรงเรียนการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพนักเรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
ไม่ผ่าน	โรงเรียนไม่มีการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพนักเรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานวิชาการ
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานผลการพัฒนาหลักสูตร 2. รายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตารางที่ 49 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

14: พัฒนาครู (ระดับประถมศึกษา)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	14: พัฒนาครู
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของนักเรียน
กลุ่มเป้าหมาย	ครูโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของครูที่ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.
สูตรในการคำนวณ	จำนวนครูที่ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. x 100 ÷ จำนวนครูทั้งหมด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ผ่าน	ครูได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง/ปี
ไม่ผ่าน	ครูได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด น้อยกว่า 12 ชั่วโมง/ปี

ตารางที่ 49 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานบุคคล
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานบุคคล
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานผลการพัฒนาตนเองสู่ครูมืออาชีพ
	2. รายงานผลการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตารางที่ 50 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

15: สภาพแวดล้อม (ระดับประถมศึกษา)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	15: สภาพแวดล้อม
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความปลอดภัย
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนได้รับการบริการห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความปลอดภัย
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ผ่าน	นักเรียนได้รับการบริการห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความปลอดภัย
ไม่ผ่าน	นักเรียนได้รับการบริการห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความปลอดภัยน้อยกว่าร้อยละ 50
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ตารางที่ 50 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. จำนวนแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
	2. รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาปลอดภัย
	3. รายงานผลการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 51 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

16: จัดระบบเทคโนโลยี (ระดับประถมศึกษา)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	16: จัดระบบเทคโนโลยี
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	โรงเรียนจัดระบบการจัดการ การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนเข้าถึงบริการเทคโนโลยีสารสนเทศตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ผ่าน	โรงเรียนจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก
ไม่ผ่าน	โรงเรียนจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูฝ่ายบริหารงานทั่วไป
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานผลการจัดระบบการจัดการในภาพรวม
	2. รายงานผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน
	3. รายงานผลการบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ตารางที่ 52 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	D1: การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเต็มศักยภาพ ร้อยละ 100
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือผ่านกิจกรรมครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ครูประจำชั้นมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ร้อยละ 60
ระดับ 2	ครูประจำชั้นมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ร้อยละ 65
ระดับ 3	ครูประจำชั้นมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ร้อยละ 70
ระดับ 4	ครูประจำชั้นมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ร้อยละ 75
ระดับ 5	ครูประจำชั้นมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น และผู้ช่วยครูประจำชั้น
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	2. รายงานการจัดกิจกรรมรู้จักนักเรียนด้วยระเบียบวิธีสอน
	3. รายงานการจัดกิจกรรมประเมินพฤติกรรมนักเรียนด้วย SDQ

ตารางที่ 53 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

D2: กิจกรรมพัฒนานักเรียน

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	D2: กิจกรรมพัฒนานักเรียน
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาเต็มศักยภาพ ร้อยละ 100
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 53 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาเต็มศักยภาพ
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาเต็มศักยภาพ
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ครูจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 60
ระดับ 2	ครูจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 65
ระดับ 3	ครูจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 70
ระดับ 4	ครูจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 75
ระดับ 5	ครูจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายวิชาการ ร่วมกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น และครูทุกคนในโรงเรียน
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. รายงานการจัดกิจกรรมวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล 3. รายงานการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ

ตารางที่ 54 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

D3: กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	D3: กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเต็มศักยภาพ ร้อยละ 100
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนได้รับการส่งเสริมความสามารถในทุกมิติ
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75

ตารางที่ 54 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ร้อยละ 60
ระดับ 2	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ร้อยละ 65
ระดับ 3	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ร้อยละ 70
ระดับ 4	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ร้อยละ 75
ระดับ 5	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น และครูทุกคนในโรงเรียน
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. รายงานการจัดกิจกรรมโฮมรูม 3. รายงานการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ตารางที่ 55 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเต็มศักยภาพ ร้อยละ 100
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนได้รับการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ครูป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ ร้อยละ 60
ระดับ 2	ครูป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ ร้อยละ 65
ระดับ 3	ครูป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ ร้อยละ 70
ระดับ 4	ครูป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ ร้อยละ 75

ตารางที่ 55 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ระดับ 5	ครูป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น และครูทุกคนในโรงเรียน
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	2 รายงานการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น
	3. รายงานการจัดกิจกรรมในห้องเรียน
	4 รายงานการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม
	5 รายงานการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
	6 รายงานการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
	7 รายงานการจัดกิจกรรม Buddy Family

ตารางที่ 56 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

D5: การแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	D5: การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายกรณี
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเต็มศักยภาพ ร้อยละ 100
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนได้รับการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไข ร้อยละ 60
ระดับ 2	ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไข ร้อยละ 65
ระดับ 3	ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไข ร้อยละ 70
ระดับ 4	ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไข ร้อยละ 75
ระดับ 5	ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไข ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ตารางที่ 56 (ต่อ)

รายละเอียดตัวชี้วัด	
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ร่วมกับฝ่ายวิชาการ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูประจำชั้น และครูทุกคนในโรงเรียน
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	2. รายงานการจัดกิจกรรมวิเคราะห์พิจารณาข้อมูลเพื่อส่งต่อ
	3. รายงานการจัดกิจกรรมการส่งต่อภายใน
	4. รายงานการจัดกิจกรรมการส่งต่อภายนอก

ตารางที่ 57 รายละเอียดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator Template: KPI Template)

B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

รายละเอียดตัวชี้วัด	
ชื่อตัวชี้วัด	B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
วัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด	ครูดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้
กลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6
เป้าหมาย	ร้อยละ 80.00 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
ข้อมูลปีที่ผ่านมา	ร้อยละ 75
เกณฑ์ความสำเร็จ	
ระดับ 1	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน ร้อยละ 60
ระดับ 2	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน ร้อยละ 65
ระดับ 3	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน ร้อยละ 70
ระดับ 4	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน ร้อยละ 75
ระดับ 5	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน ร้อยละ 80
ความถี่ในการเก็บข้อมูล	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
เจ้าภาพหลัก	ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
ผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล	ครูทุกคนในโรงเรียน
เครื่องมือเก็บข้อมูล	1. รายงานโครงการพัฒนาระบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
	2. รายงานโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

7. ผลการวิเคราะห์กิจกรรมและการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม
และความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ แสดงข้อมูลในตารางที่ 59-60

ตารางที่ 58 ผลการวิเคราะห์กิจกรรมและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็นที่
ต้องดำเนินการ ระดับปฐมวัย

แผนงาน	ขนาด	ความ เป็นไปได้	ความ เร่งด่วน	การใช้ งบประมาณ	ความ สนใจ	รวม
กิจกรรม I (Know Students Individually): การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล						
1. ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูล พื้นฐานของนักเรียน ครอบครัว สุขภาพ การเรียน ฯลฯ	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
2. ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูล น้ำหนักส่วนสูงของนักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
3. ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูล พฤติกรรมของนักเรียน	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
4. ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูล การปรับตัวและทำงานร่วมกับ เพื่อน	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
5. ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลด้าน การเรียน ความสามารถ ความ สนใจของนักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
เฉลี่ย	5.00	5.00	5.00	4.60	5.00	24.60
กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนาเด็กนักเรียน						
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ ด้านร่างกาย	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ ด้านอารมณ์และจิตใจ	5.00	5.00	4.00	5.00	5.00	24.00

ตารางที่ 58 (ต่อ)

แผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาด	ความ เป็นไปได้	ความ เร่งด่วน	การใช้ งบประมาณ	ความ สนใจ	รวม
กิจกรรม P (Students Problem Protection) ป้องกันปัญหา						
1. คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25
2. กิจกรรมโฮมรูม	5.00	5.00	4.00	5.00	5.00	24
3. ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	5.00	5.00	4.00	5.00	5.00	24
4. ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25
5. ให้คำแนะนำปรึกษาด้านความ ประพฤติของนักเรียน	5.00	5.00	4.00	5.00	5.00	24
6. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25
7. จัดกิจกรรม Buddy Family	5.00	4.00	4.00	5.00	5.00	23
เฉลี่ย	5.00	4.86	4.43	5.00	5.00	24.29
กิจกรรม S (Students Solve Problems): การแก้ไขปัญหา						
1. การส่งต่อภายใน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
2. การส่งต่อภายนอก	5.00	4.00	4.00	5.00	5.00	23.00
เฉลี่ย	5.00	4.50	4.50	5.00	5.00	24.00
เฉลี่ยทั้ง 5 กิจกรรม	5.00	4.87	4.69	4.87	5.00	24.43

จากตารางที่ 58 พบว่า จากการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ สอดคล้องกับแผนงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2559 ระดับปฐมวัย มีผลการประเมินเฉลี่ย 24.43 คะแนน สามารถเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ คือ ลำดับที่ 1 กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน ลำดับที่ 2 กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ลำดับที่ 3 กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหา ลำดับที่ 4 กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน และลำดับที่ 5 กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหา ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 25.00, 24.60, 24.29, 24.25 และ 24.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 59 การวิเคราะห์กิจกรรมและการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็นที่
ต้องดำเนินการ ระดับประถมศึกษา

แผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาด	ความเป็นไปได้	ความ เร่งด่วน	การใช้ งบประมาณ	ความ สนใจ	รวม
กิจกรรม I (Know Students Individually) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1. วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
2. คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ	5.00	4.00	5.00	5.00	5.00	24.00
เฉลี่ย	5.00	4.50	5.00	5.00	5.00	24.50
กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนานักเรียน						
1. พัฒนาทักษะการอ่าน	5.00	5.00	4.00	5.00	5.00	24.00
2. พัฒนาทักษะการเขียน	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
3. พัฒนาทักษะการสื่อสาร	5.00	5.00	5.00	5.00	4.00	24.00
4. พัฒนาทักษะการคิดคำนวณ	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
5. พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	23.00
6. พัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
7. พัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	5.00	5.00	4.00	5.00	4.00	23.00
8. เด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
9. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	5.00	5.00	4.00	5.00	5.00	24.00
10. อาชีพ “คนดีมีงานทำ”	5.00	5.00	4.00	4.00	5.00	22.00
11. ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์	5.00	4.00	4.00	5.00	4.00	22.00
12. ICT นำรู้ ก้าวทันไอที	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
13. อนุรักษ์ความเป็นไทย	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00
14. เด็กดีศรีอนุบาล	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00	21.00

ตารางที่ 59 (ต่อ)

แผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาด	ความเป็นไปได้	ความ เร่งด่วน	การใช้ งบประมาณ	ความ สนใจ	รวม
4. ซ่อมเสริมทักษะพื้นฐานที่จำเป็น	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
5. งานพยาบาล	5.00	5.00	5.00	5.00	4.00	24.00
6. ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	23.00
7. พัฒนาภาวะโภชนาการ	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
8. ฝ้าระวังโรคติดต่อในโรงเรียน	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	23.00
9. เพื่อนช่วยเพื่อน	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
10. Buddy Family	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	24.00
เฉลี่ย	5.00	5.00	5.00	4.40	4.70	24.10
กิจกรรม S (Students Solve Problems): การแก้ไขปัญหา						
1. การส่งต่อภายใน	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00	22.00
2. การส่งต่อภายนอก	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00	21.00
เฉลี่ย	5.00	4.50	4.00	4.00	4.00	21.50
เฉลี่ยทั้ง 5 กิจกรรม	5.00	4.72	4.63	4.51	4.62	23.47

จากตารางที่ 59 พบว่า จากการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ สอดคล้องกับแผนงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2559 ระดับประถมศึกษา มีผลการประเมินเฉลี่ย 23.47 คะแนน สามารถเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ คือ ลำดับที่ 1 กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ลำดับที่ 2 กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน ลำดับที่ 3 กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหา ลำดับที่ 4 กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การการแก้ไขปัญหา และลำดับที่ 5 กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 24.50, 24.33, 24.10, 23.47 และ 23.31 ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการศึกษาระยะที่ 4: ระยะทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (R₂)

1. ผลการวางแผน (Plan: P)

1.1 ผลการประชุมชี้แจงการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน

1.1.1 ระดับห้องเรียน

โรงเรียนมีมติร่วมกันที่จะให้ครูประจำชั้นนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) มาใช้ในระดับห้องเรียน ภายใต้แผนการดำเนินงาน 5 กิจกรรม ได้แก่

(1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นมีหน้าที่ 6 ประการ ได้แก่ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โดยจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล จำแนกเป็นข้อมูลด้านความสามารถ พฤติกรรม ครอบครัว สังคม ความถนัด ความสนใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม SDQ และระเบียบสละสม จัดทำข้อมูลน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย ข้อมูลพัฒนาการและสมรรถภาพทางร่างกายตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ข้อมูลด้านพฤติกรรมเคลื่อนไหว การทรงตัว การใช้มือและตาประสานการทำงานร่วมกัน ข้อมูลพัฒนาการด้านอารมณ์ พฤติกรรมการแสดงออก การทำงานเป็นทีม ความมั่นใจในตนเองและกิจวัตรประจำวันของนักเรียนในขณะที่อยู่ที่โรงเรียน รวมทั้งข้อมูลด้านคุณลักษณะพึงประสงค์ 8 ประการ คือ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (2) จัดเตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล (3) นำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูล (4) ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน (5) เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และ (6) วิเคราะห์ข้อมูล

(2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน โดยครูประจำชั้นมีหน้าที่ 3 ประการ คือ (1) คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน (2) สรุปรายชื่อสารสนเทศที่ได้จากการคัดกรองและจำแนกนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 นักเรียนกลุ่มปกติ (กลุ่มวางใจ) กลุ่มที่ 2 นักเรียนกลุ่มเสี่ยง (กลุ่มใส่ใจ) กลุ่มที่ 3 นักเรียนกลุ่มมีปัญหา (กลุ่มเอาใจ) และกลุ่มที่ 4 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (กลุ่มสนใจ) และ (3) จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ นั่นคือ คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณภาพด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

(3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ระดับปฐมวัย โรงเรียนให้ความสำคัญกับกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ (1) หลักสูตร ครุ นำมามาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรลงสู่ห้องเรียน มุ่งเน้นการเสริมสร้างพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ จัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ (2) จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน พัฒนาครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (3) จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความปลอดภัย มีมุมประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างประสบการณ์ให้เด็กมีพื้นที่ในการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เรียนรู้เป็นกลุ่ม และการเล่นแบบร่วมมือร่วมใจ และ (4) บริการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู

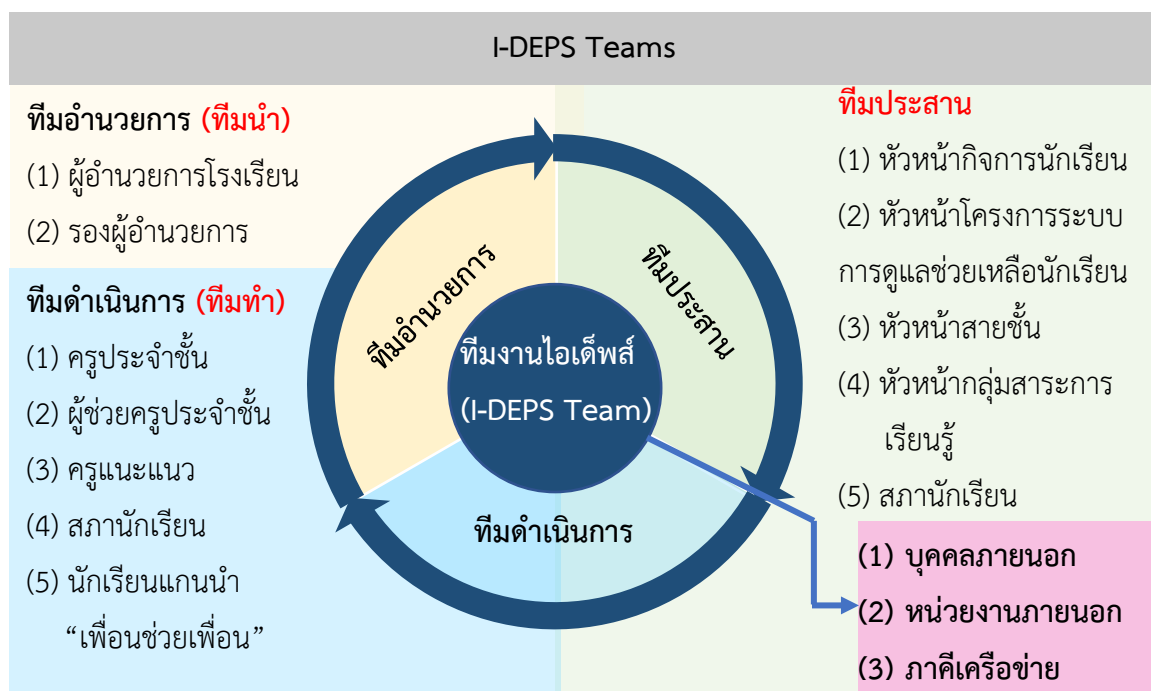
3.2 ระดับประถมศึกษา โรงเรียนให้ความสำคัญกับระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ พัฒนางานวิชาการที่เน้นคุณภาพของนักเรียนรอบด้าน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในทุกมิติ พัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและครอบคลุมทุกกลุ่ม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ เพื่อให้ครูสามารถส่งเสริมพัฒนานักเรียนในทุกมิติ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้

(4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหา ครูประจำชั้นมีหน้าที่ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรม Buddy Family ฯลฯ นอกจากนั้น โรงเรียนควรประสานความร่วมมือไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นแก่นักเรียนในขณะที่นักเรียนกลับไปอยู่กับครอบครัวและคนในชุมชน

(5) กิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหา ครูประจำชั้นมีหน้าที่ส่งต่อความช่วยเหลือและรายงานผลการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นรายกรณี ภายใต้ 4 แผน คือ (1) การส่งต่อภายในไปยังครูและบุคลากรภายในโรงเรียนที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้น (2) ส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหารุนแรงและโรงเรียนไม่สามารถจัดการหรือแก้ไขปัญหาได้ตามลำพัง (3) รายงานผลการแก้ไขปัญหาไปยังผู้บริหารเป็นระยะ ๆ โดยเน้นการรายงานความก้าวหน้าที่เกิดจากการแก้ไขปัญหา รายงานผลที่เกิดในระหว่างดำเนินการ กรณีที่ยังแก้ไขยังไม่แล้วเสร็จ และ (4) รายงานผลความสำเร็จและความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาเมื่อสิ้นปีการศึกษา

1.1.2 ระดับโรงเรียน

โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) มีชื่อว่า “ทีมงานไอดีพีเอส” (I-DEPS Team) ประกอบด้วย คณะกรรมการ 3 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) แสดงรายละเอียดในภาพที่ 18

ภาพที่ 18 โครงสร้างคณะกรรมการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา “ทีมงานไอดีพีเอส” (I-DEPS Team)

1.2 ผลการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน “ทีมงานไอดีพีเอส” (I-DEPS Team) โรงเรียนแต่งตั้งคำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานตามคำสั่งโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ที่ 98/2 ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง “แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา” ประกอบด้วย (1) คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) (2) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) (3) คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

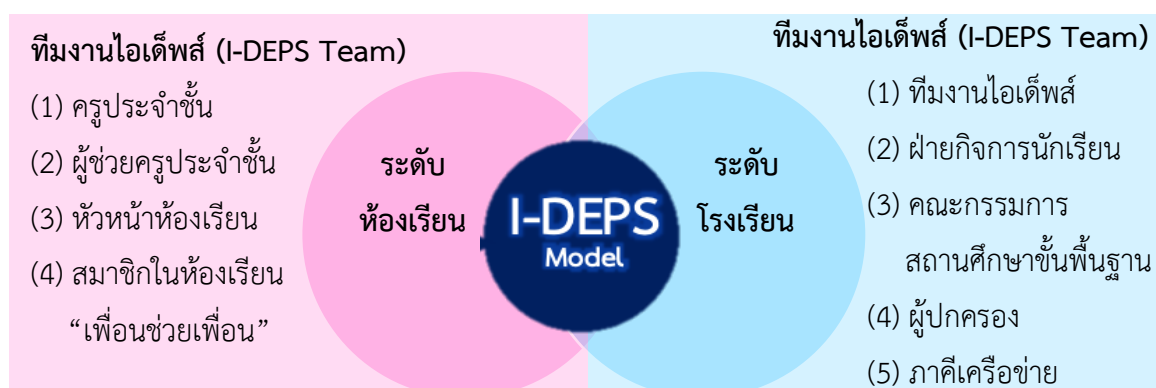
1.3 ผลการมอบหมายงานตามภารกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนมอบหมายงานให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

1.3.1 คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) มีหน้าที่ 4 ข้อ ได้แก่ (1) กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน (2) แต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมกรรมการ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (3) นิเทศ ติดตาม กำกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ (4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่โรงเรียนกำหนด

1.3.2 คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) มีหน้าที่ 6 ข้อ ได้แก่ (1) เป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2) ประสานงานกับคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) รวมทั้งหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (3) จัดทำเอกสาร เครื่องมือการประเมิน จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร (4) จัดประชุมคณะกรรมการ 3 ฝ่าย คือ ทีมนำ ทีมประสานและทีมทำ เดือนละ 1 ครั้ง (5) รายงานสรุปผลการดำเนินงาน และ (6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

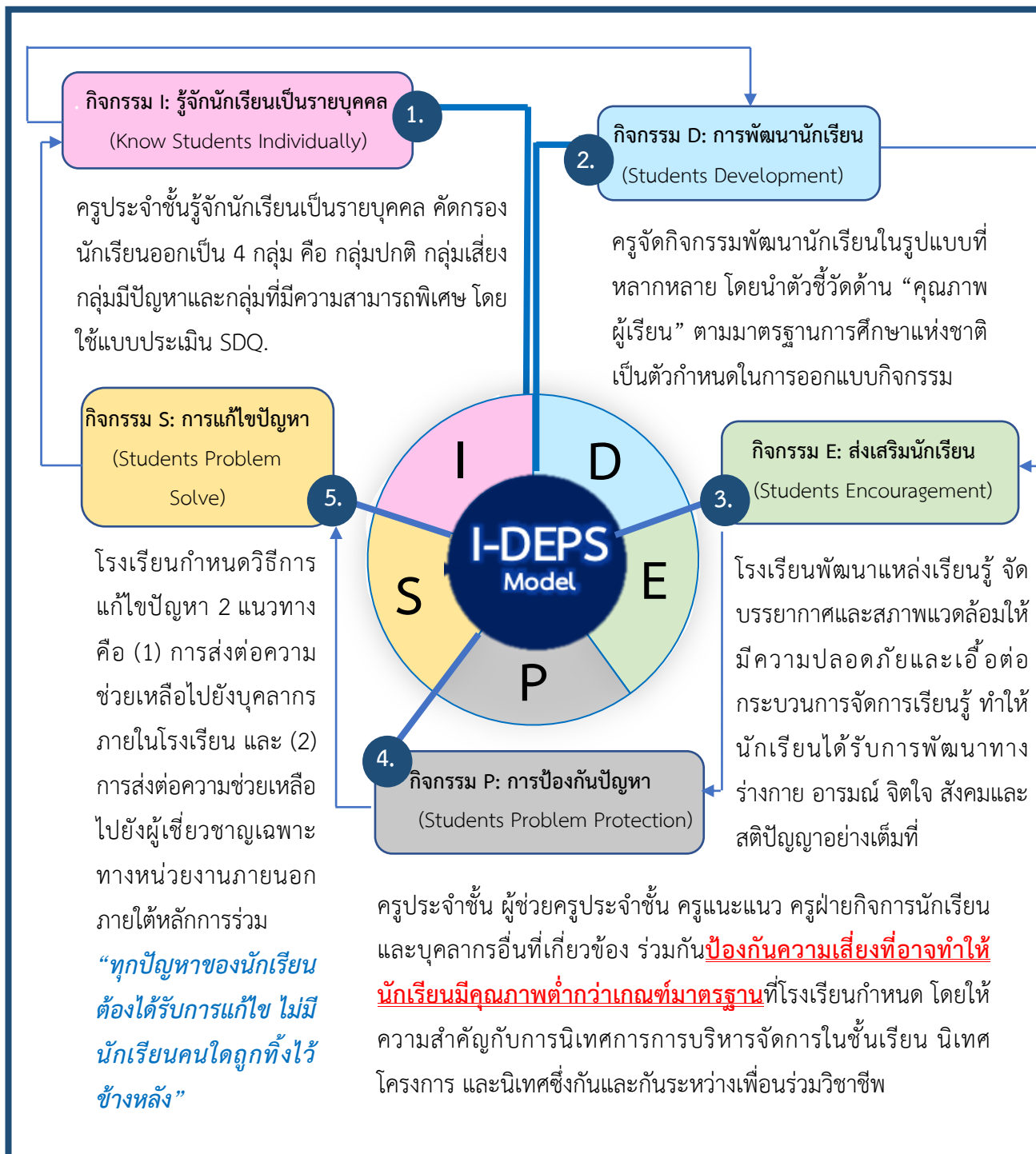
1.3.2 คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) มีหน้าที่ 5 ข้อ ได้แก่ (1) ประสานงานผู้เกี่ยวข้องประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียนและระดับสายชั้น (2) บันทึกหลักฐานและรายงานผลการปฏิบัติงานในระดับสายชั้น (3) สำนวจความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานของครูประจำชั้น (4) ประชุมทีมงานสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และ (5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ผลการปฏิบัติตามแผน (Act: A) โรงเรียนแต่งตั้งดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน ไปทดลองใช้ระบบในรอบที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 19 ผลการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ที่ได้พัฒนาในรอบที่ 1 ไปทดลองใช้ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน

3. ผลการสังเกตการณ์ (Observe: O) จากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 1 สามารถสรุปผลการสังเกตการณ์ได้ดังนี้

ภาพที่ 20 ผลการสังเกตการณ์ผลการนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล

(I-DEPS Model) ไปใช้ในรอบที่ 1

4. ผลการสะท้อนผล (Reflect: R) โดยผู้วิจัยได้ร่วมกับทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลักสะท้อนผลการนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

4.1 สภาพปัญหาที่พบ คือ ครูยังไม่สามารถจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมความสามารถของนักเรียนในทุกด้าน โดยเฉพาะกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีและด้านศิลปะ ทำให้นักเรียนกลุ่มพิเศษไม่ได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้อย่างแท้จริง

4.2 ข้อค้นพบ คือ โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย “การสร้างภาคีเครือข่าย” ในการพัฒนานักเรียนและนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ตั้งแต่ขั้นตอนการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (กิจกรรม I) การพัฒนานักเรียนตามความถนัด ความสนใจและต้องการของนักเรียน (กิจกรรม D) การส่งเสริมนักเรียนให้ได้เรียนรู้และพัฒนาในทุกมิติ (กิจกรรม E) การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดความเสีงกับนักเรียนทั้งในขณะที่อยู่ที่บ้าน ในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน (กิจกรรม P) และการแก้ไขปัญหาาร่วมกันระหว่าง “บ้าน” “โรงเรียน” และ “ชุมชน” (กิจกรรม S)

4.3 ประเด็นท้าทาย คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

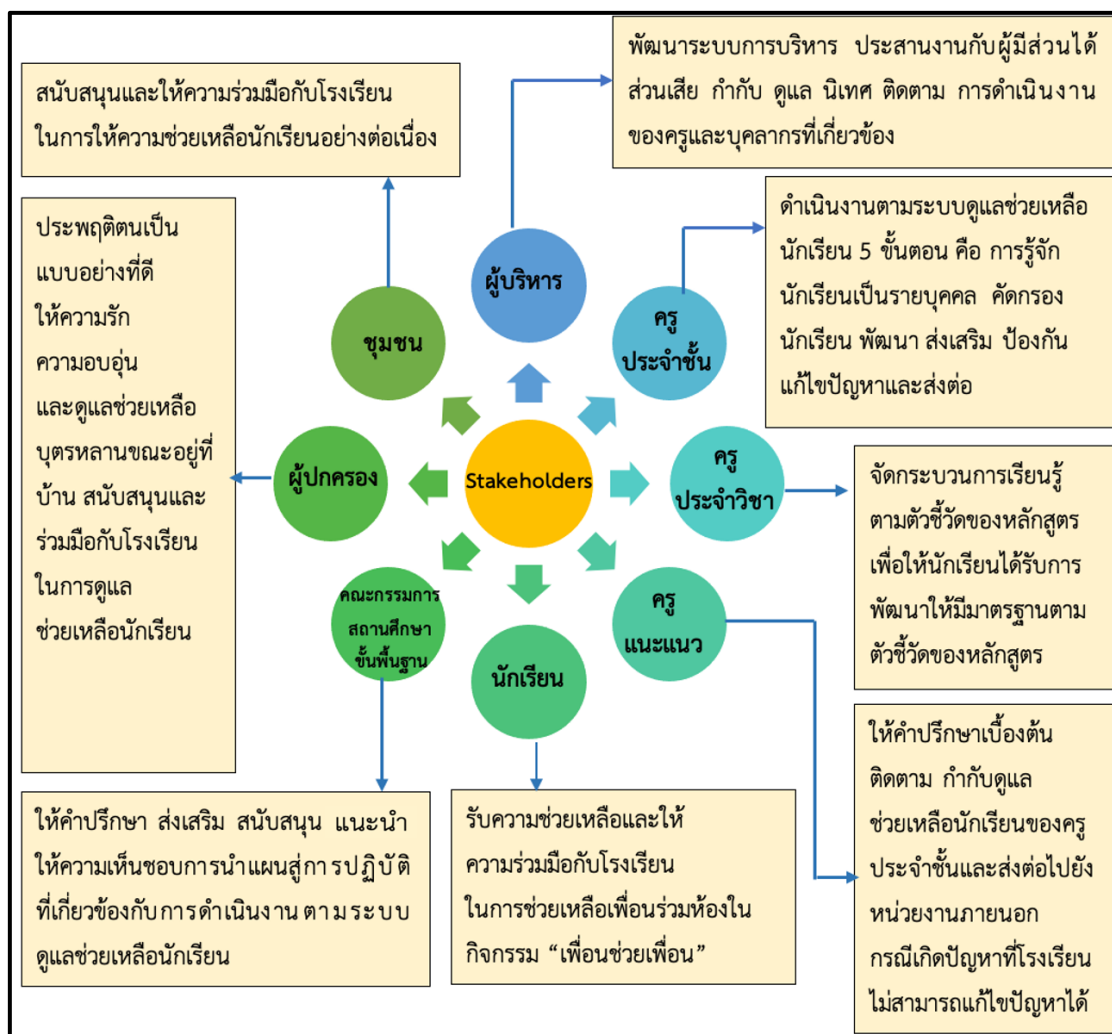
4.4 อุปสรรคที่เกิดขึ้น คือ ครูย้ายบ่อยและเปลี่ยนแปลงครูประจำชั้นบ่อยครั้ง ทำให้การดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนขาดความต่อเนื่อง

4.5 แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การประสานความร่วมมือระหว่าง “โรงเรียน” และ “เครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง” เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งการพัฒนา “ระบบการติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคล” เพื่อติดตามพัฒนาการของนักเรียนแม้ว่านักเรียนจะสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนอนุบาลราธิวาสไปแล้วและกำลังศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป

ผลการศึกษาระยะที่ 5: ระยะการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (D₂)

1. ผลวางแผน (Plan: P)

1.1 ผลการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ในรอบที่ 1 พบว่า โรงเรียนมีระบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ครูเห็นคุณค่าและความจำเป็นในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดประชุมถอดบทเรียนที่เกิดจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เดือนละ 1 ครั้ง ข้อค้นพบจากขั้นตอนการวางแผน คือ โรงเรียนควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน ดังนี้

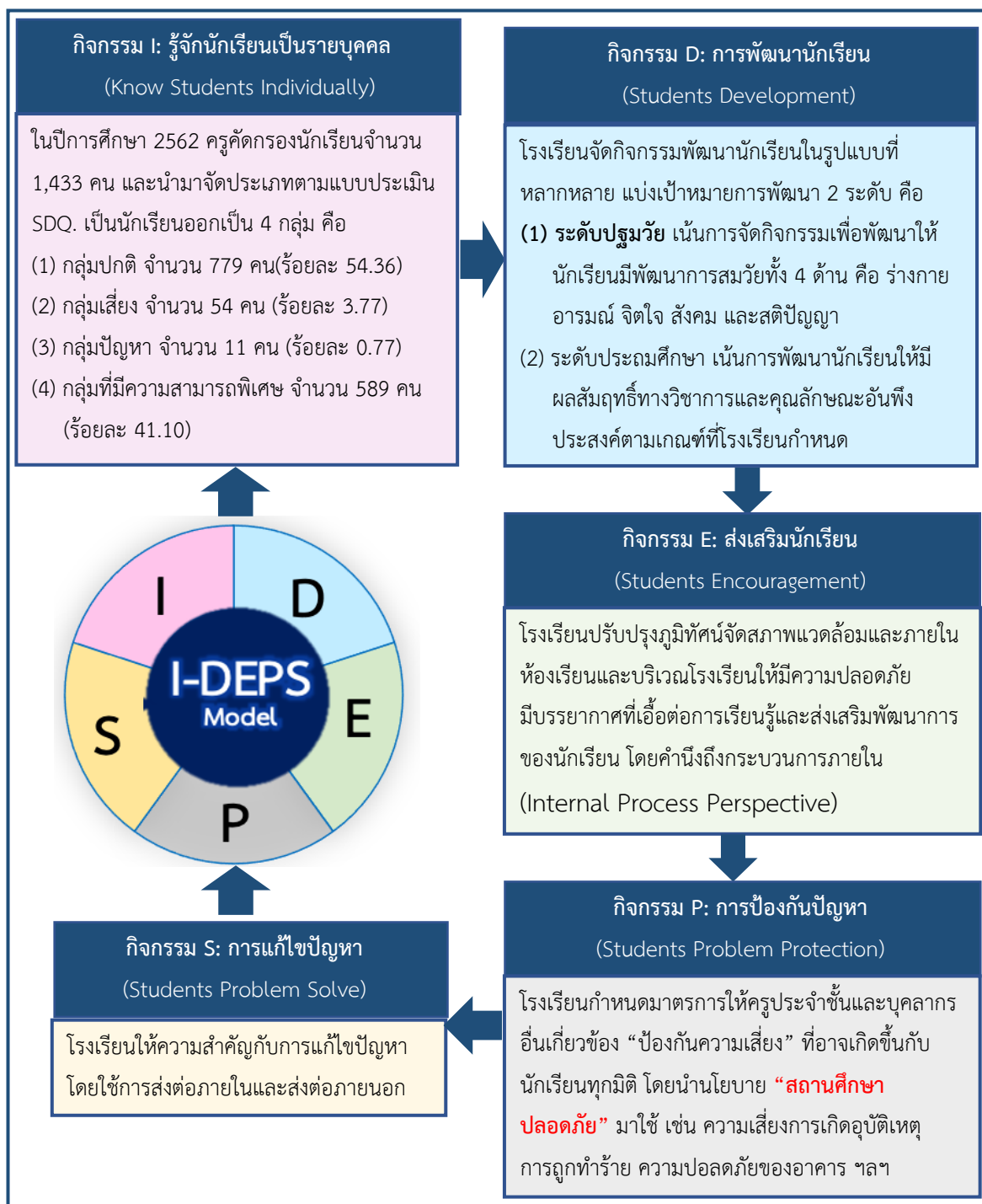
ภาพที่ 21 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและ คนในชุมชนในการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้

1.2 ผลการวิเคราะห์ SWOT ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) สรุปได้ ดังนี้

ภาพที่ 22 ผลการวิเคราะห์ SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) ของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model)

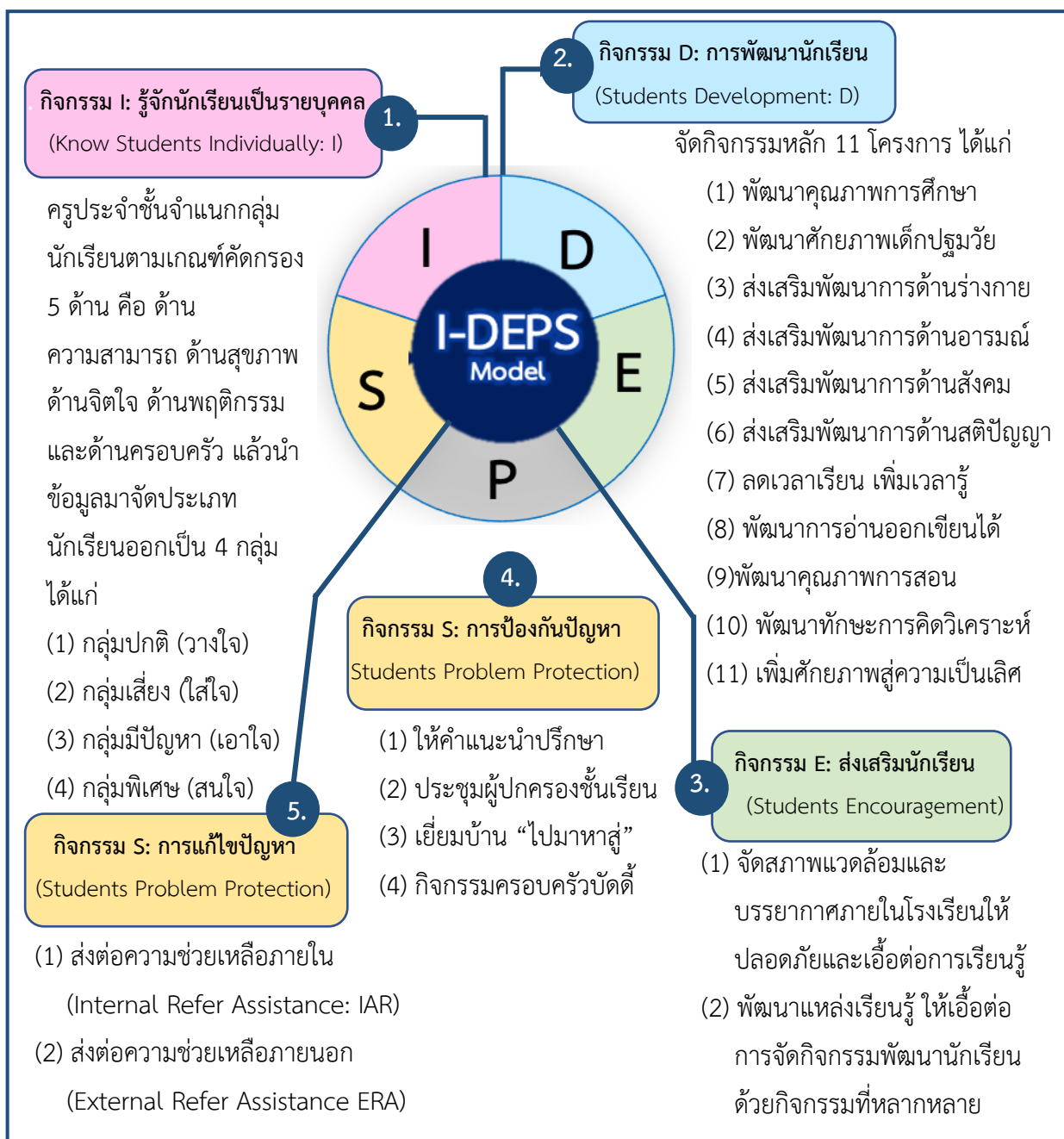
2. ผลการดำเนินการตามแผน (Act: A) พบว่า ผลจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ที่พัฒนาขึ้นในรอบที่ 2 สามารถได้ดังนี้

ภาพที่ 23 ผลการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ที่พัฒนาขึ้นในรอบที่ 2

3. ผลการสังเกตการณ์ (Observe)

การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ไปทดลองใช้ในรอบที่ 2 (ระยะที่ 5) สามารถสรุปได้ดังนี้

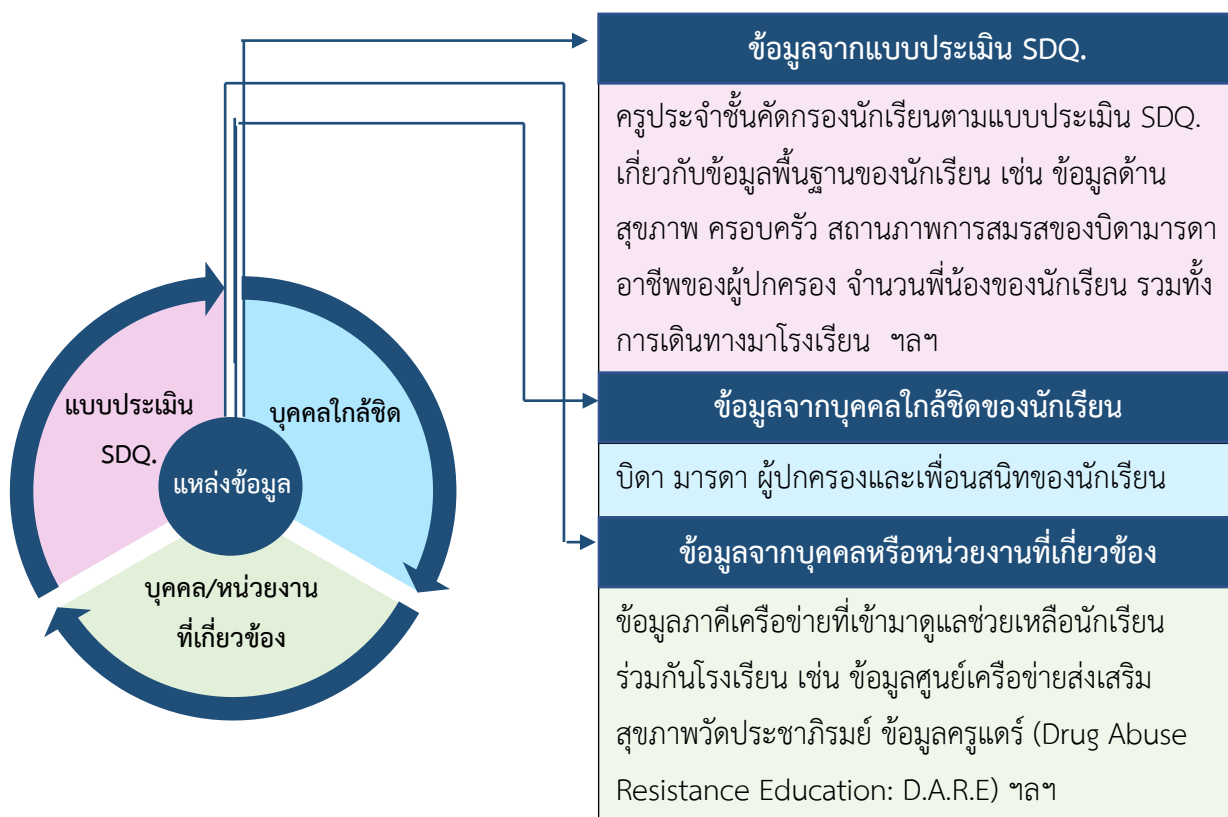

ภาพที่ 24 ผลที่ได้จากการสังเกตการณ์ (Observe) เกี่ยวกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ไปทดลองใช้ในระยะที่ 5

4. ผลการสะท้อนผล (Reflect: R)

4.1 ผลการสะท้อนกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

4.1.1 สภาพปัจจุบันของการนำระบบไปใช้ พบว่า ครูประจำชั้นจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถด้านการอ่าน เขียน สื่อสาร คิดคำนวณ สร้างนวัตกรรม ใช้เทคโนโลยี รวมทั้งจัดกลุ่มนักเรียนตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง สุขภาพ ความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ ฯลฯ โดยจัดเก็บข้อมูลจากแบบประเมิน SDQ. การสัมภาษณ์บุคคลใกล้ชิดกับนักเรียน รวมทั้งสอบถามจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน สามารถสรุปแหล่งข้อมูลได้ ดังนี้

ภาพที่ 25 สภาพปัจจุบันของการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually)

4.1.2 ข้อค้นพบจากการจัดกิจกรรม I พบว่า ครูประจำชั้นรู้จักนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเอง สามารถคัดกรองและจำแนกนักเรียนตามระดับความสามารถ สุขภาพ จิตใจ พฤติกรรมและครอบครัว โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ โดยใช้แบบประเมินจุดแข็งจุดอ่อน (The Strengths and Difficulties Questionnaire: SDQ.) ของสำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

4.1.3 วิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรจัดทำระบบการจัดการข้อมูล (Knowledge Management: KM) ในรูปแบบออนไลน์ โดยคำนึงถึง “ความปลอดภัยและเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ” เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและสามารถให้การดูแลช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว

4.2 ผลการสะท้อนกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน พบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนา 11 โครงการ ได้แก่

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ให้ความสำคัญกับ “การเรียนรู้ผ่านการเล่น” โดยถือว่า การเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพราะการเล่นช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างสมดุล

จากการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ทำให้เด็กได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีทักษะการเคลื่อนไหวตามวัย มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตนเองและคนรอบข้าง แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกได้เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม เช่น จัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย การสร้างสุขภาวะทางโภชนาการ การพัฒนาสมรรถภาพด้านร่างกาย การส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็ก กิจกรรมอนุบาลเกมส์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล ฯลฯ

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมและฝึกทักษะการเข้าสังคมในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดกิจกรรมฝึกทักษะด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กิจกรรมค่ายหนูน้อยคนเก่ง กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศ และกิจกรรมหนูน้อยรักการอ่าน

จากการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กเล่นและทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนในห้องเรียนได้ สนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัว มีทักษะทางภาษาเหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นความคาดหวังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการให้เกิดผลต่อเด็กในอนาคต

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมฝึกทักษะการแก้ปัญหาด้วยกิจกรรมทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในอนาคต

โครงการที่ 3 โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในกิจวัตรประจำวัน เช่น ใช้มือในการหยิบแก้ว

น้ำ แปรงสีฟัน ซ้อน ส้อม และทำความสะอาดภายในห้องเรียน ครูจัดกิจกรรมให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพ และสุขอนามัยของตนเอง จัดอาหารกลางวันตามหลักโภชนาการเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับประทานที่มีประโยชน์ จัดอาหารเสริม (นม) ให้เด็กได้ดื่มทุกวันในช่วงตอนเช้าและจัดอาหารว่างช่วงบ่าย จัดกิจกรรม กีฬาภายในโรงเรียน กิจกรรมออกกำลังกายตอนเช้า จัดกิจกรรมส่งเสริมกล้ามเนื้อเล็ก เช่น ปั่นดินน้ำมัน สร้างภาพด้วยการฉีก ตัด ปะ การวาดภาพระบายสี ฯลฯ

จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ทำให้เด็กมีน้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามมาตรฐาน กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงและมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า ควรจัดกิจกรรมฝึกทักษะการทรงตัว กิจกรรมเคลื่อนไหวและกิจกรรมกลางแจ้ง

โครงการที่ 4 โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า เด็กน่ารัก มีความสุขที่ได้มาโรงเรียน มีความมั่นใจในตนเอง

จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ทำให้เด็กมีความสุขกับกิจกรรมเคลื่อนไหว สนุกสนานกับกิจกรรมเต้นประกอบจังหวะและการร้องเพลง รู้สึกดีต่อตนเองและผู้อื่น กล้าแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านดนตรีนาฏศิลป์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมสร้างสรรค์ผลงานด้วยจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

โครงการที่ 5 โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า ครูได้จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเอง รับผิดชอบตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น แต่งตัวเองได้ ใส่รองเท้าได้ด้วยตนเอง รับประทานอาหารแล้วรู้จักเก็บจาน เล่นแล้วรู้จักเก็บของเข้าที่ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่น

จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม พบว่า เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ เช่น การสวมรองเท้า การจัดอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัว การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การรู้จักเก็บภาชนะ ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียน ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ มีวินัย รับผิดชอบต่อตนเองได้ดีเยี่ยม รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรจัดให้มีห้องสมุดของเล่นและเครื่องเล่นสนามที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และมีทักษะการเล่นร่วมกับผู้อื่น

โครงการที่ 6 โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า ครูใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับเด็ก จัดกิจกรรมเล่านิทาน ร้องเพลง สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษา จัดมุมประสบการณ์ฝึกให้เด็กได้แก้ปัญหา เล่นเกมโดมิโน เกมตัวต่อ

ต่อไม้บล็อก ทดลองบ้านนักวิทยาศาสตร์ เกมเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีจินตนาการ เช่น การวาดภาพระบายสีภาพตามจินตนาการ ปั้นดินน้ำมัน ฯลฯ

จากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้เด็กสามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นได้ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ สังเกต จำแนกและเปรียบเทียบได้

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า ครูควรฝึกทักษะมิติสัมพันธ์ให้กับเด็ก เช่น รูปทรง ขนาด ทิศทาง ตำแหน่ง ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ของเล่น สหกรณ์ โรงอาหาร แปลงเกษตร ฯลฯ

โครงการที่ 7 โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมและมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

จากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมจากที่หลากหลาย โดยโรงเรียนให้ความสำคัญกับ 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) กิจกรรมภายในสายชั้น จัดทุกวันศุกร์ของสัปดาห์ นักเรียนแต่ละห้องเรียนรู้ร่วมกันภายใน “ครอบครัวสายชั้น” กิจกรรมที่สำคัญ คือ กิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ฝึกทักษะชีวิต ทักษะการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม (2) กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพนักเรียน (กลุ่มสนใจ) โดยนักเรียนเป็นคนเลือกกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง จัดกิจกรรมทุกวันศุกร์สัปดาห์สุดท้ายของเดือน นักเรียนจัดแสดงโชว์ความสามารถผ่านเวที “สร้างเด็กดี ปั่นคนเก่งสู่ครอบครัวอนุบาล” ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะ ประสบการณ์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า ครูควรจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่งการศึกษา ได้แก่ (1) ด้านพุทธศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการเรียนรู้แบบองค์รวม (2) ด้านการจริยศึกษา เพื่อให้นักเรียนมีศีลธรรมจรรยาดี มีความซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและมีสำนึกต่อส่วนรวม (3) ด้านหัตถศึกษา เน้นทักษะการทำงานและการมีความคิดสร้างสรรค์ และ (4) ด้านพลศึกษา เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีสุขภาพแข็งแรง การกินอาหารถูกต้อง และออกกำลังกายเหมาะสมกับวัย สะอาดและสุขลักษณะ ซึ่งครูควรจัดกิจกรรมควบคู่กับการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

โครงการที่ 8 โครงการอ่านออกเขียนได้ จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า ครูจัดกิจกรรมตามแนวทาง PISA ทดสอบการอ่านและเขียนภาษาไทยทุกระดับชั้น จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านออกเขียนได้

จากการดำเนินการดังกล่าว พบว่า จุดที่ควรพัฒนา คือ การสอนซ่อมเสริมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โรงเรียนควรประสานความร่วมมือระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารควรนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ฝ่ายบริหารงานวิชาการควรมีแผนนิเทศตลอดปีการศึกษา และรายงานผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้ผ่านระบบออนไลน์

โครงการที่ 9 โครงการพัฒนาคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษ จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบ ที่ 2 พบว่า โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมภาษาอังกฤษวันละคำ การแข่งขันการเขียนคำศัพท์ตามคำบอก (Dictation) กิจกรรมเทศกาลวันสำคัญ (Merry Christmas) และกิจกรรมการเล่านิทานภาษาอังกฤษ (Story telling)

จากการดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียน มีทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษได้สูงขึ้น สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มภาษาอังกฤษสูงขึ้น

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรใช้ CEFR เป็นกรอบในการกำหนดค่าเป้าหมายในการพัฒนา โดยนำผลการประเมินไปใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถทางภาษาของนักเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

โครงการที่ 10 พัฒนาทักษะการคิด จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า โรงเรียนจัดการสอนแบบโครงงานและการนำกระบวนการ STEM มาใช้ในการพัฒนาทักษะการคิด

จากการดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่ครูกำหนด สร้างนวัตกรรมและประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการ STEM อย่างเต็มรูปแบบในทุกกลุ่มสาระ

โครงการที่ 11 เพิ่มศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบ ที่ 2 พบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับ 5 กิจกรรมหลัก คือกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ กิจกรรมค่ายภาษาไทย กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษและกิจกรรมแข่งขันทักษะสู่ความเป็นเลิศในระดับต่าง ๆ เช่น แข่งขันทักษะวิชาการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดภาคใต้ แข่งขันทักษะวิชาการระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่ ระดับภาคใต้และระดับชาติ

จากการดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การทำงานเป็นทีม และปรับความพื้นฐานให้นักเรียนในทุกระดับชั้น ทำให้นักเรียนมีสมรรถนะตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรประสานความร่วมมือระหว่าง “โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 14 จังหวัด” เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักเรียนให้มีศักยภาพทัดเทียมกัน

4.3 ผลการสะท้อนกิจกรรม E (Students Encouragement) จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า โรงเรียนได้จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกมิติ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนร่มรื่น สวยงาม สะอาด ปลอดภัยและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ครู เด็ก และผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการรับฟังความคิดเห็นและให้เกียรติซึ่งกันและกัน

จากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถวิ่งเล่นบริเวณสนามเด็กเล่น ได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีห้องปฏิบัติที่เพียงพอ ห้องเรียนสวย ปลอดภัย

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ที่วิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรพัฒนาแหล่งที่รู้หลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความสุขที่ได้มาโรงเรียน จัดเตรียมเครื่องเล่นสนามที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ผ่านการเล่น

4.4 ผลการสะท้อนกิจกรรม P (Students Problem Protection) จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า ครูได้ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดปัญหากับนักเรียนในทุกมิติ ครอบคลุม 3 กิจกรรม ได้แก่

(1) **มิติของการให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น** โดยครูให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนใน 2 ลักษณะ คือ (1) การให้คำปรึกษาแก่เด็กเป็นรายบุคคล (Individual Counseling: IC) ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหา ได้ด้วยตนเอง (2) และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling: GC) เป็นกระบวนการที่ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและครูแนะแนวให้ คำปรึกษาเบื้องต้นแก่เด็กที่มีปัญหาใกล้เคียงกันได้มาระบายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองให้เพื่อน ฟัง เมื่อนักเรียนมาขอคำปรึกษา ครูจะพูดน้อยและเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นฝ่ายพูดมากกว่าตนเอง ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน ทำให้ครูเข้าใจปัญหาของนักเรียนได้เป็นอย่างดี โดยครูทุกคนยึดมั่นในหลักการ “การรักษาความลับของนักเรียนทุกคน”

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าว พบว่า นักเรียนกล้าที่ปรึกษาปัญหากับครู เพราะครูมีทักษะในการรับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษากับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูมีที่พึ่งและสามารถปรับทุกข์ได้

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและครูแนะแนว ควรสร้างบรรยากาศแห่งความคุ้นเคยและสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ควบคู่กับการ “ป้องกันความเสี่ยง” ที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ ทั้งในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน

(2) **มิติของการประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน (Classroom Meeting)** โดยโรงเรียนได้ จัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เป็นการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีเป้าหมายเพื่อทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูกับผู้ปกครอง ส่วนครั้งที่ 2 เป็นการจัด กิจกรรม “ลูกหลานท่าน เราดูแล” มีเป้าหมายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และรับทราบปัญหาของนักเรียน เพื่อร่วมกันค้นแนวทางการแก้ไขโดยเน้นความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนภายในแผนงาน “ซีพีอาร์ แอคชั่น” (CPR Action: Classroom Parent Relationship)

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าว พบว่า ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนเองในขณะนี้นักเรียนอยู่บ้านภายใต้แผนความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง ครูประจำชั้นทำหน้าที่สะท้อนพฤติกรรมในห้องเรียนและพฤติกรรมขณะอยู่ในโรงเรียน โดยบอกให้ผู้ปกครองรู้จักเด่นและข้อดีของนักเรียน เช่น นักเรียนตั้งใจเรียน ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ทำให้ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อบุตรหลานของตนเองมากขึ้น ส่วนกรณีที่นักเรียนมีปัญหาด้านเรียน เช่น ไม่ส่งการบ้าน ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ครูประจำชั้นสะท้อนสภาพปัญหาเพื่อร่วมกันแก้ไขโดย “ไม่ผลักภาระให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” แต่ถือว่า ภารกิจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น “ภารกิจร่วมกัน” ที่โรงเรียนและผู้ปกครองต้องร่วมกันพัฒนาและแก้ไขไปด้วยกัน

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนควรมีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง 3 ระดับ คือ คณะกรรมการผู้ปกครองระดับห้องเรียน คณะกรรมการผู้ปกครองระดับสายชั้น และคณะกรรมการผู้ปกครองระดับโรงเรียน เพื่อร่วมกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ สร้างนักเรียนให้เป็น “คนดี มีปัญญา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข”

(3) มิติของการเยี่ยมบ้าน “Buddy Family” โดยครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) ในทุกภาคเรียน ทำให้ครูรับทราบปัญหาของเด็กตามสภาพจริง และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อนำข้อมูลของเด็กที่มีปัญหามาช่วยเหลือเด็กในด้านต่าง ๆ เป็นรายบุคคล

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าว พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยินดีที่จะให้ข้อมูลพื้นฐานที่ครูต้องการ เช่น ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล พฤติกรรมนักเรียนขณะอยู่ที่บ้าน การบ้านและภาระงานที่ครูมอบหมาย รวมทั้งความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อครูและโรงเรียน

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า การเยี่ยมบ้านนักเรียน ควรเป็นไปในบรรยากาศที่เป็นกันเอง พูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคยอบอุ่นใจ โดยครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วม “วงสนทนา” ในระยะแรกที่ครูไปถึง พยายามให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาให้มากในเรื่องที่สนทนากัน ครูไม่ควรตำหนิติเตียน วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับตัวของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูหรือโรงเรียนให้ผู้ปกครองฟัง

4.5 ผลการสะท้อนกิจกรรม S: (Students Solve Problem) จากการสังเกตผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 พบว่า ครูมีการแก้ไขปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี โดยนำข้อมูลที่คัดกรองนักเรียนมาใช้ในการแก้ไขปัญหา เช่น นักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการเรียน ครูแก้ปัญหาโดยการจัดสอนเสริมเป็นรายบุคคล นักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัว ครูแก้ปัญหาโดยจัดกิจกรรมเรียนรู้เป็นกลุ่มและทำงานร่วมกัน

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าว พบว่า โรงเรียนแก้ไขปัญหา 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การแก้ไขปัญหาโดยใช้รูปแบบการส่งต่อภายใน เป็นกรณีครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นเบื้องต้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายกิจการนักเรียน และ 2) การแก้ไขปัญหาโดยใช้การส่งต่อภายนอก ซึ่งเป็นกรณีที่โรงเรียน

ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแล้วแต่นักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น จึงต้องส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจากหน่วยงานภายนอก เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้อง เช่น กรณีนักเรียนมีสมาธิสั้นและมีอาการร้ายแรงจนต้องรักษาด้วยยาและต้องได้รับคำปรึกษาแนะนำจากแพทย์อย่างใกล้ชิด หรือกรณีที่ครูพบว่านักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบและมีปัญหาต่อเนื่องยาวนาน หรือมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ควรได้รับการดูแลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

ส่วนวิธีการแก้ไขในรอบต่อไป ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า วิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ควรเริ่มต้นจากกรณีครูทำความรู้จักกับนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดโดยแบบการประเมิน SDQ. เพื่อคัดกรองในนักเรียนเป็นกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการส่งต่อความช่วยเหลือภายในโรงเรียน (Internal Refer Assistance: IRA) ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหากรณีที่ครูประจำชั้นสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้น โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้แก้ปัญหาโดยใช้รูปแบบ “โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่” ที่เปิดโอกาสให้หัวหน้าสายชั้น ครูภายในสายชั้น ครูฝ่ายกิจการนักเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่รับผิดชอบในแต่ละสายชั้น เข้ามาแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นรายกรณี เช่น กรณีมีปัญหาด้านพฤติกรรม หัวหน้าสายชั้น อาจขอความช่วยเหลือไปยัง “หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน” เพื่อร่วมกันแก้ไขรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น หรือกรณีที่นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน หัวหน้าสายชั้นจะแก้ไขปัญหาด้วยการตั้งทีมงานเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหา โดยอาจนำรูปแบบ “พี่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน เราช่วยกัน เพื่อครอบครัวอนุบาลของเรา” มาใช้ในการแก้ไขปัญหา ส่วนกรณีปัญหาที่ยากเกินกว่าครูและบุคลากรในโรงเรียนจะแก้ไขโดยลำพัง หรือกรณีที่โรงเรียนได้พยายามแก้ไขปัญหมาแล้ว แต่พฤติกรรมของนักเรียนยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น โรงเรียนควรใช้วิธีการแก้ไขโดยใช้รูปแบบการส่งต่อความช่วยเหลือภายนอกโรงเรียน (External Refer Assistance: ERI) เช่น ประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กรณีที่นักเรียนมีปัญหาด้านสุขภาพ ประสานความร่วมมือไปยังนักจิตวิทยา กรณีที่นักเรียนมีปัญหาการปรับตัว ประสานความร่วมมือไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ครู D.A.E.R) กรณีนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข เป็นต้น

ผลการศึกษาระยะที่ 6 คือ ระยะเวลาทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (R₂)

1. ผลการวางแผน (Plan: P) พบว่า มีจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุง 3 ประการ ดังนี้

1.1 กิจกรรมที่กำหนดในแผนงานบางกิจกรรมไม่เหมาะสม เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ คือ การออกแบบกิจกรรมยังไม่สามารถพัฒนานักเรียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ “โรงเรียนมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย” ดังนั้น โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมนักเรียนสู่ความเป็นเลิศในทุกมิติเป็นกรณีพิเศษ โดยกำหนดให้จัดกิจกรรมเพิ่มเติม 3 กิจกรรม

คือ (1) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพิชิตโรงเรียนดัง (2) กิจกรรมพัฒนาทักษะทางวิชาการสู่ความเป็นเลิศ และ (3) จัดกิจกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาที่เป็น Native Speaker โดยตรง เพื่อให้สร้างอัตลักษณ์ของนักเรียนโรงเรียนเด็กอนุบาลนราธิวาส คือ นักเรียนมีทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษสู่การยกระดับคุณภาพตามมาตรฐานสากล

1.2 การบันทึกผลการสังเกต ผู้วิจัยต้องเพิ่มรายละเอียดของการบันทึกเป็นกรณีพิเศษ โดยเก็บรายละเอียดในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอารมณ์ ความรู้สึก สีหน้าและท่าทางของผู้ให้ข้อมูล

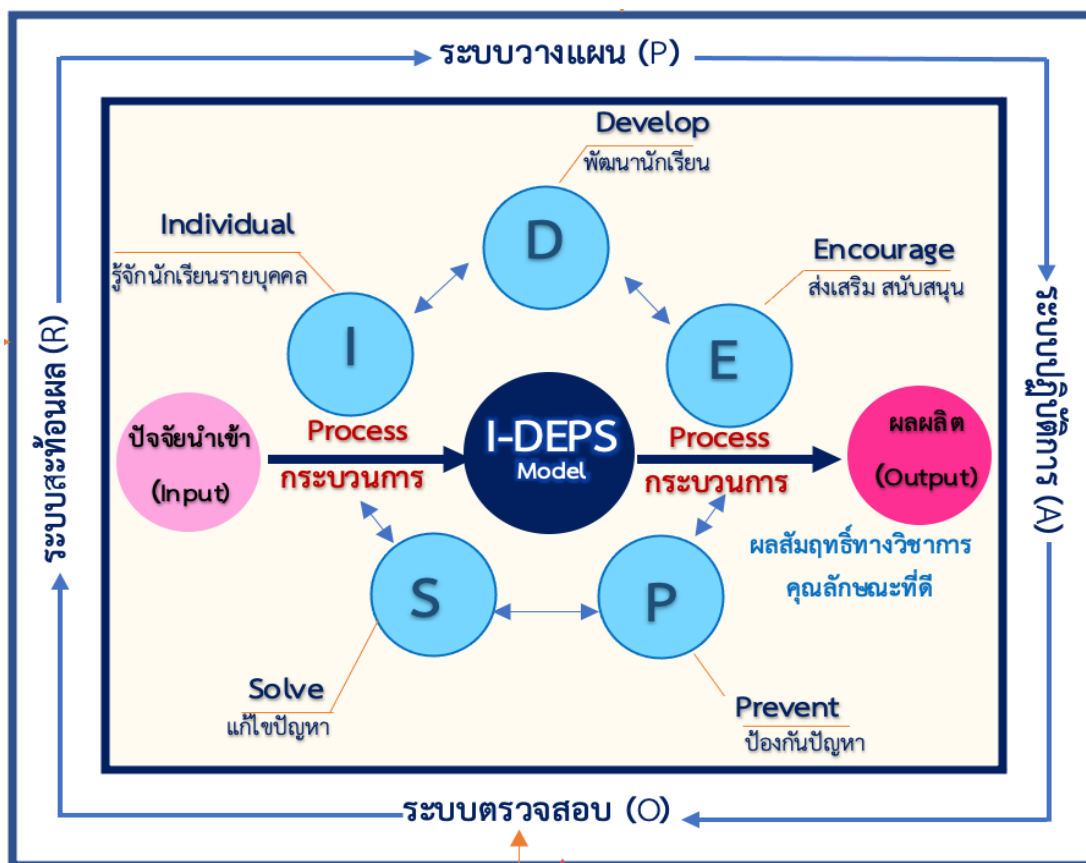
1.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม นอกจากผู้วิจัยจะใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ซึ่งเป็นวิธีการหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพแล้ว ผู้วิจัยควรใช้วิธีการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ให้ข้อมูลเป็นครั้งคราว เพื่อตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงหรือประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องเป็นระยะ

แต่โดยสรุปแล้ว ผู้วิจัย ทีมวิจัยภายใน และผู้ให้ข้อมูลหลัก มีความเห็นตรงกันว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาสโดยใช้ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model) มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ดังคำพูดของครุท่านหนึ่งว่า “....การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model) เป็นการดำเนินงานในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ไม่น่าจะต้องมีการตัดกิจกรรมใดออกไป เพราะการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง 5 กิจกรรม ตั้งแต่ขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนานักเรียน การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมทั้งการส่งต่อ”

2. ผลการปฏิบัติตามแผน (Act: A) พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นโยชน์ โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนที่ได้เข้าร่วมประชุมระดมสมอง (Brain Storming) มีมติร่วมกันที่จะให้โรงเรียนดำเนินงานตามแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้นวัตกรรมที่มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model)” ครอบคลุม 5 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรม I (Know Students Individually) เป็นกิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรม D (Students Development) เป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด กิจกรรม E (Students Encouragement) เป็นกิจกรรมที่เน้นการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ กิจกรรม P (Students Problem Protection) เป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน และกิจกรรม S (Students Solve Problems) เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งจากการสังเกตผลการดำเนินงานตามแผนงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเดีพส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ พบว่า ทุกคนมีความสนิสนิยมคุ้นเคยและให้ความเป็นกันเอง ทุกคนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยเฉพาะครูประจำชั้นสามารถให้เหตุผลและรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

3. ผลการสังเกตการณ์ (Observe: O) พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) มีปัญหา อุปสรรค และจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา คือ กิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ระบุไว้ในแผนงาน มีจำนวนมากเกินไป ทำให้ครูต้องรับภาระหน้าที่มากเกินไปจนเกินไป จำเป็น ดังนั้น โรงเรียนจึงพิจารณาปรับลดจำนวนกิจกรรมลง หรืออาจบูรณาการกิจกรรมที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกัน ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ดังคำพูดคุณครูรายหนึ่งที่ว่า “อยู่โรงเรียนแทบไม่ทันทำอะไรได้เลย ต้องสอนนักเรียนทั้งวัน ทั้งห้องสอนก็ไม่ได้เลย เด็กอนุบาลชนมาก งานด้านเอกสารก็มาก ทั้งที่เป็น การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ต้องมีสมุดบันทึกการเจริญเติบโตและบันทึกพัฒนาการของนักเรียน สมุดบันทึกผลการเรียน เอกสารเยี่ยมบ้านนักเรียน ต้องใช้เวลาในวันหยุดหรือกลางคืนหลังเลิกงานทำ ทำให้ไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัว เพราะแม้แต่ต้องทำงานของโรงเรียน” แต่สำหรับมุมมองของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสุขที่ได้เรียน สนุกกับกิจกรรมใหม่ ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดัง คำพูดของนักเรียนคนหนึ่งกล่าวว่า “หนูอยากให้โรงเรียนจัดกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์อีกคะ หนูชอบการ ทดลอง การผสมโน่นผสมนี่แล้วกลายเป็นสารละลาย ทำให้รู้สึกว่าการเรียนสนุก น่าค้นหาและไม่น่าเบื่อ หน่ายอีกต่อไป” ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าว โรงเรียนควรลดภาระงานด้านเอกสารของครู โดยอาจ เปลี่ยนรูปแบบการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลจาก “ระบบเอกสาร” เป็น “ระบบออนไลน์” ซึ่งจะสามารถลดภาระงานของครูได้มาก

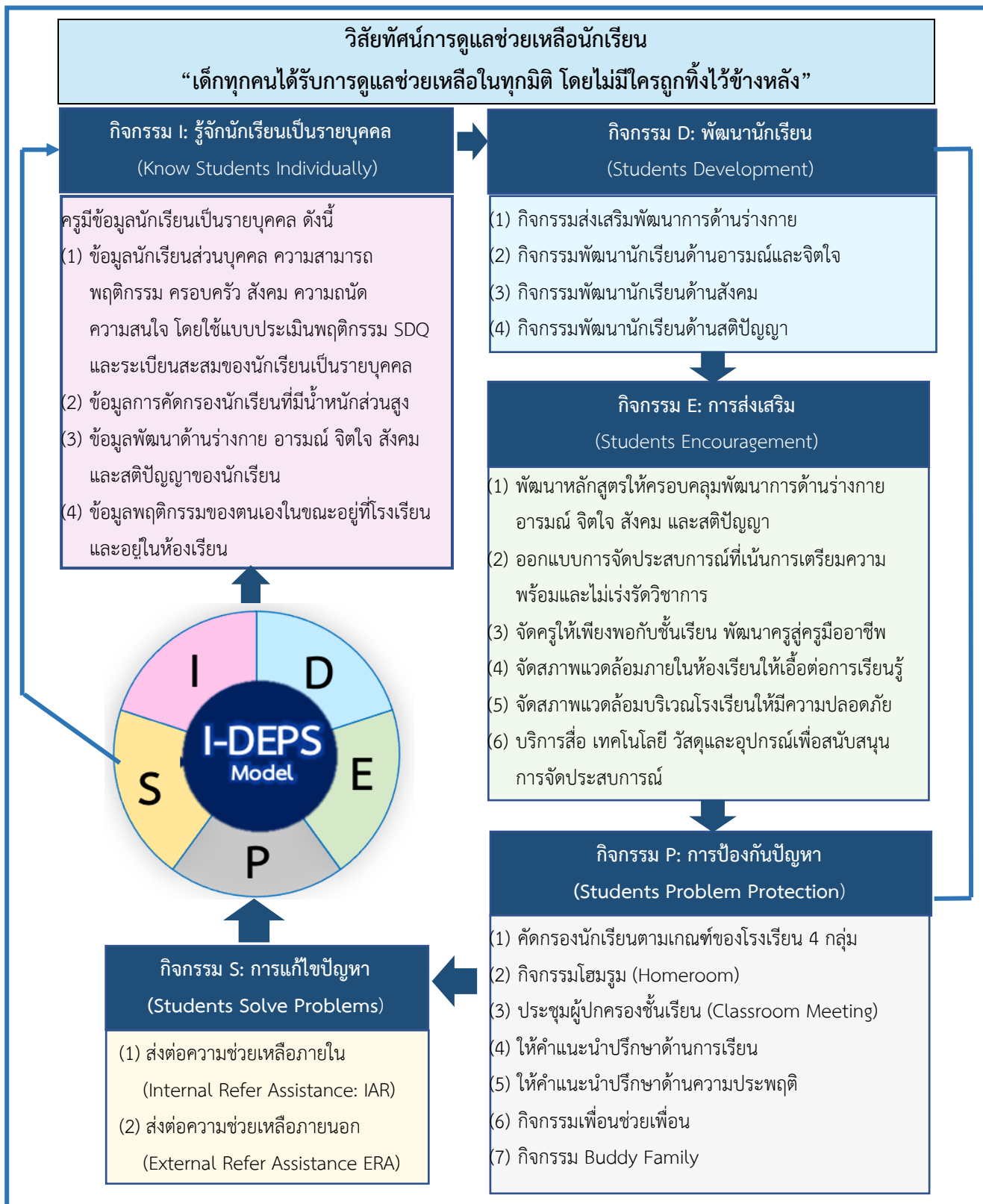
4. ผลการสะท้อนผล (Reflect: R) จากการถอดบทเรียนร่วมกันของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนที่เข้าร่วมประชุมระดมสมอง (Brain Storming) สรุปได้ว่า กิจกรรมที่ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้จริง จึงควรมีการเผยแพร่ ผลงานที่เป็นความสำเร็จ คือ การออกแบบกิจกรรมโดยคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติ 2 ตัวชี้วัด (1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และ (2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยควร พัฒนาระบบการขับเคลื่อนงาน 4 ระบบ คือ ระบบวางแผน (P) ระบบปฏิบัติการ (A) ระบบตรวจสอบ (C) และระบบสะท้อนผล (R) เพื่อให้แผนดำเนินงานที่ครอบคลุม 5 แผนงาน คือ (1) แผนการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล (Know Students Individually) (2) แผนพัฒนานักเรียน (Students Development) (3) แผนการส่งเสริมและสนับสนุน (Students Encouragement) แผนการป้องกันปัญหา (Students Problem Protection) และแผนการแก้ไขปัญหา (Students Solve Problems)

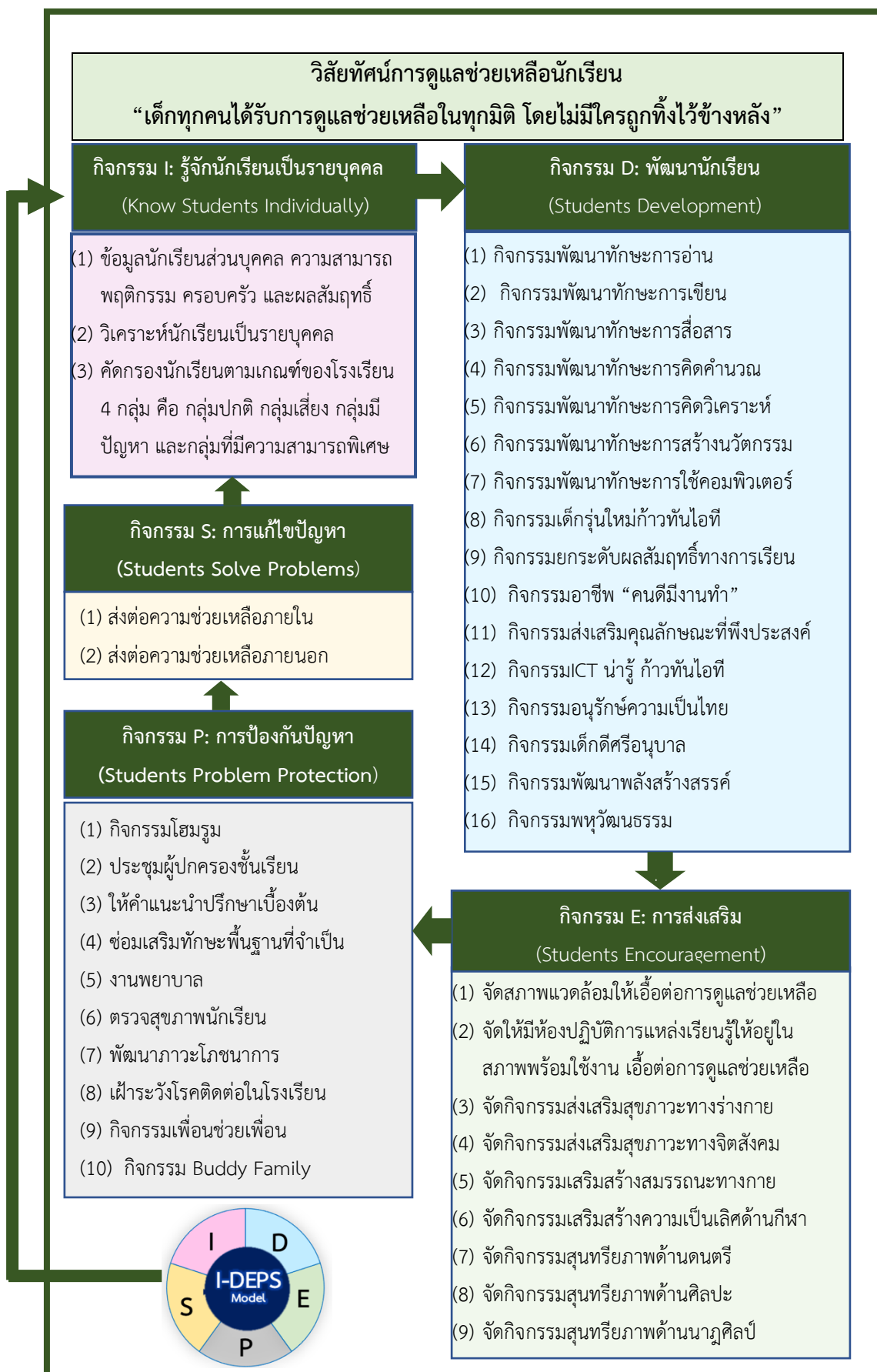
ภาพที่ 26 ผลการสะท้อนผล (Reflect: R) จากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียน ระดับสายชั้นและระดับโรงเรียน

จากภาพที่ 26 พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) เป็นการนำระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ PAOR ประกอบด้วย 4 ระบบ ได้แก่ ระบบวางแผน (P) ระบบปฏิบัติการ (A) ระบบตรวจสอบ (C) และระบบสะท้อนผล (R) ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ IPO ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 คือ ปัจจยนำเข้า (Input) ประกอบด้วยนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ความคาดหวังของผู้ปกครอง และตัวของนักเรียน องค์ประกอบที่ 2 คือ กระบวนการ (Process) เป็นกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ครูทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Know Students Individually: I) (2) การพัฒนานักเรียน (Students Development: D) (3) การส่งเสริมนักเรียน (Students Encouragement: E) (4) การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน (Students Problem Protection: P) และ (5) การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (Students Solve Problems: S)

รายละเอียดแสดงในภาพที่ 27

ภาพที่ 27 การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ระดับปฐมวัย

ภาพที่ 28 การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ระดับประถมศึกษา

ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการศึกษาระยะที่ 7 คือ ระยะประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (D₃)

1. ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานในภาพรวม

ผลที่เกิดจากการดำเนินงานในภาพรวม พบว่า ในรอบแรกของการนำระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) มาใช้นั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล นราธิวาส ได้ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คัดเลือกทีมงานวิจัยภายใน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับทีมวิจัยภายใน เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยและ แนวคิดพื้นฐานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและแก้ไข และการส่งต่อ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ร่วมกับทีมวิจัยภายในและผู้ให้ข้อมูลหลัก ประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) จนได้แนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส คือ “การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนา นักเรียน กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาของนักเรียน และกิจกรรม S (Students Solve Problems) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสนามการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ร่วมกับทีมวิจัยภายใน สังเกต ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการสะท้อนผลการดำเนินงานเป็นระยะ แล้วนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ ปรับปรุงการดำเนินงานในรอบต่อไปอย่างต่อเนื่องในลักษณะแบบขดลวดจากรอบที่ 1 ไปสู่การพัฒนาใน รอบที่ 2 และรอบที่ 3 จนได้รูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาล นราธิวาส ที่มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ในที่สุด

ผลลัพธ์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้วิจัย ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการวางแผน ออกแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ร่วมดำเนินการ ร่วมสังเกต ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ร่วมสะท้อนกลับ และร่วมปรับปรุงพัฒนากิจกรรมไปด้วยกันจนได้ รูปแบบ (Model) การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ทุกคนพึงพอใจ โดยผู้วิจัยและทีมวิจัยภายในได้สังเกต พฤติกรรมการปฏิบัติตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ในรอบแรกของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการ

สถานศึกษาชั้นพื้นฐานและนักเรียน ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและสะท้อนมุมมองเท่าที่ควร แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างความรู้สึกร่วมให้ทุกคนรู้สึกว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) เป็นระบบที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมกันออกแบบจนออกมาเป็นระบบ ที่ทุกคนพึงพอใจ ทำให้ทุกคน “รู้สึกเป็นเจ้าของระบบการดูแล” และส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ในบทบาทหน้าที่ของความร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างจริงจังบนพื้นฐานของความไว้วางใจระหว่างกัน ตลอดระยะเวลาของการวิจัย ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน ดัง คำพูดของครูคนหนึ่งที่ว่า “โรงเรียนอนุบาลราธิวาส เป็นโรงเรียนแห่งความคาดหวังของผู้ปกครองว่า เด็กทุกคนที่มาเรียนที่นี่ ต้องมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ อีกอย่าง คือ โรงเรียนแห่งนี้ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ โรงเรียนมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูทุกคนที่ต้องร่วมด้วยช่วยกันเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่พวกเราได้ประกาศไว้” และครูหนึ่งได้กล่าวว่า “เมื่อพวกเราได้มาทำงานร่วมกัน ทำให้พวกเราได้ร่วมกันสะท้อนสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อพวกเราสามารถสะท้อนปัญหาให้ผู้บริหารฟัง ผู้บริหารก็พร้อมที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกับพวกเรา ทำให้พวกเรารู้สึกอบอุ่นและไม่โดดเดี่ยวในการทำงาน แม้ว่าพวกเราต้องทำงานหนักขึ้น พวกเราก็เต็มใจที่จะทำ เพราะเรามีเป้าหมายเดียวกัน คือ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติที่พวกเราได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน” และจากการที่โรงเรียนได้มีการประสานความร่วมมือไปยังภาคีเครือข่าย ทำให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เช่น ผู้ปกครองได้เข้ามาช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเรียนขณะที่นักเรียนอยู่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากศูนย์สุขภาพประจำอำเภอเมือง (ศูนย์สุขภาพวัดประชาภิรมย์) และโรงพยาบาลราธิวาสราชนครินทร์ เข้ามาดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านสุขภาพ เจ้าหน้าที่ตำรวจ (ครู D.A.E.R.) เข้ามาสอดส่องพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนที่อาจเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุขทุกชนิด สมาคมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลราธิวาส เข้ามาดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการสนับสนุนทุนการศึกษา สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา เทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง นอกจากนี้ ผู้ปกครองคนหนึ่งยังชื่นชมผลที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ดังคำพูดที่ว่า “เพราะมั่นใจในคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ทำให้ตนเอง พี่สาว รวมทั้งญาติ ๆ ล้วนเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนอนุบาลราธิวาส ซึ่งสิ่งที่ตนเองและครอบครัวชื่นชมครูของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส คือ ครูทุกคนดูแลนักเรียนตั้งแต่เริ่มก้าวเท้าเข้ามาบริเวณประตูโรงเรียน ครูทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใส ต้อนรับลูกหลานของตนเองด้วยการต้อนรับที่อบอุ่น สำนวณความสะอาดเรียบร้อยของเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย นอกจากนี้ ครูทุกคนเป็น “ต้นแบบของการพูดจาดี แต่งกายดี มีสัมมาคารวะ” ซึ่งการที่นักเรียนได้เรียนรู้จากแบบอย่างที่ดี จะทำให้นักเรียนได้ซึมซับพฤติกรรมที่ดีงามของคุณครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลนักเรียนที่ยั่งยืน

2. ผลการประเมินค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้

ผู้วิจัยและทีมวิจัยภายใน ได้สรุปวิเคราะห์ค่าพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละกิจกรรม โดยเปรียบเทียบผลก่อนและหลังนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) มาใช้ ดังนี้

2.1 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย

ตารางที่ 60 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์
โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา	อันดับ
		รอบที่ 1	รอบที่ 2		
(1) กิจกรรม I (Know Students Individually) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	80.00	83.77	89.97	6.20	3
(2) กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนานักเรียน	80.00	89.08	95.12	6.04	4
(3) กิจกรรม E (Students Encouragement) การส่งเสริมนักเรียน	80.00	84.95	95.21	10.26	1
(4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) การป้องกันปัญหา	80.00	82.34	90.06	7.72	2
(5) กิจกรรม S (Students Solve Problem) การแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	80.00	83.94	85.13	1.20	5
เฉลี่ย	80.00	84.82	91.10	6.28	

จากตารางที่ 60 พบว่า ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.28 สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 84.82 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 4.82 และผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 91.10 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 9.10 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.28

2.2 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 61 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์
โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่า พัฒนา	อันดับ
		รอบที่ 1	รอบที่ 2		
(1) กิจกรรม I (Know Students Individually) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	80.00	80.23	91.52	11.29	1
(2) กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนานักเรียน	80.00	83.94	91.17	7.23	2
(3) กิจกรรม E (Students Encouragement) การส่งเสริมนักเรียน	80.00	81.33	86.83	5.50	4
(4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) การป้องกันปัญหา	80.00	82.14	88.78	6.65	3
(5) กิจกรรม S (Students Solve Problem) การแก้ไขปัญหา	80.00	83.94	85.13	1.20	5
เฉลี่ย	80.00	82.32	88.69	6.37	

จากตารางที่ 61 พบว่า ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในภาพรวม รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับ
ประถมศึกษา มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.37 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI
Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ
82.32 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 2.32 และผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 88.69
สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 8.69 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย
ร้อยละ 6.37

2.3 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แสดงผลในตารางที่ 62-63

ตารางที่ 62 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
(1) ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลนักเรียนส่วนบุคคล จำแนกเป็นข้อมูลด้านความสามารถ พฤติกรรม ครอบครัว สังคม ความถนัดและความสนใจของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม SDQ และระเบียนสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคล	80.00	84.32	91.16	6.84
(2) ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลน้ำหนักส่วนสูงของนักเรียน	80.00	83.58	87.59	4.01
(3) ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของนักเรียน	80.00	83.21	88.56	5.35
(4) ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลพฤติกรรมของตนเอง ในขณะที่อยู่ที่โรงเรียนและอยู่ในห้องเรียน	80.00	83.98	92.55	8.57
เฉลี่ย	80.00	83.77	89.97	6.19

จากตารางที่ 62 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.19 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 83.77 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 3.77 และผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 89.97 สูงกว่าค่าเป้าหมายร้อยละ 9.97 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.19

ตารางที่ 63 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
(1) ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลนักเรียนส่วนบุคคล จำแนกเป็นข้อมูลด้านความสามารถ พฤติกรรม ครอบครัว สังคม ความถนัดและความสนใจของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม SDQ และระเบียนสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคล	80.00	80.34	91.55	11.21
(2) ครูวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล	80.00	80.02	92.43	12.41
(3) ครูคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ	80.00	80.32	90.58	10.26
(4) ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลพฤติกรรมของตนเอง ในขณะที่อยู่ที่โรงเรียนและอยู่ในห้องเรียน	80.00	83.29	89.79	6.50
เฉลี่ย	80.00	80.99	91.09	10.10

จากตารางที่ 63 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.10 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 80.99 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 0.99 และผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 91.09 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 11.09 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 10.10

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) ระหว่างผู้วิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ที่ประชุมมีความเห็นตรงว่า ทุกกิจกรรมที่ระบุไว้ในแผน ยังคงมีความสำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป แม้ว่าผู้วิจัยจะออกจากสนามวิจัยแล้วก็ตาม ดังที่นักเรียนที่เป็นทีมวิจัยภายใน กล่าวว่า “.....จากการเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้หนูรู้สึกว่าคุณครูมีความสำคัญต่อครูและผู้ปกครองเป็นอย่างมาก หนูจะตั้งใจเรียนเพื่อพัฒนาตนเองให้มีดีขึ้น หนูสัญญาว่า หนูจะไม่ทำให้ครูและพ่อแม่ต้องผิดหวังจากการกระทำของตนเอง....”

2.4 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน แสดงผลในตารางที่ 64-65

ตารางที่ 64 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียนในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
1. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	80.00	91.12	95.45	4.33
2. กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์และจิตใจ	80.00	89.34	93.25	3.91
3. กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสังคม	80.00	88.64	95.12	6.48
4. กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสติปัญญา	80.00	87.21	96.66	9.45
เฉลี่ย	80.00	89.08	95.12	6.04

จากตารางที่ 64 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย มีค่าพัฒนา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.04 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 89.08 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 9.08 และ ผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 95.12 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.04 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนา ในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.04

ตารางที่ 65 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนา นักเรียนในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
1. กิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน	80.00	91.12	95.45	4.33
2. กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน	80.00	89.34	93.25	3.91
3. กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร	80.00	88.64	95.12	6.48
4. กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ	80.00	87.21	96.66	9.45
5. กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	80.00	89.08	95.12	6.04
6. กิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม	80.00	80.01	84.36	4.35
7. กิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	80.00	81.53	84.96	3.43
8. กิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที	80.00	83.66	91.89	8.23
9. กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	80.00	80.03	89.56	9.53
10. กิจกรรมอาชีพ “คนดีมีงานทำ”	80.00	81.23	87.65	6.42
11. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์	80.00	82.22	93.54	11.32
12. กิจกรรม ICT นำรู้ ก้าวทันไอที	80.00	80.01	92.55	12.54
13. กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย	80.00	84.02	87.79	3.77
14. กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล	80.00	83.22	89.43	6.21
15. กิจกรรมพัฒนานักเรียน พลังสร้างสรรค์	80.00	80.44	91.88	11.44
16. กิจกรรมพหุวัฒนธรรม	80.00	81.32	89.58	8.26
เฉลี่ย	80.00	83.94	91.17	7.23

จากตารางที่ 65 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียนในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา มีค่าพัฒนา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.23 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 83.94 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 3.94 และ ผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 91.17 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 11.17 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 7.23

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) ระหว่างผู้วิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ที่ประชุมมีความเห็นว่า กิจกรรมยังมีความสำคัญและมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป แม้ว่าผู้วิจัยจะออกจากสนามการวิจัยแล้วก็ตาม ดังที่ครูประจำชั้นที่เป็นทีมวิจัยภายใน กล่าวว่า “.....การที่โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนโดยใช้รูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย มีส่วนช่วยให้นักเรียนได้รับการดูแล เอาใจใส่ ช่วยเหลือและพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ...” และรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นทีมวิจัยภายใน กล่าวว่า “..... หลังจากนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะในการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม นักเรียนอยากมาโรงเรียน และรู้สึกว่าการได้มาโรงเรียนและเล่นกับเพื่อนๆ คือความสุขที่พวกเขาเฝ้ารอ....” ที่เป็นเช่นนี้ เพราะโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น กิจกรรม ICT นำรู้ ก้าวทันไอที กิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันทักษะความสามารถของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ จนได้รับรางวัลเหรียญทองในการแข่งขันทักษะวิชาการระดับกลุ่มโรงเรียนระดับเขตพื้นที่ ระดับภาคหรือระดับชาติ รวมทั้งเข้าร่วมในการแข่งขันระดับนานาชาติ

2.5 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ แสดงผลในตารางที่ 67-68

ตารางที่ 66 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
1. พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	80.00	83.65	95.55	11.90
2. ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ	80.00	82.31	89.91	7.60
3. จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน พัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์	80.00	95.66	100.00	4.34

ตารางที่ 66 (ต่อ)

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
4. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีมุมประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย	80.00	81.43	98.34	16.91
5. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้มีความปลอดภัย	80.00	84.51	97.89	13.38
6. บริการสื่อ เทคโนโลยี วัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์	80.00	82.11	89.55	7.44
เฉลี่ย	80.00	84.95	95.21	10.26

จากตารางที่ 66 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย มีค่าพัฒนา เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.26 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 84.95 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 4.95 และผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 95.21 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 15.21 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวมพบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 10.26

ตารางที่ 67 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
1. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น จัดให้มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ	80.00	83.24	94.32	11.08

ตารางที่ 67 (ต่อ)

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
2. จัดเตรียมห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	80.00	81.09	91.54	10.45
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางร่างกาย	80.00	80.09	84.65	4.56
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางจิตสังคม	80.00	81.23	85.64	4.41
5. จัดกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะทางกาย	80.00	84.55	89.38	4.83
6. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นเลิศด้านกีฬา	80.00	80.15	89.56	9.41
7. จัดกิจกรรมสุนทรียภาพด้านดนตรี	80.00	80.87	82.87	2.00
8. จัดกิจกรรมสุนทรียภาพด้านศิลปะ	80.00	80.19	81.92	1.73
9. จัดกิจกรรมสุนทรียภาพด้านนาฏศิลป์	80.00	80.53	81.58	1.05
เฉลี่ย	80.00	81.33	86.83	5.50

จากตารางที่ 67 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียนในทุกมิติ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา มีค่าพัฒนา เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.50 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 81.33 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 1.33 และผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 86.83 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.83 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 5.50

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) ระหว่างผู้วิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ที่ประชุมมีความเห็นว่า กิจกรรมยังมีความสำคัญและมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดไป แม้ว่าผู้วิจัยจะออกจากสนามการวิจัยแล้วก็ตาม ดังที่รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นทีมวิจัยภายใน (I-DEPS Team) กล่าวว่า “.....โรงเรียนได้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกมิติ ส่งผลให้อาคารสถานที่สะอาด ปลอดภัย มั่นคงแข็งแรง เหมาะสมกับการทำกิจกรรม.....” นอกจากนั้น ครูที่รับผิดชอบงานอาคารสถานที่และเป็นหนึ่งในทีมวิจัยภายใน กล่าวว่า “.....โรงเรียนได้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและรอบอาคารเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับพัฒนาให้มีเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด มีการจัดสวนหย่อมเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนสะอาด สวยงาม ปลอดภัยทำให้โรงเรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....”

2.6 ผลการการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน แสดงผลในตารางที่ 68-69

ตารางที่ 68 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
1. คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์	80.00	83.46	88.84	5.38
2. กิจกรรมโฮมรูม	80.00	81.23	97.58	16.35
3. ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	80.00	80.34	84.35	4.01
4. ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียน	80.00	81.55	86.06	4.51
5. ให้คำแนะนำปรึกษาด้านความประพฤติ	80.00	83.15	84.38	1.23
6. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	80.00	84.58	95.55	10.97
7. จัดกิจกรรม Buddy Family	80.00	82.09	93.67	11.58
เฉลี่ย	80.00	82.34	90.06	7.72

จากตารางที่ 68 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย มีค่าพัฒนา เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.72 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่ กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 82.34 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 2.34 และผลการพัฒนารอบ ที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 90.06 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 10.06 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 7.72

ตารางที่ 69 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีฟส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับประถมศึกษา

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
1. กิจกรรมโฮมรูม	80.00	81.20	86.54	5.34
2. ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	80.00	80.05	87.38	7.33
3. ให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น	80.00	80.02	85.16	5.14
4. ซ่อมเสริมทักษะพื้นฐานที่จำเป็น	80.00	82.55	83.31	0.76
5. งานพยาบาล	80.00	83.20	89.67	6.47
6. ตรวจสอบสภาพนักเรียน	80.00	82.19	91.03	8.84
7. พัฒนาภาวะโภชนาการ	80.00	81.77	86.39	4.62
8. ฝ้าระวังโรคติดต่อในโรงเรียน	80.00	84.58	98.56	13.98
9. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	80.00	83.93	87.46	3.53
10. กิจกรรม Buddy Family	80.00	81.87	92.33	10.46
เฉลี่ย	80.00	82.14	88.78	6.65

จากตารางที่ 69 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีฟส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 มีค่าพัฒนา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.65 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 82.14 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 2.14 และ ผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 88.78 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 8.78 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.65

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) ระหว่างผู้วิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ที่ประชุมมีความเห็นว่า กิจกรรมยังมีความสำคัญและมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดไป แม้ว่าผู้วิจัยจะออกจากสนามการวิจัย แล้วก็ตาม ดั่งที่ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นทีมวิจัยภายใน กล่าวว่า “.....การที่ครูมีทักษะในการให้ คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองได้เป็นอย่างดี จะส่งผลให้นักเรียนรู้สึก สบายใจและไว้วางใจครู ทำให้นักเรียนกล้าที่จะเล่าปัญหาของตนเองให้ครูฟัง จึงอยากให้มีการให้

คำปรึกษาแนะนำแบบนี้ต่อไป แม้ว่าผู้วิจัยจำเป็นต้องออกจากสนามวิจัยแล้วก็ตาม.....” ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า “.....ครูประจำชั้นมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้ผู้ปกครองได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สะท้อนความรู้สึก ประสบการณ์ในการเลี้ยงดูบุตรหลาน และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดในขณะที่นักเรียนอยู่ที่บ้าน จึงเป็นกิจกรรมที่ดีที่ควรดำเนินต่อไป แม้ว่าผู้วิจัยจำเป็นต้องออกจากสนามวิจัยแล้วก็ตาม.....” ในขณะที่ผู้ปกครองคนหนึ่งกล่าวว่า “.....การพูดคุยระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองทราบพฤติกรรมของนักเรียน ตนเองรู้สึกดีใจเมื่อครูได้เล่าให้ฟังเกี่ยวกับข้อดีของลูกตนเอง เช่น ครูเล่าให้ตนเองและครอบครัวฟังว่า ลูกเป็นเด็กดี ขยันและมีความรับผิดชอบ ในขณะที่บางครั้ง ครูประจำชั้นมักจะสะท้อนในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาด้านเรียน เช่น ขาดความกระตือรือร้น ไม่ส่งการบ้าน ทำให้ตนเองกับครูประจำชั้นได้ร่วมกันค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ไม่ผลักระให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งถือเป็นภารกิจร่วมกันระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครองที่จะต้องร่วมกันป้องกันปัญหาและแก้ไขพฤติกรรมกันต่อไป

สิ่งข้อมูลที่ได้จากการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) ระหว่างผู้วิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ที่ประชุมมีความเห็นว่า คือ ครูประจำชั้นได้ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนทุกด้าน เช่น การป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดอุบัติเหตุภายในห้องเรียน การป้องกันมิให้นักเรียนถูกประทุษร้าย ทำร้ายร่างกายและจิตใจ รวมทั้งการป้องกันมิให้มีการกระทำที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตและพัฒนาการของนักเรียน ผู้บริหารได้กำหนดนโยบายให้ครูดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ให้ความใส่ใจนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างใกล้ชิด ให้คำปรึกษาเบื้องต้นตามลักษณะปัญหาที่นักเรียนกำลังเผชิญ ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อจัดกิจกรรมป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน โดยใช้ 3 กิจกรรมหลัก คือ การให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น การประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน (Classroom Meeting) และการเยี่ยมบ้าน (Buddy Family”)

2.7 ผลการประเมินค่าพัฒนาเกิดจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 กิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหานักเรียน แสดงผลในตารางที่ 70-71

ตารางที่ 70 ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีฟส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหา นักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการพัฒนา		ค่าพัฒนา
		รอบที่ 1	รอบที่ 2	
1. ส่งต่อความช่วยเหลือภายใน (Internal Refer Assistance: IAR)	80.00	83.56	89.72	6.16
2. ส่งต่อความช่วยเหลือภายนอก (External Refer Assistance ERA)	80.00	84.31	80.54	-3.77
เฉลี่ย	80.00	83.94	85.13	1.19

จากตารางที่ 70 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีฟส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในกิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหา นักเรียน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ระดับปฐมวัย มีค่าพัฒนา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.19 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนารอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 83.94 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 3.94 และ ผลการพัฒนารอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 85.13 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 5.20 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนา ในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 1.19

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประชุมระดมพลังสมอง (Brain Storming) ระหว่างผู้วิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ที่ สรุปใจความสำคัญได้ว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้นำข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนใน 2 ลักษณะ คือ (1) การส่งต่อภายใน เป็นกรณีครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือ นักเรียนเป็นการเบื้องต้น เช่น ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายกิจการนักเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา และ (2) การส่งต่อภายนอก เป็นกรณีที่ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายกิจการ นักเรียน เป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง กรณีที่นักเรียนมี ปัญหาที่ยากต่อการให้ความช่วยเหลือ หรือกรณีที่โรงเรียนดำเนินการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแล้วแต่ นักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น จึงต้องส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือได้ถูกทางและรวดเร็ว เช่น กรณีนักเรียนมีสมาธิสั้นและมีอาการร้ายแรงจนต้องรักษาด้วยยาและ ต้องได้รับคำปรึกษาแนะนำจากแพทย์อย่างใกล้ชิด หรือกรณีที่ครูพบว่านักเรียนที่ได้รับผลกระทบจาก เหตุการณ์ความไม่สงบและมีปัญหาต่อเนื่องยาวนานหรือมีปัญหาที่ควรได้รับการดูแลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทาง

3. ผลการประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ภายหลังจากได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ใน รอบที่ 3 (D₃) รายละเอียดปรากฏตามตารางต่อไปนี้ 71-72

ตารางที่ 71 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวม ระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ค่าพัฒนา	อันดับ
1. มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)	80.00	95.59	2
2. มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)	80.00	94.00	3
3. มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)	80.00	93.00	4
4. มุมมอง ด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)	80.00	100.00	1
เฉลี่ย	80.00	95.65	4

จากตารางที่ 71 พบว่า ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวม ระดับปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 95.65) สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนา มีค่าพัฒนาร้อยละ 95.65 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 15.65 สามารถเรียงลำดับค่าพัฒนาจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ ลำดับที่ 1 มุมมอง ด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective) ลำดับที่ 2 มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) ลำดับที่ 3 มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) และมุมมองที่ 4 มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective) ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 100.00, 95.59, 94.00 และ 93.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 72 ผลการประเมินผลดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
จำแนกเป็นรายด้านระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ค่าพัฒนา	อันดับ
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S1: พัฒนาการด้านร่างกาย	80.00	94.36	3
S2: พัฒนาการด้านอารมณ์	80.00	96.66	2
S3: พัฒนาการด้านสังคม	80.00	97.32	1
S4: พัฒนาการด้านสติปัญญา	80.00	94.03	4
เฉลี่ย	80.00	95.59	
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
I1: หลักสูตร	80.00	83.48	5
I2: ครู	80.00	99.03	1
I3: สภาพแวดล้อม	80.00	97.84	2
I4: บริการสื่อเทคโนโลยี	80.00	95.64	3
เฉลี่ย	80.00	94.00	4
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D1: กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	80.00	100.00	1
D2: กิจกรรมพัฒนานักเรียน	80.00	95.12	2
D3: กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน	80.00	94.67	3
D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	80.00	90.06	5
D5: แก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี	80.00	85.13	6
เฉลี่ย	80.00	93.00	4
4. ด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)			
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	80.00	100.00	1
เฉลี่ย	80.00	100	
เฉลี่ย 4 ด้าน	80.00	95.65	

จากตารางที่ 72 พบว่า ผลการประเมินผลดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละมุมมอง จำแนกเป็นรายด้านระดับปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=95.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมุมมอง พบว่า มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective) มีค่าการประเมินมากที่สุด คือ ร้อยละ 100.00 ส่วนมุมมองที่มีค่านพัฒนาน้อยที่สุด คือ มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective) มีค่าพัฒนา ร้อยละ 93.00

ตารางที่ 73 ผลการประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละมุมมองภายหลังที่ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 2 (D₃) ระดับปฐมวัย

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S1: พัฒนาการด้านร่างกาย	80	ร้อยละ 87.50 ของเด็กมีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์	7.50
	80	ร้อยละ 94.14 ของเด็กเคลื่อนไหวร่างกายคล่องแคล่วและทรงตัวได้ดี	14.14
	80	ร้อยละ 92.97 ของเด็กใช้มือและตาประสานสัมพันธ์ได้ดี	12.97
	80	ร้อยละ 97.27 ของเด็กดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน	17.27
	80	ร้อยละ 98.83 ของเด็กปฏิบัติตามข้อตกลงด้านความปลอดภัยได้	18.83
	80	ร้อยละ 95.43 ของเด็กสามารถหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรคและสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย	15.43
	80	เฉลี่ย 94.36	สูงกว่าเป้าหมาย
S2: พัฒนาการด้านอารมณ์	80	ร้อยละ 96.48 ของเด็กร่าเริง แจ่มใส แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม	16.48
	80	ร้อยละ 93.75 ของเด็กรู้จักยับยั้งชั่งใจ	13.75
	80	ร้อยละ 98.05 ของเด็กยอมรับและพอใจในผลงานของตนเองและผู้อื่น	18.05
	80	ร้อยละ 98.83 ของเด็กมีจิตสำนึกที่ดี	18.83
	80	ร้อยละ 88.28 ของเด็กมีความมั่นใจกล้าแสดงออก	18.28
	80	ร้อยละ 100 ของเด็กเมตตากรุณา มีน้ำใจ	20.00
	80	ร้อยละ 95.70 ของเด็กรู้หน้าที่ รับผิดชอบ	15.70
	80	ร้อยละ 100.00 ของเด็กมีความซื่อสัตย์สุจริต	20.00

ตารางที่ 73 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
	80	ร้อยละ 98.83 ของเด็กสนใจ ชื่นชม มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี	18.83
	80	เฉลี่ย 96.66	
S3: พัฒนาการด้านสังคม	80	ร้อยละ 95.70 ของเด็กสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้	15.70
	80	ร้อยละ 97.63 ของเด็กมีวินัยในตนเอง ประหยัดและพอเพียง	17.63
	80	ร้อยละ 98.83 ของเด็กยอมรับและพอใจความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น	18.83
	80	ร้อยละ 95.70 ของเด็กมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	15.70
	80	ร้อยละ 98.05 ของเด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ยอมรับหรือเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล	18.05
	80	ร้อยละ 98.02 ของเด็กที่ปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	18.02
	80	เฉลี่ย 97.32	สูงกว่าเป้าหมาย
S4: พัฒนาการด้านสติปัญญา	80	ร้อยละ 90.62 ของเด็กสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้	10.62
	80	ร้อยละ 91.02 ของเด็กตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือสงสัย และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	11.02
	80	ร้อยละ 92.97 ของเด็กอ่านนิทาน และเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านได้เหมาะสมกับวัย	12.97
	80	ร้อยละ 92.97 ของเด็กมีความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์	12.97
	80	ร้อยละ 95.31 ของเด็กคิดแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจได้เหมาะสมกับวัย	15.31
	80	ร้อยละ 98.83 ของเด็กสร้างสรรค์ผลงานศิลปะตามจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์	18.83
	80	ร้อยละ 96.48 ของเด็กมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใช้สื่อเทคโนโลยี	16.48

ตารางที่ 73 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
		เฉลี่ย 94.03	
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
I1: หลักสูตร	80	ร้อยละ 98.09 ของครูพัฒนาหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา	18.09
	80	ร้อยละ 97.56 ของครูพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัยและวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชน	17.56
	80	ร้อยละ 98.63 ของครูออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ	18.63
	80	ร้อยละ 95.36 ของเด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ	15.
	80	ร้อยละ 87.63 ของครูออกแบบประสบการณ์ที่ตอบสนองความแตกต่างของเด็กปกติและกลุ่มเฉพาะ	95.45
	80	เฉลี่ย 83.48	สูงกว่าเป้าหมาย
I2: ครู	80	ร้อยละ 100.00 ของห้องเรียนมีครูในปริมาณที่เพียงพอกับจำนวนเด็ก	20.00
	80	ร้อยละ 98.63 ของครูได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพผ่านการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ฯลฯ	18.63
	80	ร้อยละ 97.49 ของนักเรียนมีความรู้สึกดีต่อครู เพราะครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก	17.49
	80	ร้อยละ 100.00 ของครูวิเคราะห์หลักสูตรได้	100.00
	80	เฉลี่ย 99.03	สูงกว่าเป้าหมาย
I3: สภาพแวดล้อม	80	ร้อยละ 100.00 ของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่มีความปลอดภัย อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	20.00
	80	ร้อยละ 96.00 ของนักเรียนสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ เพราะมีอาคารสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้	16.00
	80	ร้อยละ 98.00 ของนักเรียนสามารถเรียนรู้เป็นกลุ่มได้ เพราะมีอาคารสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้	18.00
	80	ร้อยละ 95.49 ของนักเรียนสามารถเล่นแบบร่วมมือร่วมใจได้ เพราะมีอาคารสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้	15.49

ตารางที่ 73 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
	80	ร้อยละ 100.00 ของห้องเรียนมีมุมประสบการณ์ที่หลากหลายและเอื้อต่อการเรียนรู้	20.00
	80	ร้อยละ 97.53 ของครูจัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน	17.53
	80	เฉลี่ย 97.84	สูงกว่าเป้าหมาย
14: บริการสื่อเทคโนโลยี	80	ร้อยละ 100.00 ของห้องเรียนมีการให้บริการสื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาแก่นักเรียน	20.00
	80	ร้อยละ 97.63 ของนักเรียนสามารถเข้าถึงบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่โรงเรียนจัดขึ้น	17.63
	80	ร้อยละ 100.00 ของครูสามารถเข้าถึงบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่โรงเรียนจัดขึ้น	20.00
	80	ร้อยละ 87.00 ของนักเรียนสามารถเข้าถึงบริการวัสดุและอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดขึ้น	87.00
	80	ร้อยละ 93.59 ของครูสามารถเข้าถึงบริการวัสดุและอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดขึ้น	13.59
	80	เฉลี่ย 95.64	สูงกว่าเป้าหมาย
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D1: กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	80	ร้อยละ 100 ของครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ครอบครัว สุขภาพ การเรียน ฯลฯ	20.00
	80	ร้อยละ 100 ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลน้ำหนักส่วนสูงของนักเรียน	20.00
	80	ร้อยละ 100 ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน	20.00
	80	ร้อยละ 100 ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลการปรับตัวและทำงานร่วมกับเพื่อน	20.00
	80	ร้อยละ 100 ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลด้านการเรียน ความสามารถ ความสนใจของนักเรียน	20.00
	80	เฉลี่ย 100.00	สูงกว่าเป้าหมาย

ตารางที่ 73 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D2: กิจกรรมพัฒนา นักเรียน	80	นักเรียนร้อยละ 95.45 เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	15.45
	80	นักเรียนร้อยละ 93.25 เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์และจิตใจ	13.25
	80	นักเรียนร้อยละ 95.12 เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสังคม	15.12
	80	นักเรียนร้อยละ 96.66 เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสติปัญญา	16.66
	80	เฉลี่ย 95.12	สูงกว่าเป้าหมาย
D3: กิจกรรมส่งเสริม นักเรียน	80	ร้อยละ 95.55 ของนักเรียนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรโรงเรียน	15.55
	80	ร้อยละ 89.91 ของนักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมเสริมพัฒนาการตามหน่วยการเรียนรู้ที่ครูออกแบบ	9.91
	80	ร้อยละ 100 ของนักเรียนได้รับดูแลช่วยเหลือตามแผนการส่งเสริมความสามารถของนักเรียนทุกมิติ	20.00
	80	ร้อยละ 98.34 ของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีมุมประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย	18.34
	80	ร้อยละ 89.55 ของนักเรียนสามารถเข้าถึงบริการสื่อ เทคโนโลยี วัสดุและอุปกรณ์ที่ครูจัดขึ้น	9.55
	80	เฉลี่ย 94.67	สูงกว่าเป้าหมาย
D4: ป้องกันปัญหา ของนักเรียน	80	ร้อยละ 88.84 ของนักเรียนได้รับคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์	8.84
	80	ร้อยละ 97.58 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม	17.58
	80	ร้อยละ 84.35 ของผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	4.35
	80	ร้อยละ 86.06 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมรับคำแนะนำปรึกษาด้านการเรียน	6.06

ตารางที่ 73 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	80	ร้อยละ 84.38 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมรับคำคำแนะนำปรึกษาด้านความประพฤติ	4.38
	80	ร้อยละ 95.55 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	15.55
	80	ร้อยละ 93.67 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม Buddy Family	13.67
	80	เฉลี่ย 90.06	สูงกว่าเป้าหมาย
D5: แก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี	80	ร้อยละ 89.72 ของครูมีความสามารถในการส่งต่อภายใน (Internal Refer Assistance: IAR)	9.72
	80	ร้อยละ 80.54 ของครูมีความสามารถในการส่งต่อภายนอก (External Refer Assistance ERA)	0.54
	80	เฉลี่ย 85.13	สูงกว่าเป้าหมาย
4. ด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)			
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	80	ร้อยละ 100 ของกิจกรรมมีการดำเนินงานตามแผนที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	20.00
	80	ร้อยละ 100 ของโครงการได้รับการเบิก-จ่ายเงินตามแผนการบริหารงบประมาณ	20.00
	80	เฉลี่ย 100.00	20.00

จากตารางที่ 73 พบว่า ผลการประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละมุมมองภายหลังที่ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 3 (D₃) ระดับปฐมวัย สูงกว่าค่าเป้าหมายทุกข้อ

ตารางที่ 74 ผลประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวม
ระดับประถมศึกษา

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ค่าพัฒนา	อันดับ
1. มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)	80.00	84.29	4
2. มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)	80.00	98.25	2
3. มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)	80.00	88.69	3
4. มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)	80.00	100.00	1
เฉลี่ย	80.00	92.81	

จากตารางที่ 74 พบว่า ผลการประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวมระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 92.81$) สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนา มีค่าพัฒนาร้อยละ 92.81 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 12.81 สามารถเรียงลำดับค่าพัฒนาจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ ลำดับที่ 1 มุมมอง ด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective) ลำดับที่ 2 มุมมอง ด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) ลำดับที่ 3 มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective) และลำดับที่ 4 มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 100.00, 88.69, 88.69 และ 84.29 ตามลำดับ

ตารางที่ 75 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
จำแนกเป็นรายด้านระดับประถมศึกษา

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ค่าพัฒนา	อันดับ
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S1: ความสามารถด้านการอ่าน เขียน สื่อสาร คิดคำนวณ	80.00	82.54	7
S2: ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์	80.00	82.74	6
S3: ความสามารถด้านการสร้างนวัตกรรม	80.00	87.10	3
S4: ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี	80.00	87.97	2

ตารางที่ 75 (ต่อ)

รายการประเมิน	เป้าหมาย	ค่าพัฒนา	อันดับ
S5: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร	80.00	65.11	8
S6: มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	80.00	83.82	4
S7: คุณลักษณะที่พึงประสงค์	80.00	83.82	4
S8: ภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	80.00	93.14	1
S9: ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	80.00	83.48	5
S10: มีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม	80.00	93.14	1
เฉลี่ย	80.00	84.29	
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
I1: มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ	80.00	98.56	3
I2: ระบบบริหารจัดการ	80.00	98.20	4
I3: พัฒนาวิชาการ	80.00	95.53	6
I4: พัฒนาครู	80.00	100.00	1
I5: สภาพแวดล้อม	80.00	98.00	5
I6: ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	80.00	99.23	2
เฉลี่ย	80.00	98.25	
มุมมองด้านกระบวนการพัฒนา (Developing Perspective)			
D1: กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	80.00	91.52	1
D2: กิจกรรมพัฒนานักเรียน	80.00	91.17	2
D3: กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน	80.00	86.83	4
D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	80.00	88.78	3
D5: แก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี	80.00	85.13	5
เฉลี่ย	80.00	88.69	
มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)			
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	80.00	100.00	1
เฉลี่ย	80.00	92.81	

จากตารางที่ 75 พบว่า ผลการประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละมุมมอง ระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=92.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมุมมอง พบว่า มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective) มีค่าการประเมินมากที่สุด คือ ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) มีค่าพัฒนา ร้อยละ 98.25 ส่วนมุมมองที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) มีค่าพัฒนาร้อยละ 84.29

ตารางที่ 76 ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละมุมมองภายหลังที่ได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 2 (D₃) ระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S1: ความสามารถด้านการอ่าน เขียน สื่อสาร คิดคำนวณ	80	ร้อยละ 82.35 ของนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเหมาะสมกับระดับชั้น	12.35
	80	ร้อยละ 80.29 ของนักเรียนมีความสามารถในการเขียนเหมาะสมกับระดับชั้น	10.29
	80	ร้อยละ 83.15 ของนักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร เหมาะสมกับระดับชั้น	13.15
	80	ร้อยละ 84.38 ของนักเรียนมีความสามารถในการคิดคำนวณ เหมาะสมกับระดับชั้น	14.38
	80	เฉลี่ย 82.54	สูงกว่าเป้าหมาย
S2: ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์	80	ร้อยละ 82.53 ของนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	12.53
	80	ร้อยละ 81.09 ของนักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	11.09
	80	ร้อยละ 84.23 ของนักเรียนมีความสามารถในการอภิปรายแลกเปลี่ยน	14.23
	80	ร้อยละ 83.12 ของนักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา	13.12
	80	เฉลี่ย 82.74	สูงกว่าเป้าหมาย
S3: ความสามารถด้านการสร้างนวัตกรรม	80	ร้อยละ 87.63 ของนักเรียนสามารถรวบรวมความรู้ได้ด้วยตนเอง	7.63
	80	ร้อยละ 95.71 ของนักเรียนทำงานเป็นทีม	15.71
	80	ร้อยละ 82.04 ของนักเรียนเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์	2.04
	80	ร้อยละ 85.58 ของนักเรียนทำโครงการและผลิตชิ้นงานได้	5.58
	80	เฉลี่ย 87.10	สูงกว่าเป้าหมาย

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S4: ความสามารถ ด้านการใช้เทคโนโลยี	80	ร้อยละ 98.63 ของนักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้นได้	18.63
	80	ร้อยละ 91.12 ของนักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ได้	11.12
	80	ร้อยละ 95.13 ของนักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้	15.13
	80	ร้อยละ 81.36 ของนักเรียนสามารถเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้	1.36
	80	ร้อยละ 86.17 ของนักเรียนสามารถพิมพ์เอกสารโดยใช้ Microsoft Word ได้	8.17
	80	ร้อยละ 83.12 ของนักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้ PowerPoint ได้	3.12
	80	ร้อยละ 80.23 ของนักเรียนสามารถคำนวณโดยใช้ Excel ได้	0.23
	80	เฉลี่ย 87.97	สูงกว่าเป้าหมาย
S5: ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ตามหลักสูตร	55	ร้อยละ 62.04 ของนักเรียนมีความก้าวหน้าจากพื้นฐานเดิมในแต่ละปีการศึกษามีพัฒนาการสูงขึ้น	7.04
	60	ร้อยละ 68.17 ของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการตามเกณฑ์ของโรงเรียน อยู่ในระดับ ดี	8.17
	57.5	เฉลี่ย 65.11	สูงกว่าเป้าหมาย
S6: มีความรู้ ทักษะ พื้นฐาน และเจตคติที่ ดีต่องานอาชีพ	80	ร้อยละ 84.58 ของนักเรียนมีความรู้และสนใจในอาชีพสุจริต	4.58
	80	ร้อยละ 85.96 ของนักเรียนแสดงความรู้ที่ดีและสนับสนุนอาชีพสุจริต	5.96
	80	ร้อยละ 81.34 ของนักเรียนศึกษาค้นคว้า แสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ	1.34
	80	ร้อยละ 83.38 ของนักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของอาชีพสุจริต	3.38
	80	เฉลี่ย 83.82	สูงกว่าเป้าหมาย

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S7: คุณลักษณะที่พึงประสงค์	80	ร้อยละ 83.60 ของนักเรียนรักชาติ ศาสนา กษัตริย์	3.60
	80	ร้อยละ 83.01 ของนักเรียนซื่อสัตย์สุจริต	3.01
	80	ร้อยละ 82.84 ของนักเรียนมีวินัย	2.84
	80	ร้อยละ 83.86 ของนักเรียนใฝ่เรียนรู้	3.86
	80	ร้อยละ 83.52 ของนักเรียนอยู่อย่างพอเพียง	3.52
	80	ร้อยละ 83.69 ของนักเรียนมุ่งมั่นในการทำงาน	3.69
	80	ร้อยละ 84.11 ของนักเรียนรักความเป็นไทย	4.11
	80	ร้อยละ 83.18 ของนักเรียนมีจิตสาธารณะ	3.18
	80	เฉลี่ย 83.82	สูงกว่าเป้าหมาย
S8: ภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	80	ร้อยละ 89.36 ของนักเรียนใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัย	9.36
	80	ร้อยละ 98.73 ของนักเรียนแสดงกิจกรรมารยาทได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	8.73
	80	ร้อยละ 98.93 ของนักเรียนทักทายแสดงความเคารพด้วยการไหว้และสลาม	8.93
	80	ร้อยละ 97.68 ของนักเรียนแสดงกิริยาอ่อนน้อมถ่อมตน	7.68
	80	ร้อยละ 86.53 ของนักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา ครู	6.53
	80	ร้อยละ 87.61 ของนักเรียนแสดงกิริยาอาการที่สุภาพทั้งการนั่ง การยืน และการรับประทานอาหาร	7.61
	80	เฉลี่ย 93.14	สูงกว่าเป้าหมาย

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective)			
S9: ยอมรับที่จะอยู่ ร่วมกันบนความ แตกต่างและ หลากหลาย	80	ร้อยละ 89.35 ของนักเรียนพูดคุยแสดงความคิดเห็นด้วยความสุภาพ	9.35
	80	ร้อยละ 81.46 ของนักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจที่ดี	1.46
	80	ร้อยละ 92.32 ของนักเรียนแสดงมารยาทที่เหมาะสมและให้เกียรติซึ่งกันและกัน	12.32
	80	ร้อยละ 82.07 ของนักเรียนเห็นประโยชน์ของการวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคม	2.07
	80	ร้อยละ 98.66 ของนักเรียนร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและสังคม ท้องถิ่นและปรับตัวได้อย่างกลมกลืนทั้ง ในและนอกโรงเรียนด้วยความตั้งใจ	18.66
	80	เฉลี่ย 83.48	สูงกว่าเป้าหมาย
S10: มีสุขภาวะทาง ร่างกายและจิตสังคม	80	ร้อยละ 96.54 ของนักเรียนมีวิธีการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง	16.54
	80	ร้อยละ 92.32 ของนักเรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	12.32
	80	ร้อยละ 96.43 ของนักเรียนเรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่อลวง ขมเหงะรังแก	16.43
	80	ร้อยละ 84.32 ของนักเรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	4.32
	80	ร้อยละ 95.47 ของนักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	15.47
	80	เฉลี่ย 93.14	สูงกว่าเป้าหมาย

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) ระดับประถมศึกษา			
I1: มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ	80	ร้อยละ 98.56 ของครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และ พันธกิจด้านการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ทำให้เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความต้องการของชุมชน วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด	18.56
	80	เฉลี่ย 98.56	สูงกว่าเป้าหมาย
I2: ระบบบริหาร จัดการ	80	ร้อยละ 98.47 ของครูมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	18.47
	80	ร้อยละ 97.43 ของครูดำเนินงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้	17.43
	80	ร้อยละ 93.28 ของครูมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน	13.28
	80	ร้อยละ 100.00 ของห้องเรียนมีจำนวนครูที่เพียงพอ เพราะโรงเรียนมีการบริหารอัตรากำลังได้เหมาะสม	20.00
	80	ร้อยละ 100.00 ของครูได้รับการนิเทศตามแผนงานโครงการนิเทศภายใน	20.00
	80	ร้อยละ 100.00 ของนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือตามแผนงานที่กำหนด	20.00
	80	เฉลี่ย 98.20	สูงกว่าเป้าหมาย
I3: พัฒนาวិชาการ	80	ร้อยละ 98.56 ของครูเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตและครอบคลุมทุกกลุ่ม	18.56
	80	ร้อยละ 96.49 ของครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตร	16.49
	80	เฉลี่ย 95.53	สูงกว่าเป้าหมาย
I4: พัฒนาครู	80	ร้อยละ 100.00 ของครูได้รับการพัฒนาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด (ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี)	20.00
	80	ร้อยละ 100.00 ของครูเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)	20.00

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
		เฉลี่ย 100.00	สูงกว่าเป้าหมาย
15: สภาพแวดล้อม	80	ร้อยละ 100.00 ของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่มีความปลอดภัย อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	20.00
	80	ร้อยละ 96.00 ของนักเรียนสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ เพราะมีอาคารสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้	16.00
	80	ร้อยละ 98.00 ของนักเรียนสามารถเรียนรู้เป็นกลุ่มได้ เพราะมีอาคารสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้	18.00
	80	เฉลี่ย 98.00	สูงกว่าเป้าหมาย
16: ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	80	ร้อยละ 100.00 ของห้องเรียนมีการให้บริการสื่อการเรียนและนวัตกรรมทางการศึกษาแก่เด็ก	20.00
	80	ร้อยละ 97.63 ของนักเรียนสามารถเข้าถึงบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่โรงเรียนจัดขึ้น	17.63
	80	ร้อยละ 100.00 ของครูสามารถเข้าถึงบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่โรงเรียนจัดขึ้น	20.00
	80	ร้อยละ 98.53 ของนักเรียนสามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	18.53
	80	ร้อยละ 100.00 ของครูสามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	20.00
	80	เฉลี่ย 99.23	สูงกว่าเป้าหมาย
มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective)			
D1: กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	80	ร้อยละ 91.55 ของนักเรียนได้รับการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบประเมิน SDQ.	11.55
	80	ร้อยละ 92.43 ของครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล	12.43
	80	ร้อยละ 90.58 ของครูมีการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ	10.58
	80	เฉลี่ย 91.52	สูงกว่าเป้าหมาย

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
D2: กิจกรรมพัฒนา นักเรียน	80	ร้อยละ 95.45 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน	15.45
	80	ร้อยละ 93.25 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน	13.25
	80	ร้อยละ 95.12 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร	15.12
	80	ร้อยละ 96.66 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ	16.66
	80	ร้อยละ 95.12 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	15.12
	80	ร้อยละ 84.36 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม	4.36
	80	ร้อยละ 84.96 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	4.96
	80	ร้อยละ 91.89 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที	11.89
	80	ร้อยละ 89.56 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	9.56
	80	ร้อยละ 87.65 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอาชีพ “คนดีมีงานทำ”	7.65
	80	ร้อยละ 93.54 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์	13.54
	80	ร้อยละ 92.55 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมICT นำรู้ ก้าวทันไอที	12.55
	80	ร้อยละ 87.79 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย	7.79
	80	ร้อยละ 89.43 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล	9.43
	80	ร้อยละ 91.88 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียน พลังสร้างสรรค์	11.88
80	ร้อยละ 89.58 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพหุวัฒนธรรม	9.85	
80	เฉลี่ย 91.17	สูงกว่าเป้าหมาย	

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
D3: กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน	80	ร้อยละ 94.32 ของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	14.32
	80	ร้อยละ 91.54 ของห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาค	11.54
	80	ร้อยละ 84.65 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพะทางร่างกาย	4.65
	80	ร้อยละ 85.64 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพะทางจิตสังคม	5.64
	80	ร้อยละ 89.38 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะทางกาย	9.38
	80	ร้อยละ 89.56 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นเลิศด้านกีฬา	9.56
	80	ร้อยละ 82.87 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสุนทรียภาพด้านดนตรี	2.87
	80	ร้อยละ 81.92 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสุนทรียภาพด้านศิลปะ	1.92
	80	ร้อยละ 81.58 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสุนทรียภาพด้านนาฏศิลป์	1.58
	80	เฉลี่ย 86.83	สูงกว่าเป้าหมาย
D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	80	ร้อยละ 86.54 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม	6.54
	80	ร้อยละ 87.38 ของผู้ปกครองประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	7.38
	80	ร้อยละ 85.16 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมรับคำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น	5.16
	80	ร้อยละ 83.31 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมซ่อมเสริมทักษะพื้นฐานที่จำเป็น	3.31
	80	ร้อยละ 89.67 ของนักเรียนสามารถเข้าถึงงานพยาบาลได้อย่างเสมอภาค	9.67
	80	ร้อยละ 91.03 ของนักเรียนได้รับบริการตรวจสุขภาพนักเรียน	11.03

ตารางที่ 76 (ต่อ)

วัตถุประสงค์กลยุทธ์	เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ผลการพัฒนา
D4: ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกรูปแบบ	80	ร้อยละ 86.39 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาภาวะโภชนาการ	6.39
	80	ร้อยละ 98.56 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังโรคติดต่อในโรงเรียน	18.56
	80	ร้อยละ 87.46 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	7.46
	80	ร้อยละ 92.33 ของนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมBuddy Family	12.33
	80	เฉลี่ย 88.78	สูงกว่าเป้าหมาย
D5: แก้ไขปัญหา นักเรียนเป็นรายกรณี	80	ร้อยละ 89.72 ของครูมีความสามารถในการส่งต่อภายใน (Internal Refer Assistance: IAR)	9.72
	80	ร้อยละ 80.54 ของครูมีความสามารถในการส่งต่อภายนอก (External Refer Assistance ERA)	0.54
	80	เฉลี่ย 85.13	สูงกว่าเป้าหมาย
4. ด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget & Resource Perspective)			
B1: เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	80	ร้อยละ 100 ของกิจกรรมมีการดำเนินงานตามแผนที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	20.00
	80	ร้อยละ 100 ของโครงการได้รับการเบิก-จ่ายเงินตามแผนการบริหารงบประมาณ	20.00
	80	เฉลี่ย 100.00	สูงกว่าเป้าหมาย

จากตารางที่ 76 พบว่า ผลการประเมินการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแต่ละมุมมองภายใต้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 3 (D₃) ระดับประถมศึกษา สูงกว่าค่าเป้าหมายทุกข้อ

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้

4.1 ผลการประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แสดงในตารางที่ 77

ตารางที่ 77 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ในภาพรวม

รายการ	ความพึงพอใจ (n = 341)		การแปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. กิจกรรม I (Know Students Individually) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.49	0.55	มาก	4
2. กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนานักเรียน	4.58	0.55	มากที่สุด	2
3. กิจกรรม E (Students Encouragement) การส่งเสริมนักเรียน	4.61	0.54	มากที่สุด	1
4. กิจกรรม P (Students Problem Protection) การป้องกันปัญหา	4.57	0.56	มากที่สุด	3
5. กิจกรรม S (Students Solve Problem) การแก้ไขปัญหา	4.48	0.51	มาก	5
เฉลี่ย	4.55	0.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 77พบว่า ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน มีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.54) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.48-4.61 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 กิจกรรม E (Students Encouragement) การส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.54) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.55) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 กิจกรรม S (Students Solve Problem) การแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.51)

ตารางที่ 78 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา รากษานราธิวาส เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	ความพึงพอใจ (n = 341)		การแปล ผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
กิจกรรม I (Know Students Individually) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
1. ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ทำให้มีข้อมูลเกี่ยวกับน้ำหนักส่วนสูง พฤติกรรมด้านการเรียน สุขภาพ	4.57	0.63	มากที่สุด	1
2. ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลความถนัด ความสนใจและความสามารถของนักเรียน ทำให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.39	0.55	มาก	5
3. ครูประจำชั้นประเมินพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบประเมิน SDQ.	4.51	0.36	มากที่สุด	3
4. ครูประจำชั้นนำข้อมูลที่ได้จาก SDQ. มาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล	4.52	0.59	มากที่สุด	2
5. ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม	4.48	0.62	มาก	4
เฉลี่ย	4.49	0.55	มาก	
กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนา นักเรียน				
6. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	4.34	0.59	มาก	19
7. กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์และจิตใจ	4.63	0.52	มากที่สุด	8
8. กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสังคม	4.61	0.69	มากที่สุด	9
9. กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสติปัญญา	4.71	0.68	มากที่สุด	4
10. กิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน	4.52	0.55	มากที่สุด	13
11. กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน	4.50	0.42	มากที่สุด	14
12. กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร	4.51	0.49	มากที่สุด	15

ตารางที่ 78 (ต่อ)

รายการ	ความพึงพอใจ (n = 341)		การแปล ผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
13. กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ	4.49	0.55	มาก	16
14. กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	4.69	0.53	มากที่สุด	5
15. กิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม	4.53	0.62	มากที่สุด	12
16. กิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	4.68	0.49	มากที่สุด	6
17. กิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที	4.59	0.55	มากที่สุด	10
18. กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.89	0.54	มากที่สุด	1
19. กิจกรรมอาชีพ “คนดีมีงานทำ”	4.44	0.61	มาก	17
20. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.78	0.62	มากที่สุด	2
21. กิจกรรมICT นำรู้ ก้าวทันไอที	4.66	0.59	มากที่สุด	7
22. กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย	4.41	0.52	มาก	17
23. กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล	4.58	0.47	มากที่สุด	11
24. กิจกรรมพัฒนานักเรียน พลังสร้างสรรค์	4.72	0.55	มากที่สุด	3
25. กิจกรรมพหุวัฒนธรรม	4.39	0.51	มาก	18
เฉลี่ย	4.58	0.55	มากที่สุด	
กิจกรรม E (Students Encouragement)				
การส่งเสริมนักเรียน				
26. พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	4.86	0.53	มากที่สุด	1
27. ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อม และไม่เร่งรัดวิชาการ	4.79	0.61	มากที่สุด	2
28. จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน พัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง	4.69	0.63	มากที่สุด	5
29. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดมุมประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.71	0.63	มากที่สุด	3
30. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้มี ความปลอดภัย	4.70	0.59	มากที่สุด	4

ตารางที่ 78 (ต่อ)

รายการ	ความพึงพอใจ (n = 341)		การแปล ผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
31. บริการสื่อ เทคโนโลยี วัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์	4.67	0.56	มากที่สุด	6
32. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางร่างกาย เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง รักษาความสะอาดของร่างกาย	4.60	0.49	มากที่สุด	8
3.3 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางจิตสังคม เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมและสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข	4.62	0.55	มากที่สุด	7
34. กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะทางกาย เพื่อฝึกฝนร่างกายให้สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว	4.55	0.43	มากที่สุด	9
35. กิจกรรมเสริมสร้างความเป็นเลิศด้านกีฬา เพื่อให้นักเรียนมีทักษะด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย	4.45	0.39	มาก	11
36. กิจกรรมสุนทรียภาพด้านดนตรี เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจเหมาะสมกับวัย	4.42	0.61	มาก	12
37. กิจกรรมสุนทรียภาพด้านศิลปะ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน	4.49	0.51	มาก	10
38. กิจกรรมสุนทรียภาพด้านนาฏศิลป์ เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย	4.38	0.46	มาก	13
เฉลี่ย	4.61	0.54	มากที่สุด	
กิจกรรม P (Students Problem Protection)				
การป้องกันปัญหา				
39. คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดปัญหากับนักเรียนในทุกมิติ	4.86	0.55	มากที่สุด	1
40. กิจกรรมโฮมรูม เพื่อลดปัญหาและช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา	4.71	0.52	มากที่สุด	4
41. ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ทำให้ผู้ปกครองมีโอกาสพบปะครูประจำชั้นและรับทราบข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน	4.49	0.61	มาก	9

ตารางที่ 78 (ต่อ)

รายการ	ความพึงพอใจ (n = 341)		การแปล ผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
42. ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียน เพื่อลดความตึงเครียด ของนักเรียนด้านการเรียน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไป ในทิศทางที่ดีขึ้น	4.51	0.53	มากที่สุด	8
43. ให้คำแนะนำปรึกษาด้านความประพฤติ เพื่อปรับเปลี่ยน พฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ เช่น มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.53	0.49	มากที่สุด	7
44. จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ให้นักเรียนที่เก่งกว่ารู้จัก ช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่าตน เกิดวัฒนธรรมช่วยเหลือ เกื้อกูลกันภายในโรงเรียน	4.46	0.58	มาก	10
45. จัดกิจกรรม Buddy Family เพื่อสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือระหว่างโรงเรียนและเครือข่ายผู้ปกครองในการเฝ้า ระวังพฤติกรรมเสี่ยงและเข้ามาดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม ภารกิจที่กำหนดร่วมกัน	4.58	0.55	มากที่สุด	6
46. จัดกิจกรรมซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษที่นอกเหนือจาก การสอนตามแผนการสอนปกติ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ เรียนกลุ่มเสี่ยงให้สามารถเรียนรู้ได้เท่าทันเพื่อน	4.82	0.59	มากที่สุด	2
47. งานพยาบาล เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและโรคระบาด	4.41	0.61	มาก	12
48. ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน เป็นความร่วมมือระหว่างโรงเรียน กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการบริการตรวจสอบสุขภาพของ นักเรียนประจำปี	4.43	0.58	มาก	11
49. พัฒนาภาวะโภชนาการ เพื่อป้องกันภาวะทุพโภชนาการ และปัญหาการขาดสารอาหารของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.63	0.52	มากที่สุด	5
50. เฝ้าระวังโรคติดต่อ เพื่อเฝ้าระวังการเกิดโรคติดต่อภายใน โรงเรียน สนับสนุนการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อภายใน โรงเรียนและชุมชนโดยรอบ	4.75	0.61	มากที่สุด	3
เฉลี่ย	4.57	0.56	มากที่สุด	

ตารางที่ 78 (ต่อ)

รายการ	ความพึงพอใจ (n = 341)		การแปล ผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
กิจกรรม S (Students Solve Problem) การแก้ไขปัญหา				
51. ส่งต่อความช่วยเหลือภายใน เป็นกรณีครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นเบื้องต้นได้ เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายกิจการนักเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา	4.49	0.53	มาก	1
52. ส่งต่อความช่วยเหลือภายนอกเป็นกรณีที่โรงเรียนดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาที่ยากต่อการให้ความช่วยเหลือ หรือโรงเรียนดำเนินการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแล้วแต่นักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น	4.47	0.49	มาก	2
เฉลี่ย	4.48	0.51	มาก	
เฉลี่ย 5 ด้าน	4.55	0.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 78 พบว่า ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.48-4.61 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ ที่ 3 กิจกรรม E (Students Encouragement) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.54) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 กิจกรรม D (Students Development) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.55) และข้อที่ 4 กิจกรรม P (Students Problem Protection) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 กิจกรรม S (Students Solve Problem) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.51)

4.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียน
อนุบาลนราธิวาส มีความพึงพอใจอย่างยิ่งในสิ่งที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากความสัมพันธ์ใน
บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวพันกันและกัน (Task Interdependence) และความสัมพันธ์ที่เกิดจากการมี
เป้าหมายสุดท้ายที่เหมือนกัน (Interdependence of Fate) จนเกิดเป็นพลังของกลุ่ม (Group Dynamic)
ที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในแต่ละรอบของการวิจัย จนกลายเป็นความร่วมมือช่วยเหลือต่อกัน
อย่างจริงจัง (Collaboration) บนพื้นฐานของความไว้วางใจระหว่างกันตลอดระยะเวลา 4 ปีการศึกษา
ที่ได้ร่วมกันพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ส่งผลให้ทุกคน
ที่เกี่ยวข้องเกิดความภาคภูมิใจและมีความพึงพอใจที่เห็นพฤติกรรมของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงที่
เกิดขึ้นเป็นไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังคำพูดของรองผู้อำนวยการ
โรงเรียนอนุบาลนราธิวาสท่านหนึ่งที่กล่าวว่า

“.....ตลอดระยะเวลา 4 ที่ผ่านมา พวกเราทำงานกันอย่างหนักหน่วงเพื่อดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด มีการอุดหนุนโหว่ที่อาจเป็นความเสี่ยงที่
จะก่อให้เกิดปัญหาในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน ด้านสุขภาพและพฤติกรรมของนักเรียนใน
ภาพรวม.....”

ตัวแทนครูพูดว่า “..... จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในทางที่ดีขึ้น ทำให้
ครูรู้สึกเหนื่อยน้อย และภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของตนเองให้เป็นคนดี มีความรู้ มีทักษะในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม อีกทั้งยังสามารถช่วยเหลือ
นักเรียนให้ได้รับการพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด.....”

“ตัวแทนผู้ปกครองพูดว่า “....ตลอดระยะเวลา 3-4 ปีที่ผ่านมา ดิฉันรู้สึกดีใจที่ได้เข้ามา
เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง สิ่งที่คุณครู
สามารถช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองได้ คือ การดูแลเอาใจใส่นักเรียนในขณะที่บุตรหลานของตนเองอยู่
ที่บ้าน ดิฉันได้ประสานความร่วมมือกับครูประจำชั้นในการเฝ้าระวังพฤติกรรมของลูกตนเองอย่างใกล้ชิด
พวกเราได้ติดตามข้อมูลข่าวสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวข้องพฤติกรรมของนักเรียนอยู่เสมอ.....”

ตัวแทนครูประจำชั้น พูดว่า “.....ดิฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา
นักเรียนของตนเองให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดิฉันได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดำเนินงาน
ตั้งแต่ขั้นตอนการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด
สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอยู่เสมอ มีการคัดกรองนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองโดยใช้
ระเบียบสะสมและแบบประเมิน SDQ. จากนั้นนำข้อมูลของนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อใช้ประกอบการจัด
กิจกรรมเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหา รวมทั้งการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง กรณีที่

นักเรียนมีปัญหายากเกินกว่าจะแก้ไขด้วย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model.....”

ตัวแทนนักเรียน พูดว่า “..... หนูอยากมาโรงเรียนทุกวัน เพราะเวลาหนูได้เล่นกับเพื่อน หนูรู้สึกสนุก ในห้องเรียนมีแต่เสียงหัวเราะ ครูไม่เคยบ่น แต่ครูจะพูดจาไพเราะ สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส โตขึ้นหนูอยากเป็นครูเหมือนครุเมะเหมียว เพราะครุเมะเหมียวทำให้หนูมีความสุข.....”

5. ผลการประเมินประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล

(I-DEPS Model)

ผู้วิจัยได้ประเมินประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่กำหนดโดย Stufflebeam และคณะ (1981 อ้างอิงใน ธงชาติ วงษ์สุวรรณ, 2553: 191) โดยพิจารณาจากด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้องและน่าเชื่อถือ และด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้อง สามารถเปรียบเทียบผลการประเมินโดยภาพรวมทั้งสองรอบ ดังตารางที่ 80

ตารางที่ 79 ผลการประเมินทบทวนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2

รายการ	ผลการประเมินรอบที่ 1	ผลการประเมินรอบที่ 2
1. ด้านความเป็นประโยชน์	0.80	1.00
2. ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง	0.60	1.00
3. ด้านความเหมาะสม	0.80	1.00
4. ด้านความถูกต้องและน่าเชื่อถือ	0.80	1.00
5. ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้อง	0.80	1.00
ภาพรวม	0.76	1.00

จากตารางที่ 79 พบว่า ประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ประเมินจากการทดลองใช้รอบที่ 2 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการทดลองใช้ในรอบที่ 1 ทุกตัวชี้วัด แสดงว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

6. ผลการประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

หลังจากนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปใช้ปรับปรุงองค์ประกอบของระบบในส่วนที่ยังบกพร่อง ผลการประเมินและปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ดังนี้

6.1 ด้านการใช้ประโยชน์ของระบบ ตอบสนองต่อความต้องการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งทำให้เกิดการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

6.2 ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ครูประจำชั้นและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติจริงจนเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ผลการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความคุ้มค่า เพราะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้ครูประจำชั้นสามารถดำเนินงานตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนด

6.3 ด้านความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ที่ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ ควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานของคณะทำงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีการแต่งตั้งบุคลากรดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้สอดคล้องกับความสามารถของครูและคำนึงถึงภารกิจของโรงเรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยอาศัยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participant Action Research: PAR) ทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

6.4 ด้านความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย นำเสนอโครงสร้างการปฏิบัติงานด้วยแผนภาพ กำหนดตัวชี้วัดที่สามารถปฏิบัติได้ พัฒนาเกณฑ์การดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ให้มีความถูกต้อง หลากหลาย และครบถ้วน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2) เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ (4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ผลจากการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Study) วิเคราะห์สถานการณ์ (Situational Analysis) วิเคราะห์ปัญหาร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยเทคนิค AIC (Appreciation Influence Control: AIC) การประชุมระดมสมอง (Brain Storming) การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) พบว่า ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$, $S.D.=0.74$) โดยก่อนดำเนินการวิจัย ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มรูปแบบและไม่สามารถขับเคลื่อนงานตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากภาระงานครูที่มากเกินไป ประกอบกับครูยังไม่เห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ภายหลังได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ทำให้ครูเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในฐานะ “เครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ” ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง มีเป้าหมายร่วมกัน คือ “นักเรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข”

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ให้ข้อมูลหลัก จัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) จัดทำ Scorecard จัดทำและทบทวนตัวชี้วัด KPIs กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด (Template) วิเคราะห์กิจกรรมและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ที่ผู้วิจัยได้ร่วมกับผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมาพัฒนาขึ้น มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model)” มี 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหา และ (5) กิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหาของนักเรียน

3. ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 ผลการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 1 (R₂) ครูได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล” (I-DEPS Model) ไปใช้ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) มีชื่อว่า “ทีมงานไอดีพีส์” (I-DEPS Team) ประกอบด้วยคณะกรรมการย่อย 3 คณะ ได้แก่ คณะอำนวยการ (ทีมนำ) คณะประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะดำเนินการ (ทีมทำ) โดยผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ได้มอบหมายภารกิจให้แก่คณะ ดังนี้ คือ (1) คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) มีหน้าที่กำหนดนโยบายและเป้าหมายของการดำเนินงานตามภารกิจ กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน (2) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประสานงานความร่วมมือระหว่างทีมนำ ทีมทำ บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (3) คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ได้รับมอบหมายให้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ในระดับห้องเรียนและระดับสายชั้น มีรายละเอียดการนำระบบไปทดลองใช้ ดังนี้

3.1.1 กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การทำความรู้จักกับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ โดยใช้แบบประเมิน SDQ.

3.1.2 กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียนโดยจัดกิจกรรมพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย โดยนำตัวชี้วัดด้าน “คุณภาพผู้เรียน” ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติเป็นตัวกำหนดในการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.1.3 กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน โดยโรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาได้อย่างสมดุล

3.1.4 กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในทุกมิติ โดยครูประจำชั้น ผู้ช่วยครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียนและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันป้องกันความเสี่ยงที่อาจทำให้นักเรียนมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด โดยให้ความสำคัญกับการนิเทศการการบริหารจัดการในชั้นเรียนและการนิเทศโครงการ

3.1.5 กิจกรรม S (Students Problem Solve) คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายกรณี โรงเรียนกำหนดวิธีการ แก้ไขปัญหา 2 แนวทาง คือ (1) การส่งต่อความช่วยเหลือไปยังบุคลากรภายในโรงเรียน และ (2) การส่งต่อความช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหน่วยงานภายนอก ภายใต้หลักการร่วม “ทุกปัญหาของนักเรียนต้องได้รับการแก้ไข ไม่มีนักเรียนถูกทิ้งไว้ข้างหลัง”

3.2 ผลการทดลองใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรอบที่ 2 (R₃)

3.2.1 ข้อค้นพบจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ไปทดลองใช้ในรอบที่ 1 พบว่า มีปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังนี้

3.2.1.1 รูปแบบการดำเนินกิจกรรม D (Students Development) ยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยได้ร่วมกับผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ได้ร่วมกันปรับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ “โรงเรียนมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย” โดยเพิ่มเติม 3 กิจกรรมหลัก คือ (1) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพิชิตโรงเรียนดัง (2) กิจกรรมพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศในทุกมิติ และ (3) กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาที่เป็น Native Speaker

3.2.1.2 การจัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบการคัดกรอง SDQ. ยังคงใช้ระบบออฟไลน์ (Offline) ทำให้ครูมีภาระงานด้านเอกสารมากเกินไป จึงควรปรับรูปแบบการจัดการข้อมูล (Knowledge Management: KM) ให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์

3.2.1.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการ PAOR ประกอบด้วย 4 ระบบ คือ ระบบวางแผน (P) ระบบปฏิบัติการ (A) ระบบตรวจสอบ (C) และระบบสะท้อนผล (R) มากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนอย่างจริงจัง

3.2. ผลการปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ดีขึ้น

3.2.1 ระดับปฐมวัย มีรายละเอียด ดังนี้

(1) กิจกรรม I (Know Students Individually) ครูให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล 4 ด้าน คือ (1) ข้อมูลนักเรียนส่วนบุคคลและครอบครัว โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม SDQ และระเบียบวาระของนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) ข้อมูลการคัดกรองนักเรียนที่มีน้ำหนักส่วนสูง (3) ข้อมูลพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของนักเรียน และ (4) ข้อมูลพฤติกรรมของตนเองในขณะที่อยู่ที่โรงเรียนและอยู่ในห้องเรียน

(2) กิจกรรม D (Students Development) มี 4 กิจกรรมหลัก คือ (1) กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (2) กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์และจิตใจ (3) กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสังคม และ (4) กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสติปัญญา

(3) กิจกรรม E (Students Encouragement) มี 6 กิจกรรมหลัก คือ (1) กิจกรรมพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (2) กิจกรรมออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ (3) กิจกรรมจัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียนและพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ (4) กิจกรรมจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (5) กิจกรรมจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนให้มีความปลอดภัย และ (6) กิจกรรมบริการสื่อ เทคโนโลยี วัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

(4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) มี 7 กิจกรรมหลัก คือ (1) กิจกรรมคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 4 กลุ่ม (2) กิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) (3) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) (4) กิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียน (5) กิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษาด้านความประพฤติ (6) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และ (7) กิจกรรม Buddy Family

(5) กิจกรรม S (Students Problem Solve) โรงเรียนให้ความสำคัญกับการที่แก้ไขปัญหา 2 แนวทาง คือ (1) การส่งต่อความช่วยเหลือไปยังบุคลากรภายในโรงเรียน และ (2) การส่งต่อความช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหน่วยงานภายนอก ภายใต้หลักการร่วม “ทุกปัญหาของนักเรียนต้องได้รับการแก้ไข ไม่มีนักเรียนถูกทิ้งไว้ข้างหลัง”

3.2.2 ระดับประถมศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

(1) กิจกรรม I (Know Students Individually) ครูให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล 3 ด้าน คือ (1) ข้อมูลนักเรียนส่วนบุคคล ความสามารถ พฤติกรรม ครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ (2) การวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล และ (3) คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ

(2) กิจกรรม D (Students Development) มี 16 กิจกรรมหลัก คือ

(1) กิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน (2) กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน (3) กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร (4) กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ (5) กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ (6) กิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม (7) กิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ (8) กิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที (9) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (10) กิจกรรมอาชีพ “คนดีมีงานทำ” (11) กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (12) กิจกรรม ICT นำรู้ ก้าวทันไอที (13) กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย (14) กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล (15) กิจกรรมพัฒนาพลังสร้างสรรค์ และ (16) กิจกรรมพหุวัฒนธรรม

(3) กิจกรรม E (Students Encouragement) มี 9 กิจกรรมหลัก คือ

(1) กิจกรรมจิตสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือ (2) กิจกรรมปรับปรุงห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกมิติ (3) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางร่างกาย (4) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางจิตสังคม (5) กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะทางกาย (6) กิจกรรมเสริมสร้างความเป็นเลิศด้านกีฬา (7) กิจกรรมสุนทรีย์ภาพด้านดนตรี (8) กิจกรรมสุนทรีย์ภาพด้านศิลปะ และ (9) กิจกรรมสุนทรีย์ภาพด้านนาฏศิลป์

(4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) มี 7 กิจกรรม คือ

(1) กิจกรรมโฮมรูม (2) กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (3) กิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้น (4) กิจกรรมที่ซ่อมเสริมทักษะพื้นฐาน (5) กิจกรรมงานพยาบาล (6) กิจกรรมบริการตรวจสุขภาพนักเรียน (7) กิจกรรมพัฒนาภาวะโภชนาการ (8) กิจกรรมเฝ้าระวังโรคติดต่อในโรงเรียน (9) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และ (10) กิจกรรม Buddy Family

(5) กิจกรรม S (Students Problem Solve) โรงเรียนให้ความสำคัญ

กับการที่แก้ไขปัญหา 2 แนวทาง คือ (1) การส่งต่อความช่วยเหลือไปยังบุคลากรภายในโรงเรียน และ (2) การส่งต่อความช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหน่วยงานภายนอก ภายใต้หลักการร่วม “ทุกปัญหาของนักเรียนต้องได้รับการแก้ไข ไม่มีนักเรียนถูกทิ้งไว้ข้างหลัง”

4. ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.1 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานในภาพรวม ผู้วิจัยได้ร่วมกับผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน พัฒนาและปรับปรุงระบบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในลักษณะแบบขดลวดจากรอบที่ 1 ไปสู่การพัฒนาในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 จนได้รูปแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ที่มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ในที่สุด

4.2 การประเมินค่าพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2

4.2.1 ระดับปฐมวัย ผลการประเมินค่าพัฒนาในภาพรวม มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.28 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 84.82 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 4.82 และผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 91.10 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 11.10 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.28

4.2.2 ระดับประถมศึกษา ผลการประเมินค่าพัฒนาในภาพรวม มีค่าพัฒนาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.37 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 1 มีค่าพัฒนาร้อยละ 82.32 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 82.32 และผลการทดลองใช้ระบบในรอบที่ 2 มีค่าพัฒนาร้อยละ 88.69 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 8.69 เมื่อวิเคราะห์ค่าพัฒนาในภาพรวม พบว่า มีค่าพัฒนาสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.37

4.3 การประเมินผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

4.3.1 ระดับปฐมวัย ผลการประเมินผลการดำเนินงาน 4 มุมมองกับค่าเป้าหมายตาม วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวม ระดับปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=95.65$) สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนา มีค่าพัฒนาร้อยละ 95.65 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 15.65

4.3.2 ระดับประถมศึกษา ผลการประเมินผลการดำเนินงาน 4 มุมมองกับค่าเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในภาพรวม ระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=92.81$) สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายใน KPI Template ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ปรากฏว่า ผลการพัฒนา มีค่าพัฒนาร้อยละ 92.81 สูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 12.81

4.4 การประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้

ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.54)

4.5 การประเมินประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) โดยประเมิน 5 ด้าน คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้องและน่าเชื่อถือ และด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ผลการทดลองใช้รอบที่ 2 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการทดลองใช้ในรอบที่ 1 ทุกตัวชี้วัด

4.6 การประเมินและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

4.6.1 ด้านการใช้ประโยชน์ของระบบ ตอบสนองต่อความต้องการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งทำให้เกิดการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

4.6.2 ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ครูประจำชั้นและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติจริงจนเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ผลการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความคุ้มค่า เพราะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้ครูประจำชั้นสามารถดำเนินงานตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนด

4.3.3 ด้านความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยคณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ) ที่ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ควบคุม กำกับติดตามการดำเนินงานของคณะทำงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีการแต่งตั้งบุคลากรดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้สอดคล้องกับความสามารถของครู และคำนึงถึงภารกิจของโรงเรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยอาศัยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participant Action Research: PAR) ทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

4.4 ด้านความถูกต้องน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย นำเสนอโครงสร้างการปฏิบัติงานด้วยแผนภาพ กำหนดตัวชี้วัดที่สามารถปฏิบัติได้ พัฒนาเกณฑ์ประเมินการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ เครื่องมือที่ใช้ให้มีความถูกต้อง หลากหลาย และครบถ้วน

4.5 ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้อง นักเรียนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจในการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราวีวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราวีวาส อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนั้น เพราะโรงเรียนอนุบาลราวีวาส ดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนด 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุปผาชาติ เข็มวิชัย (2558: 691-700) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยโรงเรียนได้ดำเนินงานตามกรอบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนด 5 ประการ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูเห็นความสำคัญของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นทราบข้อมูลทุกด้าน ทำให้สามารถแก้ปัญหานักเรียนได้ตรงจุด สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย จัดทำระเบียบสะสม บันทึกการเยี่ยมบ้าน ประเมินพฤติกรรมของนักเรียน (SDQ) และประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) โดยโรงเรียนจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ ควรลดภาระงานด้านเอกสาร กรณีมีนักเรียนในชั้นเรียนมีนักเรียนมากกว่า 30 คน โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้มีผู้ช่วยในการเก็บข้อมูล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรแยกนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเพื่อหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ประสานงานกันภายในกลุ่มเพื่อหาทางแก้ไขการปัญหาของนักเรียนที่มีปัญหาอย่างเร่งด่วน ประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน แต่ข้อที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม คือ ครูประจำชั้นควรระมัดระวังเรื่องการสื่อสารกับผู้ปกครอง ไม่ทำให้นักเรียนกลุ่มมีปัญหาและกลุ่มเสี่ยงเกิดความรู้สึกแตกต่างจากกลุ่มปกติ 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมพัฒนานักเรียน ซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมประชุมชั้นเรียน จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด กิจกรรมเด็กไทยหัวใจสีขาว กิจกรรมโรงเรียนสุจริต กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมพี่ช่วยน้อง กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ฯลฯ ซึ่งหลังจากดำเนินการตามขั้นตอนแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่กลับตัวกลับใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น แต่ข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม คือ ให้คืนไม้เรียวกับครูเพื่อทำโทษนักเรียนที่พฤติกรรมไม่เหมาะสม หลังจากที่ได้ทำการตักเตือนแล้ว เพราะการลงโทษนักเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น ให้นักเรียนวิ่งรอบสนาม ล้างห้องน้ำ ให้คัดลายมือ ทำให้นักเรียนไม่กลัวการถูกลงโทษ และ 5) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาจากหน่วยงานภายนอก

2. สภาพปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1

โรงเรียนอนุบาลราธิวาส ประสบปัญหาด้านการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากครูมีภาระมากเกินไปจนไม่สามารถให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีข้อจำกัดในการเยี่ยมบ้านของนักเรียนเนื่องจากเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน คือ ทุกอำเภอของจังหวัดนราธิวาส (จำนวน 13 อำเภอ) 2) ปัญหาการคัดกรองนักเรียน เนื่องจากครูไม่สามารถนำเครื่องมือการคัดกรองไปใช้ในการจัดประเภทนักเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดทั้ง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษให้ตรงตามสภาพจริง 3) ปัญหาด้านการส่งเสริมและพัฒนา คือ ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่มีกิจกรรมรองรับสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มพิเศษเป็นการเฉพาะ ทำให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนกลุ่มพิเศษไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 4) ปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ ครูขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การปรับตัวเข้ากับสังคมและความประพฤติ และ 5) ปัญหาด้านการส่งต่อ คือ ครูไม่เห็นความสำคัญของการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา มาสุข (2560: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง พบว่า ครูประสบปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียน เพราะครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน เช่นเดียวกับอัญชลียา ยอดมัน (2560: 22-29) ที่ได้ทำวิจัย เรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียน ดังนั้น วิธีการแก้ไขปัญหา คือ โรงเรียนควรจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับห้องเรียนและจัดทำฐานข้อมูลของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการกำหนดนโยบายให้โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์การคัดกรอง สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะนุช นารอง (2559: 4) ได้ทำวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูพานทอง พบว่า สภาพปัญหาที่พบจากการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ คือ ครูและนักเรียนมีภาระงานมากเกินไป ครูไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ไม่มีกระบวนการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ทำให้ไม่สามารถพัฒนาและให้ความช่วยเหลือได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง ที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะครูไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เช่นเดียวกับภูษณิศรา ม่วงเกษม (2562: 168) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ปัญหาสำคัญของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือ ครูไม่รู้จักนักเรียน ทำให้ไม่สามารถออกแบบกิจกรรมและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนได้ร่วมกันพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 มีชื่อว่า “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model)” ซึ่งครอบคลุม 5 กิจกรรมหลักที่สำคัญ คือ (1) กิจกรรม I (Know Students Individually) คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) กิจกรรม D (Students Development) คือ การพัฒนานักเรียน (3) กิจกรรม E (Students Encouragement) คือ การส่งเสริมนักเรียน (4) กิจกรรม P (Students Problem Protection) คือ การป้องกันปัญหา และ (5) กิจกรรม S (Students Solve Problem) คือ การแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี โดยโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ได้กำหนดให้มีแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจำเริญ นาคอุไร (2559: 27-35) ได้ทำวิจัย เรื่อง การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า “แผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน” ควรบรรจุไว้ในแผนนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน เช่นเดียวกับลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2559: 78-79) ได้ทำวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จ ต่อเมื่อโรงเรียนได้กำหนดให้แผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานที่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมกันขับเคลื่อน โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการจัดประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียน ประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบทบาทและภารกิจของตนเอง กำหนดนโยบายให้ครูประจำชั้นพยายามแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยครูประจำชั้นทุกคน จัดทำข้อมูลส่งต่อนักเรียนอย่างชัดเจน ก่อนดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ครูประจำชั้นต้องประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนก่อนดำเนินการส่งต่อนอก เช่นเดียวกับปรมาภรณ์ สนธิ (2560: 70-72) ได้ทำวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จ ต่อเมื่อครูประจำชั้นจำแนกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา หรืออาจจำแนกนักเรียนตามระดับความเก่ง คือ นักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน จากนั้นสรุปผลการคัดกรองและบันทึกข้อมูลเป็นสารสนเทศของโรงเรียน อีกทั้ง ญัฐวุฒิ รัตนอรุณ (2561: 97) ได้ทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้วยกิจกรรมครูคู่สัญญาของโรงเรียนศิรีราชูร์พัฒนา ได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิผลในระยะยาว คือ การจัดให้มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน เสนอผลการดำเนินงาน

โดยจัดการประชุม เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อเสนอผลความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รายงานการศึกษารายกรณี (Case Study) และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ที่ผู้วิจัยได้ร่วมกันพัฒนากับผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

4. กระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล” (I-DEPS Model) ประสบความสำเร็จ คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นก้าวแรกในการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา มีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนานักเรียนทุกคนให้เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 โดยผู้วิจัยได้พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน ฯลฯ ซึ่งการดำเนินการวิจัยในรอบที่ 1 มีปัญหามาก เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ ผู้วิจัยจึงต้องสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย แต่เมื่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตั้งแต่ขั้นตอนแรกเริ่มจนสิ้นสุดกระบวนการ กล่าวคือ ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร่วมกันวางแผน (Plan) ดำเนินการตามแผน (Act) ตรวจสอบ (Observe) และสะท้อนผล (Reflect) ที่เกิดจากการดำเนินงาน ทำให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสะท้อนผลและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานในรอบที่ 2 มีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น และดีมากขึ้นในรอบที่ 3 ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยที่เน้นกระบวนการสร้างความร่วมมือ (Collaboration Approach) ระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการสะท้อนผล (Reflect) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบ นอกจากนี้ การใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ส่งผลให้การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและก่อให้เกิดผลดีหลายประการ เช่น การทำให้วัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อค้นพบมีความตรง (Validity) มากขึ้น เพราะเป็นการสร้างองค์ความรู้เพื่อนำข้อค้นพบที่เกิดจากการทำงานร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหา โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้และออกแบบกระบวนการดำเนินงานร่วมกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ส่งผลโดยตรงให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งแต่ละคนล้วนเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

การดำเนินงานของโรงเรียนโดยตรง ที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะความสำคัญระหว่างผู้บริหาร (ตัวผู้วิจัยเอง) รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน ในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าว มีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการและเป็นสมาชิกร่วมกับนักวิจัยแทนที่จะเป็นสิ่งที่ถูกศึกษา (Object) (Whyte et al., 1991: 19-55) โดยนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ กล่าวคือ ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดประเด็นที่จะดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงหรือกำหนดประเด็นที่จะสร้างขึ้นใหม่เพื่อพัฒนาใหม่ร่วมกัน มีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Act) การตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด (Observe) และการนำผลการตรวจสอบหรือประเมินไปปรับปรุง (Reflect) จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในได้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของทุกฝ่าย นอกจากนี้ยังพบว่า การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะประสบความสำเร็จ ต่อเมื่อครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของการทดลองใช้ระบบ จนสามารถพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่เริ่มต้นจนถึงสุดโครงการ ที่เป็นเช่นนี้ ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้ให้นักศึกษาที่เข้ามามีส่วนร่วมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ “ครอบครัวอนุบาล” แม้ว่าโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส จะเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของร้านแล้ว ซึ่งในมุมมองของผู้วิจัย คือความสำเร็จในการทำงานของบุคคล (Achievement) จะเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อหนุนต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวม ได้เห็นความสำคัญของการทำงานมองภาพความสำเร็จในอนาคตร่วมกัน และสะท้อนผลความสำเร็จในการปฏิบัติงานทุกครั้ง เพราะผู้วิจัยเชื่อว่า หากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบความสำเร็จจนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานที่เข้าร่วมกันฟันฝ่า ฝ่าอุปสรรคในความสำเร็จและมีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติงานให้ดีขึ้นและพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) โดยผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่เน้นการให้เกียรติซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นและเคารพความแตกต่างทางความคิดที่แตกต่างจากตนเอง ทำให้ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกิดการยอมรับนับถือกันภายในขณะทำงาน ทำให้ทุกคนรู้สึกว่า ทุกคนต่างมีส่วนสำคัญที่ทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประสบความสำเร็จ ทั้งคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการฝ่ายประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ล้วนมีจุดเด่นและมีภารกิจเฉพาะตัว คณะกรรมการแต่ละฝ่ายเห็นความสำคัญตามบทบาทและภารกิจของตนเอง ไม่มีส่วนใด

ส่วนหนึ่งที่สำคัญกว่าส่วนอื่น เพราะระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่สามารถขาดส่วนใดส่วนหนึ่งได้ ผู้วิจัยจึงสร้างกระบวนการทำงานที่ทำให้ทุกคนรู้สึกว่าการทำงานร่วมกันในคนหมู่มาก จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างวัฒนธรรมแห่งการยอมรับและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่ให้เกิดพลังและความร่วมมือในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (The Tasks) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) มาใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดิพลัส โมเดล” (I-DEPS Model) ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนและระบบการดำเนินงานที่ชัดเจนตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การตรวจสอบ (Observe) และการสะท้อนผล (Reflect) ซึ่งต้องอาศัยการระดมความคิดจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะทุกฝ่ายต่างมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน คือ “การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา” ที่ครอบคลุมการพัฒนาคุณภาพนักเรียน 2 ด้าน คือ คุณภาพด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ผู้ให้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนรู้สึกมีแรงจูงใจที่ต้องทำงานให้สำเร็จ อีกทั้งยังพบว่า หลักการแห่งความรับผิดชอบ (Responsibility) ความพึงพอใจของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเกิดขึ้นเมื่อรู้สึกว่าคุณค่าและได้รับมอบหมายงานให้รับผิดชอบงานตามภารกิจ โดยทุกคนมีอำนาจรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจนตามคำสั่งการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมภาระหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมผู้นำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) ซึ่งในระบบได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ทุกฝ่ายได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรู้สึกว่าคุณค่าตนเอง เป็นเจ้าของระบบที่ต้องร่วมกันปกป้องและพัฒนา เช่นเดียวกัน หากผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะ จะส่งผลให้นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้า (Advancement) ของการดำเนินงานตามแนวทางการวิจัย ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการทั้ง 3 คณะ ได้รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายอยู่เสมอ เพื่อให้ทุกฝ่ายตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดหรือไม่ ทำให้ทุกฝ่ายเห็นความก้าวหน้าในการทำงานของร่วมกันภายในทีม เช่นเดียวกับพรรคักดิ์ ผกากรอง (2562 : 75) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ที่ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีขั้นตอนดำเนินงาน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานที่ได้วางแผนร่วมกัน ครูประจำชั้นวางแผนเพื่อศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ชัดเจน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด ส่งเสริมให้ครูประจำชั้นทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลนักเรียนด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านยาเสพติด ด้านความปลอดภัย ด้านพฤติกรรมทางเพศ และด้านอื่น ๆ มารวบรวมและจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน สรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรกำหนดให้ครูประจำชั้นติดตามและประเมินผลนักเรียนเป็นรายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา

อย่างใกล้ชิด นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาและกลุ่มพิเศษ แจ้งผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ แล้วนำข้อมูลมาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็น 3 ระดับ คือ ระดับรายบุคคล ระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน

3) ด้านการส่งเสริมพัฒนา โดยครูประจำชั้นและบุคลากรปฏิบัติงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่ได้วางแผนร่วมกัน จัดกิจกรรมโฮมรูมตามความต้องการและสภาพปัญหาของนักเรียน ประเมินผลการจัดกิจกรรมและทำรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาเป็นระยะ

4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรให้ความสำคัญกับการประเมิน ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแนวทางแก้ปัญหาตามลักษณะของปัญหา ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับความพร้อมและวุฒิภาวะของนักเรียนแต่ละบุคคล และ

5) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรวางแผนการส่งต่อนักเรียนเป็นรายกรณี ครูบันทึกสภาพปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างละเอียดก่อนส่งต่อให้ครูแนะแนวเพื่อดำเนินการดูแลช่วยเหลือ ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง รายงานข้อมูลที่ได้ให้ความช่วยเหลือจนประสบผลสำเร็จจากผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียนให้กับผู้ปกครองทราบบันทึกผลการส่งต่อเพื่อรายงานต่อผู้บังคับบัญชา นำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในกรณีที่ไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ โรงเรียนควรประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

5. ปัจจัยที่สนับสนุนในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่พัฒนาขึ้น

ปัจจัยที่ส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ประสบความสำเร็จ คือ “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” โดยผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในฐานะเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนานักเรียนให้ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ โดยในระยะแรกของการดำเนินงาน พบว่า ครูประจำชั้นซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน จึงได้สร้างความตระหนักให้ครูประจำชั้นเห็นความสำคัญของตนเองในฐานะบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ควบคู่กับการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาทักษะด้านให้คำปรึกษาและการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ ตั้งแต่ขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Know Students Individually) การพัฒนานักเรียน (Students Development) การส่งเสริมนักเรียน (Students Encouragement) การป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน (Students Problem Protection) และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (Students Solve Problem) โดยผู้วิจัยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน ตั้งแต่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ทำให้แต่ละฝ่ายสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานอย่างเป็นระบบ เกิด

การเชื่อมโยงและประสานการทำงานระหว่างผู้บริหาร หัวหน้าสายชั้น ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ผู้ช่วยครูประจำชั้น และนักเรียน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการขับเคลื่อน ซึ่งการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561: 16) ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ครูตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน คณะทำงานทุกคนมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ครูประจำชั้นในฐานะบุคลากรหลักในการขับเคลื่อนจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเมื่อได้ความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน โดยทุกคนพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในทุก ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ควรนำระบบการดำเนินงานไปใช้ใน 3 ระดับ คือ ระดับห้องเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน โดยผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 3 คณะ คือ คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงาน และคณะกรรมการดำเนินการให้ชัดเจน และควรชี้แจงภารกิจและบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน

1.2 การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ไปใช้นั้นผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในฐานะเครื่องมือในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องสร้างความตระหนัก (Awareness) ให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบก่อนนำระบบไปใช้จริง

1.3 การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้นำระบบไปใช้ ต้องทำความเข้าใจและอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนจึงต้องคัดเลือกจากผู้ที่มีสนใจ สม่ครใจ ยินดีที่จะให้ความร่วมมือและเป็นตัวแทนกลุ่มในการดำเนินงานแต่ละระดับชั้นได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ได้ทดลองใช้กับโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรมีการศึกษาวิจัยกับโรงเรียนที่มีขนาดอื่น ๆ และสังกัดอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี่ว่า มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และนำข้อมูลนักเรียนที่ได้คัดกรองในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาจัดทำฐานข้อมูล (Databased) ที่มีระบบการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) อย่างเป็นระบบ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2558, จาก https://www.ubu.ac.th/web/files_up/00046f2020080909390915.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2562. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2542). พระบรมราชโองการและพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับศาสนาและศีลธรรม. โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- กัลยา พรมรัตน์. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- โกนิญฐ์ ศรีทอง. (2562). กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2563, จาก <http://rasc.mcu.ac.th/wp-content/uploads/2020/06/กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.pdf>
- จำเริญ นาคอุไร. (2559). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 12(2), 27-35
- เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์. (2561). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชลธิชา ชูสกุลจิต. (2559). การนำเทคนิคการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพไปสู่การปฏิบัติงานในองค์กร: กรณีศึกษา โรงงานผลิตมันเส้นมพาสเจอร์ไรส์ (วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2534). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐนัย ไพบูล. (2558). ความหมายของระบบ. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/581129>

- ณัฐริน เจริญเกียรติบวร. (2557). *โมเดลการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ. (2561). *รูปแบบการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้วยกิจกรรมครูคู่สัญญาของโรงเรียนศิริราชูร์พัฒนา*. ทูลสนับสนุนการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพฐ. ปีงบประมาณ 2561. กระทรวงศึกษาธิการ
- ดาวรุ่ง มุกดาภิจ. (2554). *การพัฒนาแบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดวงเดือน วิชชากร. (2559). *การศึกษาการบริหารแบบสมดุลของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทินกร ศรีลา. (2559). *การบริหารองค์การแบบสมดุลของเทศบาลตำบลน้ำแพร่พัฒนา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ธงชาติ วงษ์สุวรรณ. (2553). *การพัฒนาแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา คะเนนิล. (2559). *การพัฒนาแบบกระบวนการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 8(2), 348-359.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. สุวีริยาสาส์น.
- บุปผาชาติ เข้มวิชัย. (2558). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่*. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและระดับนานาชาติ (Proceeding) เครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15.
- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). *แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ประชาสรรณ์ แสนภักดี. (2560). *เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <http://www.prachasan.com/mindmapknowledge/aic.html>.

- ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์. (2558). *การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนโดยรูปแบบ RTI (Response to Intervention : RTI)*. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร 16(1), 1-8.
- ปิยะนุช นารอง. (2559). *การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูพานทอง*. บทความวิจัย วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2559, จาก http://www.northbkk.ac.th/gs/thesis/abstract_/531300288.pdf
- ผล พรหมทอง. (2555). *ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. (สารนิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). *การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.(2553, 22 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 116 ตอนที่ 94 หน้า 1-45
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546. (2546, 2 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 120 ตอนที่ 95 ก, หน้า 1-27
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. (2547, 21 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 43 ก, หน้า 1-53
- ภูษณิศา ม่วงเกษม. (2562). *สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://jeal.snru.ac.th>
- มยุรี สาริบุตร. (2560). *ปัจจัยความสำเร็จของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลต่อคุณภาพนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา*. บทความวิจัย วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9(2), 289-301
- รัตนา นิธิรักษ์. (2555). *การพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านทองคั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. (สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2562). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. สืบค้น 3 มกราคม 2562, จาก <https://dictionary.orst.go.th>
- โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์. (2560). *คู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

- โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา. (2559). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา พ.ศ. 2559-2564*. นครราชสีมา, ประเทศไทย
- โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา. (2562). *แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ประจำปี 2564*. นครราชสีมา, ประเทศไทย
- ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์. (2559). *ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1*. (งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรารณณ์ บุญเชียง. (2561). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. สืบค้น 13 สิงหาคม 2561, จาก https://www.chiangmaihealth.go.th/cmpho_web/document/190222155080467899.pdf
- วิไล รัตนทิพย์ (2562). *กลยุทธ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม*. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬารณณ์ขอนแก่น, 6(4), 716-723
- ศรายุทธ วิทยุฒิ. (2562). *การออกแบบการวิจัย รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. โครงการฝึกอบรมการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ (ลูกไก่) รุ่นที่ 7 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติร่วมกับมหาวิทยาลัยนเรศวร วันที่ 14-18 มกราคม 2562 สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563, สืบค้นจาก http://www.research.nu.ac.th/th/signup/sigupAll/4_3RandD.pdf
- สดชื่น ดวงคำน้อย. 2554. *การพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพหนองามพิทยานุกูล จังหวัดมหาสารคาม*. บทความวิจัย วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น, 5(2), 145-150
- สมชาย สุวรรณราช. (2562). *รายงานผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา*. โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา.
- สมบูรณ์ สารพัด. (2560). *หลักการและทฤษฎีการวัดผลการดำเนินงานขององค์กรโดยใช้ Balance Scorecard และการนำไปประยุกต์ใช้*. วารสารสยามวิชาการ, 20(1), 35-45
- สวิตศักดิ์ สำนักวงศ์. (2558). *การพัฒนาครูด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนน้ำพองพัฒนศึกษา รัชมังคลาภิเษก อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น*. บทความวิจัย การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุภาศินีย์ ภูทัตตวง. (2558). *การใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายดง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลสังขละบุรี*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุนิสา มาสุข. (2560). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดระยอง*. (งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุวรรณผา แสงสุริฉาย. (2556). *การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบออนไลน์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. 6(1), 373-383
- สำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต. 2559. *แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and Difficulties Questionnaire)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560, จาก http://www.thaischool.in.th/_files_school/30100860/document/30100860_0_20200801-120751.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *คู่มือการประเมินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปีการศึกษา 2547*. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขนาดเล็ก*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2561*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2561, จาก <https://www.br2.go.th/attachments/article/3756/คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษา.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2562*. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2562, จาก <http://krukob.com/web/wp-content/uploads/2021/06/คู่มือการคัดเลือกรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน-ประจำปี-2564.pdf>
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2559). *คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

- สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2564. (2564,25 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 138 ตอนพิเศษ ที่ 44 ง .หน้า 295
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561*. บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด
- หทัยวรรณ วิศวกุลวานิช. (2557). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเอกชน โดยใช้การบริหารแบบสมดุล กรณีศึกษาโรงเรียนกาญจนาภิเษกา จังหวัดชลบุรี*. (ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หัสพงศ์ งานดี. (2551). *การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน : กรณีศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์ (2560). *เทคนิคและเครื่องมือสื่อความคิดในการศึกษาชุมชน*. มูลนิธิมั่นพัฒนา.
- อมาวสี อัมพันศิริรัตน์. (2560). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : ลักษณะสำคัญและการประยุกต์ใช้ในชุมชน*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. 36(6), 193-200
- อัญชลียา ยอดมัน. (2560). *สภาพ ปัญหา และแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1*. บทความวิจัย วารสาร Ratchathani Innovative Social Science. 1(3), 22- 32.
- อาภรณ์ อ่อนคง. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กโดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล*. (ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เอื้อพร อ่อนน้อม. (2557). *การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี*. บทความวิจัย วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา, 6(11), 237-245.
- Gagne'Robert M.& Briggs, Leslita J.(1974). *Principle of Instructional Design*. Rinehart and Winston.
- Herzberg, F., and others. (1993). *The Motivation to Work*. Transaction Publisher.
- Kaplan,Robert S., and Norton Savid P. (1996). *The Balanced Scorecard: Translating Strategies into Action*. Harvard Business School Press.
- Kemmis, S & McTaggart,R. (1998). *The Action Research Planner*. (3rd ed). Deakin University.
- Koch,T.,&Kralik,D.(2006). *Participatory Action Research in Health Care*. Blackwell Publishing.
- Krejcie, R.V.&Morgan,D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610

- Lunenburg F.C. & Allan, C. Ornstein. (2001). *Educational Administration: Concept and Practice*. 3rd ed. Belmont, California: Wasdworth/Thomson Learning.
- Ossenbruggen, Pual J.(1994). *Fundamental Principles of System Analysis and Decition Making*. New York: John Willey & Sons, Inc.
- Semprevivo, Phillip C. (1976). *System Analysis: Definition, Process, and Design*. Science Reserch Associates.
- Whyte, W.F., and others. (1991). *Participatory Action Research Through Practice to Science in Social Research*. Sage Publications.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อานิส พัฒนปรีชาวงศ์
ผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
2. ดร.ซารีฟ ลีโอนี
ศึกษาธิการเชี่ยวชาญจังหวัดนราธิวาส
3. นายนิത്യ พรหมประสิทธิ์
ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
4. นางสาวสมร ยูวนิมิ
ข้าราชการบำนาญ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
5. นายวีรศักดิ์ บินสะมะแอ
ข้าราชการบำนาญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
6. ดร.สุธีภรณ์ ขนอม
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
7. ดร.นียอ บาสา
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3

ภาคผนวก ข
หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ.04078.045//254

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนผดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

10 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อานิส พัฒนปรีชาวงศ์

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/255

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนพดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

10 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ดร.ชาธิฟ สือณี

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/256

โรงเรียนอนุบาลราชิวาส ถนนพุดงดาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนราชิวาส 96000

10 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายนิติ์ พรหมประสิทธิ์

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชิวาส อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราชิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนราชิวาส เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลราชิวาส จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชิวาส

โรงเรียนอนุบาลราชิวาส

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/257

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนผดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

10 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางสาวสมร ยูวนิมิ

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/258

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนผดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

10 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายวีรศักดิ์ บินสะมะแอ

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/259

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนผดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

10 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ดร.สุธิภรณ์ ขนอม

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/260

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนผดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

10 พฤษภาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ดร.นียอ บฮา

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ที่ 95/2559 วันที่ 7 เดือน สิงหาคม 2559

เรื่อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

เรียน นายทฤษฎ์ พึ่งธรรมเดช (รองผู้อำนวยการโรงเรียน)

นายกิติกร สะกานดา (หัวหน้ากิจการนักเรียน)

นางสาวพรทิพย์ แจ่มเดชา (หัวหน้าโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน)

นางสาวอติพร สุวรรณคง (หัวหน้าสายชั้น)

นางสาวสุสนา ทะยี่ชำชุติ (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้)

นางสาวช่อทิพย์ ชนะภักย์ (ครูประจำชั้น)

นางสาวเพชรไพลิน ศรียา (ผู้ช่วยครูประจำชั้น)

นางวิจิตรา ศาสคุณ (ครูแนะแนว)

นางสาวชูไฮลา เม้าะบากอ (ครูอนามัย)

ประธานสถานักเรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1.แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

2.แผนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือท่านให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ระหว่างวันที่ 8-22 สิงหาคม 2559 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมบงกช โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา (กำหนดการสัมภาษณ์ตามเอกสารแนบ)

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

แผนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

วันที่ 8-22 สิงหาคม 2559 ณ ห้องประชุมบงกช

เวลา 13.00-16.00 น.

วัน เดือน ปี	แหล่งข้อมูล	เวลา
8 สิงหาคม 2559	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	13.00-16.00 น.
9 สิงหาคม 2559	หัวหน้ากิจการนักเรียน	13.00-16.00 น.
10 สิงหาคม 2559	หัวหน้าโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	13.00-16.00 น.
11 สิงหาคม 2559	หัวหน้าสายชั้น	13.00-16.00 น.
13 สิงหาคม 2559	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	13.00-16.00 น.
14 สิงหาคม 2559	ครูประจำชั้น	13.00-16.00 น.
15 สิงหาคม 2559	ผู้ช่วยครูประจำชั้น	13.00-16.00 น.
16 สิงหาคม 2559	ครูแนะแนว	13.00-16.00 น.
17 สิงหาคม 2559	ครูอนามัย	13.00-16.00 น.
18 สิงหาคม 2559	สภานักเรียน	13.00-16.00 น.
19 สิงหาคม 2559	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	13.00-16.00 น.
20 สิงหาคม 2559	ผู้ปกครอง	13.00-16.00 น.
21 สิงหาคม 2559	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ)	13.00-16.00 น.
22 สิงหาคม 2559	ผู้เชี่ยวชาญ (ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ)	13.00-16.00 น.
23-31 สิงหาคม 2559	สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)	13.00-16.00 น.

ลงชื่อ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ที่ ศธ.04078.045/279

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนพดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

7 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

เรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)) ในหัวข้อการสนทนา “สภาพการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา” วันที่ 21 สิงหาคม 2559 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมบงกช โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/280

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนพดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

7 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

เรียน นางสาวสมร ยูวนิมิ (ข้าราชการบำนาญ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ)

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)) ในหัวข้อการสนทนา “สภาพการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา” วันที่ 22 มิถุนายน 2559 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมบงกช โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/281

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนพดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

7 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

เรียน นายวีรศักดิ์ บินสะมะแอ (ข้าราชการบำนาญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา)
สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ในหัวข้อการสนทนา “สภาพการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา” วันที่ 19 มิถุนายน 2559 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมบงกช โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย
การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ที่ 155/2559 วันที่ 3 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน หัวหน้าสายชั้น, กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, กลุ่มครูประจำชั้น, กลุ่มผู้ช่วยครูประจำชั้น และกลุ่มนักเรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. คู่มือการสนทนากลุ่ม
2. แผนการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือท่านที่ระบุในเอกสารท้ายแนบนี้ เข้าร่วมกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ 2-6 เดือน มิถุนายน 2559 เวลา 15.00-17.00 น. ณ ห้องประชุมบุษบรณ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา (กำหนดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ระบุในเอกสารแนบ)

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

แผนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Groups)

วันที่ 2-8 กันยายน 2559 ณ ห้องประชุมบุษบรรณ

เวลา 15.00-17.00 น.

วัน เดือน ปี	แหล่งข้อมูล	เวลา
2 กันยายน 2559	กลุ่มหัวหน้าสายชั้น	15.00-17.00 น.
3 กันยายน 2559	กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	15.00-17.00 น.
4 กันยายน 2559	กลุ่มครูประจำชั้น	15.00-17.00 น.
5 กันยายน 2559	กลุ่มผู้ช่วยครูประจำชั้น	15.00-17.00 น.
6 กันยายน 2559	กลุ่มนักเรียน	15.00-17.00 น.
7 กันยายน 2559	กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15.00-17.00 น.
8 กันยายน 2559	กลุ่มผู้ปกครอง	15.00-17.00 น.
9-20 กันยายน 2559	ผู้วิจัยสรุปผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	-

ลงชื่อ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราธิวาส

ที่ ศธ.04078.045/293

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนพดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

6 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในหัวข้อการสนทนา “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา” วันที่ 7 มิถุนายน 2559 เวลา 15.00-17.00 น. ณ ห้องประชุมบุษบรรณ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ที่ ศธ.04078.045/294

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ถนนพดุงอาราม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 96000

7 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ผู้ปกครองนักเรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในหัวข้อการสนทนา “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา” วันที่ 8 มิถุนายน 2559 เวลา 15.00-17.00 น. ณ ห้องประชุมบุษบรรณ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ภาคผนวก จ
อบรมทีมวิจัยภายใน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ที่ 162/2559 วันที่ 2 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

เรื่อง อบรมทีมวิจัยภายใน

เรียน ทีมวิจัยภายใน

สิ่งที่แนบมาด้วย กำหนดการอบรมทีมงานวิจัยภายใน โครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือท่านให้เข้าร่วมอบรมทีมงานวิจัยภายใน โครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 4-5 เดือน มิถุนายน 2559 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุมบงกช โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

**ตารางการอบรมที่ทีมงานวิจัยภายใน
โครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราชิวาส**

วันที่ 4 มิถุนายน 2559

09.00 -10.30 น.	ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
10.30-10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45-12.00 น.	หลักการสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30 น.	บทบาทของผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
14.30-14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45-16.30 น.	การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

วันที่ 5 มิถุนายน 2559

09.00 -10.30 น.	การรู้จักนักเรียนเป็นบุคคลและการคัดกรองนักเรียนด้วยเครื่องมือ SDQ
10.30-10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45-12.00 น.	คัดกรองนักเรียนจำแนกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ (กลุ่มวางใจ) กลุ่มเสียง (กลุ่มใส่ใจ) กลุ่มมีปัญหา (กลุ่มเอาใจ) และกลุ่มพิเศษ (กลุ่มสนใจ)
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30 น.	การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและการ แก้ไขปัญหา และการส่งต่อ
14.30-14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45-16.30 น.	การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียน

ภาคผนวก ฉ
การประชุมระดมสมอง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ที่ 168/2559 วันที่ 29 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2559

เรื่อง การประชุมระดมสมอง

เรียน ทีมวิจัยภายใน

ด้วย นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ไอเดิ้ลส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1” เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือท่านเข้าร่วมการประชุมระดมสมองด้วยเทคนิค AIC (Appreciation Influence Control) ในวันที่ 2-3 สิงหาคม 2559 ณ ห้องประชุมบุษบรรณ โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย สุวรรณราช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

โทร. 073-511-166

ภาคผนวก ข
ผลการตรวจสอบโครงสร้างการพัฒนาระบบ คู่มือการใช้ระบบ
และแบบประเมินประสิทธิผลของระบบ

ภาคผนวก ซ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)
ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

.....

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำนวน 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

แบบสัมภาษณ์นี้ เป็นข้อมูลในการทำวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยรับรองว่า ในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้จะไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานและขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....

ประวัติการศึกษา.....

ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน.....

หน้าที่ที่รับมอบหมาย.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 จำนวน 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

สถานศึกษามีแนวทางในการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างไร

.....

.....

2. การคัดกรองนักเรียน

สถานศึกษามีแนวทางในการคัดกรองนักเรียนอย่างไร

.....

.....

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

สถานศึกษามีแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

.....

.....

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา

สถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

5. การส่งต่อนักเรียน

สถานศึกษามีแนวทางในการส่งต่ออย่างไร

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากสินราธิวาส เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากสินราธิวาส เขต 1 ต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากสินราธิวาส เขต 1 มี 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากสินราธิวาส เขต 1

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน โปรดตอบคำถามทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ ทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้ และมีประโยชน์มากที่สุด ผู้วิจัยรับรองว่า ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานและขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

สมชาย สุวรรณราช

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราธิวาส

(ผู้วิจัย)

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นความจริง

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. ตำแหน่ง

- ผู้บริหาร
- ครู
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ผู้ปกครอง
- นักเรียน

3. อายุ

- อายุ 5-13 ปี
- อายุ 20-30 ปี
- อายุ 31-40 ปี
- อายุ 41-50 ปี
- อายุ 51-60 ปี

4. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

คำชี้แจง

ข้อความในแบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นการวัดระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนด 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ท่านอ่านแล้วได้โปรดแสดงความคิดเห็นว่า ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในแต่ละขั้นตอน อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือที่มีตัวเลขแสดงระดับไว้ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ มากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ มาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ น้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2

ลำดับที่	การดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ					ช่องสำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
0	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล		✓				

คำอธิบาย

แบบสอบถามข้อที่ 0 แสดงว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ
 มาก

ลำดับ ที่	การดำเนินงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ					ช่อง สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1.1	ครูประจำชั้นรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน						
1.2	ครูประจำชั้นประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน SDQ						
1.3	ครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างต่อเนื่อง						
1.4	ครูประจำชั้นศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายกรณี (Case Study)						
1.5	ครูประจำชั้นสัมภาษณ์นักเรียน						
1.6	ครูศึกษาข้อมูลนักเรียนจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)						
1.7	ครูศึกษาข้อมูลสุขภาพจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพ						
2.	การคัดกรองนักเรียน						
2.1	ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกเป็น ด้านความสามารถ สุขภาพ พฤติกรรมและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์						
2.2	ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน จำแนกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่ม พิเศษ						
2.3	ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตาม ระดับความสามารถ คือ ด้านการเรียน ด้านสมรรถนะ และ ด้านทั่วไป						
2.4	ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตาม ข้อมูลสุขภาพ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มที่มีปัญหาและกลุ่ม พิเศษ						
3	การส่งเสริมและพัฒนา						
3.1	จัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อพบปะกับนักเรียนวันละ 1 ชั่วโมง						
3.2	จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง						
3.3	จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล						

ลำดับ ที่	การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ					ช่อง สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
3.4	จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ						
3.5	จัดกิจกรรมฝึกทักษะชีวิตทักษะการปรับตัวเข้าสู่สังคม						
3.6	จัดกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษา อาชีพและด้านสังคม						
4	การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา						
4.1	ครูประจำชั้นให้คำแนะนำด้านการเรียนและการปรับตัว						
4.2	ครูประจำชั้นให้คำปรึกษาเบื้องต้น หากเด็กอยู่ในกลุ่มปกติ ให้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนา หากเด็กมีปัญหา ให้ดำเนินการค้นหาสาเหตุและแก้ไข้ปัญหาเป็นรายกรณี						
4.3	ครูจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน 5 ประเภทเป็นกรณี พิเศษ ได้แก่ เด็กเรียนช้า เด็กปัญญาเลิศ เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และด้านพฤติกรรม						
4.4	จัดกิจกรรมห้องเรียน ที่เน้นปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น						
4.5	จัดกิจกรรมบัดดี้แฟมิลี่ (Buddy Family)						
4.6	จัดประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง						
5.	การส่งต่อ						
5.1	5.1 การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วิธีการ “การส่งต่อภายใน” และ “การส่งต่อภายนอก”						
5.2	5.2 การส่งต่อภายใน เป็นกรณีครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นรายกรณี						
5.3	5.3 กรณีที่เป็นปัญหายากต่อการให้ความโรงเรียน ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง						

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model)

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีเอส โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน โปรดตอบคำถามทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ ทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้ และมีประโยชน์มากที่สุด ผู้วิจัยรับรองว่าในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานและขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

สมชาย สุวรรณราช

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

(ผู้วิจัย)

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นความจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหาร

ครู

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ปกครอง

นักเรียน

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

คำชี้แจง

ข้อความในแบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

ท่านอ่านแล้วได้โปรดแสดงความคิดเห็นว่า ท่านมีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ในแต่ละด้าน อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือที่มีตัวเลขแสดงระดับไว้ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2

ลำดับ ที่	ผลที่เกิดจากการนำระบบไปใช้	ระดับความพึงพอใจ					ช่องสำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
0	การรู้จักนักเรียนจากข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน		✓				

คำอธิบาย

แบบสอบถามข้อที่ 0 แสดงว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ทำให้ครูรู้จักนักเรียนจากข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

ลำดับ ที่	ผลที่เกิดจากการนำระบบไปใช้	ระดับประสิทธิผล					ช่องสำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	กิจกรรม I (Know Students Individually) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1.	ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ทำให้มีข้อมูลเกี่ยวกับน้ำหนักส่วนสูง พฤติกรรมด้านการเรียน สุขภาพ						
2.	ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูลความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน ทำให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล						
3.	ครูประจำชั้นประเมินพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบประเมิน SDQ.						
4.	ครูประจำชั้นนำข้อมูลที่ได้จาก SDQ. มาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล						
5.	ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม						
	กิจกรรม D (Students Development) การพัฒนานักเรียน						
6.	กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย						
7.	กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์และจิตใจ						
8.	กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสังคม						
9.	กิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านสติปัญญา						
10.	กิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน						
11.	กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน						
12.	กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสาร						
13.	กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ						
14.	กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์						
15.	กิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม						

ลำดับ ที่	ผลที่เกิดจากการนำระบบไปใช้	ระดับประสิทธิผล					ช่องสำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
16.	กิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์						
17.	กิจกรรมเด็กรุ่นใหม่ก้าวทันไอที						
18.	กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
19.	กิจกรรมอาชีพ “คนดีมีงานทำ”						
20.	กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์						
21.	กิจกรรมICT นำรู้ ก้าวทันไอที						
22.	กิจกรรมอนุรักษ์ความเป็นไทย						
23.	กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล						
24.	กิจกรรมพัฒนานักเรียน พลังสร้างสรรค์						
25.	กิจกรรมพหุวัฒนธรรม						
	กิจกรรม E (Students Encouragement) การส่งเสริมนักเรียน						
26.	พัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา						
27.	ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการเตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ						
28.	จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน พัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง						
29.	จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดมุมประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย						
30.	จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้มีความปลอดภัย						
31.	บริการสื่อ เทคโนโลยี วัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์						
32.	กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางร่างกาย เพื่อให้ นักเรียนมีสุขภาพกายสมบูรณ์ แข็งแรง รักษาความสะอาดของร่างกาย						

ลำดับ ที่	ผลที่เกิดจากการนำระบบไปใช้	ระดับประสิทธิผล					ช่องสำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
33.	กิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางจิตสังคม เพื่อให้ นักเรียนมี3สุขภาพจิตที่ดี แสดงออกทางอารมณ์ อย่างเหมาะสมและสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ อย่างมีความสุข						
34.	กิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะทางกาย เพื่อฝึกฝน ร่างกายให้สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่าง คล่องแคล่วว่องไว						
35.	กิจกรรมเสริมสร้างความเป็นเลิศด้านกีฬา เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย						
36.	กิจกรรมสุนทรียภาพด้านดนตรี เพื่อให้ให้นักเรียนมี พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจเหมาะสมกับวัย						
37.	กิจกรรมสุนทรียภาพด้านศิลปะ เพื่อพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน						
38.	กิจกรรมสุนทรียภาพด้านนาฏศิลป์ เพื่อให้ให้นักเรียน เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย มีความภาคภูมิใจใน ความเป็นไทย						
	กิจกรรม P (Students Problem Protection) การป้องกันปัญหา						
39.	คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียน เพื่อ ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดปัญหากับนักเรียนใน ทุกมิติ						
40.	กิจกรรมโฮมรูม เพื่อลดปัญหาและช่วยให้นักเรียน เข้าใจตนเอง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคมและ สติปัญญา						
41.	ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ทำให้ผู้ปกครองมีโอกาส พบปะครูประจำชั้นและรับทราบข้อมูลพฤติกรรม ของนักเรียน						

ลำดับ ที่	ผลที่เกิดจากการนำระบบไปใช้	ระดับประสิทธิผล					ช่องสำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
42.	ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียน เพื่อลดความตึงเครียดของนักเรียนด้านการเรียน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่ดีขึ้น						
43.	ให้คำแนะนำปรึกษาด้านความประพฤติ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย						
44.	จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ให้นักเรียนที่เก่งกว่ารู้จักช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่าตน เกิดวัฒนธรรมช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในโรงเรียน						
45.	จัดกิจกรรม Buddy Family เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและเครือข่ายผู้ปกครองในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงและเข้ามาดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามภารกิจที่กำหนดร่วมกัน						
46.	จัดกิจกรรมซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษที่นอกเหนือจากการสอนตามแผนการสอนปกติเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนกลุ่มเสี่ยงให้สามารถเรียนรู้ได้เท่าทันเพื่อน						
47.	งานพยาบาล เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการส่งเสริมป้องกัน และแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและโรคระบาด						
48.	ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน เป็นความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการบริการตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนประจำปี						
49.	พัฒนาภาวะโภชนาการ เพื่อป้องกันภาวะทุพโภชนาการและปัญหาการขาดสารอาหารของนักเรียนเป็นรายบุคคล						
50.	เฝ้าระวังโรคติดต่อ เพื่อเฝ้าระวังการเกิดโรคติดต่อภายในโรงเรียน สนับสนุนการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อภายในโรงเรียนและชุมชนโดยรอบ						

ลำดับ ที่	ผลที่เกิดจากการนำระบบไปใช้	ระดับประสิทธิผล					ช่องสำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	กิจกรรม S (Students Solve Problem) การแก้ไขปัญห						
51.	ส่งต่อความช่วยเหลือภายใน เป็นกรณีครูประจำชั้น ส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียน เป็นเบื้องต้นได้ เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครู ประจำวิชา หรือฝ่ายกิจการนักเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับ ลักษณะของปัญหา						
52.	ส่งต่อความช่วยเหลือภายนอกเป็นกรณีที่โรงเรียน ดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญ ภายนอก ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในกรณีที่ นักเรียนมีปัญหาที่ยากต่อการให้ความช่วยเหลือ หรือโรงเรียนดำเนินการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น แล้วแต่นักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น						

ภาคผนวก ฅ
หลักฐานการเผยแพร่ผลงาน

ที่ ศธ ๐๔๐๑๓.๒๓๔/๐๑๗๘

โรงเรียนอนุบาลกระบี่ ถนนอุตรกิจ
ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่ ๘๑๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ที่ ศธ ๐๔๑๒๔.๐๔๕/๑๖๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒

ตามที่ นายสมชาย สุวรรณราช ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ได้จัดทำผลงานวิชาการ ๒ เรื่อง ประกอบด้วย ๑) รายงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ ไอเด็พลัสโมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑” และ ๒) รายงานประเมินโครงการ เรื่อง “การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน “เด็กดีศรีอนุบาล” ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑” และได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวมายังโรงเรียนอนุบาลกระบี่ ความละเอียดทราบแล้วนั้น

บัดนี้ โรงเรียนอนุบาลกระบี่ ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ และประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อเกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้ในการนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ เปี้ยกบุตร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกระบี่

งานวิชาการ

โทร.๐๗๕-๖๒๐๘๔๔

โทรสาร.๐๗๕-๖๒๐-๘๔๔

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชิวาส
 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชิวาส เขต 1

ข้าพเจ้า.....นายสุเทพ เปี้ยกบุตร.....
 ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกระบี่.....สังกัด.....สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.....
 ตำบล.....ปากน้ำ.....อำเภอ.....เมืองกระบี่.....จังหวัด.....กระบี่.....

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ผลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีโมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราชิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชิวาส เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

**ควรพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเปิดโอกาสให้ศึกษานิเทศก์และ
 หน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม**

ลงชื่อ

(นายสุเทพ เปี้ยกบุตร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกระบี่
 วันที่ ๔ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

แบบตอบรับการเผยแพร่
ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ข้าพเจ้า นางมรกต ฉัตรจินดา ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสงขลา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตำบล บ่อทราย อำเภอ เมืองสงขลาจังหวัด สงขลา

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเดีพส์โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- 1.1 เป็นรายงานการวิจัยที่ดี ที่ทุกโรงเรียนควรนำไปปฏิบัติ เพราะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่โรงเรียนได้ดำเนินการไปนั้น ช่วยให้นักเรียนได้รับการดูแลและได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และอื่น ๆ โดยส่งผลให้นักเรียนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้รับการช่วยเหลือทันท่วงที นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 1.2 เป็นแบบอย่างที่ดีที่สามารถนำไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ ได้

ลงชื่อ

(นางมรกต ฉัตรจินดา)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสงขลา

วันที่ 5 เดือน เมษายน พ.ศ.2562

ที่ ศธ ๐๔๑๒๔.๐๑๕/๑๖๓

โรงเรียนอนุบาลระนอง สพ.รณ.
๒ ถ.ลู่วิ่ง ต.เขานิเวศน์ อ.เมือง
จ.ระนอง ๘๕๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ส่งแบบตอบรับผลงานวิชาการ

เรียน นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ตามที่ท่านได้จัดส่งผลงานวิชาการ รายงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส” และรายงานการประเมินโครงการ เรื่อง “การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน เด็กดีศรีอนุบาล” ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลระนอง ขอส่งแบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ดังกล่าว มาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนตรี สังข์ชุม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระนอง

โรงเรียนอนุบาลระนอง

โทร. ๐๗๗-๘๑๑๔๙๗

โทรสาร ๐๗๗-๘๑๒๓๙๘

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1**

ข้าพเจ้า.....นายมนตรี สังข์ชุม.....
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
 ตำบล.....เขานิเวศน์.....อำเภอ เมือง.....จังหวัด.....ระนอง.....
 ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

.....โรงเรียนอนุบาลระนองสามารถปรับประยุกต์ใช้ได้.....เนื่องจากมีบริบทใกล้เคียงกัน.....

ลงชื่อ.....

(นายมนตรี สังข์ชุม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระนอง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ข้าพเจ้า..... นายศุภชัย เวชกุล.....

ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี..... สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.

ตำบล..... มะขามเตี้ย..... อำเภอ เมืองสุราษฎร์ธานี..... จังหวัด สุราษฎร์ธานี.....

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอดีพีส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของ
โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ควรเผยแพร่ผลการวิจัยที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแบบอย่างให้โรงเรียนอื่น ๆ สามารถนำ
ผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ลงชื่อ

(นายศุภชัย เวชกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราธิวาส
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากยาราธิวาส เขต 1

ข้าพเจ้า..... นายพีระ..... เก่งศิลป์.....
ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลตากยาราธิวาส สังกัด ส.พ.บ. พังงา.....
ตำบล..... รัตนชัย..... อำเภอ..... เมือง..... จังหวัด..... พังงา.....

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากยาราธิวาส เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1.1..... ไม่ใช้.....
 - 1.2.....
 - 1.3.....
 - 1.4.....
 - 1.5.....
2. รายงานประเมินโครงการ เรื่อง “การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน “เด็กดีศรีอนุบาล” ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากยาราธิวาส เขต 1” มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
 - 2.1..... ไม่ใช้.....
 - 2.2.....
 - 2.3.....
 - 2.4.....
 - 2.5.....

ลงชื่อ

(

ตำแหน่ง

วันที่

พ.ศ. ๖๕
นายพีระ เก่งศิลป์
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลตากยาราธิวาส พังงา
๘ เดือน เม.ย. พ.ศ. ๒๕๖๒

ที่ ศธ ๐๔๐๕๒.๑๕๘/๑๗๘

โรงเรียนอนุบาลตรัง
ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมืองตรัง
จังหวัดตรัง

๔ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ที่ ศธ ๐๔๐๗๘.๐๔๕/๑๖๖ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๑ ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ๒ เรื่อง ประกอบด้วย ๑) รายงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model)” และ ๒) รายงานกาประเมินโครงการ เรื่อง “การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน “เด็กดีศรีอนุบาล” ของโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๑” นั้น

ในการนี้ โรงเรียนอนุบาลตรัง ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ขอขอบคุณไว้เป็นอย่างสูง และทางโรงเรียนจะได้นำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนทยา ภัคดีวานิช)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลตรัง

แบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑

ข้าพเจ้านายสนทยา ภัคดีวานิช..... ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลตรัง.....
สังกัด..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑.....
โรงเรียน.....อนุบาลตรัง.....อำเภอ.....เมืองตรัง.....จังหวัด.....ตรัง.....

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะ
เพิ่มเติม ดังนี้

๑. ผลงานวิจัย เรื่อง วิจัย เรื่อง “ การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล
(I-DEPS Model)” ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑
มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑.๑ ควรให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เรียนรู้และทำความเข้าใจในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล(I-DEPS Model)” ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา และสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามสภาพจริง

๑.๒ ควรจัดทำคู่มือในการดำเนินงาน เพื่อให้ทุกคนได้ใช้เป็นคู่มือในการดำเนินงานในการปฏิบัติให้เป็นไปในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน

๑.๓ ควรนำไปปรับใช้กับโรงเรียนอื่นที่ไม่ใช่โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาต่อไป

๒. รายงานการประเมินโครงการ เรื่อง “ การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน “เด็กดีศรีอนุบาล” ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑”
มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาและเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียนอย่างยั่งยืน

๒.๒ ควรมีการพัฒนาแบบการเสริมสร้างวินัยที่มีความหลากหลาย ตามพัฒนาการและตามวัยของนักเรียน เพื่อได้ทราบแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนต่อไป

๒.๓ ควรมีการประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน “เด็กดีศรีอนุบาล” ของโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา ในรูปแบบการประเมินอื่นๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลการประเมินทำให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากขึ้น

ลงชื่อ

(นายสนทยา ภัคดีวานิช)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลตรัง

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราธิวาส
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1

ข้าพเจ้า..... นายไพศาล ว่องภาณุสกุล
ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลยะลา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1
ตำบล..... สะเตง อำเภอ..... เมืองยะลา จังหวัด..... ยะลา

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1.1..... ผลงานมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน
 - 1.2..... ควรเผยแพร่ผลงานไปยังโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพต่อไป

ลงชื่อ

(นายไพศาล ว่องภาณุสกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลยะลา

วันที่ 2 เดือน เมษายน พ.ศ. 2562

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ของนายสมชาย สุวรรณราช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราธิวาส

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1

ข้าพเจ้า..... นายวิลาศ ปริญญานิยม.....

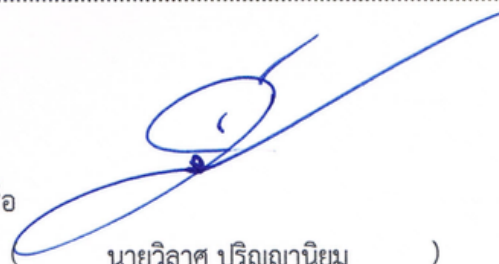
ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลภูเก็ต..... สังกัด..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต.....

ตำบล..... ตลาดใหญ่..... อำเภอ..... เมืองภูเก็ต..... จังหวัด..... ภูเก็ต.....

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 เรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผลงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล (I-DEPS Model) ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1.1 เป็นงานวิจัยที่ดี สามารถนำมาเป็นตัวอย่างในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ.....
 - 1.2.....
 - 1.3.....
 - 1.4.....
 - 1.5.....
2. รายงานประเมินโครงการ เรื่อง “การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน “เด็กดีศรีอนุบาล” ของโรงเรียนอนุบาลราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราธิวาส เขต 1” มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
 - 2.1 เป็นโครงการที่ดี สมควรนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินการสร้างวินัยให้นักเรียน.....
 - 2.2.....
 - 2.3.....
 - 2.4.....
 - 2.5.....

ลงชื่อ

นายวิลาศ ปริญญานิยม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลภูเก็ต

วันที่ 1 เดือน เมษายน พ.ศ. 2562

ภาคผนวก ญ

รางวัลที่เกิดจากการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ไอเด็พส์ โมเดล
(I-DEPS Model)

ที่ ศธ 04346/3321

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตำบลมะขามเตี้ย
อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 8400

19 สิงหาคม 2564

เรื่อง การคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ประจำปี 2564 ระดับภูมิภาค ภาคใต้

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ
2. ตารางนำเสนอการประเมินคัดเลือกฯ จำนวน 1 ฉบับ
3. QR Code Video ขั้นตอนการนำเสนอการประเมินคัดเลือกฯ จำนวน 1 ฉบับ
4. QR Code เข้าร่วมการประเมินคัดเลือกฯ จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ดำเนินการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564 ระดับภูมิภาค ภาคใต้ ซึ่งดำเนินการคัดเลือกระหว่างวันที่ 1-8 สิงหาคม 2564 เสร็จเรียบร้อยแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในฐานะประธานกรรมการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564 ระดับภูมิภาค ภาคใต้ ได้ประกาศผลการเลือกฯ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และกำหนดประเมินเชิงประจักษ์ในวันที่ 25 สิงหาคม 2564 จึงขอความอนุเคราะห์ท่านดำเนินการดังนี้

1. แจ้งผลการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564 ระดับภูมิภาค ภาคใต้ ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
2. แจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลเกียรติบัตรระดับของลำดับที่ 1-5 ของแต่ละประเภทเข้ารับการประเมินเชิงประจักษ์ ในวันที่ 25 สิงหาคม 2564 ผ่านระบบประชุมทางไกล Video Conference ด้วยโปรแกรม Zoom Meeting โดยให้ศึกษารายละเอียดตารางนำเสนอการประเมิน ขั้นตอนการนำเสนอ และเข้าร่วมการประเมินคัดเลือก รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2-4
3. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินเชิงประจักษ์ จัดรูปแบบการนำเสนอตามความเหมาะสม ใช้เวลา 30 นาที และกรรมการซักถาม 20 นาที

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประพัทธ์ รัตนอรุณ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร 077-203373 ต่อ 22

โทรสาร 077-205318,มือถือ 095 0328299

บัญชีรายชื่อแนบท้ายประกาศ 4

ประกาศผลการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
เพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564 ระดับภูมิภาค ภาคใต้

ประเภทโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่

ลำดับที่	โรงเรียน	สังกัด	เกียรติบัตร
1	อนุบาลระนอง	สพป.ระนอง	ระดับทอง
2	บ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 3	ระดับทอง
3	ชุมชนวัดขันเงิน	สพป.ชุมพร เขต 2	ระดับทอง
4	อนุบาลราวิวาส	สพป.นราวิวาส เขต 1	ระดับทอง
5	ชุมชนบ้านป่าดง	สพป.สงขลา เขต 3	ระดับทอง
6	อนุบาลปัตตานี	สพป.ปัตตานี เขต 1	ระดับเงิน
7	อนุบาลเบตง (สุภาพอนุสรณ์)	สพป.ยะลา เขต 3	ระดับเงิน
8	บ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี	สพป.ชุมพร เขต 1	ระดับเงิน

J.N

ภาคผนวก ก

ผู้วิจัยได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประเมินการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูเพื่อรับรางวัล
ต้นแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทักษะชีวิต ประจำปี 2564
ระดับภูมิภาค ภาคใต้

ที่ ศธ 04346/2946

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สุราษฎร์ธานี ชุมพร 261/29 อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

27 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญประชุมคณะกรรมการประเมินการคัดเลือกสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูเพื่อรับรางวัลครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
ทักษะชีวิต ประจำปี 2564 ในระดับภูมิภาค ภาคใต้

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/มัธยมศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกฯ

จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร รับผิดชอบในการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูเพื่อรับรางวัลครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ประจำปี 2564 ในระดับภูมิภาค ภาคใต้ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูเพื่อรับรางวัลครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ประจำปี 2564 ในระดับภูมิภาค ภาคใต้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จึงขอเรียนเชิญท่านและบุคลากรในสังกัด รายชื่อตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ประชุมในวันที่ 29 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.00 น. ผ่านระบบประชุมทางไกล Video Conference ด้วยโปรแกรม Zoom Meeting โดยเข้าระบบผ่าน Link : <https://us02web.zoom.us/j/2140852466?pwd=aVSSkZSMUjBnTjBmFPcTdWTmxRUT09#success> หรือสแกน QR Code ด้านล่างหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประพัทธ์ รัตนอรุณ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

QR Code

การประชุมคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับภาคใต้

ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

Meeting ID : 214 085 2466

Passcode : 234110

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร 077-203373 ต่อ 22

โทรสาร 077-205318

มือถือ 095 0328299

**รายชื่อคณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและคัดเลือกครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต
ประจำปี ๒๕๖๔ ระดับภูมิภาค ภาคใต้**

๑๕	นางนฤนันท์ เพชรสุวรรณ	รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล	กรรมการ
๑๖	นายวัชร ชวัญเพชร	รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล	กรรมการ
๑๗	นายเอกวุฒิ ไกรมาก	ผู้อำนวยการโรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	กรรมการ
๑๘	นายบุญเลิศ ทองชล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตาขุนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	กรรมการ
๑๙	นายจุมพล ทองใหม่	ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมาชาชูทิศ ปัตตานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี	กรรมการ
๒๐	นายภักดี เหมทานนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมาชูทิศ นครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครศรีธรรมราช	กรรมการ
๒๑	นายวันชัย วงศ์ศิลป์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช ณ นครอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๑	กรรมการ
๒๒	นายศุภชัย เวชกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑	กรรมการ
๒๓	นายไวคุณธุ์ เหมือนทอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๒	กรรมการ
๒๔	นายสมชาย สุวรรณราช	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๑	กรรมการ
๒๕	นางสาววันวิภา ประสิว	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลทับปุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา	กรรมการ
๒๖	นายศักดิ์ชัย สุวรรณคช	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๗ จังหวัดกระบี่ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	กรรมการ
๒๗	นางสุพรรณนา แก้วเพิ่มพูน	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๒ จังหวัดสตูล สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	กรรมการ
๒๘	นายจตุรงค์ สุขแก้ว	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๒๙	นายสุนาจ แก้วสุข	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓๐	นางนพมาศ เพราพันธุ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓๑	นางสาวพรทิพย์ เกิดสม	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครศรีธรรมราช	กรรมการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย	นายสมชาย สุวรรณราช
สถานที่เกิด	ปัตตานี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลราชิวาส
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2529 ประกาศนียบัตรชั้นสูง วิทยาลัยพลศึกษายะลา จังหวัดยะลา (เอกพลศึกษา) พ.ศ. 2531 ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) วิทยาลัยพลศึกษายะลา จังหวัดยะลา (เอกพลศึกษา) พ.ศ. 2548 การบริหารการศึกษา (ศษ.ม.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รางวัลความภาคภูมิใจ	พ.ศ. 2564 รางวัลชนะเลิศ ระดับ เหรียญทอง สถานศึกษาที่มีระบบการดูแลช่วยเหลือ ระดับดีเด่น ระดับภูมิภาค (ภาคใต้) พ.ศ. 2563 รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC Awards รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ประเภท ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน พ.ศ. 2562 รางวัลสถานศึกษาพระราชทาน (ระดับก่อนประถมศึกษา) พ.ศ. 2562 รางวัล IQA Award รางวัลสถานศึกษาต้นแบบ ด้านการประกันคุณภาพ ภายในยอดเยี่ยม ประเภทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่